

اولین همایش بین المللی ورزش و توسعه پایدار

دانشگاه کردستان (جمهوری اسلامی ایران) – دانشگاه سلیمانیه (اقلیم کردستان عراق)

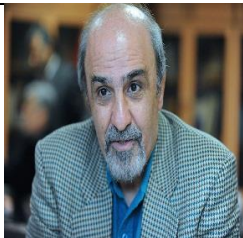
دانشگاه کردستان-دانشگاه
سلیمانیه

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

شورای سیاستگذاری

 دکتر محمدحسین علیزاده مدیر کل تربیت بدنی وزارت علوم، تحقیقات و فناوری	 دکتر عبدالحمید احمدی معاونت فرهنگی و توسعه ورزش همگانی وزارت ورزش و جوانان	 دکتر مهرزاد حمیدی معاونت تربیت بدنی و سلامت وزارت آموزش و پرورش	 دکتر مسعود سلطانی فر وزیر ورزش و جوانان
 دکتر رضا حسن حسین ریاست دانشگاه سلیمانیه	 دکتر دیار محمد صدیقی رشید رئیس دانشکده تربیت بدنی دانشگاه سلیمانیه	 دکتر رحمت صادقی ریاست دانشگاه کردستان	 دکتر علی شریف نژاد ریاست پژوهشگاه تربیت بدنی و علوم ورزشی
 دکتر بیژن ذوالفقار نسب مشاور وزیر ورزش و استاندار استان کردستان	 دکتر عبدالله حسن زاده مدیر گروه همکاری های علمی و بین المللی دانشگاه کردستان	 مهندس بهمن مرادنیا استاندار استان کردستان	 دکتر بهرام نصراللهی زاده ریاست سازمان مدیریت و برنامه ریزی استان کردستان
 دکتر هیمان محمدی دبیر اجرایی همایش	 دکتر سردار محمدی دبیر علمی همایش	 دکتر سعید صادقی بروجردی رئیس همایش	 دکتر کیومرث کرمی معاونت پژوهش و فناوری دانشگاه کردستان

سخنران‌های ویژه همایش

	دکتر عبد الحمید احمدی (معاونت فرهنگی و توسعه ورزش همگانی وزارت ورزش و جوانان)
	دکتر محمدحسین علیزاده (مدیرکل تربیت بدنی وزارت علوم، تحقیقات و فناوری)
	دکتر مهرزاد حمیدی (معاونت تربیت بدنی و سلامت وزارت آموزش و پرورش)
	دکتر علی شریف نژاد (ریاست پژوهشگاه تربیت بدنی و علوم ورزشی وزارت علوم، تحقیقات و فناوری)
	دکتر محمود گودرزی (وزیر سابق وزارت ورزش و جوانان ج.ا.ا.)

مقالات همایش

اولین همایش بین المللی ورزش و توسعه پایدار

بررسی وضعیت توسعه سپک تاکرا در ایران

محبوبه تجدد*^۱، رحیم رمضانی نژاد^۲، مینا ملائی^۳، محمدصادق وقار کردآبادی^۴

۱- کارشناس ارشد مدیریت رویداد ورزشی، دانشکده تربیت بدنی و علوم ورزشی دانشگاه گیلان، رشت، ایران (نویسنده مسئول)

۲- استاد مدیریت ورزشی، دانشکده تربیت بدنی و علوم ورزشی دانشگاه گیلان، رشت، ایران

۳- استادیار مدیریت ورزشی، دانشکده تربیت بدنی و علوم ورزشی دانشگاه گیلان، رشت، ایران

۴- دانشجوی دکتری مدیریت ورزشی، دانشگاه گیلان، رشت، ایران

*Email: mahbobeh.tajaddod@yahoo.com

چکیده

مقدمه: سپک تاکرا به عنوان یک رشته ورزش جدید و مهیج محسوب می شود و با توجه به اینکه مسابقات آن در ۵ بخش برگزار می شود، از جهت توزیع مدال یک رشته پر اهمیت می باشد. از آنجا که برنامه ریزی توسعه رشته های ورزشی نیازمند آگاهی از وضعیت موجود و ساختار عملکردی آن ها می باشد؛ در این پژوهش میزان توسعه یافتگی ورزش سپک تاکرا در استان های کشور بررسی شده است.

روش شناسی: این پژوهش از نوع توصیفی - تحلیلی، از لحاظ هدف کاربردی و از نظر روش جمع آوری داده ها میدانی بود. جامعه آماری شامل مسئولین کمیته های استان های کشور بودند. نمونه آماری به صورت نمونه گیری تمام شمار انتخاب شدند. ابزار پژوهش پرسشنامه ای محقق ساخته شامل چهار بعد زیر ساخت و امکانات، منابع انسانی، ساختار و تشکیلات، رویداد و مسابقات بود. روایی محتوایی پرسشنامه با استفاده از نظرات ۱۳ نفر از متخصصان تأیید گردید. جهت تحلیل داده ها از روش های توصیفی و رتبه بندی در محیط نرم افزارهای EXCEL و SPSS استفاده گردید.

یافته ها: یافته ها نشان داد که عوامل رویداد و مسابقات، منابع انسانی، زیر ساخت و امکانات، و ساختار و تشکیلات به ترتیب دارای بیشترین تأثیر در توسعه رشته سپک تاکرا در استان ها بودند. در این رشته ورزشی، استان های مرکزی، زنجان و گلستان بالاترین سطح توسعه یافتگی را داشتند و استان های اصفهان، تهران و خوزستان در پائین ترین سطوح توسعه یافتگی قرار داشتند. یافته های این پژوهش نشان داد در رشته سپک تاکرا فقط حدود ۵ درصد از استان های ایران در سطح توسعه یافته، حدود ۳۳ درصد از استان ها کمتر توسعه یافته و حدود ۶۲ درصد از استان ها توسعه نیافته ارزیابی شدند.

نتیجه گیری: با توجه به وجود نابرابری معنی دار بین استان های کشور به لحاظ توسعه سپک تاکرا، ضرورت دارد که استراتژی های آتی انجمن سپک تاکرا مبتنی بر توسعه متوازن و کاهش نابرابری باشد. با عنایت به یافته های پژوهش برای دستیابی به این توسعه متوازن پیشنهاد می شود که برای برنامه ریزی منطقه ای توسعه سپک تاکرا در هر یک از استان ها، اولویت و ترتیب اهمیت هر یک از ابعاد رویداد و مسابقات، منابع انسانی، زیر ساخت و امکانات و ساختار و تشکیلات مورد توجه قرار بگیرد.

کلیدواژه: توسعه ورزش، توسعه یافتگی، سپک تاکرا، کمیته های استانی، نابرابری.

مقدمه

هدف نهایی توسعه بهبود توانمندی های انسانی ، گسترش انتخاب ها و فرصت های افراد جامعه و به طور کلی خدمت به انسان و بشریت است.(باصری و فرهادی کیا، ۱۳۸۷). توسعه ورزش فرایند یاست که به موجب آن فرصت ها، فرایندها، سیستم ها و ساختارها به گونه ای باید ایجاد شود تا افراد جامعه بتواند در همه گروه ها در ورزش و تفریحات شرکت کنند و یا عملکرد خود را به سطح مورد نظرشان ارتقاء بخشند (گوهر رستمی و همکاران، ۱۳۹۲): مورآو^۲ (۲۰۱۰) معتقدند توسعه اقتصادی-اجتماعی هر کشوری، بر نتایج و عملکرد ورزشی تأثیر می گذارد. علاوه بر این، سیاست های ورزشی کشور، ساختارها و رویه های سازمان های ورزشی، برنامه ها و استراتژی های استانی ورزش، سیستم استعدادیابی، محیط رسانه ای ورزش، میزان توسعه ورزش آموزشی، استفاده از پیشرفت های تکنولوژیک در عرصه ورزش، خصوصیات فیزیولوژیک قومیت های مختلف، وجود قهرمانان و اسطوره های ورزشی استان به عنوان الگو و تأثیر خانواده، گروه های دوستی و اجتماعی نیز می توانند از جمله عوامل توسعه ورزش قهرمانی محسوب می شوند. بنابراین، شرایط و زمینه های زیادی وجود دارند که می توانند بر توسعه یافتگی ورزش قهرمانی یک استان اثرگذار باشند، اما اطلاعات دقیقی در دسترس وجود ندارد که این شرایط و زمینه ها کدامند و تا چه اندازه می توانند تعیین کننده توسعه یافتگی ورزش قهرمانی آنها باشند (ملایی و همکاران، ۱۳۹۷). سپک تاکرا به عنوان یک رشته ورزش جدید و مهیج محسوب می شود و با توجه به اینکه مسابقات آن در ۵ بخش برگزار می شود، از جهت توزیع مدال یک رشته پر اهمیت می باشد. لذا هدف از این مطالعه بررسی وضعیت توسعه یافتگی ورزش سپک تاکرا در استان های ایران بود.

روش شناسی پژوهش

روش پژوهش از نوع توصیفی-پیمایشی بود. جامعه آماری شامل همه کمیته های استانی فعال کشور در رشته سپک تاکرا بود. نمونه آماری به صورت تمام شمار انتخاب شدند. ابزار پژوهش، براساس مطالعه کتابخانه ای و اسنادی و پرسش نامه محقق ساخته ای در قالب ۴ بعد تدوین و تنظیم شد که در آن سعی شد عوامل اثرگذار بر توسعه ورزش سپک تاکرا در چهار بعد اصلی؛ شامل منابع انسانی، ساختار و تشکیلات، رویداد و مسابقات و زیر ساخت و امکانات دسته بندی شود. پس از تأیید پرسش نامه توسط ۱۳ نفر از متخصصان و کارشناسان ورزش سپک تاکرا و اساتید مدیریت ورزشی

(روایی محتوایی)، پرسش نامه به صورت اینترنتی برای مسئولان استان ها ارسال شد. داده های پژوهش در قسمت آماده سازی با آمار توصیفی در نرم افزار (Excel2013) و در قسمت محاسبه وزن با روش مک گراناها و آزمون همبستگی پیرسون و همچنین برای سطح بندی استان ها از روش مقایسه ای KMEANS در نرم افزار (SPSS23) استفاده گردید.

یافته های پژوهش

به طور کلی یافته های این پژوهش نشان داد که عوامل رویداد و مسابقات، منابع انسانی، زیرساخت و امکانات، و ساختار و تشکیلات به ترتیب دارای بیشترین تأثیر در توسعه رشته سپک تاکرا در استان ها بودند. در این رشته ورزشی، استان های مرکزی، زنجان و گلستان بالاترین سطح توسعه یافتگی را داشتند و استان های اصفهان، تهران و خوزستان در پائین ترین سطوح توسعه یافتگی قرار داشتند. یافته های این پژوهش نشان داد در رشته سپک تاکرا فقط حدود ۵ درصد از استان های ایران در سطح توسعه یافته (سطح ۱)، حدود ۳۳ درصد از استان ها کمتر توسعه یافته (سطح ۲) و حدود ۶۲ درصد از استان ها توسعه نیافته (سطح ۳) ارزیابی شدند.

جدول ۱. مقایسه توسعه یافتگی سپک تاکرا در استان های کشور

ردیف	نام استان	منابع انسانی	ساختار و تشکیلات	رویداد و مسابقات	زیرساخت و امکانات	جمع کل	سطح توسعه یافتگی
۱	مرکزی	۴/۷۳	۰/۱۵	۶/۵۰	۳/۱۳	۱۴/۵۰	۱
۲	زنجان	۲/۹۰	۰/۰۳	۳/۴۵	۰/۸۵	۷/۲۲	۲
۳	گلستان	۲/۵۶	۰/۰۷	۲/۴۷	۱/۴۲	۶/۵۲	۲
۴	قزوین	۱/۵۴	۰/۰۸	۳/۳۸	۰/۹۵	۵/۹۵	۲
۵	کرمانشاه	۱/۶۵	۰/۱۳	۲/۴۰	۱/۲۹	۵/۴۶	۲
۶	ایلام	۱/۸۷	۰/۲۱	۱/۹۶	۱/۰۴	۵/۰۷	۲
۷	گیلان	۲/۱۰	۰/۰۷	۱/۸۸	۰/۷۹	۴/۸۴	۲
۸	چهارمحال بختیاری	۱/۲۵	۱/۳۶	۱/۱۲	۰/۸۶	۴/۵۹	۲
۹	سمنان	۱/۹۰	۰/۱۶	۰/۴۵	۱/۷۹	۴/۲۹	۲
۱۰	خراسان شمالی	۱/۱۵	۰/۱۱	۰/۹۶	۱/۰۷	۳/۲۹	۳
۱۱	کرمان	۱/۰۸	۰/۰۳	۰/۸۹	۰/۸۰	۲/۸۲	۳
۱۲	لرستان	۰/۶۳	۰/۱۰	۰/۷۱	۰/۵۳	۱/۹۷	۳

۱۳	سیستم و بلوچستان	۱/۰۶	۰/۰۴	۰/۰۶۰	۰/۰۲۱	۱/۰۹۱	۳
۱۴	آذربایجان شرقی	۰/۰۶۲	۰/۰۱۰	۰/۰۸۱	۰/۰۳۶	۱/۰۸۹	۳
۱۵	مازندران	۰/۰۶۶	۰/۰۰۸	۰/۰۲۹	۰/۰۴۹	۱/۰۵۱	۳
۱۶	همدان	۰/۰۳۸	۰/۰۰۴	۰/۰۵۵	۰/۰۴۰	۱/۰۳۷	۳
۱۷	قم	۰/۰۳۵	۰/۰۰۲	۰/۰۶۰	۰/۰۱۳	۱/۰۱۰	۳
۱۸	هرمزگان	۰/۰۱۸	۰/۰۰۶	۰/۰۱۵	۰/۰۶۲	۱/۰۰۲	۳
۱۹	خراسان رضوی	۰/۰۳۲	۰/۰۰۵	۰/۰۲۵	۰/۰۲۹	۰/۰۹۱	۳
۲۰	آذربایجان غربی	۰/۰۳۲	۰/۰۰۷	۰/۰۲۲	۰/۰۲۴	۰/۰۸۴	۳
۲۱	فارس	۰/۰۴۳	۰/۰۰۱	۰/۰۱۹	۰/۰۱۷	۰/۰۸۰	۳
۲۲	اصفهان	۰/۰۳۰	۰/۰۰۱	۰/۰۰۸	۰/۰۱۴	۰/۰۵۳	۳
۲۳	تهران	۰/۰۲۷	۰/۰۰۳	۰/۰۱۵	۰/۰۰۸	۰/۰۵۲	۳
۲۴	خوزستان	۰/۰۱۸	۰/۰۰۳	۰/۰۰۲	۰/۰۱۹	۰/۰۴۱	۳

بحث و نتیجه گیری

توسعه مجموعه تغییراتی است که موجب می شود یک نظام اجتماعی از شرایط خاصی که نامطلوب تشخیص داده می شود، به سوی شرایط بهتر حرکت کند یا به عبارت دیگر، توسعه فرایندی جامع و فراگیر است که به وسیله انسان آغاز می شود و هدف آن بهبود بخشیدن به شرایط زیستی کلیه افراد جامعه است. در جمع بندی نهایی ابعاد به ترتیب استان های مرکزی، زنجان، گلستان، قزوین، کرمانشاه، ایلام، گیلان، چهارمحال بختیاری، سمنان، خراسان شمالی، کرمان، لرستان، سیستان و بلوچستان، آذربایجان شرقی، مازندران، همدان، قم، هرمزگان، خراسان رضوی، آذربایجان غربی، فارس، اصفهان، تهران و خوزستان قرار گرفتند که استان های مرکزی و زنجان به علت غنی بودن در بعد رویداد و مسابقات و منابع انسانی جز استان های توسعه یافته قرار گرفتند زیرا با شرکت در تمامی رقابت های مربوط به سپک تاکرا و همچنین میزبانی در بخش مسابقات و اردوهای ملی سطح کیفیت استان را بالا برده و با داشتن بیشترین تعداد مربیان و بازیکنان ملی کیفیت آموزش در این استان ها بالا می باشد. در بعد زیر ساختار و امکانات داشتن سالن مناسب برای توسعه یافتگی اهمیت دارد در حالی که استان های تهران و خوزستان دارای سالن های مناسب نمی باشند. با توجه به وجود نابرابری معنی دار بین استان های کشور به لحاظ توسعه سپک تاکرا، ضرورت دارد که استراتژی های آتی انجمن سپک تاکرا مبتنی بر توسعه متوازن و کاهش نابرابری باشد. با عنایت به یافته های پژوهش برای دستیابی به این توسعه متوازن پیشنهاد می شود که برای برنامه ریزی منطقه ای توسعه سپک تاکرا

در هر یک از استان‌ها، اولویت و ترتیب اهمیت هر یک از ابعاد رویداد و مسابقات، منابع انسانی، زیرساخت و امکانات و ساختار و تشکیلات مورد توجه قرار بگیرد. علاوه بر این با توجه به نابرابری موجود بین استان‌ها به سازمان‌های متولی در حوزه سپیک تاکرای کشور پیشنهاد می‌شود الگوی تقسیم کار ملی، تدوین و استان‌ها به لحاظ وجود منابع و استعداد منطقه‌ای قطب‌بندی شوند.

منابع

۱. گوهررستمی، حمید رضا؛ کوزه چیان، هاشم؛ امیری، مجتبی؛ هنری، حبیب. (۱۳۹۲). طراحی الگوی ذینفع مداری وزارت ورزش و جوانان با تاکید بر مشروعیت سازمانی. نشریه مدیریت و توسعه ورزش. دوره ۲، ش ۲، پیاپی ۳، ص ۱-۱۷.
2. Mourao, P.J.R. (2010). Reginal Determinants of Competitiveness: The case of Eueropian Soccer Teams. International Journal of Sport Finance, 5(3), 222-234.
۳. ملائی، مینا؛ رمضانی‌نژاد، رحیم؛ یاسوری، مجید؛ جوادی‌پور، محمد. (۱۳۹۲). تحلیل روند نابرابری توسعه ورزش قهرمانی در استان‌های ایران. و توسعه ورزش، سال هفتم، شماره ۱، پیاپی ۱۳، ص ۲۹-۴۹.
۴. باصری، بیژن؛ فرهادی‌کیا، علیرضا. (۱۳۸۷). تحلیل عوامل مؤثر بر شاخص توسعه انسانی در استان زنجان. فصل‌نامه پژوهش‌ها و سیاست‌های اقتصادی، سال شانزدهم، شماره ۴۷، ص ۲۳-۵.

مدل میزبانی رویدادهای بزرگ ورزشی و نقش آن در توسعه پایدار

سید محمد حسن میرقائمی* ۱، مجید جلالی فراهانی ۲، سید نصرالله سجادی ۳، ابراهیم علیدوست قهفرخی ۴

۱. دانشجوی دکتری مدیریت ورزشی، گروه مدیریت ورزشی، دانشکده تربیت بدنی و علوم ورزشی، دانشگاه تهران، ایران.
(*نویسنده مسئول).

۲. دانشیار مدیریت ورزشی، گروه مدیریت ورزشی، دانشکده تربیت بدنی و علوم ورزشی، دانشگاه تهران، ایران.

۳. استاد مدیریت ورزشی، گروه مدیریت ورزشی، دانشکده تربیت بدنی و علوم ورزشی، دانشگاه تهران، ایران.

۴. دانشیار مدیریت ورزشی، گروه مدیریت ورزشی، دانشکده تربیت بدنی و علوم ورزشی، دانشگاه تهران، ایران.

*Email: (hassan_sajjad6544@yahoo.com)

چکیده

زمینه و هدف: هدف از پژوهش حاضر مدل میزبانی رویدادهای بزرگ ورزشی و نقش آن در توسعه پایدار می باشد.

روش کار: پژوهش حاضر توصیفی و از نوع تحقیقات آمیخته است که به صورت میدانی انجام شد. جامعه آماری این پژوهش در بخش کیفی از افراد متخصص و خبره، کلیه استادان و صاحب نظران آشنا با رویدادهای بزرگ ورزشی و مفهوم شاخص های توسعه پایدار هستند. نمونه گیری در این بخش به صورت گلوله برفی و تا رسیدن به حد اشباع نظری با متخصصین امر انجام گرفت و در بخش کمی جامعه آماری شامل کلیه مسئولان کمیته ملی المپیک، روسا، دبیران و اعضای هیئت رئیسه فدارسیون های ورزشی (فعلی و سابق) هستند. ضریب آلفای کرونباخ نیز ۰/۹۶ محاسبه شد. برای تجزیه و تحلیل داده ها از آمار استنباطی (آزمون کلموگروف اسمیرنوف و رگرسیون چند متغیره) و این آزمون ها در محیط SPSS نسخه 21 و lisrel 8,80 در سطح معناداری ۵٪ انجام گرفت.

یافته ها: شامل دو بخش است. ابتدا آمار توصیفی است که در آن میانگین و درصد فراوانی هر کدام از عوامل جمعیت شناختی بیان می شود. در بخش دوم نیز آمار استنباطی بیان می شود که از آزمون تحلیل عاملی تاییدی برای شناسایی گویه های پرسشنامه استفاده خواهد شد. یافته ها نشان دادند مدل پژوهش از برازش مطلوبی برخوردار است.

نتیجه گیری: هدف اصلی از پژوهش حاضر، ارائه مدل میزبانی رویدادهای بزرگ ورزشی و نقش آن در توسعه پایدار بود. نتایج نشان داد، میزبانی رویدادهای بزرگ ورزشی در توسعه پایدار نقش مهمی دارد و بر روی شاخص های اجتماعی و فرهنگی، زیست محیطی، اقتصادی و سیاسی تاثیرات زیادی دارد.

کلیدواژه ها: رویدادهای ورزشی، توسعه اقتصادی، توسعه زیست محیطی، سرمایه اجتماعی، توسعه سیاسی

۱. مقدمه:

اصطلاح رویدادهای ورزشی از اواخر دهه ۹۰ میلادی رایج شد و برگزاری رویدادهای ورزشی امروزه به دلیل منافع فراوانی که در زمینه های اقتصادی، فرهنگی، سیاسی، اجتماعی و زیست محیطی دارد، برای تمامی کشورها اهمیت فراوانی پیدا کرده است (۱). با معرفی دستور کار المپیک ۲۰۲۰ کمیته بین المللی المپیک قصد دارد که توسعه پایدار جنبش المپیک و بازی های المپیک را حفظ کند. میراث رویداد ورزشی عمدتاً بر میراث اقتصادی متمرکز است (۲). رویدادهای ورزشی همیشه با افزایش گردشگران به شهر میزبان همراه است. زیرساخت های جدید و بازسازی شده گردشگران داخلی و بین المللی را به شهر میزبان جذب می کند. کل رویدادهای بزرگ ورزشی از رقابت و فرهنگ، به سوی حفاظت از محیط زیست و توسعه پایدار حاصل شده است (۳). رویدادهای بزرگ ورزشی می تواند مشارکت در ورزش، بهبود کیفیت زندگی محلی، انسجام اجتماعی، شکل گیری سرمایه اجتماعی، غرور و وطن پرستی جامعه میزبان و ایجاد علاقه به یک کشور یا فرهنگ خارجی را افزایش دهد (۴). رویدادهای بزرگ ورزشی نه تنها منافع اقتصادی، بلکه تأثیرات تاریخی، فرهنگی و سیاسی نیز دارند. برگزاری یک رویداد بزرگ مثل المپیک تأثیر مثبت و آمار قابل توجهی بر صادرات ملی دارد و سرعت بخشیدن به توسعه زیرساخت های شهری را به وجود می آورند (۵). رویدادهای بزرگ ورزشی بر روی تأثیرات اقتصادی، اجتماعی، فرهنگی و سیاسی متمرکز خواهند بود، برای مثال المپیک بارسلونا در سال ۱۹۹۲ به یک منطقه پویا اروپایی تبدیل شد که میزان بیکاری را از ۱۸,۴ درصد به ۹,۶ درصد برگرداند (۶). از این رو محقق با انجام این تحقیق بدنبال پاسخ به این سوال است که مدل میزبانی رویدادهای بزرگ ورزشی و نقش آن در توسعه پایدار چگونه است؟

۲. روش شناسی:

روش پژوهش آمیخته از نوع تحلیل عاملی تاییدی است که ابتدا روش کیفی و سپس روش کمی می باشد. این پژوهش بر مبنای هدف از تحقیقات کاربردی و از نوع پژوهش های توصیفی است. در بخش کیفی با انجام مصاحبه های نیمه ساختار یافته با اساتید و صاحب نظران آشنا با رویدادهای بزرگ ورزشی در این زمینه (۱۸ نفر) بصورت گلوله برفی و تا رسیدن به حد اشباع نظری انجام شد. در بخش کمی پژوهش، داده های کمی مورد نیاز برای پژوهش از طریق پرسشنامه محقق ساخته

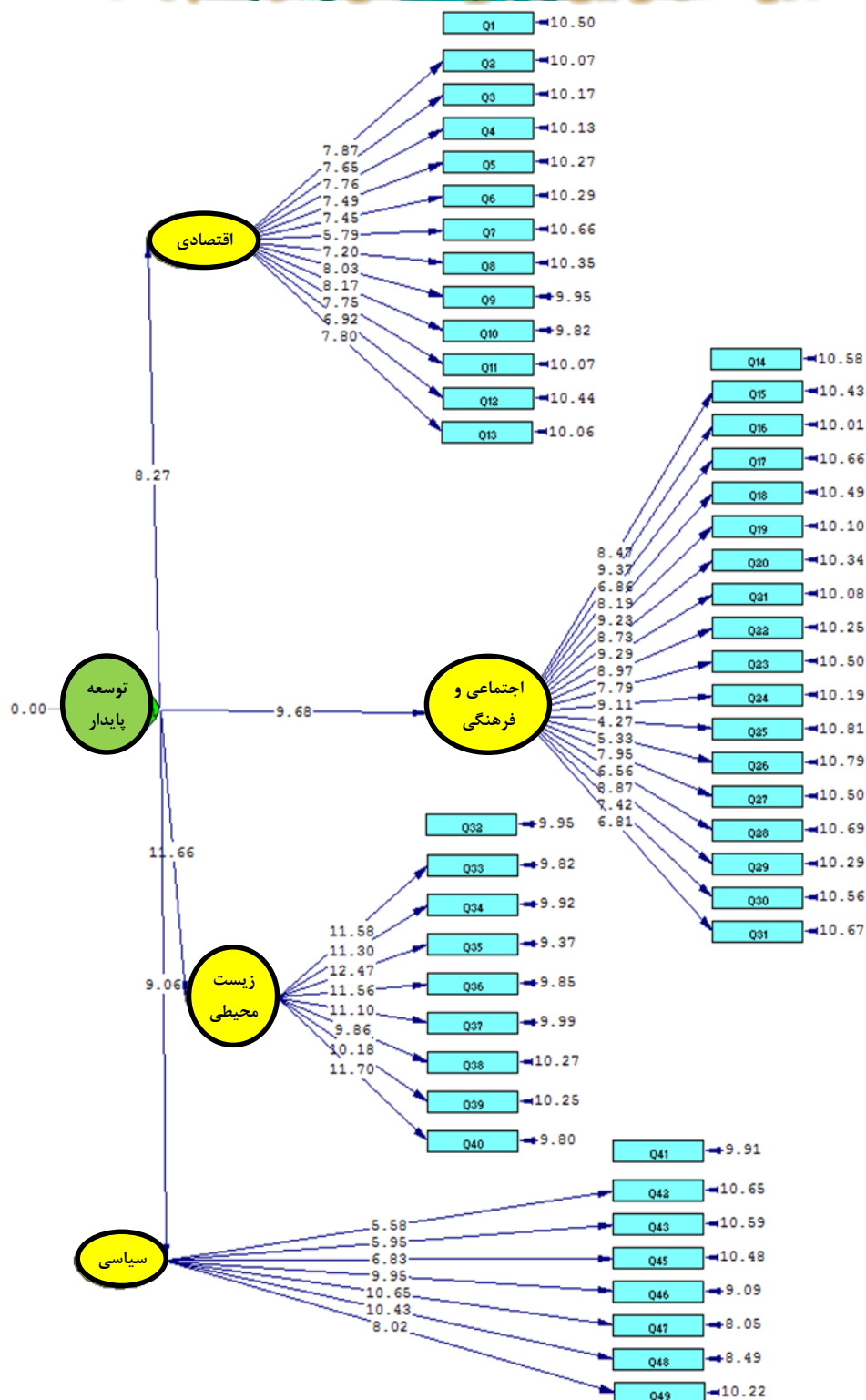
اولین همایش بین المللی ورزش و توسعه پایدار

گردآوری شد در بخش آمار توصیفی از جداول، نمودارهای فراوانی، میانگین و انحراف معیار استفاده شد. برای تجزیه و تحلیل داده ها در بخش آمار استنباطی از آلفای کرونباخ برای بدست آوردن پایایی پرسشنامه، و از تحلیل عاملی تاییدی مرتبه دوم برای تعیین روایی سازه و اولویت بندی شاخص های توسعه پایدار در رویدادهای بزرگ ورزشی بر اساس بارهای عاملی گویه ها انجام شد. این آزمون ها در محیط SPSS نسخه ۲۱ و ۸۸۰ lisrel در سطح معنا داری ۵٪ انجام گرفت.

یافته ها:

ابتدا آمار توصیفی است که در آن میانگین و درصد فراوانی هر کدام از عوامل جمعیت شناختی بیان می شود. در بخش دوم نیز آمار استنباطی بیان می شود که از آزمون تحلیل عاملی تاییدی برای شناسایی گویه های پرسشنامه استفاده خواهد شد. فراوانی آزمودنی ها بر اساس جنسیت نشان داد، ۷۸٫۵ درصد نمونه های پژوهش حاضر را مردان (۱۸۶ نفر) و ۲۱٫۵ درصد را زنان تشکیل می داد (۵۱ نفر). فراوانی آزمودنی ها بر اساس سطح تحصیلات نشان داد که بیش از ۵۵٫۳ درصد نمونه ها دارای تحصیلات کارشناسی ارشد و ۴۴٫۷ درصد از آزمودنی ها دارای مدرک دکتری بودند. همچنین فراوانی آزمودنی ها بر اساس رشته تحصیلی نشان داد، ۵۶٫۵ درصد شرکت کنندگان پژوهش دارای تحصیلات در رشته تربیت بدنی و ۴۳٫۵ درصد افراد در سایر رشته ها مشغول به تحصیل بودند. جهت شناسایی شاخص های توسعه پایدار در رویدادهای بزرگ ورزشی و بررسی اعتبار مقیاس از تحلیل عاملی تاییدی مرتبه دوم استفاده شد. نتایج در جدول به همراه مقادیر پایایی ترکیبی و میانگین واریانس استخراج شده آمده است.

اولین همایش بین المللی ورزش و توسعه پایدار

Chi-Square=3356.76, df=1076, P-value=0.00000, RMSEA=0.095

نمودار ۱: مدل نهایی پژوهش

تمامی بارهای عاملی بالاتر از ۰,۰۴ بودند و همچنین مقادیر تی از ۱,۹۶ بیشتر بود و بررسی شاخص های برازش مدل نشان داد که مدل از برازش مناسبی برخوردار است.

نتیجه گیری:

نتایج تحقیق نشان داد که میزبانی رویدادهای بزرگ ورزشی بر توسعه شاخص اجتماعی و فرهنگی، زیست محیطی، اقتصادی و سیاسی تاثیر دارد. که این نتیجه با یافته های تحقیق محققانی چون سعد و ماسیکاوانا (۲۰۱۸)، یه و همکاران (۲۰۱۸)، والزل (۲۰۱۸)، پریچ (۲۰۱۸)، تابی آمپونسا و همکاران (۲۰۱۸)، جلالی و علیدوست (۱۳۹۶) همخوان بوده و تحقیقی که با این نتایج ناهمخوان باشد، یافت نشد. تقریباً نتایج همه تحقیقات حاکی از اثرات مثبت شاخص های زیست محیطی، اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی و سیاسی حاصل از میزبانی رویدادهای بزرگ ورزشی می باشد. رویداد بزرگ ورزشی تبدیل به یک ابزار مهم برای بازسازی شهری و یک ابزار بازاریابی استراتژیک برای کشورهای میزبان شده است. درآمد افراد جامعه و فعالیت گردشگری را افزایش می دهد، مدرن سازی وسایل نقلیه عمومی، بهبود ظاهر محیط زیست، تصویر شهر و شهرت آن، افزایش اعتبار جهانی، ورزش به عنوان دیپلماسی عمومی و همچنین کیفیت زندگی ساکنین آن را بهبود می بخشد. بودن در مرکز جهان برای چند هفته در زمینه چنین رویدادی، می تواند یک فرصت منحصر به فرد برای ترویج پیشرفت های تکنولوژیکی، ایجاد استعدادهای خاص و سرمایه خلاقانه در شرکت های محلی فراهم کند.

منابع:

1. جلالی فراهانی، مجید. علی دوست قهفرخی، ابراهیم. چاپ چهارم (۱۳۹۶)، مدیریت رویدادها و اردوهای ورزشی، شماره مسلسل ۸۱۱۱، انتشارات دانشگاه تهران.
2. Walzel, stefan. (2018). Specific legacy of co-hosted sport events – learnings for the olympic games.
3. Yeh, Chun-Chu .Lin, Cheng-Shen. and Huang, Chin-Huang. (2018). The total economic value of sport tourism in beltand road development—an environmental perspective.
4. Peric, Marko. (2018). Estimating the Perceived Socio-Economic Impacts of Hosting Large-Scale Sport Tourism Events.
5. Tabi Amponsah, Christian., Ahmed, Gouher., Kumar, Manoj. and Adams, Samuel. (2018). The business effects of mega-sporting events on host cities: an empirical view.

6. Sadd, deborah . and Musikavanhu, rutendo. (2018). A comparison of event impacts: zimbabwe and the uk.

بررسی عوامل موثر بر توسعه توریسم تفریحی - ورزشی و پیامدهای آن

فاطمه احمدی*؛ رحیم رضانی نژاد^۲، محمدرضا برومند^۳، فاطمه محدث^۴

اولین همایش بین المللی ورزش و توسعه پایدار

۱. دکتری مدیریت ورزشی، گروه مدیریت ورزشی، موسسه آموزش عالی توس، مشهد، ایران. (*نویسنده مسئول).

۲. استاد مدیریت ورزشی، گروه مدیریت ورزشی، دانشکده تربیت بدنی و علوم ورزشی، دانشگاه گیلان، رشت، ایران.

۳. استادیار مدیریت ورزشی، گروه مدیریت ورزشی، دانشکده تربیت بدنی و علوم ورزشی، دانشگاه شهید بهشتی، تهران، ایران.

۴. استادیار مدیریت ورزشی، آموزشکده فنی و حرفه ای الزهرا (س)، دانشگاه فنی و حرفه ای خراسان رضوی، مشهد، ایران.

*Email: (fa_ahmadi1357@yahoo.com)

چکیده

زمینه و هدف: گردشگری تفریحی- ورزشی، یک نوع فعالیت بدنی همگانی و غیررقابتی است که سلامت فردی و اجتماعی را به دنبال دارد. در این راستا، هدف از پژوهش حاضر بررسی عوامل موثر بر توسعه توریسم تفریحی- ورزشی و پیامدهای آن بود. **روش کار:** روش پژوهش حاضر از نوع تحلیلی و جامعه آماری شامل مدیران و کارشناسان اجرایی سازمان های متولی، اساتید و تحلیلگران مدیریت ورزشی دانشگاهی با تخصص توریسم ورزشی بود. نمونه آماری بر اساس حداقل حجم نمونه در نرم افزار PLS به صورت هدفمند انتخاب شدند ($n=142$). پرسش نامه محقق ساخته ای با ۱۲۰ گویه تدوین و تنظیم شد که عوامل اثرگذار بر توسعه توریسم ورزشی را در ۷ محور اصلی ارزیابی کرد. پس از تأیید روایی محتوایی ابزار توسط ۱۲ نفر از کارشناسان مدیریت ورزشی، ضریب پایایی آن (۰/۹۱) نیز تأیید گردید و داده های پژوهش با آماراستنباطی (SPSS20) و مدل سازی معادلات ساختاری (PLS) تحلیل شدند.

یافته ها: نتایج نشان داد بعد سیاست های دولت (۰/۹۶)، بعد مشتریان اولیه (۰/۸۸)، بعد آموزش (۰/۹۶)، بعد سرمایه مالی (۰/۹۳)، بعد الگوسازی (۰/۹۶)، بعد زیرساخت (۱/۰) و بعد جاذبه های کوه و کویر (۰/۹۷) بیشترین نقش را در تبیین توسعه توریسم تفریحی ورزشی داشتند. پیامدهای این توسعه در سه بعد نتایج اجتماعی، اقتصادی و فرهنگی مورد ارزیابی قرار گرفت. شاخص های برازش نشان داد که مدل ساختاری پژوهش از برازش خوبی برخوردار است و براساس نتایج مدل ساختاری، ۶ بعد اول در قالب اکوسیستم کارآفرینی بر توسعه توریسم تفریحی- ورزشی با میانجی گری محور اکولوژی با ضریب اثر ۰/۵۴ اثر گذار است.

نتیجه گیری: فعالیت های گردشگری و شرکت در برنامه های گردشگری تفریحی- ورزشی می تواند سهم بسزایی در ارتقا سطح سلامت جسمانی، روانی و اجتماعی جامعه داشته باشد؛ بنابراین شناخت عوامل مؤثر در توسعه گردشگری تفریحی ورزشی می تواند سبب گردد برنامه ریزان با آگاهی از آن ها و با اتخاذ تدابیر و برنامه ریزی های مناسب شرایط را برای بهبود و توسعه آن فراهم نمایند و امکان رشد و توسعه گردشگری تفریحی ورزشی و زمینه تداوم مشارکت افراد در این گونه فعالیت ها فراهم شود.

کلیدواژه ها: توریسم تفریحی- ورزشی، ورزش همگانی

۱. مقدمه:

امروزه در بسیاری از کشورها دو صنعت پویای ورزش و گردشگری را به عنوان منبع اصلی درآمد، اشتغال زائی، رشد بخش خصوصی و توسعه ساختار زیر بنایی قلمداد می شوند. برنامه ریزان و

اولین همایش بین‌المللی ورزش و توسعه پایدار

سیاست‌گذاران توسعه نیز از دو صنعت گردشگری و ورزش به‌عنوان دو رکن اصلی توسعه پایدار یاد می‌کنند. به‌طور کلی از طریق توسعه صنعت گردشگری، بسیاری از کشورها توانسته‌اند بر مشکلات اقتصادی خود از قبیل بیکاری، تورم و کمبود درآمدهای ارزی فائق آیند. به عبارت روشن‌تر، گردشگری مولد اقتصاد، موجد فرصت‌های شغلی در اقتصاد کشورها، روشی برای مشارکت در صلح جهانی از طریق تفاهم بین‌المللی و ایجاد روابط دوستانه و تعامل فرهنگی؛ و نیز یکی از مهم‌ترین نشانه‌های ثبات سیاسی و امنیت اجتماعی است (۱). نظریه‌های جدید در زمینه گردشگری نشان می‌دهد جذابیت‌های گردشگری بر پایه ورزش در مقایسه با دیگر جذابیت‌های فرهنگی، مزیت‌های اقتصادی، اجتماعی و سیاسی بیشتری دارد (۲) و صنعت گردشگری فراتر از مرزهای سیاسی است و نفوذ آن در درجه اول در حوزه‌های اقتصادی، زیست‌محیطی و اجتماعی فرهنگی به چشم می‌خورد. گردشگری ورزشی - تفریحی، یک نوع فعالیت بدنی همگانی و غیررقابتی است که سلامت فردی و اجتماعی را به دنبال دارد؛ و می‌تواند ابزاری برای ارتقاء سطح رفاه و آسایش و همچنین راهی برای توسعه و حفظ سلامت جسمانی و روانی افراد جامعه باشد. عموم مردم برای مقابله با فشارهای روزمره کاری، خستگی‌های جسمانی و روانی، باید شادابی و نشاط خود را حفظ کنند؛ بنابراین، اگر مردم با روش‌هایی از قبیل گردشگری، ورزش و انجام حرکات موزون و منظم میزان فعالیت بدنی خود را افزایش ندهند، ممکن است کیفیت و کمیت زندگی حرفه‌ای آن‌ها دچار نقصان یا حتی به مشکلات جسمانی و روانی دچار شوند و اثربخشی آن‌ها کاهش پیدا کند. سبک زندگی غیرفعال و بی‌تحرك سلامت جسمانی را تهدید می‌کند و می‌تواند بر سلامت روانی نیز تأثیرگذار باشد؛ بنابراین شناخت عوامل مؤثر در توسعه گردشگری تفریحی ورزشی می‌تواند سبب گردد برنامه ریزان با آگاهی از آن‌ها و با اتخاذ تدابیر و برنامه‌ریزی‌های مناسب شرایط را برای بهبود و توسعه آن فراهم نمایند و امکان رشد و توسعه گردشگری تفریحی ورزشی و زمینه تداوم مشارکت افراد در این گونه فعالیت‌ها فراهم شود (۳).

۲. روش‌شناسی:

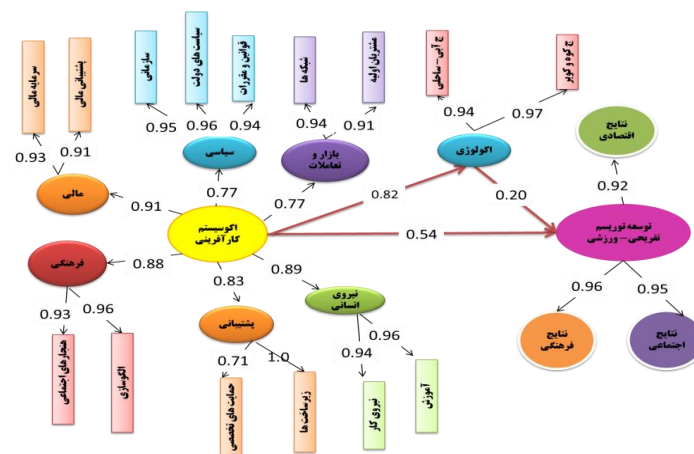
روش این پژوهش از نوع تحلیلی - پیمایشی بود و جامعه آماری را مدیران و کارشناسان اجرایی سازمان‌های متولی، اساتید و تحلیلگران مدیریت ورزشی دانشگاهی با تخصص توریسم ورزشی و دانشجویان تحصیلات تکمیلی مدیریت ورزشی و توریسم می‌باشند. نمونه آماری بر اساس حداقل

اولین همایش بین المللی ورزش و توسعه پایدار

حجم نمونه در نرم افزار PLS به صورت هدفمند انتخاب شدند ($n=142$). پرسشنامه محقق ساخته‌ای با ۱۲۰ گویه تدوین و تنظیم شد که عوامل اثرگذار بر توسعه توریسم ورزشی را در ۷ محور اصلی شامل سیاست گذاری (۳ بعد)، بازار و تعاملات (۲ بعد)، سرمایه انسانی (۲ بعد)، مالی (۲ بعد)، فرهنگی (۲ بعد)، پشتیبانی (۲ بعد) و اکولوژی (۳ بعد) ارزیابی می‌کرد. پس از تأیید روایی محتوایی ابزار توسط ۱۲ نفر از کارشناسان مدیریت ورزشی، ضریب پایایی آن (۰/۹۱) نیز تأیید گردید و داده‌های پژوهش با آمار توصیفی (Excel)، استنباطی (SPSS20) و مدل سازی معادلات ساختاری (PLS) تحلیل شدند.

یافته‌ها:

توصیف ویژگی های نمونه آماری پژوهش نشان می‌دهد که بیشترین فراوانی مربوط به جنسیت مرد (۶۶٪/۲) و افراد متأهل (۶۱٪/۳) و همچنین به لحاظ سنی بیشتر افراد بین سنین ۳۰ تا ۴۰ سال قرار داشتند. کمترین سن ۲۳ سال و بیشترین سن ۶۵ سال و از نظر سطح تحصیلات نیز مربوط به سطح تحصیلات دکتری بود. نیکویی برازش مدل برابر ۰/۷۱ می‌باشد که بر اساس پژوهش‌های وترلز و همکاران (۲۰۰۹) برازش کلی مدل در حد "بسیار قوی" مورد تأیید قرار می‌گیرد.

شکل ۱. مدل پژوهش

نتیجه گیری:

محور مالی (ابعاد سرمایه مالی و پشتیبانی مالی) بیشترین نقش تبیین کننده را دارد که با توجه به بالابودن سطح سرمایه گذاری در توریسم ورزشی نیاز به سرمایه گذاری و پشتیبانی مالی را دو چندان

می کند. که در تحقیقات به جذب سرمایه گذاری داخلی و خارجی، اتحادهای استراتژیک در قالب سرمایه گذاری های مشترک، ایجاد تسهیلات، وام های کم بهره و مشارکت دولت به عنوان متولی اصلی اقتصاد کشور در زمینه سرمایه گذاری تاکید شده است. در میان ابعاد، بعد سیاست های دولت در محور سیاست گذاری نقش تبیین کنندگی بالایی دارد. که این نشان می دهد که با توجه به شرایط اقتصاد دولتی کشور تدوین سیاست های کلان و کلی در زمینه توریسم ورزشی از طریق آن ها، داشتن مدیران با تفکر استراتژیک، ایجاد اتحاد استراتژیک (چند سازمان، چند استان و چند کشور همسایه، تشکیل کارگروه های ملی و استانی مرتبط با گردشگری به منظور هماهنگی دستگاه های ذی ربط و تبادل اطلاعات بین سازمان های مرتبط (شهرداری ها، ادارات کل ورزش و جوانان و سازمان میراث فرهنگی، صنایع دستی و گردشگری. در میان ابعاد، بعد سرمایه انسانی در محور آموزش نقش تبیین کنندگی بالایی دارد. که این نشان می دهد که با توجه به نیروی انسانی کافی از دانش آموختگان، می توان با برگزاری طرح های مشترک اجرایی میان سازمان های ذی نفع، برگزاری کلاس های مرتبط با گردشگری به منظور خود اشتغالی و کارآفرینی، توسعه گرایش های علمی مرتبط با گردشگری در دانشگاه ها و تعامل بین دولت، دانشگاه و صنعت گام های مهم تر و کاربردی تری را ایفا کرد. پیامدهای توسعه توریسم تفریحی- ورزشی در قالب سه بعد و ده اثر نمایان شد (افزایش اشتغال، گسترش عدالت اجتماعی، کمک به توسعه پایدار، افزایش رشد و مشارکت اجتماعی، توسعه سلامت جسم و روان، توسعه تفریحات سالم، پذیرش تنوع فرهنگی، گسترش امنیت اجتماعی، خودباوری و خودشناسی ملی، رشد اقتصادی منطقه ای و ملی (که با توجه به ضریب تاثیر این نتایج، رشد اقتصادی ملی و منطقه ای مهم ترین پیامد و به دنبال آن کمک به توسعه پایدار، افزایش رشد و مشارکت اجتماعی و توسعه تفریحات سالم قرار گرفتند.

منابع:

۱. شجاعی، وحید؛ تجاری، فرشاد؛ سلیمانی تپه سری، بهاره؛ دوستی، مرتضی (۱۳۹۱)، برنامه ریزی راهبردی توریسم ورزشی استان مازندران، فصلنامه علمی- پژوهشی فضای جغرافیایی سال دوازدهم، شماره ۳۹: ۱۷۳-۱۹۳.

2. Higam, J., & Hinch, T. (2006). Sport and Tourism Reserch: A Geographic Approach. Journal of Sport & Tourism, 11(1): 31-49.

اولین همایش بین المللی ورزش و توسعه پایدار

۳. احمدی، فاطمه (۱۳۹۷)، ارائه الگوی توسعه توریسم تفریحی ورزشی با رویکرد کارآفرینی، رساله دکتری، دانشکده تربیت بدنی و علوم ورزشی، دانشگاه گیلان

مقایسه رقص های محلی ایران

(لری، کردی، خراسانی، شمشیر سیستانی، آذری)

۱-هادی کاظمی * ۲-پیمان ابریفام ۳-سارا کشگر

۱. دانشجوی دکتری مدیریت راهبردی، دانشکده تربیت بدنی و علوم ورزشی دانشگاه علامه طباطبائی تهران. (*نویسنده مسئول).

۲. دانشجوی دکتری مدیریت راهبردی، دانشکده تربیت بدنی و علوم ورزشی دانشگاه علامه طباطبائی تهران

۳. استاد یار مدیریت ورزشی، گروه مدیریت ورزشی، دانشکده تربیت بدنی و علوم ورزشی دانشگاه علامه طباطبائی تهران

اولین همایش بین المللی ورزش و توسعه پایدار

چکیده:

زمینه و هدف: در رقص تن و روان به یکدیگر می پیوندند، یعنی هر حرکت بدن متأثر از یک حالت درونی و عاطفی است، به گونه ای که جسم، اندیشه و عواطف انسانی به صورت واقعیتهای یگانه تجسم می یابد، هم چنین رقص به گونه استعاره روابط انسان ها را با یکدیگر بیان می کند. در رقص های دسته جمعی احساس و عاطفه مشترک بین رقصندگان و با تماشاگران به وجود می آید. رقص های هر قوم و ملتی، شیوه ها و گونه های خاصی برای بیان عطفی و ارتباط با دیگران را دارد

روش کار: هدف پژوهش حاضر مقایسه ای بین رقصهای محلی ایران از لحاظ تاثیر فاکتورهای آمادگی جسمانی بر زیبایی آن ها روش تحقیق توصیفی پیمایشی بود. برای تحلیل داده ها، از روش های آماری توصیفی استفاده شد. **نتیجه گیری:** نتیجه اینکه با توجه به تفاوت بین رقصهای محلی از لحاظ اجرا و تاثیر پذیری از فاکتورهای آمادگی جسمانی می توان گفت تمامی رقص های محلی اشاره شده نیاز به فاکتورهای آمادگی جسمانی دارند و طبیعتاً هرچقدر فاکتورهای آمادگی جسمانی در اجرا کنندگان این رقص ها قویتر باشد رقص ها با زیبایی بیشتری انجام خواهند شد

کلیدواژه ها: رقص محلی، قدرت عضلانی، انعطاف، استقامت قلبی عروقی

۱. مقدمه: رقص یا فرّخه (واژه پارسی آن) معمولاً به حرکتهای انسان که برای بیان یک حالت انجام می گیرد گفته می شود. رقص می تواند در یک محیط اجرایی، روحانی یا اجتماعی اجرا شود. واژه رقص همچنین برای نشان دادن جنبش های موزون و ترازمند جانداران و اشیاء دیگر بکار می رود مانند رقص برگ ها، رقص جفت گیری در جانوران یا رقص باد. رقص به عنوان هنر پنجم از هنرهای هفتگانه به شمار می آید

رقص جنبش تقدس است، رقص گفتار است، گفتاری و رای کلمه، رقصی که پرندگان در هنگام معازله می کنند، بیانگر همین گفتار است، گفتاری بالاتر از کلام، جایی که کلام کفایت نکند رقص بر پا می شود (شوالیه و گربران، ۱۳۸۲). فولکلوریک قدیمی ترین فرم رقص است، این نوع رقص اساس و پایه بسیاری از انواع دیگر رقص ها است و نشان گر حالات، عادات و فرهنگ یک قوم و یا ساکنان یک منطقه جغرافیائی خاص بوده و در قالب مجموعه ای از حرکات موزون اجرا می شود.

۲. روش شناسی: تحقیق حاضر از نظر هدف، کاربردی و از نظر ماهیت و روش توصیفی - پیمایشی است. جامعه آماری نوازندگان و کسانی که رقص محلی کردی، لری، سیستانی، آذری و خراسانی

اولین همایش بین المللی ورزش و توسعه پایدار

انجام میدادند. نمونه آماری تعداد ۱۸۰ نفر از نوازندگان و فعالان در زمینه رقص های محلی که بصورت تصادفی انتخاب شدند. برای تعیین اعتبار پرسشنامه از ضریب آلفای کرونباخ استفاده شد. ($\alpha=0/89$) و روایی پرسشنامه توسط ده نفر از اساتید مدیریت ورزشی مورد تایید قرار گرفت. باتوجه به موضوع، هدف، جامعه آماری و فرضیه های تحقیق برای تجزیه و تحلیل داده ها از فراوانی، درصد و آمار توصیفی استفاده شد.

یافته ها: نتایج بدست آمده در مورد توزیع سنی پاسخ دهنده ها نشان داد که از ۱۸۰ پاسخ دهنده ۲۷/۹ درصد در دامنه سنی زیر ۲۵ سال قرار داشتند. ۵۱/۴ درصد در دامنه ۲۵ الی ۳۰ قرار داشتند که بیشترین تعداد را شامل می شدند و ۱۰/۶ درصد بین ۳۱ تا ۴۰ سال و در نهایت ۱۰ درصد بالای ۴۱ سال داشتند. از تعداد ۱۸۰ نفر پاسخ دهنده ۶۶/۷ درصد مرد هستند و ۳۳/۳ درصد زن و در مورد میزان تحصیلات پاسخ دهنده ها به ترتیب از بیشترین تا کمترین ۵۴/۷ درصد مدرک کاردانی، ۲۳ درصد دیپلم و پایتتر و ۱۱/۶ درصد دارای مدرک کارشناس و ۹/۴ درصد کارشناس ارشد و بالاتر بودند. نتایج بدست آمده در مورد سابقه فعالیت نشان داد که ۲۷/۴ درصد زیر ۵ سال، ۵۵/۹ درصد بین ۵ تا ۱۰ سال و ۱۶/۸ درصد بالای ۱۰ سال سابقه داشتند.

نتیجه گیری: با توجه به مقادیر مشاهده شده در یافته های تحقیق می توان گفت برای زیبا تر هر پنج رقص عنوان شده فاکتورهای آمادگی جسمانی به میزان زیادی تاثیر گذارند. در رقص کردی بیشترین تاثیر در زیبایی رقص را فاکتورهای تعادل و فیزیک فرد داشتند و با توجه به این مورد میتوان گفت که هماهنگی و یکپارچگی در این رقص هدف اصلی است زیرا داشتن فیزیک مناسب کل افراد و تعادل حرکتی مناسب آن ها یک رقص هماهنگ را نتیجه خواهد داد.

در رقص لری فاکتور استقامت قلبی و عروقی بیشترین تاثیر را در زیبایی داشته است و مابقی فاکتورها تاثیر یکسانی در زیبایی این رقص داشته اند. این موضوع بیانگر این مطلب است که علیرغم شباهت این رقص با رقص کردی در نحوه اجرا و مدت زمان اجرا با یکدیگر متفاوتند.

در مورد رقص سیستانی بایستی عنوان گردد فاکتوری که بیشترین تاثیر را بر زیبایی رقص داشته است. قدرت عضلانی است و در واقع می توان گفت این نوع رقص با تحرک کمتر و قدرت بیشتر می باشد و طبیعتاً برای بازی با شمشیر نیاز به قدرت عضلانی می باشد.

اولین همایش بین المللی ورزش و توسعه پایدار

در مورد رقص آذری بیشترین تاثیر را فاکتور تعادل و پس از آن فاکتور قدرت عضلانی داشته است پس می توان نتیجه گرفت در این رقص تاکید بر حفظ تعادل در اجرای حرکات است . در رقص خراسانی نیز همانند رقص آذری فاکتور های تعادل و قدرت عضلانی بیشترین تاثیر را داشتند .

با توجه به موارد فوق می توان نتیجه گیری کرد تمامی رقص های محلی اشاره شده نیاز به فاکتورهای آمادگی جسمانی دارند و طبیعتا هرچقدر فاکتورهای آمادگی جسمانی در اجرا کنندگان این رقص ها قویتر باشد رقص ها با زیبایی بیشتری انجام خواهند شد.

منابع:

۱. اشراقی، احسان، اشاره ای به تفریحات و نظام تفریحی دوران صفویه، هنر و مردم، ۱۴۱، ۱۴۰
۲. ذکاء، یحیی، تاریخ رقص در ایران، هنر و مردم، ۱۳۵۷، شماره های ۱۸۸، ۱۹۱، ۱۹۰، ۱۸۹، ۱۹۲
۳. جنیدی، فریدون، رقص در ایران، ریشه و شکل، رودکی ۶۱-۶۲، ۱۳۵۵

اثرات اجتماعی - اقتصادی رویدادهای ورزشی بر حمایت از توسعه گردشگری با در نظر گرفتن نقش میانجی نگرش و رضایت وحید زواری فسقندیس*^۱، فاطمه عبدوی^۲

۱. دانشجوی کارشناسی ارشد مدیریت ورزشی، گروه مدیریت ورزشی، دانشکده تربیت بدنی و علوم ورزشی، دانشگاه تبریز، ایران. (*نویسنده مسئول).

۲. استادیار مدیریت ورزشی، گروه مدیریت ورزشی، دانشکده تربیت بدنی و علوم ورزشی، دانشگاه تبریز.

*Email:(vahidzavari2014@gmail.com)

چکیده

اولین همایش بین المللی ورزش و توسعه پایدار

زمینه و هدف: گردشگری امروزه موضوعی مهم برای جوامع در جهت کسب منافع اجتماعی - اقتصادی مطرح می باشد. در این راستا، هدف از پژوهش حاضر اثرات اجتماعی - اقتصادی رویدادهای ورزشی بر حمایت از توسعه گردشگری با در نظر گرفتن نقش میانجی نگرش و رضایت می باشد.

روش کار: پژوهش حاضر از نظر هدف کاربردی و از نظر ماهیت توصیفی - پیمایشی است، که در آن تعداد ۳۸۵ نفر از تماشاگران رویدادهای ورزشی برگزار شده در نیمه اول سال ۹۸ در شهر تبریز به عنوان نمونه آماری انتخاب شدند. ابزار اندازه گیری شامل پرسش نامه استاندارد FSIAS که توسط دلامر (۱۹۹۹) که برای روایی صوری و محتوایی آن از نظرات کارشناسان و متخصصان، پایی آن از آزمون آلفای کرونباخ و روایی سازه از آزمون تحلیل عاملی تأییدی استفاده شد. از آمار توصیفی برای سازمان دادن، طبقه بندی و خلاصه نمودن داده های خام و در بخش آمار استنباطی از مدل معادلات ساختاری برای آزمون فرضیات استفاده گردید. تجزیه و تحلیل داده ها با استفاده از نرم افزارهای آماری اس پی اس اس و ایموس انجام پذیرفت.

یافته ها: یافته ها نشان دادند مدل پژوهش از برازش مطلوبی برخوردار بوده و ابعاد اثرات اجتماعی - اقتصادی یعنی وابستگی اجتماعی، وابستگی اقتصادی، منافع درک شده و هزینه درک شده و نگرش و رضایت به ترتیب؛ با ضرایب رگرسیونی ۰/۵۵، ۰/۴۹، ۰/۶۸، ۰/۷۰، ۰/۸۱ و ۰/۶۸ بر حمایت و توسعه گردشگری اثر مثبت و معناداری دارند.

نتیجه گیری: بنبراین مسئولین برگزاری رویدادهای ورزشی می توانند با فراهم کردن زمینه مناسب، منافع اجتماعی و اقتصادی حاصل از برگزاری رویدادها را افزایش و کاهش هزینه های ناشی از آن و همچنین ایجاد نگرشی مثبت و رضایت در ساکنین محلی باعث حمایت و در نتیجه توسعه گردشگری شوند.

واژگان کلیدی: «اجتماعی - اقتصادی»، «رویدادهای ورزشی»، «حمایت»، «نگرش»، «گردشگری».

۱. مقدمه:

امروزه جوامع و مناطق به طور فزاینده ای به این حقیقت پی برده اند که برای حفظ وضع خود باید ابتکار عمل به خرج دهند و در صدد یافتن راه هایی تازه برآیند. اگرچه در مناطق مختلف، شرایط متفاوت است، ولی گردشگری عاملی برای پیشرفت در زمینه های مختلف بوده است. (۱). بسیاری از کشورها در این زمینه اقدام به پژوهش، برنامه ریزی، سرمایه گذاری و به ویژه بازاریابی می کنند و از این محل توانسته اند گردشگری را در کشور خود توسعه داده و از فواید زیاد آن در زمینه های اقتصادی و اجتماعی بهره برداری کنند (۲). اثراتی که رویدادهای گردشگری از خود برجای

اولین همایش بین المللی ورزش و توسعه پایدار

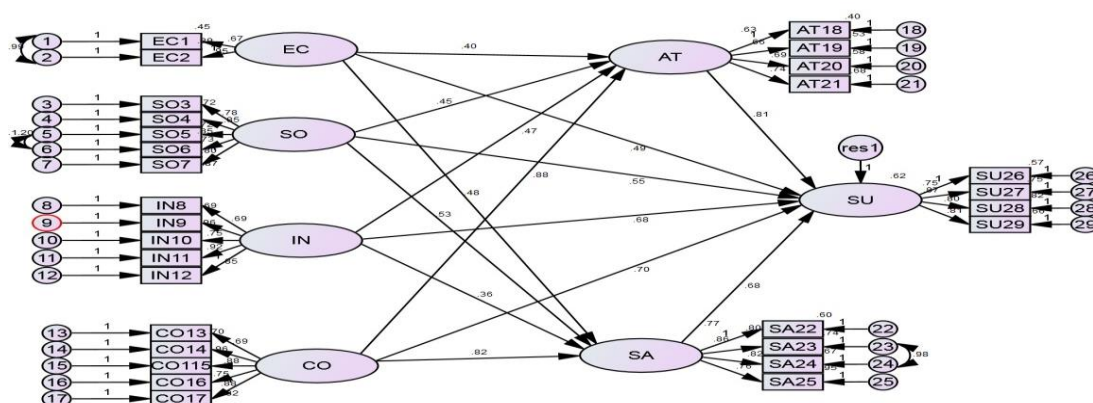
می‌گذارند برای برنامه‌ریزی و مدیریت سازمان‌ها بسیار مهم و حیاتی است زیرا رویدادها می‌توانند روابط خانواده با یکدیگر و دیگر افراد را توسعه دهند در این رابطه چاو اظهار دارد که رویدادهای همگانی و جشنواره‌ها نقش مهمی را در ارتقای دانش عمومی مردم محلی و گردشگران بازی می‌کند همچنین می‌توانند دلبستگی اجتماعی افراد را نسبت به محل زندگی‌شان دو چندان کنند. (۳). در این بین دو عامل نگرش و رضایت بر حمایت از رویدادهای ورزشی تاثیر می‌گذارند. در طول سه دهه‌ی گذشته مطالعات زیادی در رابطه با نگرش و رضایت مردم محلی به اثرات گردشگری صورت گرفته است. مطالعات متعددی تاکنون در رابطه با اهمیت تأثیرات اجتماعی - اقتصادی گردشگری ورزشی انجام شده است، یکی از مهم‌ترین مطالعات در این زمینه پژوهش عزیزی (۱۳۹۳) است که اظهار داشت که در فرایند گردشگری ورزشی نیز حضور گردشگران بر جامعه میزبان تأثیر گذاشته و میزبان هم تا حدی بر بازدیدکنندگان تأثیر می‌گذارد. تجارب گردشگری ورزشی هم اثرات مثبت بالقوه و هم اثرات منفی اقتصادی و اجتماعی دارد و این نشان‌دهنده رابطه مثبت بین تأثیرات مثبت گردشگری ورزشی و حمایت و توسعه گردشگری دارد. (۴) با توجه به تحقیقاتی که در مورد اثرات اجتماعی - اقتصادی رویدادها بر حمایت از گردشگری انجام شده ما در این تحقیق به بررسی این اثرات با میانجی‌گری رضایت و نگرش در بخش رویدادهای ورزش پرداخته ایم.

۲. روش‌شناسی:

پژوهش حاضر از نظر هدف کاربردی و از نظر ماهیت توصیفی - پیمایشی است، که در آن تعداد ۳۸۵ نفر از تماشاگران رویدادهای ورزشی برگزار شده در نیمه اول سال ۹۸ در شهر تبریز به عنوان نمونه آماری انتخاب شدند. ابزار اندازه‌گیری شامل پرسش‌نامه استاندارد FSIAS که توسط دلامر (۱۹۹۹) که برای روایی صوری و محتوایی آن از نظرات کارشناسان و متخصصان، پایایی آن از آزمون آلفای کرونباخ و روایی سازه از آزمون تحلیل عاملی تأییدی استفاده شد. از آمار توصیفی برای سازمان دادن، طبقه‌بندی و خلاصه نمودن داده‌های خام و در بخش آمار استنباطی از مدل معادلات ساختاری برای آزمون فرضیات استفاده گردید. تجزیه و تحلیل داده‌ها با استفاده از نرم‌افزارهای آماری اس‌پی‌اس‌اس و ایموس انجام پذیرفت.

یافته‌ها:

آمار توصیفی مربوط به نمونه آماری پژوهش نشان می‌دهد که بیشترین فراوانی با ۲۰۷ نفر (۵۳,۰) بر اساس متغیر جنسیت مربوط به مردان و بیشترین فراوانی با ۱۷۷ نفر (۴۵,۰) بر اساس مقطع تحصیلی مربوط به مقطع دیپلم و زیر دیپلم و در متغیر سن بیشترین فراوانی با ۲۱۹ نفر (۵۶,۰) مربوط به رده سنی ۲۱-۳۰ سال و فراوانی ۲۶۶ مربوط به مجرد بودن نمونه آماری می‌باشد.

شکل ۱. مدل پژوهش

نتایج برازش مدل پژوهش گویای این مطلب است که شاخص‌های نسبت خبی دو به درجه آزادی مناسب می‌باشد (کمتر از ۳) و شاخص‌های CFI, IFI, TLI, GFI, RFI, NFI بیشتر از ۰/۹۰ و شاخص RMSEA کمتر از ۰/۰۸ در حد مطلوبی قرار دارند. بدین معنی که مدل تحقیق حاضر دارای برازش مطلوبی است و ساختار عاملی در نظر گرفته شده برای آن قابل قبول است و به عبارتی داده‌های حاصل از تحقیق مدل نظری تحقیق را حمایت و تأیید می‌کنند. یافته‌ها نشان دادند ابعاد مسائل اقتصادی - اجتماعی (وابستگی اقتصادی، وابستگی اجتماعی، منافع درک شده و هزینه درک شده) با میانجی‌گری نگرش و رضایت، اثر مثبت و معناداری بر حمایت از توسعه گردشگری داشته و ضرایب اثر آنها برابر با، وابستگی اقتصادی بر حمایت گردشگری ۰/۴۹، وابستگی اجتماعی بر حمایت گردشگری ۰/۵۵، منافع درک شده بر حمایت گردشگری ۰/۶۸، هزینه درک شده بر حمایت گردشگری ۰/۷۰، نگرش بر حمایت گردشگری ۰/۸۱ و رضایت بر حمایت از گردشگری ۰/۶۸ می‌باشد. در نتیجه می‌توان گفت که ابعاد مسائل اقتصادی - اجتماعی بر حمایت

اولین همایش بین المللی ورزش و توسعه پایدار

از توسعه گردشگری تاثیر می گذارد.

نتیجه گیری:

اثراتی که رویدادهای گردشگری از خود بر جای می گذارند برای برنامه ریزی و مدیریت سازمانها بسیار مهم و حیاتی است زیرا رویدادها می توانند روابط خانواده با یکدیگر و دیگر افراد را توسعه دهند در این رابطه چاو اظهار دارد که رویدادهای همگانی و جشنواره ها نقش مهمی را در ارتقای دانش عمومی مردم محلی و گردشگران بازی می کند همچنین می توانند دلبستگی اجتماعی افراد را نسبت به محل زندگی شان دو چندان کنند. (۳). نتایج حاصل از تحقیق نشان داد که وابستگی اجتماعی - اقتصادی، منافع درک شده و هزینه درک شده هم به طور مستقیم و هم به طور غیر مستقیم از طریق میانجی گری نگش و رضایت بر حمایت از توسعه گردشگری تاثیر می گذارند. مسئولین برگزاری رویدادهای ورزشی با ایجاد زمینه مناسب برای بهره مندی ساکنین محلی از منافع اقتصادی - اجتماعی و کاهش هر چه بیشتر هزینه های برگزاری می توانند بر نگرش ساکنین محلی اثر مثبتی گذاشته و رضایت آنها جلب کنند و در نتیجه باعث حمایت آنها از توسعه گردشگری ورزشی شوند.

منابع:

۱. اله وردی، زهرا. میرباقری، سید بوالفضل. نورشرق، فاطمه. (۱۳۹۰) "تاثیر آسیب شناسی نرم افزاری گردشگری در ایران و ارائه راهکارهای نوین"، دانشگاه آزاد اسلامی، واحد مرو دشت.
۲. عباسی، اعظم؛ معین فرد، محمدرضا؛ خیبری، محمد. (۱۳۸۹)، "بررسی عنصر محصول از عناصر آمیخته بازاریابی در صنعت گردشگری ورزشی ایران، مجموعه مقالات همایش ملی . تربیت بدنی، دی ماه، مرکز آموزشی فرهنگی سما واحد قائم شهر.
۳. سقایی، مهدی. مزیدی، هما. میردیلیمی، سید سعید. کمال غریبی، حسین. (۱۳۹۴). "بررسی و تحلیل عوامل موثر ناشی از توسعه گردشگری رویداد در استان گلستان مطالعه موردی: جشنواره بین المللی اقوام ایران زمین در گرگان"، کنفرانس ملی ایده های نو در گردشگری جغرافیا و توسعه بومی.

۴. عزیزی، منیر (۱۳۹۳). مجله ایرانگردی دیار آشنا. www.diyareashena.com

بررسی عوامل تاثیرگذار بر توسعه ورزش مدارس استان کردستان

لقمان کرمی^۱، شیرکو میرکی^۲

۱- دانشجوی دکترای مدیریت ورزشی، واحد سنندج، دانشگاه آزاد اسلامی، سنندج، ایران

۲- دانشجوی دکترای مدیریت ورزشی، واحد سنندج، دانشگاه آزاد اسلامی، سنندج، ایران

*Email: (loghmankarami@yahoo.com)

اولین همایش بین المللی ورزش و توسعه پایدار

چکیده:

زمینه و هدف: ورزش مدارس همواره به عنوان یکی از ابزارهای بسیار مهم در نظام آموزشی کشورهای جهان مطرح بوده لذا از هدف پژوهش حاضر بررسی عوامل تاثیرگذار در توسعه ورزش مدارس استان کردستان بود.

روش کار: این پژوهش از نظر هدف کاربردی، از نظر استراتژی توصیفی - پیمایشی بود که به صورت میدانی انجام شد. به منظور مطالعه و بررسی اهداف این پژوهش از پرسشنامه محقق ساخته استفاده شد. جامعه آماری تحقیق شامل کلیه معلمان ورزش (۸۹۴ نفر) و اساتید رشته تربیت بدنی دانشگاه های استان کردستان (۲۶ نفر) بود (N=۹۲۰) که در سال تحصیلی ۹۴-۹۵ به فعالیت مشغول بودند. حجم نمونه تحقیق با استفاده از جدول مورگان ۲۷۵ نفر تعیین شد و نمونه گیری به روش نمونه گیری هدفمند و در دسترس برای اساتید دانشگاهی و روش نمونه گیری خوشه ای و تصادفی ساده برای معلمان ورزش انجام شد. برای تجزیه و تحلیل داده ها از آزمون دوجمله ای برای مقایسه میانگین نمونه با میانگین فرضی جامعه و آزمون فریدمن برای اولویت بندی عوامل تاثیرگذار بر توسعه ورزش مدارس با استفاده از بسته آماری SPSS نسخه ۲۲ استفاده شد.

یافته ها: نتایج نشان داد که عوامل اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی، مدیریتی و سازمانی، امکانات و تجهیزات ورزشی، فناوری و سیاسی مؤثر بر توسعه ورزش مدارس در استان کردستان هستند، همچنین مشخص شد که اولویت بندی مؤلفه ها و گویه های مؤثر بر توسعه ورزش مدارس استان کردستان با هم متفاوت است.

نتیجه گیری: آموزش تربیت بدنی در مدارس اثرات تربیتی و پرورشی قابل توجهی بر دانش آموزان دارد و چنانچه برنامه های اجرایی و عملی آن به صورت اصولی انجام شود، تأثیر بسزایی در جهت رشد و تکامل جسمی، ذهنی، اجتماعی، روانی، تقویت روحیه و شکل پذیری اخلاق در دانش آموزان خواهد داشت.

کلمات کلیدی: توسعه ورزش مدارس، استان کردستان، تربیت بدنی

مقدمه :

تربیت بدنی و ورزش از دوران باستان در کنار فعالیت های نهادهای دیگر به منظور تربیت جسم، قدرتمندی و سازندگی اخلاقی و فکری افراد در راستای جهان بینی خود و بیشتر به منظور آمادگی رزمی، مورد استفاده قرار می گرفت. از آنجا که تربیت بدنی و ورزش نیز بخش مهمی از تعلیم و تربیت را تشکیل می داد، این پدیده به تدریج به صورت نهادی مستقل و علمی مجزا و به عنوان یکی از برنامه های تعلیم و تربیت در دنیا مطرح شد. این امر به

اولین همایش بین المللی ورزش و توسعه پایدار

دلیل اثرات انکارناپذیری بوده که به خصوص در دوران کودکی، نوجوانی و جوانی داشته است (خلجی، ۱۳۹۳). ورزش یکی از پدیده‌های اجتماعی است که در همه جوامع به صورت یک نیاز انسانی و فرهنگی از اولویت بالایی برخوردار است. تربیت بدنی و ورزش به طور عام و ورزش قهرمانی به طور خاص نیز برای دانش آموزان به عنوان نیمی از پیکره جامعه بسیار حائز اهمیت است؛ زیرا پیشرفت و توسعه جامعه ما به قدرت و توانایی‌های مختلف همه اعضای آن بستگی دارد (ادینگتون، ادگرتون، ۱۳۹۰). درس تربیت بدنی به دلیل داشتن ماهیت عملی و ویژگی منحصر به فرد آن و همچنین به علت سازگار بودن با نیازهای فطری و تمایلات ذاتی دانش آموزان می‌تواند به عنوان وسیله‌ای بسیار موثر جهت رسیدن به اهداف تعلیم، تربیت و تربیت عمومی مورد استفاده قرار گیرد (چاکرابورتی و همکاران، ۲۰۱۲).

بخش بزرگی از جامعه کشورمان جمعیت کشور را دانش آموزان تشکیل می‌دهد و چنانچه بتوان این خیل عظیم جامعه را به درستی در مسیر ورزش و فعالیت بدنی مدیریت نمود، می‌توان به بهبود زندگی آتی آنان نیز امیدوار بود. شرکت دانش آموزان و در فعالیتهای ورزشی درون و بیرون محیط آموزشی، در تکمیل فرایندی آموزش و پرورش آنها مفید بوده و باعث پیشرفت تحصیلی و عقلی آنان خواهد شد و از طرف دیگر نیز می‌تواند زمینه پیشرفت دیگر سطوح ورزش را فراهم نموده و افراد را به سوی سبک زندگی فعال سوق نماید.

روش شناسی تحقیق:

تحقیق حاضر از نظر هدف کاربردی و از لحاظ استراتژی توصیفی - پیمایشی بود که در این تحقیق جامعه آماری شامل کلیه معلمان ورزش (۸۹۴ نفر) و اساتید رشته تربیت بدنی دانشگاه های استان کردستان (۲۶ نفر) بود (N=۹۲۰) که در سال تحصیلی ۹۴-۹۵ مشغول به فعالیت بودند. با توجه به حجم جامعه تحقیق و با استفاده از جدول مورگان، حجم نمونه تحقیق برابر با ۲۷۴ نفر است و نمونه گیری به روش نمونه گیری هدفمند و در دسترس انجام شد.

نتایج:

بندی عوامل تاثیر گذار بر توسعه ورزش مدارس اولویت

رتبه	میانگین رتبه	ابعاد
اول	۴/۲۲	فناوری
دوم	۴/۱۸	امکانات و تجهیزات ورزشی
سوم	۴/۱۲	سیاسی
چهارم	۴/۰۶	مدیریتی و سازمانی
پنجم	۴/۰۲	آموزشی و فنی

ششم	۴/۰۰	اجتماعی فرهنگی
هفتم	۳/۳۹	اقتصادی

رتبه	میانگین	گویه
۲۷	۱۲/۵۲	نداشتن بودجه
۲۸	۱۲/۱۶	بودجه ورزشی مدارس گاهی برای سایر دروس هزینه می شود
۲۶	۱۳/۲۳	میزان هزینه ها برای فرستادن تیم های ورزشی مناسب است
۲۰	۱۴/۰۸	بودجه ورزشی مدارس جوابگوی برگزاری مسابقات ورزشی درون مدرسه ای به نحو مطلوب نیست
۱۲	۱۴/۸۲	پایین بودن جایگاه اجتماعی ورزش در مدارس استان کردستان
۱	۱۵/۶۳	نبود تیم های ورزشی محبوب در مدارس استان کردستان
۲۵	۱۳/۳۹	نداشتن بودجه
۲۱	۱۴/۰۴	بودجه ورزشی مدارس گاهی برای سایر دروس هزینه می شود
۲۴	۱۳/۹۷	میزان هزینه ها برای فرستادن تیم های ورزشی مناسب است
۲۲	۱۳/۹۵	گرایش مسولین روی دیگر درس ها
۱۴	۱۴/۷۷	میزان آگاهی مدیران و معلمان نسبت به اهمیت ورزش
۱۳	۱۴/۹۳	از ساعات ورزش برای ساعات جبرانی سایر دروس استفاده می شود

۹	۱۵/۰۷	نبود برنامه جامع برای توسعه ورزش در مدارس استان کردستان
۶	۱۵/۲۶	نظارت ضعیف در رسیدگی به امور ورزش در مدارس استان کردستان
۵	۱۵/۳۳	مشکلات زیر ساختی ورزش در مدارس استان کردستان
۱۶	۱۴/۴۹	فضای ورزشی در مدارس بسیار اندک است
۳	۱۵/۵۳	فضای ورزشی موجود شرایط ایمنی مناسبی ندارد
۱۹	۱۴/۲۵	فضای ورزشی موجود فاقد استانداردهای لازم است
۲	۱۵/۵۶	تجهیزات ورزشی مورد نیاز در مدارس ناکافی است
۷	۱۵/۱۸	نبود کتاب درسی ورزشی مناسب در مدارس استان کردستان
۱۷	۱۵/۴۸	نبود کلاس های سمعی و بصری مناسب در مدارس استان کردستان
۱۵	۱۴/۶۲	کمبود وسایل کمک آموزشی در مدارس استان کردستان
۱۲	۱۴/۸۴	نبود کلاس های هوشمند در مدارس استان کردستان
۴	۱۵/۵۶	میزان مالکیت دولتی اکثر مدارس استان کردستان زیاد است
۱۰	۱۴/۹۷	میزان مقاومت برخی جریانات در برابر ورزش مدارس استان زیاد است
۸	۱۵/۱۲	میزان قوانین حمایتی مناسب برای توسعه ورزش در مدارس استان کردستان زیاد است
۱۸	۱۴/۴۵	میزان حمایت ها در حوزه ورزش استان کردستان از مسائل سیاسی زیاد است.
۲۳	۱۳/۹۰	دانش کم معلمان

بحث و نتیجه گیری:

نتایج حاکی از آن است که بین بیست و هشت گویه تاثیر گذار بر توسعه ورزش مدارس تفاوت معناداری وجود دارد همان گونه که مشاهده می شود سوال ششم (نبود تیم های ورزشی محبوب در مدارس استان کردستان) با میانگین ۱۵/۶۳ رتبه اول و بهترین رتبه و سوال دوم (بودجه ورزشی مدارس گاهی برای سایر

اولین همایش بین المللی ورزش و توسعه پایدار

دروس هزینه می شود) با میانگین ۱۶/۱۲ رتبه آخر و کمترین رتبه را دارا هستند. پس می توان گفت این فرض که گویه های تاثیر گذار بر توسعه ورزش مدارس استان کردستان اولویت بندی متفاوتی دارند، با توجه به رتبه بندی ابعاد تاثیر گذار بر توسعه ورزش مدارس شاهد آن بودیم مشکلات زیر ساختی ورزش در مدارس استان کردستان خیلی موثرند و وزارت آموزش و پرورش و به تبع آن ها ادارات کل آموزش و پرورش استانی نیز بایستی به منظور توسعه و ارتقای ورزش در سطح مدارس به این عوامل بیشتر توجه داشته باشند. و این عامل تاثیر گذار را بیشتر مورد توجه قرار دهند چرا که با بر طرف کردن این عوامل ورزش مدارس استان کردستان رشد خواهد کرد.

منابع :

- ادینگتون، دی. دبلیو؛ ادگرتون، وی. رچی (۱۳۹۰). بیولوژی فعالیت بدنی. (ترجمه حجت الله نیکبخت). تهران: انتشارات سمت، ویرایش اول، چاپ هشتم.
- خلجی، حسن (۱۳۹۳). اصول و مبانی تربیت بدنی. تهران: انتشارات پیام نور.
- شورای عالی آموزش و پرورش. (۱۳۷۹). آیین نامه اجرایی مدارس، ماده ۳۶، شرایط سنی ثبت نام در مدارس روزانه، صص ۶-۷.
- Chakraborty, B., Nandy, S., Adhikari, S. (2012). A Study on Physical Education Teachers' Training Programme on Development of Attitude Towards Physical Education. IOSR Journal of Humanities and Social Science (JHSS), Volume 2, Issue 4, PP 01-03.

شناسایی چالش های توسعه اقتصاد ورزش ایران

مسعود محمدی عسکرآبادی^۱، حسین عیدی*^۲، همایون عباسی^۳

۱. دانشجوی دکتری مدیریت ورزشی، گروه مدیریت ورزشی، دانشکده علوم ورزشی، دانشگاه رازی،
۲. استادیار مدیریت ورزشی، گروه مدیریت ورزشی، دانشکده علوم ورزشی، دانشگاه رازی،
۳. استادیار مدیریت ورزشی، گروه مدیریت ورزشی، دانشکده علوم ورزشی، دانشگاه رازی، کرمانشاه، ایران.

*Email: (eydihosseini@gmail.com)

اولین همایش بین المللی ورزش و توسعه پایدار

چکیده

زمینه و هدف: ورزش یک صنعت درآمدزا می باشد و می تواند به توسعه اقتصادی هر کشوری کمک کند. در این راستا هدف از پژوهش حاضر شناسایی چالش های توسعه اقتصاد ورزش ایران بود.

روش کار: روش تحقیق کیفی بود. جامعه آماری پژوهش حاضر صاحب نظران (اساتید، کارشناسان و خبرگان اقتصاد و مدیریت ورزشی) در زمینه اقتصاد ورزش می باشند. نمونه گیری به روش هدفمند بود. ابزار تحقیق مصاحبه بود که از ۱۴ نفر به عمل آمد. روایی ابزار پژوهش (مصاحبه)، توسط مصاحبه شوندگان و سپس اساتید متخصص، مورد بررسی قرار گرفت و تأیید گردید و برای سنجش پایایی از روش توافق درون موضوعی استفاده شد که مطابق این روش مقدار پایایی برابر با ۰/۸۵ بود. برای تجزیه و تحلیل داده ها از روش نظریه داده بنیاد با استفاده از نرم افزار کیفی Nvivo نسخه ۱۰ بهره گرفته شد.

یافته ها: بر اساس یافته های حاصل از مصاحبه های نیمه ساختار یافته چالش های توسعه اقتصاد ورزش ایران شامل ۴ مقوله اصلی هستند که این مقوله ها عبارتند از: رویکردی، اقتصادی، حمایتی و فساد می باشد. که این ۴ مقوله خود شامل ۱۶ عامل یا کد باز هستند.

نتیجه گیری: بر اساس یافته های این پژوهش نتیجه می گیریم برای توسعه اقتصاد ورزش ایران باید بر مقوله های استخراجی از این پژوهش متمرکز شد که با برنامه ریزی مناسب بر روی مقوله های شناسایی شده و رفع موانع موجود می توانیم اقتصاد ورزش کشور را در مسیر توسعه قرار دهیم.

کلیدواژه ها: اقتصاد، ورزش، چالش، توسعه

مقدمه

ورزش، پدیده ای است که ابعاد مختلف سیاسی، اجتماعی، فرهنگی و اقتصادی را در بر می گیرد (۱). گرایش رو به رشد مردم به ورزش و نیاز به مصرف کالاها و خدمات ورزشی باعث شده است تا صنعت ورزش روند درآمدزایی چشم گیری را تجربه نماید و سهم بسزایی در اقتصاد کشورها داشته باشد (۲). در عصر حاضر دیگر نمی توان از اهمیت اقتصادی اثرات مستقیم و غیرمستقیم ورزش و تفریحات سالم در جوامع چشم پوشی کرد (۳). بنابراین، بررسی اثرات مستقیم و غیرمستقیم سرمایه

اولین همایش بین المللی ورزش و توسعه پایدار

گذاری در ورزش و تأثیر آن بر رشد و توسعه اقتصادی، مسأله‌ای مهم برای اقتصاد کشورها می‌باشد (۴). با توجه به مطالب ذکر شده ورزش از تولید ناخالص داخلی کشورها سهم دارد و این سهم از ۵٪ تا ۲ درصد در کشورهای مختلف متغیر است و از این جهت به عنوان یک ابزار اقتصادی مورد توجه دولت‌ها قرار می‌گیرد (۵). اما سهم آن در اقتصاد ایران به مراتب کمتر از میزان میانگین جهانی آن می‌باشد. بنابراین توسعه اقتصادی صنعت ورزش کشور می‌تواند در اقتصاد کل کشور سهم داشته باشد که این سهم می‌تواند با شناسایی موانع و چالش‌ها، راهکارها و بهبود شرایط فعلی موجب افزایش در شاخص‌های کلان اقتصادی، اجتماعی، فرهنگی و سیاسی کشور شود. لذا شناسایی موانع و چالش‌های توسعه اقتصاد ورزش کشور و کنترل و بهبود آن‌ها می‌تواند اقتصاد ورزش کشور را در مسیر توسعه قرار دهد. بنابراین با توجه به عدم شناسایی چالش‌های توسعه اقتصاد ورزش در ایران و وجود خلأ تحقیقاتی در این زمینه لزوم انجام پژوهش درباره اقتصاد ورزش و چگونگی توسعه و گسترش حجم آن مهم و ضروری می‌باشد از این رو پژوهش حاضر به شناسایی چالش‌های توسعه اقتصاد ورزش در ایران می‌پردازد.

روش‌شناسی:

روش تحقیق کیفی بود. جامعه آماری پژوهش حاضر صاحب نظران (اساتید، کارشناسان و خبرگان اقتصاد و مدیریت ورزشی) در زمینه اقتصاد ورزش می‌باشند. نمونه‌گیری به روش هدفمند بود. به دلیل محدودیت حاصل از جامعه، حجم نمونه با حجم جامعه برابر خواهد بود. برخی دانشمندان ۱۰ تا ۱۵ نفر را، در صورتی که زمینه علمی و تجربی آن‌ها متجانس باشد، برای تشکیل گروه خبرگان کافی می‌دانند. در این پژوهش نیز از ۱۴ نفر مصاحبه به عمل آمد. روایی ابزار پژوهش (مصاحبه)، توسط مصاحبه‌شوندگان و سپس اساتید متخصص، مورد بررسی قرار گرفت و تأیید گردید و برای سنجش پایایی از روش توافق درون موضوعی استفاده شد که مطابق این روش مقدار پایایی برابر با ۰/۸۵ بود. بر این اساس پایایی آزمون نیز مورد تأیید واقع شد. برای تجزیه و تحلیل داده‌ها از روش نظریه داده بنیاد با استفاده از نرم افزار کیفی Nvivo نسخه ۱۰ استفاده شد.

یافته‌ها:

اولین همایش بین المللی ورزش و توسعه پایدار

یافته‌های توصیفی پژوهش حاضر نشان دادند نمونه آماری شامل ۱۱ نفر دکتری تخصصی و ۳ نفر دانشجوی دکتری تخصصی بودند که همگی دارای تسلط بر موضوع بودند. همچنین از این تعداد ۵ نفر دارای مدرک تحصیلی مدیریت ورزشی و ۹ نفر دارای مدرک اقتصاد می‌باشند. در ادامه به بررسی یافته‌های استنباطی (کدبندی مصاحبه‌ها) می‌پردازیم.

جدول ۱. نتایج کد بندی اطلاعات مستخرج از مصاحبه‌ها

نبود رویکرد و دیدگاه اقتصادی نسبت به ورزش در سطح خرد و کلان جامعه و دولت نبود رویکردهای اقتصادی در سازمان‌ها، فدراسیون‌ها و باشگاه‌های ورزشی نبود نیروی متخصص در زمینه اقتصاد در باشگاه‌ها و سازمان‌های ورزشی نبود دیدگاه‌های کلان و استراتژیک در مدیریت ورزش (حرفه‌ای شدن)	رویکردی
عدم حمایت مالی از ورزش توسط شهرداری‌ها و اسپانسرهای خصوصی ضعف در جذب سرمایه پایین بودن میزان بودجه اختصاص یافته به بخش ورزش عدم سرمایه‌گذاری در حوزه ورزش به دلیل عدم بازگشت سرمایه عدم تمایل اسپانسرهای پر قدرت مالی در ورزش عدم سرمایه‌گذاری بخش خصوصی بر روی تجهیزات ورزشی	چالش‌ها اقتصادی
نبود قوانین حمایتی جهت ورود بخش خصوصی به ورزش عدم حمایت نهادها و دولت از صنعت و اقتصاد ورزش عدم توجه دولت‌ها به بخش خصوصی فعال در ورزش	حمایتی
پولشویی فساد اداری اقتصادی قاچاق کالا و ارز	فساد

نتیجه‌گیری:

اولین همایش بین المللی ورزش و توسعه پایدار

نتایج یافته‌های پژوهش نشان داد بخش‌های رویکردی، اقتصادی، حمایتی و فساد به عنوان چالش‌های توسعه اقتصاد ورزش در ایران شناخته شدند. در بخش رویکردی ما با نبود رویکرد و دیدگاه مناسب در حوزه اقتصاد ورزش و به خصوص متخصصین اقتصادی در این حوزه مواجه هستیم. دولت‌ها باید رویکرد و دیدگاه اقتصادی مناسب و قابل تاملی در بخش ورزش داشته باشند. رویکرد اقتصادی در حوزه ورزش باید به گونه‌ای باشد که فواید رویدادهای ورزشی و تاثیرات ورزش بر اقتصاد در سطح خرد و کلان جامعه را در نظر داشته باشد. هرچقدر دیدگاه اقتصادی نسبت به ورزش با برنامه‌ریزی و مدیریت صحیح همراه باشد توسعه در این بخش نیز بیشتر خواهد شد.

یکی دیگر از بخش‌های موانع و چالش‌ها بخش اقتصادی است. با توجه به یافته‌های پژوهش در این بخش دولت‌ها باید میزان بودجه اختصاص یافته به بخش ورزش را افزایش دهند مسلماً هرچقدر بودجه اختصاص یافته به بخش ورزش بیشتر باشد، سالن‌های ورزشی، وسایل و تجهیزات ورزشی بیشتر و بصورت عمومی در اختیار همه‌ی افراد جامعه قرار می‌گیرد. لذا دولت‌ها باید بتوانند مشکلات مالی و عدم سرمایه‌گذاری بخش خصوصی در حوزه ورزش را با همکاری و هماهنگی و داشتن برنامه‌ای راهبردی در سطح کلان کشور برطرف کنند و با این سرمایه‌گذاری‌ها اقتصاد ورزش را تحت تاثیر قرار دهند.

همچنین بخش حمایتی یکی دیگر از بخش‌های موانع و چالش‌ها است که بر توسعه اقتصاد ورزش موثر است. دولت‌ها و نهادهای مسئول باید با حمایت خود از ورود بخش خصوصی به حوزه اقتصاد ورزش باعث توسعه این بخش شوند. هرچقدر دولت‌ها با مدیریت و برنامه‌ریزی درست از این موضوع حمایت کنند سرمایه‌گذاری بخش خصوصی نیز در این حوزه بیشتر خواهد شد رونق در بازارهای ورزشی بیشتر و در نتیجه اقتصاد ورزش پویاتری خواهیم داشت.

یکی دیگر از بخش‌های چالش‌ها فساد است. در راستای توسعه اقتصاد ورزش کشور همواره باید بتوانیم از فساد و پولشویی جلوگیری کنیم. وجود این موارد می‌تواند تاثیر منفی بر توسعه اقتصاد کشور داشته باشد. بنابراین دولت‌ها باید بتوانند به عواملی که باعث ایجاد فساد می‌شوند توجه کنند و با مدیریتی صحیح آن‌ها را کنترل کنند. مسئولین می‌توانند از طریق شفاف‌سازی از فساد و پولشویی جلوگیری کنند، هرچقدر شفافیت مالی بیشتر باشد و میزان هزینه‌ها و درآمدها به‌طور شفاف مشخص باشد فساد کمتر است.

بنابراین هرچقدر دولت‌ها و مسئولین بتوانند چالش‌های شناسایی شده اقتصاد ورزش را با برنامه‌ریزی مناسب کنترل کنند و با بکارگیری تئوری‌های لازم باعث رفع این موانع و چالش‌ها بشوند اقتصاد ورزش کشور در مسیر توسعه قرار خواهد گرفت.

منابع:

۱. خداداد کاشی، فرهاد و کریم نیا، الهام (۱۳۹۵). بررسی تاثیر عاملهای اقتصادی و اجتماعی بر موفقیت ورزشی کشورها در بازیهای المپیک (۱۹۹۶-۲۰۱۲). فصلنامه تحقیقات مدلسازی اقتصادی. ۲۵ (۴۴-۶۷).
۲. رضایی، رضا (۱۳۸۷). اقتصاد و سرمایه گذاری در ورزش: مطالعه موردی فوتبال، سازمان تربیت بدنی، صص ۲۱۲-۲۳۷.
3. Malek-Akhlagh, E., Hosseini, S. S., Seddigh, S., & Ashkani, A (2013). Sport economy or economic sport. International Journal of Sport Studies, 3(3), 299-307. (Persian).
4. Haan, M., Koning, R. H., & Witteloostuijn, A. V (2002). Market force in European soccer. Paper Prepared for the Dutch Conference on Market Regulation. Groningen, Department of Economics, 28.
۵. خورشیدی، ابولفضل و شهبازی، مهدی (۱۳۸۹). بررسی رابطه ورزش و اقتصاد، دفتر مطالعات فرهنگی مجلس شورای اسلامی.

**بررسی و مقایسه میزان مهارت های فنی، انسانی و ادراکی مدیران
ادارات ورزش و جوانان و هیئت های ورزشی استان کردستان**

اولین همایش بین المللی ورزش و توسعه پایدار

شیرکو میرکی^۱، لقمان کرمی^۲

۱- دانشجوی دکتری مدیریت ورزشی، واحد سنندج، دانشگاه آزاد اسلامی، سنندج، ایران

۲- دانشجوی دکتری مدیریت ورزشی، واحد سنندج، دانشگاه آزاد اسلامی، سنندج، ایران

*Email: (sherko_miraki@yahoo.com)

چکیده:

زمینه و هدف: مدیریت از مهم ترین تلاش های انسانی در تاریخ حیات اجتماعی بشر است. جوامع بشری از مجموعه ای از سازمان ها با اهداف مختلف تشکیل می شود که هر کدام وظایفی را انجام می دهند. هدف از پژوهش حاضر مقایسه مهارت های فنی، انسانی و ادراکی مدیران ادارات ورزشی و رئیس های هیئت های ورزشی استان کردستان بود.

روش کار: روش پژوهش از نوع توصیفی-پیمایشی و به لحاظ هدف کاربردی می باشد. جامعه آماری پژوهش شامل کلیه مدیران و معاونین ادارات ورزش و جوانان استان کردستان بود و همچنین رئیس های هیئت های ورزشی استان بود به منظور تعیین حجم نمونه مدیران؛ کل مدیران و معاونین ۲۲ از روش نمونه گیری تمام شمار استفاده شد و به عنوان جامعه مدیران انتخاب گردید، و از ۳۴۵ نفر شاغل درپست رئیس هیئت های ورزشی استان کردستان، با استفاده از جدول مورگان تعداد ۱۸۱ نفر به عنوان نمونه به در دسترس انتخاب گردیدند. از پرسشنامه مهارت های مدیریتی افشاری (۱۳۹۰) به عنوان ابزار اندازه گیری استفاده شد، جهت تجزیه و تحلیل داده ها از آزمون های تی مستقل استفاده گردید.

یافته ها: یافته ها نشان داد تفاوت معناداری بین متغیرها در دو جامعه مدیران و رئیس های هیئت های ورزشی وجود داشت، که می توان نتیجه گرفت مهارت های فنی، انسانی و ادراکی بین مدیران و رئیس های هیئت ها متفاوت است.

نتیجه گیری: مدیران ادارات ورزش و جوانان و رئیس های هیئت های ورزشی استان کردستان باید بسترهای لازم را به منظور توسعه همه مؤلفه ها به ویژه مؤلفه های مربوط به مهارت های انسانی در مجموعه کاری خود فراهم سازند

کلمات کلیدی: مهارت فنی، مهارت انسانی، مهارت ادراکی، رئیس هیئت ها،

مقدمه: مدیران به مهارت های ویژه ای برای انجام وظایف و فعالیت های مربوط به شغل مدیریت نیاز دارند. رابرت کاتز در تحقیقی نشان داد که مدیران به سه مهارت و شایستگی اساسی ادراکی، انسانی و فنی نیاز دارند. لازمه موفقیت هر سازمان به مهارت های مدیر یا مدیران آن سازمان بستگی

دارد (احمدی، ۱۳۸۵). یکی از مزیت‌های نسبی، مهم و اساسی سازمان‌ها در چنین محیط رقابتی و نامطمئن، عامل مدیریت آنهاست. با توجه به اینکه در دنیای کنونی در پشت هر ماشین بزرگ اقتصادی نام یک مدیر به چشم می‌خورد بدون شک اعمال مدیریت اثر بخش و کارا ضامن موفقیت سازمان‌ها در رسیدن به اهداف و استراتژی‌های خود می‌باشد (رضائیان، ۱۳۸۸) با توجه به اینکه سازمان‌های ورزشی نیز در زمره سازمان‌هایی قرار دارند که به طور مداوم در معرض تغییرات مختلف قرار می‌گیرند، باید مدیرانی به روز و مجهز به مهارت‌های مختلف مدیریتی داشته باشند تا بتوانند پاسخگوی نیازهای جدید سازمان از یک طرف و جذب و جلب رضایت جامعه با طیف سلاقی مختلف و متنوع از طرف دیگر باشند

روش شناسی تحقیق:

روش پژوهش از نوع توصیفی-پیمایشی و به لحاظ هدف کاربردی می‌باشد. جامعه آماری پژوهش شامل کلیه مدیران و معاونین ادارات ورزش و جوانان استان کردستان بود و همچنین رئیس‌های هیئت‌های ورزشی استان بود به منظور تعیین حجم نمونه مدیران؛ کل مدیران و معاونین ۲۲ از روش نمونه‌گیری تمام شمار استفاده شد و به عنوان جامعه مدیران انتخاب گردید، و از ۳۴۵ نفر به افراد شاغل در پست رئیس هیئت‌های ورزشی استان کردستان، با استفاده از جدول مورگان تعداد ۱۸۱ نفر به عنوان نمونه به در دسترس انتخاب گردیدند. از پرسشنامه مهارت‌های مدیریتی افشاری (۱۳۹۰) به عنوان ابزار اندازه‌گیری استفاده شد، جهت تجزیه و تحلیل داده‌ها از آزمون‌های تی مستقل استفاده گردید

نتایج:

جدول ۱: تفاوت میزان مهارت‌های فنی در بین دو گروه مدیران و رئیس هیاتهای شهرستان و استان

تی مستقل						آزمون لوین		
سطح اطمینان ۹۵٪		تفاوت انحراف معیار	اختلاف میانگین	Sig	df	آماره t	Sig	F
حد بالا	حد پایین							
۰/۷۰۰	۰/۳۴۳	۰/۰۹۰	۰/۵۲۲	۰/۰۰۱	۲۰۱	۵/۷۷۴	۰/۰۵۶	۳/۷۰۸
فرض نابرابری واریانس								

جدول ۲: تفاوت میزان مهارت های انسانی در بین دو گروه مدیران و رئیس هیاتهای شهرستان و استان

تی مستقل						آزمون لوین		
سطح اطمینان ۹۵٪		تفاوت انحراف معیار	اختلاف میانگین	Sig	df	آماره t	Sig	F
حد بالا	حد پایین							
۰/۵۲۵	۰/۱۸۰	۰/۰۸۷	۰/۳۵۲	۰/۰۰۱	۲۰۱	۴/۰۳۴	۰/۱۸۰	۱/۸۰۹
فرض نابرابری واریانس								

جدول ۳: تفاوت میزان مهارت های ادراکی در بین دو گروه مدیران و رئیس هیاتهای شهرستان و استان

تی مستقل						آزمون لوین		
سطح اطمینان ۹۵٪		تفاوت انحراف معیار	اختلاف میانگین	Sig	df	آماره t	Sig	F
حد بالا	حد پایین							
۰/۵۳۰	۰/۱۹۰	۰/۰۸۶	۰/۳۶۰	۰/۰۰۱	۲۰۱	۱/۱۷۶ ۴	۰/۴۴۵	۰/۵۸۵
فرض نابرابری واریانس								

بحث و نتیجه گیری:

نتایج دال بر تفاوت میزان مهارت های فنی ، انسانی و ادراکی در بین دو جامعه مدیران و رؤسا است، که با نتایج پژوهش های خضری و همکاران (۱۳۹۴)، شاکری (۱۳۹۳)، هم سو وهمخوان هستند. مهارت فنی در واقع همان همان توانایی فنی است که فایول نیز مطرح می کند. این نوع مهارت نیازمند کار با ابزار بوده و احتمالا در مقایسه با سایر مهارت ها آشناترین است زیرا معمول ترین مهارت به شمار می آید ، مهارت فنی را توانایی حاصل از تجربیات، آموزش و کارورزی در به کارگیری دانش، روش ها، فنون و تجهیزات لازم برای انجام کارهای خاص می باشد . مهارت های ادراکی قدرت درک موسسه به صورت یک واحد کلی است ؛ یعنی مدیر تشخیص دهد که چگونه هر یک از وظایف مختلف سازمان به دیگری وابسته است و تغییر در هر یک از بخش ها الزاماً قسمت های دیگر را تحت تاثیر قرار می دهد. مهارت انسانی عبارت است از توانایی کار کردن با و از طریق دیگران که شامل درک انگیزش و بکارگیری رهبری اثربخش می شود. در واقع مهارت انسانی، بیانگر

توانایی مدیر در ایجاد محیطی که در آن افراد از امنیت و آزادی جهت طرح عقایدشان برخوردار باشند، است. مدیران اغلب اوقات خود را صرف ارتباط با دیگران می کنند. در اینجا منظور از مهارت انسانی توانایی مدیر در ارایه کار اثربخش و ایجاد تفاهم و همکاری در بین گروهی است که هدایت و رهبری آنرا بر عهده دارد.

منابع :

۱. احمدی ، مسعود (۱۳۸۵). مبانی سازمان و مدیریت. تهران، انتشارات پژوهش های فرهنگی.
۲. افشاری، مصطفی (۱۳۹۰). ارتباط مهارت های سه گانه مدیریتی با یادگیری سازمانی در سازمان تربیت بدنی و ارائه مدل بر اساس AHP ، پایان نامه کارشناسی ارشد، دانشگاه علامه طباطبائی.
۳. خضری، نورجهان. طاهری، عبدالمحمد. و جمال زاده، محمد (۱۳۹۴). مقایسه عملکرد مدیران گروه های آموزشی دانشگاه از نظر مهارت های سه گانه مدیریتی. فصلنامه علمی - پژوهشی، رهیافتی نو در مدیریت آموزشی، دوره ۶، شماره ۲۲، صفحه ۱۶۵-۱۸۸.
۴. رضاییان، علی. (۱۳۸۸). مبانی سازمان و مدیریت ، سازمان مطالعه و تدوین کتب علوم انسانی (سمت). چاپ سیزدهم دیریت دانشگاه تهران. ص ۱۸۴-۱۸۶.
۵. شاکری، حمید (۱۳۹۳). بررسی مقایسه ای مهارت های فنی، ادراکی و انسانی دبیران تربیت بدنی (براساس مدل رابرت کاتز). پایان نامه کارشناسی ارشد، دانشگاه تبریز - دانشکده تربیت بدنی و علوم ورزشی.
۶. خلجی، حسن (۱۳۹۳). اصول و مبانی تربیت بدنی. تهران: انتشارات پیام نور.
۷. شورای عالی آموزش و پرورش. (۱۳۷۹). آیین نامه اجرایی مدارس، ماده ۳۶، شرایط سنی ثبت نام در مدارس روزانه، صص ۶-۷.

بررسی اثربخشی و تجارب آموزگاران درس تربیت بدنی از آموزش ضمن

خدمت: یک مطالعه کیفی

مصطفی مصطفی پور*، بهروز تقی نژاد، عباس خیالی نژاد، رضا مشاری

*کارشناس تحقیقات و پژوهش مدیریت آموزش و پرورش شهرستان میاندوآب (نویسنده مسئول)

مدیریت آموزش و پرورش شهرستان میاندوآب

اولین همایش بین المللی ورزش و توسعه پایدار

معاونت پژوهشی مدیریت آموزش و پرورش شهرستان میاندوآب
کارشناس مسئول آموزش های ضمن خدمت شهرستان میاندوآب

چکیده

آموزش ضمن خدمت بخش مهمی از آموزش کارکنان است که نقش کلیدی در یادگیری کارکنان دارد. هدف مطالعه، درک تجارب آموزگاران تربیت بدنی از آموزش ضمن خدمت در مدارس شهرستان میاندوآب می باشد. این مطالعه، یک تحقیق کیفی (آنالیز محتوی) می باشد و جامعه پژوهش را ۳۰ آموزگار تربیت بدنی تشکیل می دهند. جهت انتخاب نمونه ها، از نمونه گیری مبتنی بر هدف استفاده گردید. داده ها به شیوه مصاحبه و بر اساس تجارب واقعی آموزگاران از یادگیری در محیط آموزشی پاسخ به ۶ سوال باز جمع آوری گردید. فرایند تحلیل داده ها با توجه به مراحل انجام شد و نتایج زیر حاصل گردید براساس تجارب آموزگاران، بیانگر وجود برخی فاکتورهای موثر جهت کسب تجارب مثبت، نظیر به کارگیری آموخته های تئوری در عمل و ارتقا تدریجی اعتماد به نفس و یا کسب تجارب منفی، نظیر نا کارآمدی مربی و ترس در محیط بود. از آنجا که هدف اصلی از تربیت آموزگاران، محیط یادگیری مطلوبی را با هدف کسب تجارب مثبت توسط آموزگاران مهیا ساخت.

کلید واژه ها: آموزش ضمن خدمت / آموزگاران تربیت بدنی / آموزش و پرورش

مقدمه :

توجه به کارکنان به عنوان بزرگترین و مهمترین سرمایه و دارایی سازمان، پدیده ای است که در دو دهه اخیر رشد فراوان داشته است. امروزه با رشد روزافزون اطلاعات و پیچیده تر شدن مشاغل. بر اهمیت آموزش کارکنان نیز افزوده شده است. تافلر، مهمترین فعالیت و راه رویاری با تحولات عظیم در زندگی آینده را برای پذیرش تغییر، آموزش می داند. آموزش مؤثر و پرمایه به افراد کمک می کند تا آنها بتوانند به رشد و توانایی کافی در شغل خود

اولین همایش بین المللی ورزش و توسعه پایدار

دست یابند و با کارایی بیشتری کار کنند. بدیهی است که افراد هر چقدر از دانش و آموزش بهتر در مورد کار خود برخوردار باشند فرآیند یادگیری آنها بهتر است و به ارائه اندیشه ها و نظریات مفید تری برای بهبود کار می پردازند

امروزه آموزش و بهسازی منابع انسانی به عنوان یکی از استراتژی های اصلی سازمان ها برای سازگاری مثبت با شرایط تغییر قلمداد می شود. حیات سازمان ها تا حدود زیادی به دانش و مهارت های مختلف کارکنان بستگی دارد هر چه این زمینه ها به موقع و بهتر باشد قابلیت سازگاری سازمان با محیط متغیر نیز بیشتر می شود (سام خانیان، ۱۳۹۷).

اگر بخواهیم تعریفی از آموزش ضمن خدمت ارائه دهیم بایستی گفت ، جوهره اصلی آن در همه سازمان ها و نهادها عبارت است از افزایش کارایی کارکنان و ایجاد سازش با محیط و در نتیجه، افزایش خدمات. آموزش ضمن خدمت چیزی نیست جز تلاش هایی که در جهت ارتقای دانش و آگاهی و مهارت های فنی، حرفه ای و شغلی و نیز استقرار رفتار مطلوب در کارکنان یک موسسه یا سازمان صورت می گیرد و آنان را برای انجام بهینه وظایف و مسئولیتهای شغلی آماده می کند (چایچی، ۱۳۹۶).

امروزه اهمیت و نقش آموزش های ضمن خدمت بر هیچ سازمانی پوشیده نیست و هر سازمانی به تناسب اهمیتی که به این مهم داده است وقت و سرمایه ای را به تربیت نیروی انسانی خود اختصاص می دهد. آموزش ضمن خدمتی که با دوره های حساب شده ادامه یابد و ضمن کوشش در افزایش توان مهارت و دانش کارکنان، در حل مسائل و مشکلات محیط کار نیز چاره ساز باشد می تواند به بقای سازمان خود مطمئن باشد. از این رو تلاش مستمر در بهبود کیفیت آموزش ضمن خدمت می تواند منافع قابل ملاحظه ای به همراه داشته باشد. ذکر این نکته ضروری است که هرگز نمی توان ادعا کرد که آموزش به خودی خود سودمند است ، مگر از آموزشهای ارائه شده ارزشیابی به عمل آید.

اولین تعریف ارزشیابی به نام «رالف تایلر» ثبت شده است. وی ارزشیابی را وسیله ای برای تعیین میزان رسیدن برنامه به هدفهای آموزشی می داند ، تایلر معتقد بود که پیش نیاز یک ارزشیابی دقیق تعیین اهداف کلی و ویژه است و وظیفه ارزشیابی سنجش این موضوع است که آیا اهداف تحقق یافته اند یا خیر.

«ایزریل» ارزشیابی را به عنوان یک گام پایانی در فرایند آموزش ، با هدف بهبود آموزش و یا انجام قضاوت در مورد ارزش و اثربخشی برنامه های آموزشی تعریف می کند. ارزشیابی، اطلاعاتی را برای توجیه اثربخشی برنامه آموزش فراهم می سازد که با توجه به این اطلاعات است که استمرار آموزش برای زمانهای بعدی منظور می شود. بسیاری از صاحب نظران معتقدند ارزشیابی یک فرایند منظم برای تعیین ارزش ، مقصود یا بهای چیزی است یا به بیان دیگر ارزشیابی جمع آوری منظم از توضیحات و اطلاعات، قضاوت برای تصمیم گیری در مورد چیزی است (Jack - 2003). ارزشیابی چنانکه در ارتباط با آموزش باشد به معنای فرایند قضاوت درباره جنبه هایی از رفتار یادگیرنده است و شامل مجموعه ای از مهارتهاست که به کمک آنها مشخص می شود یادگیرنده به اهداف

اولین همایش بین المللی ورزش و توسعه پایدار

تعیین شده دست یافته است یا خیر. ارزشیابی جز جدایی ناپذیر یک نظام آموزشی است. (احمدی ، غلامرضا).

ارزشیابی آموزشی فرآیند تفسیر نتایج از طریق سنجش اطلاعات برای قضاوت در مورد اهداف کلی آموزش یا میزان موفقیت شرکت کنندگان در دوره آموزشی است. به طور کلی، ارزشیابی آموزشی رویکرد منظم برای جمع آوری داده است که به مدیران برای رسیدن به تصمیمات مفید و با ارزش در مورد برنامه آموزش کمک می کند.

در مورد ارزیابی اثر بخشی آموزش، تعریف جامع و مشخصی وجود ندارد و این به خاطر آن است که فرآیند دستیابی به آن، کار دشواری است. ارزیابی اثر بخشی آموزش یعنی اینکه تا حدودی تعیین کنیم آموزش های انجام شده تا چه حد منجر به ایجاد مهارت های مورد نیاز سازمان به صورت عملی و کاربردی شده است.

همانطور که اشاره شد بررسی و آگاهی از نتایج و بازده آموزش کارکنان، لازمه فرایند آموزش است و با این کار است که حلقه آموزشی تکمیل می شود. درحقیقت ارزیابی اثربخشی دوره های آموزشی از یک سو، آینه ای فراهم می آورد تا مدیران و کارکنان سازمان تصویری روشن تر از چگونگی کم و کیف فعالیت های آموزشی به دست آورند و از سوی دیگر، برنامه ریزان و کادر آموزشی سازمان را مجهز می سازد تا نسبت به جنبه های مثبت و منفی برنامه آگاهی پیدا کنند و از این راه به اثربخش کردن برنامه ها و فعالیتهای آموزشی نیروی انسانی یاری برسانند. همان طور که در بیشتر کتابها و مقالات آموزشی و مدیریتی بیان شده است برای تعیین ارزش دوره های آموزشی مدل ها و الگوهای متعددی وجود دارد، که از مهمترین آنها می توان به مدل ارزشیابی کرک پاتریک (PATRICK KIRK) اشاره کرد.

کرک پاتریک سه دلیل اساسی برای ارزشیابی آموزشی بیان میکند

۱- توجیه دلایل وجودی واحد آموزش با نشان دادن نقش و اهمیت آن در تحقق اهداف و رسالتهای سازمان؛

۲- تصمیم گیری نسبت به ادامه برنامه

آموزشی؛

۳- بهبود آموزش. (Salvatore, Falletta -1998)

در تحقیق حاضر که از نوع تحقیقات توصیفی - مقطعی (cross sectional) می باشد، به بررسی و ارزیابی اثربخشی دوره های آموزشی ضمن خدمت آموزگاران درس تربیت بدنی شهرستان میاندوآب در نیمسال دوم ۹۷-۹۸ بر اساس مدل کرک پاتریک می پردازد. در این مدل میزان اثربخشی برنامه های آموزشی را می توان با استفاده از چهار مرحله مهم مورد ارزشیابی قرارداد: سطوح واکنش، یادگیری، رفتار و نتایج، که پژوهش حاضر تنها سطوح واکنش و رفتار را مورد سنجش قرار داده است.

اولین همایش بین المللی ورزش و توسعه پایدار

منظور از واکنش میزان عکس العملی است که فراگیران به کلیه عوامل موثر در اجرای یک دوره آموزش از خود نشان می دهند.

در واقع واکنش چگونگی احساس شرکت کنندگان را در مورد برنامه آموزش (رضایت) اندازه گیری می کند، منظور از رفتار نیز چگونگی و میزان تغییراتی است که در رفتار شرکت کنندگان در اثر شرکت در دوره آموزشی حاصل می شود

روش کار:

این تحقیق از نوع توصیفی-مقطعی (cross sectional) و جامعه آماری پژوهش شامل تمامی آموزگاران تربیت بدنی شرکت کننده در دوره های آموزش ضمن خدمت آموزش و پرورش شهرستان میاندوآب، در نیمسال اول سال ۹۷-۹۸، که تعداد آنها ۴۰ بوده، می باشد. نمونه گیری به صورت سرشماری بوده و برای ارزیابی سطح واکنش، میزان رضایت فراگیران نسبت به دوره های آموزشی (محتوی دوره، مدرس، امکانات و نحوه سازماندهی) با دریافت نظرات آنان در قالب پرسشنامه های طراحی شده مورد سنجش قرار گرفت. از آنجا که اخذ جوابهای درست و معنادار از شرکت کنندگان در این مرحله بسیار مهم و حیاتی است، بدین منظور پرسشنامه با سئوالات بسته طراحی گردید تا منجر به پاسخ های دقیق و بدون ابهام از طرف شرکت کنندگان گردد، به پاسخ دهندگان از ناشناخته ماندن آنها و محرمانه بودن اطلاعات، اطمینان داده شد (نیازی به ذکر نام و نام خانوادگی در تکمیل پرسشنامه ها نبود) و نیز بخشی در فرم پرسشنامه برای ارائه سایر نظرات و پیشنهادات اختصاص داده شد. موارد ارزیابی مدرس شامل فن بیان و قابلیت ارائه مطالب - میزان دانش و مهارت در ارتباط با عنوان دوره آموزشی - جلب مشارکت فراگیران در مباحث توسط استاد - استفاده مناسب از مواد کمک آموزشی و ارزیابی عمومی استاد (نظم، رفتار و...) بود. در بررسی نظرات شرکت کنندگان، از مقیاس ۴ درجه ای لیکرت (عالی = امتیاز ۴، خوب = امتیاز ۳، متوسط = امتیاز ۲ و ضعیف = امتیاز ۱) استفاده شد.

در ارزیابی سطح رفتار، میزان تغییرات رفتاری دوره و تاثیر آن در رفتار کاری فراگیران با بررسی نظرات سرپرست یا مدیر مستقیم که رفتار یادگیرنده را در محیط کار زیر نظر دارند مورد ارزیابی قرار گرفت. در نظر سنجی های بعمل آمده از مدیران و سرپرستان مربوطه مواردی از قبیل: تاثیر دوره در بهبود عملکرد فرد شرکت کننده، میزان تاثیر دوره در ارتقای دانش فرد، میزان تاثیر دوره در تغییر رفتار، بهبود نگرش و بالا بردن توانایی فرد در ارائه و انتقال مطالب دوره به همکاران و... با استفاده از مقیاس لیکرت مورد سنجش واقع شد.

روایی صوری و محتوایی پرسشنامه ها توسط کارشناسان و صاحب نظران آموزشی بررسی شد. پایایی پرسشنامه بررسی و آلفای کرونباخ آن ۰/۸۶ و در حد قابل قبول بود.

برای تجزیه و تحلیل داده ها از روش های آماری توصیفی استفاده شد.

اولین همایش بین المللی ورزش و توسعه پایدار

در نهایت بر اساس میانگین امتیازات به دست آمده ، دوره های آموزشی در سه طبقه تحت عنوان دوره های اثر بخش (میانگین امتیازات ≥ 3) - مشروط اثر بخش ($2 < \text{میانگین امتیازات} \leq 3$) که نیاز به بازآموزی دوره داشته و دوره های غیر اثر بخش ($2 < \text{میانگین امتیازات}$) تقسیم بندی شدند .

نتایج :

در راستای بررسی و آگاهی از نتایج و بازده آموزشی آموزگاران، بر اساس نظر سنجی بعمل آمده، از میان دوره های برگزار شده مجموعاً ۳۰ دوره آموزشی در قالب آموزشهای تخصصی ، عمومی ، مورد ارزیابی قرار گرفت. بر اساس بررسی های بعمل آمده از نتایج ارزیابی و اثربخشی دوره های آموزشی برگزار شده در واحدها ، با توجه به نوع دوره ها (تخصصی ، عمومی) نتایج ذیل بدست آمد :

- ۱ - در واحدهای تابعه حوزه عمومی ، از مجموع ۳۰ دوره آموزشی شغلی برگزار شده ، ۷۹ درصد دوره های آموزشی ، اثربخش و ۲۱ درصد دوره های آموزشی مشروط اثربخش (نیاز به بازآموزی دوره) ارزیابی شده اند.
- ۲- در واحدهای تابعه حوزه تخصصی ، از مجموع ۳۰ دوره آموزشی شغلی - تخصصی برگزار شده ، ۷۴ درصد دوره های آموزشی ، اثربخش ، ۲۴ درصد دوره های آموزشی مشروط اثربخش (نیاز به بازآموزی دوره) و ۲ درصد دوره های آموزشی ، غیر اثربخش (نیاز به برگزاری مجدد دوره) ارزیابی شده اند .

پس از بررسی اثربخشی دوره های آموزشی در حوزه عمومی و تخصصی ، اطلاعات ذیل بدست آمد:

- ۱ - در واحدهای تابعه حوزه عمومی ، از مجموع ۳۰ دوره آموزشی شغلی برگزار شده ، ۷۹ درصد دوره های آموزشی ، اثربخش و ۲۱ درصد دوره های آموزشی مشروط اثربخش (نیاز به بازآموزی دوره) ارزیابی شده اند.
- ۲- در واحدهای تابعه حوزه تخصصی ، از مجموع ۳۰ دوره آموزشی شغلی - تخصصی برگزار شده ، ۷۴ درصد دوره های آموزشی ، اثربخش ، ۲۴ درصد دوره های آموزشی مشروط اثربخش (نیاز به بازآموزی دوره) و ۲ درصد دوره های آموزشی ، غیر اثربخش (نیاز به برگزاری مجدد دوره) ارزیابی شده اند .

نتیجه گیری :

نیروی انسانی مهمترین و راهبردی ترین منبع یک سازمان به حساب می آید . یک سازمان حتی به فرض دارا بودن مجهز ترین تجهیزات و تسهیلات ، برخورداری از پیشرفته ترین فناوری بدون بهره گیری از نیروی کار متخصص و تعلیم دیده توفیق کامل نخواهد داشت. ما باید آموزش را نه به مثابه هزینه سازمانی ، بلکه باید جزو وظایف سازمانی و نوعی سرمایه گذاری تلقی کرد. از آن جایی که همه ساله سازمانهای مختلف آموزشی ، هزینه های هنگفتی را برای آموزش مهارتهای خاص صرف می کنند و با توجه به اینکه اجرای این برنامه ها و دروه های آموزشی از لحاظ زمان، وقت بسیاری را طلب می کند یک ارزشیابی دقیق و علمی ضروری است که نقاط قوت و کاستیها و نیز راههای پیشرفت و اصلاح آن و همچنین میزان تحقق اهداف و به طور کلی تصویری از

اولین همایش بین المللی ورزش و توسعه پایدار

وضعیت اثربخشی آموزشی این دوره ها را نشان دهد. البته این ارزشیابی باید بر اساس اصول علمی و مبتنی بر اهداف و شرایط سازمان صورت پذیرد تا نتایج مطمئنی را به همراه داشته باشد.

نتایج حاصل از پژوهش بیانگر آن است که فراگیران شرکت کننده در دوره های آموزشی در مجموع، میزان اثربخشی دوره های آموزشی را در سطح خوب ارزیابی نموده اند. گرچه دوره های آموزشی برگزار شده از اثربخشی صد در صد برخوردار نبوده است ولی با توجه به محاسبات آماری انجام شده می توان ادعا نمود که اثربخشی آموزشهای سازمانی آموزش و پرورش بطور معنی دار از میانگین فرضی (۶۰ درصد دوره ها اثربخش) بالاتر بوده است.

با توجه به اینکه سطح رفتار نسبت به سطح واکنش و یادگیری بسیار چالش برانگیز و حساس است که کرک پاتریک بدین منظور سه دلیل را در این مورد ذکر می کند: اولاً شرکت کنندگان باید فرصتی را بر تغییر رفتارشان به دست آورند. ثانیاً: زمان تغییر در رفتار را به صورت واقعی نمی توان پیش بینی کرد ثالثاً جو سازمانی است که می تواند بر تغییر کردن یا نکردن رفتار درحین کار تاثیر داشته باشد لذا پیشنهاد می شود ارزشیابی در زمانهای مناسب به منظور کسب اطمینان از وجود تغییرات رفتاری دائمی و همیشگی تکرار شود. ارزیابی عینی کارکنان در محیطهای کاری توسط مدیران صورت گیرد بدین منظور چک لیست هایی نیز تعبیه گردد. در صورت امکان به منظور حذف عاملهای مزاحمی، که شاید در رفتار تاثیر داشته باشند، از گروه کنترل استفاده شود

منابع :

- احمدی ، غلامرضا. حکیمی، سید حسن.(۱۳۹۵) بررسی مسائل و مشکلات شیوه های موجود ارزشیابی مدیران از دیدگاه ارزشیابی شوندگان و ارزشیابی کنندگان ، فصلنامه مدیریت در آموزش و پرورش، شماره ۲۶
- چایچی، پریچهر (۱۳۹۶). شیوه های آموزش ضمن خدمت. تهران: آن.
- سام خانیان، محمد ربیع (۱۳۹۷). برنامه ریزی آموزش منابع انسانی (مبانی و فرآیندها). تهران: مهربرنا.
- Hder ,Jack (2003), Evaluation, MILIEU kontaktoost – EUROPA.
- Salvatore, Falletta (1998), Evaluating Training Program: The four levels by Donald Kirkpatrick,American ,Journal of Evaluation. Vol.۱۹. N.2.

توسعه از مسیر ورزش

اولین همایش بین المللی ورزش و توسعه پایدار

الهه مدادی نانسا*؛ دکتر فرزاد غفوری^۲، دکتر جواد شهلایی^۳، دکتر سارا کشر^۴

۱. دانشجوی دکتری مدیریت ورزشی، گروه مدیریت ورزشی، دانشکده تربیت بدنی و علوم ورزشی، دانشگاه علامه طباطبائی، تهران، ایران. (*نویسنده مسئول).

۲، ۳، ۴. دانشیار مدیریت ورزشی، گروه مدیریت ورزشی، دانشکده تربیت بدنی و علوم ورزشی، دانشگاه علامه طباطبائی، تهران، ایران.

*Email: sm_nansa@yahoo.com

چکیده

زمینه و هدف: امروزه توجه به ورزش در امر توسعه یک انتخاب نیست بلکه یک ضرورت است. ورزش فعالیت است که قابلیت های زیادی برای توسعه در خود نهفته دارد و با مدیریت و برنامه ریزی صحیح می توان از مزایا و قابلیت های آن در جهت توسعه یک جامعه بهره برداری کرد. در این راستا، هدف از پژوهش حاضر بررسی نقش ورزش بر توسعه بود.

روش کار: پژوهش حاضر به صورت مروری و کتابخانه ای بود و برای رسیدن به هدف پژوهش مقالات و کتب متعدد مورد مطالعه قرار گرفت.

یافته ها: یافته ها نشان دادند در طول دو دهه گذشته، بخش ورزش برای توسعه (SfD) یکی از ابعاد با سریع ترین رشد در جهانی سازی ورزش و نیز محرک اصلی این باور بوده است که ورزش پتانسیل مشارکت در توسعه جامعه و تغییر مثبت اجتماعی را دارد.

نتیجه گیری: از لحاظ توسعه اقتصادی ورزش باعث افزایش تولید ناخالص ملی و بهبود شاخص های اقتصادی می شود و باعث می شود که بهره وری نیروی کار افزایش پیدا کند. همچنین باعث توسعه مهارت های اجتماعی افراد می شود، سازگاری اجتماعی و مهارت های اجتماعی و در واقع نیازهای اجتماعی نسل را برطرف می کند و در کل موجب توسعه اجتماعی می شود. لذا ورزش با توسعه یافتگی عجین است، و به نظر می رسد لازم است مدیران عالی در خصوص مسائل کلان، بستر سازی و پشتیبانی مناسب علی الخصوص تخصیص بودجه و امکانات مناسب به مقوله ی ورزش توجه و دقت بیشتری داشته باشند و در برنامه های توسعه ای کشور برای ورزش جایگاه و سهم مناسبی در نظر گرفته شود.

کلیدواژه ها: ورزش، توسعه، توسعه یافتگی

۱. مقدمه:

اولین همایش بین‌المللی ورزش و توسعه پایدار

امروزه توجه به ورزش در امر توسعه یک انتخاب نیست بلکه یک ضرورت است. ورزش فعالیت است که قابلیت های زیادی برای توسعه در خود نهفته دارد و با مدیریت و برنامه ریزی صحیح می توان از مزایا و قابلیت های آن در جهت توسعه یک جامعه بهره برداری کرد. این نقش آنقدر ارزشمند و مهم است که نباید از هیچ تلاشی در جهت بهره برداری از آن چشم پوشی کرد. (۱) باید اذعان کرد که ورزش یکی از جنبه های اهداف توسعه هزاره سوم سازمان ملل است و با توسعه ارتباط تنگاتنگ دارد (۲)

بیشتر صاحب نظران توسعه، توسعه همه جانبه را مهمترین هدف در هر جامعه ای می دانند. مسلماً اگر جامعه در یک یا چند بعد خاص به این مهم دست یابد، به خاطر فقدان توسعه در زمینه ها و ابعاد دیگر ممکن است با مسائل مهمی درگیر شود. مثلاً اگر یک جامعه در حوزه علمی، فناوری و اقتصادی به توسعه برسد، اما توزیع درآمدها و فرصت ناعادلانه باشد، به لحاظ اکولوژیک دچار آلودگی شود، در حوزه شهری آلودگی هوا، ترافیک و ناهنجاری های اجتماعی را تجربه کند، دچار تبعیض قومی و تبعیض نژادی باشد، دچار فقدان مشارکت اجتماعی و سیاسی باشد، شهروندان جامعه احساس تعلق گروهی، ملی و اجتماعی نداشته باشند، یا این که افراد جامعه به دیگران اعتماد نداشته باشند، چنین جامعه ای نمی تواند یک زندگی همراه با آسایش، شادمانی و احساس خوشبختی برای شهروندان خود فراهم کند. دستیابی به آرمان معنادار بودن زندگی فردی و اجتماعی، احساس شکوفایی تمامی قابلیت های انسانی است و در توسعه ناقص چنین آرمانی تحقق نخواهد یافت. (۳)

توسعه از طریق ورزش

ورزش، به مدت طولانی به عنوان ابزار استدلالی و عملی برای «توسعه» در سراسر جهان به کار رفته است. در واقع، در طیف وسیعی از مبشران اجتماعی، اخلاقی و ورزشی، ورزش وضعیت اسطوره ای داشته است (و آن را حفظ کرده است) (۲) - موردی که به نظر می رسد جایگاه مثبت و قطعی داشته باشد (۴) در طول دو دهه گذشته، بخش ورزش برای توسعه (SfD) یکی از ابعاد با سریع ترین رشد در جهانی سازی ورزش و نیز محرک اصلی این باور بوده است که ورزش پتانسیل مشارکت در توسعه جامعه و تغییر مثبت اجتماعی را دارد (۵)

اولین همایش بین المللی ورزش و توسعه پایدار

تعاملات اولیه و شبکه‌های شخصی در مقیاس کوچک در فعالیت‌های درون گروهی - که در صحنه ورزشی و رویداد اعمال می‌شود - (نظیر ورزش، رویداد، و یا اوقات فراغت) می‌تواند به الگوهای بزرگ‌تری تبدیل شود (۶) ورزش بعنوان یکی از مسائل فرهنگی - اجتماعی عمومی و همگانی از اهمیت خاصی در جوامع مختلف برخوردار بوده که نقش و کارکردهای متعدد اجتماعی، فرهنگی و ارتباطی داشته و تأثیرات و تحولات زیادی را در مناسبات ملی و بین‌المللی برجای می‌گذارد (۷). در چند سال گذشته، موضوع ورزش و محیط زیست بطور گسترده‌ای مطرح گردیده و از ورزش به عنوان ابزاری در جهت دستیابی به اصول توسعه پایدار نام برده می‌شود. پس از آنکه منشور المپیک اصلاح و محیط زیست پس از ورزش و فرهنگ بعنوان سومین رکن منشور المپیک مطرح گردید، کمیسیون ورزش و محیط زیست در سال ۱۹۹۶ در کمیته بین‌المللی المپیک (IOC^۱) تشکیل گردید. از آن زمان تا بحال اقدامات چشمگیری در زمینه حفاظت محیط زیست صورت گرفته است (۸).

راینز و همکاران (۲۰۱۶) در پژوهشی با عنوان «ورزش برای توسعه» در کشورهای در حال توسعه: مورد دهکده المپیک در ریودوژانیرو عنوان کرده اند که: اصطلاح «توسعه از طریق ورزش» آشکارا سیاست‌های دولتی و اقدامات دولت در این زمینه را اطلاع‌رسانی می‌کند. علی‌رغم افزایش گفت‌وگو مثبت «ورزش به عنوان ابزار توسعه»، واقعیت برای برنامه‌های «ورزش برای توسعه» که توسط دولت بودجه‌بندی و اجرا می‌شوند، این است که این برنامه‌ها از توجه و سرمایه‌گذاری‌های مورد نیاز جهت دستیابی به اهداف تعیین‌شده خود بهره‌مند نمی‌شوند.

اسونسون (۲۰۱۷) در مقاله‌ای با عنوان: یک هیبریدیته سازمانی مفهوم‌سازی در مورد اینکه چگونه ورزش برای توسعه و سازمان‌های صلح به تقاضاهای نهادی واگرا پاسخ می‌دهند، عنوان می‌کند که برخلاف سازمان‌های ورزشی سنتی، افراد درگیر در SDP فعالیت‌های مبتنی بر ورزش را در امتداد دیگر برنامه‌های آموزشی یا حمایت اجتماعی که هدفشان یک یا چند مسئله اجتماعی از جمله برابری جنسیتی، آموزش بهداشت، معیشت، ظرفیت اجتماعی و حل منازعات است، انجام می‌دهند. همچنین توسعه‌ی ورزش و توسعه از طریق ورزش را به عنوان پارادایم‌های متقابلاً سازگار

^۱ International Olympic Committee

در نظر می گیرند و نه پارادایم های متناقض. همزیستی این رویکردهای متفاوت به ویژه زمانی مهم است که ورزش در شرایط اضطراری پس از فاجعه استفاده شود.

اسکولنکورف، (۲۰۱۷) در پژوهشی با عنوان مدیریت ورزش برای توسعه: بازتاب ها و چشم اندازها، طرح های اولیه SFD و مقالات حوزه مربوطه را بررسی کرده و به طور کلی طرح های SFD را در ۷ بخش موضوعی تقسیم بندی کردند: ورزش و معلولیت، ورزش و آموزش، ورزش و جنسیت، ورزش و سلامتی، ورزش و صلح و نیز ورزش و انسجام اجتماعی.

قائدی و همکاران (۱۳۹۲) در پژوهشی با عنوان بررسی و مقایسه نگرش متخصصان و مدیران ورزش در زمینه نقش ورزش همگانی و قهرمانی بر شاخص های توسعه اجتماعی، به این نتیجه رسیدند که ورزش همگانی زیربنای توسعه اجتماعی و همچنین ورزش قهرمانی است.

بحث و نتیجه گیری

نتایج پژوهش های متعدد بیانگر این حقیقت است که ورزش زبان مشترک مسائل اجتماعی است و زبان حال یک ملت میتواند باشد. از طریق ورزش هیجانات هدایت می شود، کنترل می شود. ورزش به نمایش گذارنده یک نظم تعاملی و تفکر منطقی و عقلانی در جامعه بوده و در ارتقای فرهنگ جامعه دخیل است، بنابراین بر اساس میزان توسعه یافتگی فرهنگی می توان وزن مناسب برای ورزش را در بین کشورها در مقایسه با هم (چه کشورهای در حال توسعه و توسعه یافته) مشاهده کرد. همچنین ورزش باعث تفاهم و توسعه مهارت های اجتماعی افراد می شود، جمع گرایی و اجتماع گرایی و در واقع سازگاری اجتماعی و مهارت های اجتماعی و در واقع نیازهای اجتماعی نسل را برطرف میکند و افراد را در گروه، تیم، هوادار و بخش های مختلف جمع کرده و می تواند انسجام اجتماعی ایجاد کند، انزواها و افسردگی ها و اجتماع گریزی ها را برطرف می سازد و در کل موجب توسعه اجتماعی می شود. از لحاظ توسعه اقتصادی ورزش باعث افزایش تولید ناخالص ملی می شود و باعث می شود که بهره وری نیروی کار افزایش پیدا کند. افت نیروی کار از لحاظ بیماری ها کاهش پیدا کند، ورزش می تواند باعث شود که افراد ساعت های بیشتر، طول عمر بیشتر، و زمان بیشتری فعالیت های کاری داشته باشند و به اشتغال شان برسند، ورزش به همین دلایل باعث تولید بیشتر و تولید بهتر می شود

با توجه به مطالب بیان شده می توان به این نتیجه رسید که ورزش با توسعه یافتگی عجین است، یعنی ورزش تاثیر منحصر به فردی به لحاظ اجتماعی اقتصادی فرهنگی سیاسی و زیست محیطی دارد و با توجه به این نقش و جایگاه به نظر می رسد لازم است مدیران عالی در خصوص مسائل کلان، بستر سازی و پشتیبانی مناسب علی الخصوص تخصیص بودجه و امکانات مناسب به مقوله ی ورزش توجه و دقت بیشتری داشته باشند و در برنامه های توسعه ای کشور برای ورزش جایگاه و سهم مناسبی در نظر گرفته شود.

منابع:

۱. حسینی ابریشمی، امیر (۱۳۸۳). مجموعه ورزشی مشهد، پایان نامه کارشناسی ارشد، دانشگاه آزاد اسلامی واحد مشهد.
2. Coalter, F. (2010). The politics of sport-for-development: Limited focus programmes and broad gauge problems? International Review for the Sociology of Sport, 45(3), 295–314.
۳. بابایی فرد، اسداله (۱۳۸۹)، "توسعه فرهنگی و توسعه اجتماعی در ایران"، فصلنامه علمی - پژوهشی رفاه اجتماعی، سال دهم، شماره ۳، صص ۷-۵۶.
4. Reis ,A.C., Vieira, M.C., & Sousa-Mast, F. R.(2016). "Sport for Development" in developing countries: The case of the Vilas Olí mpicas do Rio de Janeiro. Sport Management Review, 19 , 107–119.
5. Spaaij, Ramón; Schulenkorf, Nico; Jeanes, Ruth ., (2017). Participatory research in sport-for-development: Complexities, experiences and (missed) opportunities, Sport Management Review (2017), <http://dx.doi.org/10.1016/j.smr.2017.05.003>
6. Schulenkorf, N. (2012). "Sustainable community development through sport and events: A conceptual framework for Sport-for-Development projects." Sport Management Review 15(1): 1-12.
۷. مرادی، سالار؛ خالدیان، محمد و مصطفایی، فردین. (۱۳۹۳). نقش ورزش در توسعه ارتباطات میان فرهنگی و اجتماعی. مدیریت ارتباطات در رسانه های ورزشی، سال اول، شماره ۴، صص ۵۵-۶۰.
۸. بهمن پور، هومن (۱۳۹۴). بسته آموزشی ورزش و محیط زیست (ویژه ورزشکاران و مدیران ورزشی)، دفتر محیط زیست و توسعه پایدار وزارت ورزش و جوانان
9. Schulenkorf, n.(2017). Managing sport-for-development: Reflections and outlook, Sport Management Review, 20, pp: 243–251

۱۰. قائدی، علی (۱۳۹۳). مقایسه نقش ورزش

قهرمانی و همگانی بر شاخص های توسعه اجتماعی از دیدگاه متخصصان و مدیران ورزش،

پایان نامه کارشناسی ارشد، دانشگاه علامه طباطبایی تهران.

تحلیل مؤلفه های قدرت در سیاست گذاری های ورزش کشور

مهتاب ناصح

استادیار مدیریت ورزشی، دانشکده علوم ورزشی، دانشگاه بیرجند، بیرجند، ایران

Email: (mahtabnasseh@birjand.ac.ir)

چکیده

اولین همایش بین المللی ورزش و توسعه پایدار

زمینه و هدف: قدرت و سیاست از جمله مؤلفه های مهم زندگی اجتماعی و سازمانی هستند. از این رو با توجه به اهمیت شناخت فرایند ها در شناخت هر سیستم؛ این پژوهش با هدف شناخت فرایندهای اثر گذار بر سیستم ورزش کشور؛ به تحلیل مؤلفه های قدرت در سیاست گذاری های ورزش کشور پرداخته است.

روش کار: این پژوهش از نظر نوع راهبرد، از جمله پژوهش های کیفی است که به شیوه نظریه داده بنیاد اجرا شد. نمونه گیری به شیوه نظری انجام شد و مصاحبه های نیمه ساختاریافته ای با صاحب نظران دانشگاهی و مدیران بخش های مختلف ورزش کشور (۱۲ نفر) صورت پذیرفت. جمع آوری و تحلیل داده ها بطور همزمان انجام گرفت. برای تحلیل یافته ها از رهیافت ظاهر شونده که از جمله رهیافت های نظریه نظریه داده بنیاد است، بهره برده شد.

یافته ها: یافته ها نشان دادند قدرت سیاسی عمده ترین عنصر مؤثر در سیستم ورزش کشور است. که خود، موجب سه عامل مهم و اثر گذار در فرایند ورزش کشور شده است. به عبارتی اهمیت مسائل سیاسی، و یا به عبارتی سیاست زدگی در مدیریت ورزش کشور به عنوان زیربنایی ترین عامل، موجب اولویت نداشتن آموزش در سیستم ورزش کشور، اهمیت پایین شایسته سالاری در تعیین مدیران و نهایتاً مشکلاتی چون عدم وجود و یا عدم اجرای برنامه های کلان طولانی مدت و الزام آور در ورزش کشور شده است. نهایتاً این سه عامل موجب بروز مسائلی در سطح قابل مشاهده در سیستم ورزش کشور شده است که از آن جمله می توان به مشکلات ساختاری و تنگناهای مالی، عدم تبیین روشن اهداف و استانداردها، ضعف نظارتی و کمبود زیر ساخت های توسعه ای و عدم هماهنگی مطلوب بین ساختارهای مختلف درگیر ورزش در کشور و عدم هماهنگی مطلوب بین ساختارها با اهداف، اشاره نمود.

نتیجه گیری: به نظر می رسد سیاست زدگی و غلبه قدرت سیاسی بر دیگر مؤلفه های قدرت مانند قدرت حرفه ای، قدرت قانونی، قدرت اطلاعاتی، قدرت ارتباطی و قدرت کاریزماتیک؛ موجب کاهش شایسته سالاری در انتخاب مدیران و به تبع آن در سیاست های اجرایی در سطح خرد و کلان ورزش کشور تأثیر گذار بوده است.

کلیدواژه ها: سیاست گذاری، سیستم ورزش کشور، مؤلفه های قدرت

۱. مقدمه:

قدرت از عمده ترین مفاهیمی است که همه تلاش های نظری و بنیادی را به خود معطوف ساخته و در همه سطوح مدیریت سازمان تأثیر گذار است. از سوی دیگر سیاست و ورزش همواره دارای اثرات متقابل بر هم بوده اند (ملکوتیان، ۱۳۸۸). سیاست سازمان، مجموعه

فعالیت هایی است که برای کسب قدرت، افزایش و اعمال قدرت و به کارگیری سایر منابع به وسیله اشخاص انجام می شود تا از آن طریق بتوانند در موقعیت های نامطمئن به هدف های دلخواه خود برسند. بررسی تاریخی ورزش در کشور ما نشان دهنده نقش پررنگ دولت در این حوزه است؛ که بتدریج موجب کاهش نقش مردم در عرصه سیاستگذاری و برنامه ریزی ورزش گردیده و همین مسئله نیز به حاکمیت نگرش دولتی در عرصه تربیت بدنی و ورزش انجامیده است (امیری، ۹۲). برخی پژوهش های اخیر در این زمینه نیز به احاطه سیاست در ورزش کشور به عنوان یک محدودیت توسعه ای، در توسعه ابعاد مختلف سیستم ورزش کشور اشاره داشته اند (خسروی زاده و همکاران، ۹۳؛ محمدی مغانی و همکاران، ۹۵). شیره پز آرانی و همکاران (۱۳۹۷) در پژوهشی که با هدف شناسایی مؤلفه های مؤثر بر کارکرد سیاسی تفکر استراتژیک انجام شد؛ سه مؤلفه منابع قدرت، ساختار انگیزشی و انتظارات ذینفعان و قوانین بازی را به عنوان مؤلفه های علی شناسایی کرد. همچنین این پژوهش سه مؤلفه میدان قدرت، ساز و کار نفوذ و نحوه تعامل ذینفعان را به عنوان معلول، تحلیل نمود. در پژوهشی دیگر، که به بررسی منافع قدرت مدیران ادارات تربیت بدنی و سلامت سازمانی در ادارات تربیت بدنی استان اصفهان پرداخته شد؛ نتایج نشان داد که بین قدرت مقام و با عامل های یگانگی نهادی، ساخت دهی و پشتیبانی منابع از سلامت سازمانی رابطه مثبت و معنی داری وجود دارد. قدرت شخصی مدیران ادارات نیز بر مؤلفه های یگانگی نهادی نفوذ مدیر و ملاحظه گری منابع از سلامت سازمانی تأثیر معنی داری دارد (علیدوست قهفرخی و شایگان، ۱۳۹۳). لذا با توجه به اهمیت قدرت و سیاست به عنوان مؤلفه های مهم و تعیین کننده در زندگی اجتماعی و سازمانی؛ تحلیل پدیده های قدرت و سیاست از جمله ابزاهایی است که به درک فرایندهای سازمانی کمک می کند. از این رو، این پژوهش با هدف شناخت

فرایندهای اثر گذار بر سیستم ورزش کشور؛ به تحلیل مؤلفه های قدرت، در سیاست گذاری های ورزش کشور پرداخته است.

۲. روش‌شناسی:

با توجه به ماهیت مبهم متغیرهای این مطالعه، در این پژوهش از نظر نوع راهبرد، کیفی و از نظر روش اجرا از نظریه زمینه ای استفاده شد. ابتدا به روش استقرایی به جمع آوری داده ها اقدام شد. بدین منظور از روش نمونه گیری نظری استفاده شد و مصاحبه های نیمه ساختاریافته ای با صاحب نظران دانشگاهی و مدیران بخش های مختلف ورزش کشور (۱۲ نفر) صورت پذیرفت. جمع آوری و تحلیل داده ها بطور همزمان انجام گرفت و به منظور تحلیل یافته ها از رهیافت ظاهر شونده و نظریه زمینه ای بهره برده شد.

۳. یافته‌ها:

کد گذاری باز که اولین مرحله در تحلیل به شیوه داده بنیاد است، مفاهیم در اولین سطح انتزاع شکل می گیرد. در ابتدا همه چیز کد گذاری شد. کدها بر اساس مفاهیم مندرج در واژه ها استخراج شد. در واقع واحد تحلیل، مفاهیم بودند و نه واژه ها. این مفاهیم با گرد آمدن داده های بیشتر، از طریق مقایسه مداوم، در هم ادغام شد و مفاهیم جدید شکل گرفت. در این پژوهش با مطالعه کدها و مفاهیم و مقایسه مستمر مفاهیم با یکدیگر، مقولات استخراج گردید و این مقولات در یک فرایند تحلیل رفت و برگشتی اصلاح گردید. سپس به یافتن روابط بین آنها اهتمام شد. این فرایند که کد گذاری نظری نام دارد، روابط بین کدهای باز را بوسیله تولید فرضیه هایی، مفهوم سازی می کند. این مرحله به شکل منعطف و کاملاً انتزاعی انجام گرفت و روابط بین مقولات فرعی حاصل شد و لذا مقولات اصلی در این مرحله شکل گرفت.

در مرحله بعد با استفاده از کد گذاری انتخابی، کد گذاری های باز و نظری انجام شده، از طریق یکپارچه سازی و پالایش مقوله ها در چارچوبی نظری تکمیل شد و سپس با بازبینی طرح از لحاظ انسجام درونی و نداشتن خلل در منطق آن؛ پرکردن مقوله های

اولین همایش بین المللی ورزش و توسعه پایدار

ناپرونده و هرس مقوله های زائد، مدل نهایی ارتباط بین مؤلفه های قدرت استخراج گردید.

یافته‌ها نشان دادند مؤلفه‌هایی چون وابستگی متقابل قدرت‌ها، اهداف ناسازگار، باورهای متفاوت و کمیابی منابع عامل افزایش تعارضات سازمانی در کلیه سطوح خرد و کلان سیستم ورزش کشور شده است. از طرفی قدرت سیاسی عمده‌ترین منبع قدرت در ابعاد سیاسی ورزش کشور بالاتر از قدرت تخصص، قدرت مرجعیت، قدرت علمی و اطلاعاتی، قدرت ارتباط و قدرت قانونی است. که این خود، موجب سه عامل مهم و اثرگذار در فرایند ورزش کشور شده است. به عبارتی اهمیت مسائل سیاسی، و یا به عبارتی سیاست‌زدگی در مدیریت ورزش کشور به عنوان زیربنایی‌ترین عامل، موجب اولویت نداشتن آموزش در سیستم ورزش کشور، اهمیت پایین شایسته‌سالاری در تعیین مدیران و نهایتاً مشکلاتی چون عدم وجود و یا عدم اجرای برنامه‌های کلان طولانی مدت و الزام آور در ورزش کشور شده است. نهایتاً این سه عامل موجب بروز مسائلی در سطح قابل مشاهده در سیستم ورزش کشور شده است که از آن جمله می‌توان به مشکلات ساختاری و تنگنای مالی، عدم تبیین روشن اهداف و استانداردها، ضعف نظارتی و کمبود زیرساخت‌های توسعه‌ای و عدم هماهنگی مطلوب بین ساختارهای مختلف درگیر ورزش در کشور و عدم هماهنگی مطلوب بین ساختارها با اهداف، اشاره نمود.

نتیجه‌گیری:

با توجه به نتایج این پژوهش به نظر می‌رسد سیاست به عنوان برآیند مؤلفه‌های قدرت در سیستم ورزش کشور موجب بروز ضعف مدیریت در سیستم ورزش کشور شده است. از نتایج آن می‌توان به مشکلات ساختاری و تنگنای مالی، عدم تبیین روشن اهداف، استانداردها و برنامه‌ها، ضعف نظارتی و کمبود زیرساخت‌های توسعه‌ای و عدم هماهنگی مطلوب بین ساختارهای مختلف درگیر ورزش در کشور و عدم هماهنگی مطلوب بین ساختارها با اهداف، اشاره نمود. این عوامل در نهایت موجب عدم تحقق اهداف برنامه‌ها و سیاست‌های ورزش و تربیت بدنی شده و مشکلاتی را در راه توسعه ورزش کشور به وجود آورده است. در واقع محیط سیاسی ورزش محدودیت‌های سازمانی ایجاد نموده که به طور غایی بر سیاست‌های

خرد و کلان سیستم ورزش و تدوین اهداف و نتایج قابل حصول تأثیر می گذارد. تعارض حاصل از اعمال قدرت های ناسازگار موجب شده که در بسیاری از مواقع اهداف ناسازگاری در سیستم ورزش کشور دنبال شود که نهایتاً به کاهش کارایی و اثر بخشی برنامه ها منجر شده است. این پژوهش نهایتاً مذاکره بر سر اهداف را به عنوان راه حل کاهش تعارضات به مدیران ارشد ورزش کشور پیشنهاد می دهد.

منابع:

- امیری، مجتبی (۱۳۹۲). "تبیین و اولویت بندی موانع فراروی خصوصی سازی و مشارکت بخش خصوصی در توسعه ورزش"، مجله مدیریت ورزشی، دوره ۵، ش ۴، ص ۸۳-۱۰۶.
- شیره پز آرانی، علی اصغر؛ حسینی، میرزا حسن؛ محمودی میمند، محمد؛ امینی، محمدتقی (۱۳۹۷). "شناسایی مؤلفه های مؤثر بر کارکرد سیاسی تفکر استراتژیک (استراتژی مشروعیت) با استفاده از تکنیک دیمتل" دوره ۶، شماره ۲، ص ۷۸-۵۹.
- خسروی زاده، اسفندیار؛ بهرامی، علیرضا و حقدادی، عابد (۱۳۹۳). "موانع سرمایه گذاری و مشارکت بخش خصوصی در ورزش استان مرکزی"، مطالعات مدیریت ورزشی، ش ۲۴، ص ۲۰۷-۲۲۲.
- دانایی فرد، حسن (۱۳۹۲). "به سوی فهم نظریه جهیزیه سیاسی در مدیریت بخش دولتی: شالوده های نظری، روایت مفهومی و پیامدهای سازمانی و ملی". اندیشه مدیریت راهبردی، ش (۱) ۷، ص ۵-۳۱.
- علیدوست قهفرخی، ابراهیم؛ شایگان، حامد (۱۳۹۳). "بررسی رابطه سلامت سازمانی و قدرت مدیران در ادارات تربیت بدنی استان اصفهان بر اساس مدل دو عاملی قدرت"، مطالعات مبانی مدیریت در ورزش، سال اول، شماره ۲، ۶۵-۷۵.
- محمدی مغانی، حجت؛ کاشف، سید محمد؛ هنری، حبیب؛ قره خانی، حسن (۱۳۹۵). "تحلیل عاملی نقش سیاسی دولت در اجرای سیاست خصوصی سازی صنعت ورزش". رویکردهای نوین در مدیریت ورزشی، ش (۴) ۱۳، ص ۶۱-۷۲.
- ملکوتیان، مصطفی (۱۳۸۸). "ورزش و سیاست". فصلنامه سیاست، ش (۲) ۳۹، ص ۳۱۶-۳۰۱.

تحلیل فرایندهای مؤثر بر توسعه پایدار در سیستم ورزش

مهتاب ناصح

استادیار مدیریت ورزشی، دانشکده علوم ورزشی، دانشگاه بیرجند، بیرجند، ایران

Email: (mahtabnasseh@birjand.ac.ir)

چکیده

زمینه و هدف: توسعه پایدار ارزش مثبتی است که کامیابی در آینده را تضمین می کند. با توجه به اهمیت برنامه ریزی جهت دستیابی به توسعه پایدار در سازمان ها از یک سو و از سوی دیگر اهمیت روز افزون ورزش به عنوان ابزاری جهت تحقق توسعه پایدار در جامعه، این پژوهش با هدف تحلیل فرایندهای مؤثر بر توسعه پایدار در سیستم ورزش انجام گرفت.

روش کار: این پژوهش از نظر نوع هدف، توصیفی و از نظر نوع راهبرد، پژوهشی کیفی است که در آن از شیوه نظریه داده بنیاد برای تحلیل داده ها استفاده شده است. به منظور جمع آوری اطلاعات از مصاحبه های عمیق و نیمه ساختار یافته استفاده شد. جامعه آماری این پژوهش را صاحب نظران، خبرگان و کارشناسان در زمینه ورزش تشکیل دادند. نمونه گیری به صورت هدفمند آغاز شد و براساس شیوه نمونه گیری نظری تا اشباع داده ها ادامه یافت.

یافته ها: یافته های این پژوهش چهار مقوله اصلی مشتمل بر: ۱- توجه به ورزش آموزشی- تربیتی ۲- تدوین برنامه جامع هماهنگ کننده سازمان ها و وزارتخانه ها ۳- تدوین طرح های بلند مدت و الزام آور و ۴- نظارت و کنترل مؤثر و کارآمد را به عنوان مهمترین فرایندهای مؤثر بر توسعه پایدار در سیستم ورزش، شناسایی و معرفی نمود.

نتیجه گیری: به نظر می رسد رویکردهای جاری برنامه آموزشی تربیت بدنی نیاز به بازنگری دارد بطوریکه این برنامه قادر باشد در دوران مدرسه دانش آموزان را درگیر فعالیت های جسمانی نماید و از طرفی این علوم و مهارتهای حرکتی در دوران پس از مدرسه نیز کاربرد داشته باشد. چنانچه این تغییر رویکرد در یک برنامه جامع و طولانی مدت در سطوح بالای کشور تدوین گردد و سیاست های کنترلی مناسب به منظور تحقق اهداف برنامه تدوین و اجرا گردد می توان به توسعه پایدار در ورزش و حتی توسعه اجتماعی از طریق ورزش دست یافت.

کلیدواژه ها: توسعه پایدار، سیستم ورزش کشور، نظریه توسعه ورزش، نظریه داده بنیاد

۱. مقدمه:

توسعه پایدار ارزش مثبتی است که کامیابی در آینده را تضمین می کند از این رو ضرورت وجود برنامه های کلان سیاست گذار در مسیر دست یابی به توسعه انکارناپذیر است. نگاهی به کشورهای پیشرفته و توسعه یافته این نکته را روشن می کند که دست یابی به توسعه ای پایدار

اولین همایش بین المللی ورزش و توسعه پایدار

بدون توجه به ایجاد سیستمی منسجم و منظم برای تفکر افراد، آن گونه که قادر باشند در تصمیم گیری ها، حل مسائل و هدایت خود، دیگران و سازمان ها، در جهت خیر و صلاح کشور بهترین نقش را ایفا نمایند، امری ضروری و حیاتی جلوه می کند. بعلاوه، به دلیل تاثیرات زیادی که ورزش در سلامت افراد، آموزش، مسائل اخلاقی، نیروی کار، تولید و کارایی در جامعه دارد؛ خط مشی توسعه ورزش را با بررسی سیاست های اصلی در جامعه باید مورد توجه قرار داد (۱). توسعه پدیده ای کیفی است و از این رو با رشد متفاوت است. توسعه را می توان از دیدگاه ها و مقیاس های متفاوت مطالعه کرد و یا در مقیاس های ملی، منطقه ای و شهری به آن توجه نمود (۲). یکی از مقیاس های موجود، مدل مول^۱ و همکاران (۲۰۰۵) است که چهار سطح را در ورزش معرفی می کند. این مراتب به هم مرتبط و وابسته اند؛ زمانی که ورزش آموزشی از پایه گسترده ای برخوردار باشد، آنگاه دستیابی به اهداف ورزش همگانی ساده تر است و در این صورت نیز استعدادیابی راحت تر و قهرمانی و پیروزی دست یافتنی تر می گردد. کوت^۲ و همکاران (۲۰۰۹) نیز مدلی مشتمل بر ۷ مقیاس را به منظور توسعه مشارکت ورزشی پیشنهاد دادند (۳). وود^۳ و همکاران (۲۰۱۵) نیز برای تحقق توسعه پایدار در ورزش هشت شاخص زیست محیطی را در سیاست گذاری های توسعه ورزش معرفی کردند (۴). این پژوهش نیز قصد دارد با تحلیل خرده سیستم های موجود در سیستم ورزش کشور به تحلیل فرایندهای مؤثر بر توسعه پایدار در سیستم ورزش بپردازد.

۲. روش شناسی:

این پژوهش با رویکرد کیفی انجام شد. به منظور جمع آوری اطلاعات از مصاحبه های عمیق و نیمه ساختار یافته استفاده شد. جامعه آماری این پژوهش را صاحب نظران، خبرگان و کارشناسان در زمینه ورزش تشکیل دادند. نمونه گیری به شیوه نظری تا اشباع داده ها ادامه یافت. برای تجزیه و تحلیل داده ها از روش تحلیل مقایسه ای مداوم (سه مرحله ای) استراوس و کوربین استفاده شد. جمع آوری و تحلیل داده ها به صورت همزمان انجام شد و سؤال ها و شرکت کنندگان جدید بر اساس مقایسه مستمر داده ها، انتخاب شدند.

^۱ Mull

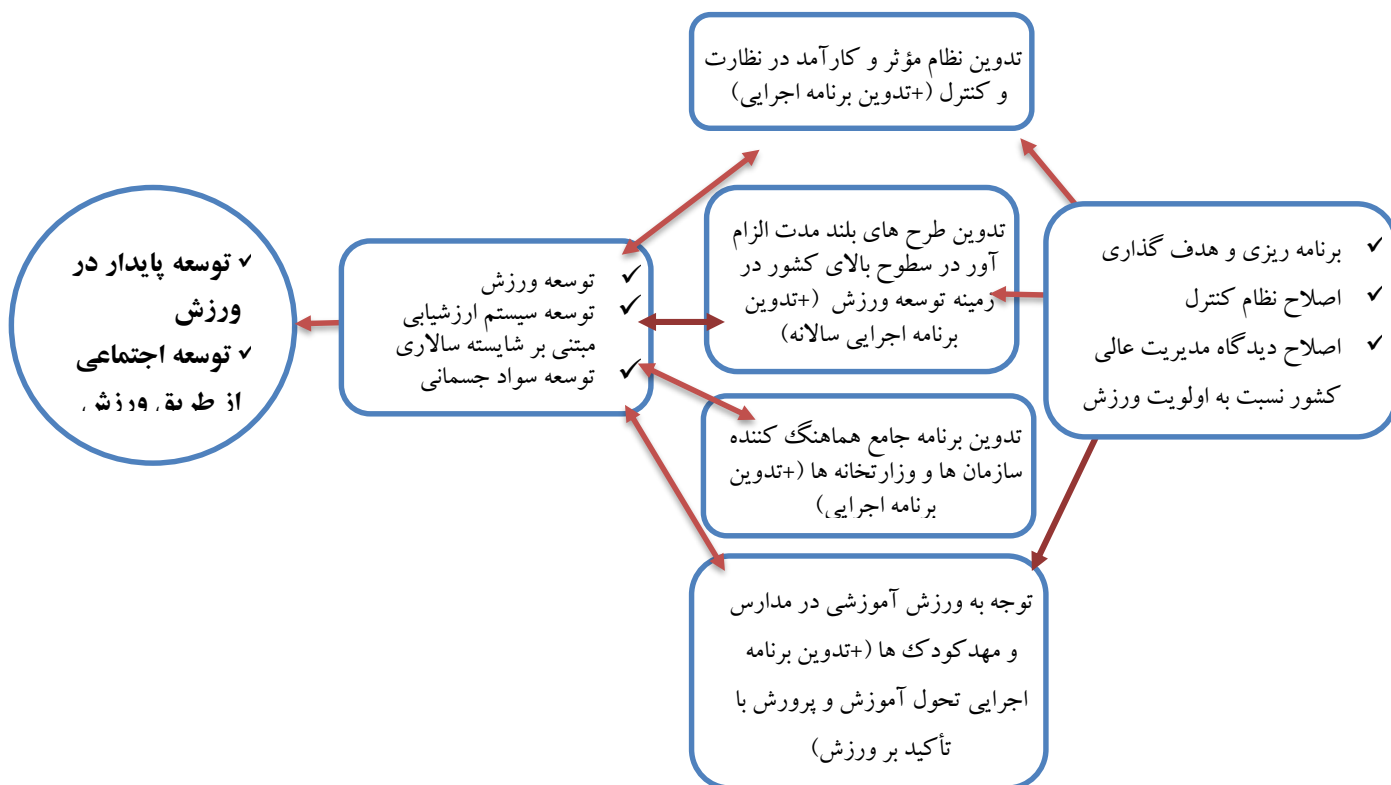
^۲ Côté

^۳ Wood

اولین همایش بین المللی ورزش و توسعه پایدار

۳. یافته‌ها:

ابتدا مفاهیم در چند مرحله از متون مصاحبه‌ها استخراج گردید. سپس در مرحله بعد با مقایسه این مفاهیم با هم و با قیاس با مسئله اصلی پژوهش، مقولات اصلی پژوهش پدیدار گشت. نتایج نشان داد چهار مقوله اصلی مشتمل بر توجه به ورزش آموزشی-تربیتی و آموزش ورزش در مدارس و مهد کودک‌ها، تدوین برنامه جامع هماهنگ کننده سازمان‌ها و وزارتخانه‌ها، تدوین طرح‌های بلند مدت الزام آور در سطوح بالای کشور در زمینه توسعه ورزش، نظارت و کنترل مؤثر و کارآمد، به عنوان مهمترین فرایندهای مؤثر بر توسعه پایدار در سیستم ورزش، استخراج گردید (شکل ۱).

شکل ۱. تصویر بصری فنوری برجسته از داده‌های پژوهش

نتیجه‌گیری:

به نظر می‌رسد رویکردهای جاری برنامه آموزشی تربیت بدنی نیاز به بازنگری دارد بطوریکه این برنامه قادر باشد در دوران مدرسه دانش آموزان را درگیر فعالیت‌های جسمانی نماید و از طرفی این علوم و مهارت‌های حرکتی در دوران پس از مدرسه نیز کاربرد داشته باشد. چنانچه این تغییر

رویکرد در یک برنامه جامع و طولانی مدت در سطوح بالای کشور تدوین گردد و سیاست های کنترلی مناسب به منظور تحقق اهداف برنامه، تدوین و اجرا گردد می توان به اهدافی چون توسعه سواد جسمانی، شایسته سالاری و نهایتا توسعه پایدار در ورزش دست یافت. حتی ادعای گزافی نیست که می توان از طریق توسعه پایدار در ورزش به عنوان یکی از ابزار توسعه اجتماعی به توسعه پایدار نیز از طریق ورزش دست یافت.

منابع:

- 1- Yetim, A. (2010). "Sociology and sports". Ankara: Berikan Publishing House.
- ۲- صدریا، اسداله. (۱۳۸۵). "ورزش و توسعه پایدار (محیط زیست)". اولین همایش ملی شهر و ورزش. ص ۱۰-۱.
- 3- Côté, J. & Vierimaa, M. (2014). "The developmental model of sport participation: 15 years after its first conceptualization". Science & Sports, 29S, PP: S63—S69.
- 4- Wood, C. & Hall, K. (2015). "Physical education or playtime: which is more effective at promoting physical activity in primary school children?", Wood and Hall BMC Research Notes , 8, PP: 12

بدینی سازمانی ، علل و پیامدهای آن در وزارت ورزش و جوانان

منیژه جهان بین ، سردار محمدی

ادکتری مدیریت منابع انسانی ، نویسنده مسئول).

۲. ادانشیار مدیریت ورزشی، گروه مدیریت ورزشی، دانشکده علوم انسانی، دانشگاه کردستان،

سنندج، ایران

*Email: (manizhe_jahanbin@yahoo.com)

اولین همایش بین المللی ورزش و توسعه پایدار

چکیده:

هدف اصلی مطالعه حاضر طراحی مدلی برای تبیین عوامل موثر بر بدبینی سازمانی و پیامدهای آن با حجم نمونه ۸۸۰ نفر پرسنل وزارت ورزش و جوانان بود. یافته ها نشان دادند بدبینی سازمانی در بین کارکنان وزارت ورزش و جوانان وجود دارد و سه دسته عوامل از جمله تفاوت های فردی، تجربیات کاری مثبت و تجربیات کاری منفی بر بدبینی سازمانی تاثیرگذار است. در این راستا تاثیر تفاوت های فردی بر بدبینی سازمانی بیشتر از دو عامل دیگر است. همچنین بدبینی سازمانی دارای پیامدهای منفی نگرشی و رفتاری است. مهمترین پیامد نگرشی کاهش تعهد سازمانی و مهمترین پیامد رفتاری کاهش عملکرد سازمانی است.

کلیدواژه ها: بدبینی سازمانی - اختلافات فردی - تجربه کاری - پیامدهای نگرشی

۱. مقدمه:

واقعیت ها نشان می دهد که با گذشت زمان و پیچیده شدن محیط های کاری ضرورت پرداختن به مباحث جدیدتر در عرصه مطالعات سازمانی که بر کارایی هر چه بیشتر کارکنان اثر گذار است، روز به روز بیشتر می شود منابع انسانی نقش مهمی در افزایش و کاهش بهره وری سازمان دارند یعنی اگر سازمان از بیشترین سرمایه و بهترین فناوری و امکانات برخوردار باشد اما فاقد نیروی انسانی مولد و با انگیزه و همچنین مهارت و دانش لازم برای ایجاد تعامل در درون و برون سازمان باشد به هدف خود نخواهد رسید (مهداد، ۱۳۹۲: ۸۵). از این رو در سازمانی مانند وزارت ورزش و جوانان

اولین همایش بین‌المللی ورزش و توسعه پایدار

که ماموریت و رسالت اصلی آن ایجاد زمینه و بستری مناسب برای ارائه خدمات مختلف ورزشی در سراسر کشور به منظور افزایش سطح سلامت آحاد مردم از طریق فعالیتهای بدنی و ورزشی است، توجه ویژه به کارکنان به عنوان بزرگترین سرمایه سازمانی و ارتباط بین آنان از اهمیت بالایی برخوردار می‌باشد

۲. روش‌شناسی: روش‌ها :

این مطالعه بر اساس هدف از نوع کاربردی است بررسی توصیفی و از نوع همبستگی و برای جک‌جمع آوری داده‌ها از پرسشنامه استفاده شده است برای تعیین روایی ابزار از مدل معادلات ساختاری و برای اطمینان از ضریب الفای کرونباخ استفاده شده است..

یافته‌ها: نتایج حاصل از تجزیه و تحلیل داده‌های تحقیق نشان داد که تفاوت‌های فردی کارکنان نقش مهمی در بروز رفتارهای بدبینانه سازمانی دارد. بطوریکه افرادی که دارای ویژگیهای روانی مثبت از قبیل علاقه مندی به سازمان هستند در برابر اتفاقات خوب سازمانی و تحقق اهداف آن احساس هیجانی به آنها دست می‌دهد. در مجموع می‌توان گفت در سازمانها بیشتر با افراد با حالات روانی منفی مواجه هستیم و وجود این ویژگی منفی روانی در آنها سبب می‌شود که به همه به چشم بی‌اعتمادی نگاه کنند و این نگرش در آنها شکل بگیرد که دیگران در صدد پایداری و ضایع شدن حق آنها هستند لذا باعث می‌شود آنها پیش‌دستی نموده و عملکرد آنها مخالف عرف و قوانین رایج سازمانی باشد.

نتیجه‌گیری:

نتایج حاصل از تجزیه و تحلیل داده‌های تحقیق نشان داد که تفاوت‌های فردی کارکنان نقش مهمی در بروز رفتارهای بدبینانه سازمانی دارد. بطوریکه افرادی که دارای ویژگیهای روانی مثبت از قبیل علاقه مندی به سازمان هستند در برابر اتفاقات خوب سازمانی و تحقق اهداف آن احساس هیجانی به آنها دست می‌دهد و از بودن در این سازمان احساس افتخار می‌کنند و مشتاقانه خود را داوطلب انجام امور جدید در سازمان می‌بینند امکان وقوع رفتارهای بدبینانه از آنها به کمترین حد ممکن می‌رسد. این در حالی است که کارکنان با گرایشات منفی از قبیل بی‌صبری در مقابل ناملایمات

سازمانی و نارحتی با کوچکترین برخورد سازمانی و یا افرادی که ویژگیهای اضطراب در آنها به حدی است که تمرکز سازمانی ندارند و در برخورد با ارباب رجوع به پرخاشگری می پردازند افرادی هستند که مستعد بروز رفتار بدبینی سازمانی هستند. این افراد همواره برای شکستهای سازمانی خود دنبال موانع محیطی می گردند و رفتارهای ناشایست خود را توجیه می کنند و در پاره ای از موارد هم خود را در وضعیتی می بینند که مجبورند از دیگران به خاطر سوءظن ها و رفتارهای ناشایست خود احساس حقارت و شرمندگی نمایند.

منابع:

- Abraham, R. (2000). Organizational cynicism: Bases and consequences. Genetic, Social, and General Psychology Monographs, 126(3), 269-292.
- Andersson, L. M. (1996). Employee cynicism: An examination using a contract violation framework. Human Relations, 49(11), 1395-1418.
- Andersson, L. M., & Bateman, T. S. (1997). Cynicism in the workplace: some causes and effects. Journal of Organizational Behavior, 18(5), 449-469.
- Bateman, T. S., Sakano, T., & Fujita, M. (1992). Roger, me, and my attitude: Film propaganda and cynicism toward corporate leadership. Journal of Applied Psychology, 77(5), 768-771.
- Becker, H. S., & Geer, B. (1958). The fate of idealism in medical school. American Sociological review, 18, 449-469.
- Blau, P. M. (1974). On the nature of organizations. New York: John Wiley and Sons.
- Bommer, W. H., Rich, G. A., & Rubin, R. S. (2005). Changing attitudes about change: Longitudinal effects of transformational leader behavior on employee cynicism about organizational change. Journal of Organizational Behavior, 26(7), 733-753.
- Cartwright, S., & Holmes, N. (2006). The meaning of work: The challenge of regaining employee engagement and reducing cynicism. Human Resource Management Review, 16, 199-208.
- Cole, M. S., Bruch, H., & Vogel, B. (2006). Emotion as mediators of the relations between perceived supervisor support and psychological hardiness on employee cynicism. Journal of Organizational Behavior, 27, 463-484.

- Cook, W. W., & Medley, D. M. (1954). Proposed hostility and pharisaic-virtue scales for the MMPI. *Journal of Applied Psychology*, 38, 414-418.
- Davis, W. D., & Gardner, W. L. (2004). Perceptions of politics and organizational cynicism: An attributional and leader-member exchange perspective. *Leadership Quarterly*, 15(4), 439-465.
- Dean, J. W., Brandes, P., & Dharwadkar, R. (1998). Organizational cynicism. *Academy of Management Review*, 23(2), 341-352.
- Feldman, D. C. (2000). The Dilbert syndrome: How employee cynicism about ineffective management is changing the nature of careers in organizations. *American Behavioral Scientist*, 43(8), 1286-1300.

بررسی تاثیر رسانه بر توسعه، ارتقاء و ترویج بازی های بومی محلی در بین روستائیان استان فارس مژده صباغ زاده

۱. کارشناسی ارشد مدیریت ورزشی، گروه مدیریت ورزشی، دانشکده علوم انسانی، دانشگاه آزاد اسلامی. واحد شیراز (*نویسنده مسئول).

*Email: (mozhdeh sabaghzadeh@gmail.com)

چکیده

زمینه و هدف: هدف پژوهش حاضر بررسی تاثیر رسانه بر توسعه، ارتقاء و ترویج بازی های بومی محلی در بین روستائیان استان فارس می باشد.

روش کار: روش پژوهش حاضر توصیفی از نوع همبستگی است، که در آن تمامی روستائیان استان فارس به عنوان نمونه انتخاب شدند. حجم نمونه نسبت به حجم جامعه و براساس جدول مورگان و کرجسی ۳۶۸ روستائیان استان فارس به عنوان نمونه آماری به صورت تصادفی انتخاب شدند. در این تحقیق از پرسش نامه محقق ساخته استفاده

اولین همایش بین المللی ورزش و توسعه پایدار

شد. پرسش نامه بر اساس مقیاس ۵ ارزشی لیکرت تنظیم گردید. برای اطمینان از روایی صوری و محتوایی سوالات، از نظرات چندین نفر از اساتید مدیریت ورزشی، که در زمینه تخصص داشتند، استفاده شد. همچنین اعتبار سازه پرسش نامه مذکور نیز توسط تحلیل عامل اکتشافی مورد تایید قرار گرفت و پایایی پرسش نامه از ضریب آلفای کرونباخ محاسبه و تایید گردید. به منظور سازمان دادن، طبقه‌بندی و خلاصه نمودن داده‌های خام از آمار توصیفی و در بخش آمار استنباطی از مدل معادلات ساختاری برای آزمون فرضیات استفاده گردید. تجزیه و تحلیل داده‌ها با استفاده از نرم‌افزارهای آماری Spss و Amos نسخه ۲۳ انجام پذیرفت.

یافته‌ها: یافته‌ها نشان دادند مدل پژوهش از برازش مطلوبی برخوردار بوده و ابعاد توسعه، ارتقاء و ترویج اثر مثبت و معناداری دارند. همچنین نتایج ماتریس همبستگی از رابطه مثبت و معناداری بین متغیر و مولفه‌های نقش رسانه بر توسعه، ارتقاء و ترویج بازی‌های بومی محلی می‌باشد.

نتیجه‌گیری: با توجه به اینکه ورزش‌های بومی محلی نسبت به ورزش‌های مدرن رواج کمتری در روستاهای مورد مطالعه داشتند، پیشنهاد می‌شود که موانع گسترش این ورزش‌ها و نقش برنامه‌هایی همچون برگزاری رویدادهای ورزشی در این زمینه مورد مطالعه قرار گیرد.

کلیدواژه‌ها: رسانه، توسعه، ارتقاء، ترویج، بازی‌های بومی محلی

۱. مقدمه:

جمعیت روستایی از ارکان مهم جامعه به شمار می‌رود. نقش روستاها در توسعه پایدار کشورها باعث شده است که دولت‌ها توجه خاصی را به این بخش نشان دهند و در برنامه‌های کلان خود، به دنبال دستیابی به اهداف و چشم‌اندازهایی از طریق این بخش باشند (سینکلا و همکاران، ۲۰۱۳). با توجه به اینکه روستاها بخش مهمی از جوامع را تشکیل می‌دهند و در کشور ما این بخش از جامعه به دلایل مختلف از جمله مشکلات اقتصادی و معیشتی رو به کاهش است (خانه ملت، ۱۳۹۳)، و طبق سرشماری سال ۹۰ نسبت جمعیت شهری به روستایی ۷۱ به ۲۹ درصد بوده است که در مقایسه با سرشماری سال ۸۵ نسبت جمعیت شهری به روستایی ۶۸ به ۳۲ درصد کاهش داشته است (مرکز آمار ایران، ۱۳۹۱)، لذا مطالعه وضعیت روستاها و روستائیان کشور می‌تواند در توسعه روستاها نقش مهمی داشته باشد و به این جهت در این تحقیق به مطالعه بررسی تاثیر رسانه بر توسعه، ارتقاء و ترویج بازی‌های بومی محلی پرداخته شده است.

۲. روش‌شناسی:

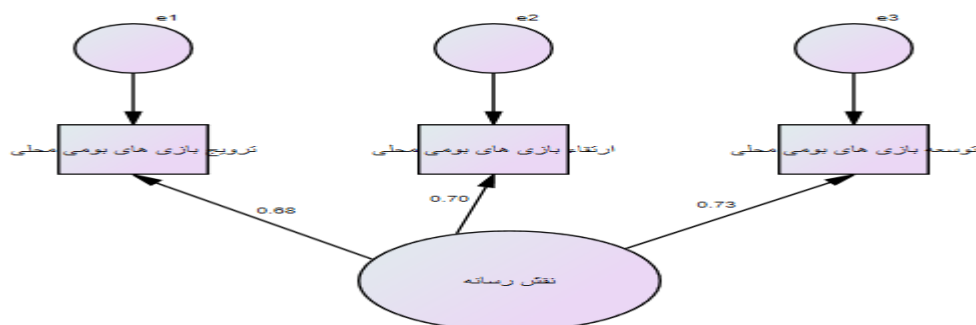
^۱- palmer

اولین همایش بین المللی ورزش و توسعه پایدار

روش پژوهش حاضر توصیفی از نوع همبستگی است، که در آن تمامی روستائیان استان فارس به عنوان نمونه انتخاب شدند. حجم نمونه نسبت به حجم جامعه و براساس جدول مورگان و کرجسی ۳۶۸ بازیکنان به عنوان نمونه آماری به صورت تصادفی انتخاب شدند. در این تحقیق از پرسش نامه محقق ساخته استفاده شد که در بخش اول، شامل مشخصات فردی (سن، جنسیت، وضعیت تاهل، تحصیلات و....) و بخش دوم آن را پرسش نامه نقش رسانه بر توسعه، ارتقاء و ترویج بازی های بومی محلی متخصص تشکیل داد. پرسش نامه بر اساس مقیاس ۷ ارزشی لیکرت تنظیم گردید. برای اطمینان از روایی صوری و محتوایی سوالات، از نظرات چندین نفر از اساتید مدیریت ورزشی، که در زمینه تخصص داشتند، استفاده شد. همچنین اعتبار سازه پرسش نامه مذکور نیز توسط تحلیل عامل اکتشافی مورد تایید قرار گرفت و پایایی پرسش نامه از ضریب آلفای کرونباخ محاسبه و تایید گردید. برای تجزیه و تحلیل آماری استنباطی (تحلیل عامل اکتشافی و تحلیل مسیر) استفاده گردید. به منظور سازمان دادن، طبقه بندی و خلاصه نمودن داده های خام از آمار توصیفی و در بخش آمار استنباطی از مدل معادلات ساختاری برای آزمون فرضیات استفاده گردید. تجزیه و تحلیل داده ها با استفاده از نرم افزارهای آماری Spss و Amos نسخه ۲۳ انجام پذیرفت.

یافته ها:

نتایج ماتریس همبستگی نشان داد که بین نقش رسانه بر توسعه، ارتقاء و ترویج بازی های بومی محلی رابطه مثبت و معناداری وجود دارد. همچنین نتایج تحلیل مسیر نشان داد که مدل تحقیق مدل مناسب و برازش شده ای می باشد.

شکل ۱. مدل پژوهش

NFL AGFI		GFI	CFI	RSMEA	X ² /df	df	Chi-square (X ²)	میزان
۰/۹۶۱	۰/۹۳۱	۰/۹۷۳	۰/۹۳۶	۰/۰۴۱	۱/۹۴۲	۵۸	۱۱۲/۶۵۴	

ملاک		کوچک	کمتر	کمتر از	بیشتر از	بیشتر از	بیشتر از
		تو از	از ۳	۰/۰۵	۰/۹۰	۰/۹۰	۰/۹۰
		صفر					
		نباشد					
تفسیر	برازش مطلوب	برازش	برازش	برازش	برازش	برازش	برازش
	مطلوب	مطلوب	مطلوب	مطلوب	مطلوب	مطلوب	مطلوب

جدول شماره ۱: برازش مدل

همانطور که در جدول و شکل، مشاهده می شود در کل مدل تحقیق با توجه به شاخص های پرازش نیکویی مدل مناسبی را نشان می دهد. در شکل شماره یک تاثیرات نقش رسانه بر توسعه، ارتقاء و ترویج بازی های بومی محلی متخصص را نشان می هد.

نتیجه گیری:

در این پژوهش نقش رسانه بر توسعه، ارتقاء و ترویج بازی های بومی محلی روستائیان استان فارس بررسی شد. نتایج این تحقیق و تحقیقات مشابهی همچون تحقیق معیدفر (۱۳۸۳)، عظیمی (۱۳۸۸) و مظفری و همکاران (۱۳۸۹) می باشد. در واقع، آنها معتقدند که رسانه هم به لحاظ اجتماعی و هم به لحاظ بهداشتی و جسمانی برای افراد روستایی مفید است. این نتیجه با نتایج عطارزاده و سهرابی (۱۳۸۶)، آذرینیا (۱۳۸۹)، فین کن برگ (۱۹۹۱) همخوان است. احتمالاً علت نبود اختلاف معنادار در نگرش به رسانه نسبت به ورزش، قرار داشتن آنها در محیط مشابه و تأثیراتی باشد که رسانه هایی همچون تلویزیون بر افکار و عقاید آنها دارد. هود گنز و همکارانش (۱۹۹۹) نیز نگرش افراد را نسبت به استفاده از برنامه های تندرستی بررسی کردند که در آن هیچ یک از افراد نظر منفی نسبت به اجرای طرح های ورزشی نداشتند و حتی ۹۱٪ از آنها علاقه مند به شرکت در این فعالیت ها بودند.

منابع:

۱. آذرینیا، هدایت. (۱۳۸۹). نگرش و گرایش مردم تبریز به فعالیت های بدنی و ورزشی. پایان نامه کارشناسی ارشد.
۲. عظیمی، شهاب. (۱۳۸۸). مطالعه و بررسی نیازهای ورزش روستایی استان همدان. پایان نامه ی کارشناسی ارشد، دانشکده تربیت بدنی دانشگاه شمال.

۳. عطارزاده حسینی، سیدرضا؛ و مهدی سهرابی. (۱۳۸۶). توصیف نگرش و گرایش مردم شهر مشهد به فعالیت‌های حرکتی و ورزشی. فصلنامه المپیک، سال پانزدهم، شماره ۱ (پیاپی ۳۷)، زمستان..

۴. معیدفر، سعید. (۱۳۸۳). تمایز جنسی روستاییان در کار، فراغت، فعالیت و مصرف کالاهای فرهنگی. مجله جامعه‌شناسی ایران، دوره پنجم، شماره ۲، ص ۱۷۹-۲۰۰.

۵. مظفری، امیر احمد، کلاته آهنی، کامیار، شجاع، امیر رضا، هادوی، فریده. (۱۳۸۹). توصیف نگرش و گرایش مردم به فعالیت‌های حرکتی و ورزشی جمهوری اسلامی ایران. فصلنامه المپیک، سال هجدهم، شماره ۱، پیاپی ۴۹.

6. Finkenberg, GE. (1991). A study of attitude toward physical activity among second school student in Beijing. China discuss, volume3, pp 12-23.

7. Skokie Park Research Group. (2013). Skokie Park District Community Needs Assessment.

سایت مرکز آمار <http://www.amar.org.ir/Default.aspx?tabid=1604>

سایت خانه <http://www.icana.ir/Fa/Default.aspx> ایران

ملت

موانع جذب داوطلب متخصص در استعداد یابی های ورزشی مژده صباغ زاده

۲. کارشناسی ارشد مدیریت ورزشی، گروه مدیریت ورزشی، دانشکده علوم انسانی،
دانشگاه آزاد اسلامی. واحد شیراز (*نویسنده مسئول).
*Email: (mozhdeh sabaghzadeh@gmail.com)

چکیده

زمینه و هدف: پژوهش حاضر بررسی موانع جذب داوطلب متخصص در استعداد یابی های ورزشی می باشد.

روش کار: روش پژوهش حاضر توصیفی از نوع همبستگی است، که در آن تمامی معلمان تربیت بدنی استان فارس به عنوان نمونه انتخاب شدند. حجم نمونه نسبت به حجم جامعه و براساس جدول مورگان و کرجسی ۳۶۸ معلمان تربیت بدنی استان فارس به عنوان نمونه آماری به صورت تصادفی انتخاب شدند. به منظور سازمان دادن، طبقه بندی و خلاصه نمودن داده های خام از آمار توصیفی و در بخش آمار استنباطی از مدل معادلات ساختاری برای آزمون فرضیات استفاده گردید. تجزیه و تحلیل داده ها با استفاده از نرم افزارهای آماری Spss و Amos نسخه ۲۳ انجام پذیرفت.

یافته ها: یافته ها نشان دادند مدل پژوهش از برازش مطلوبی برخوردار بوده و ابعاد موانع فرهنگی و موانع جذب اثر مثبت و معناداری دارند. همچنین نتایج ماتریس همبستگی از رابطه مثبت و معناداری بین متغیر و مولفه های موانع جذب داوطلب متخصص می باشد.

اولین همایش بین المللی ورزش و توسعه پایدار

نتیجه گیری: برای حفظ و نگهداری داوطلبان و یا جلوگیری از بازگشت آنان، سازمان باید به گونه ای برخورد نماید که این افراد احساس ارزشمندی کنند و نوعی احساس تعهد سازمانی در میان آنها ایجاد نماید. داوطلبان باید متعهد به انجام کار باشند و این مستلزم یک مدیریت و رهبری موثر است به این منظور رهبران سازمان باید دیدگاه مثبتی نسبت به این افراد داشته باشند

کلیدواژه ها: داوطلب، متخصص، استعداد یابی، ورزش

۱. مقدمه:

نهضت داوطلبی و خدمت رسانی به جامعه، از پدیده های دنیای معاصر است که ریشه در سنت های اجتماعی مردم سراسر جهان دارد. فعالیت های نیروهای داوطلب، فوایدی دو سویه دارد که هم جامعه و هم داوطلب از آن بهره مند می شوند. نیروهای داوطلب برای انجام اهداف مشترک در کنار یکدیگر به فعالیت می پردازند و به نحوی باعث افزایش سرمایه اجتماعی در جامعه می گردند (اندام، ۱۳۹۱، ۹۴). داوطلب به فردی گفته می شود که قسمتی از وقت، مهارت یا خدمات خود را به سازمان یا گروهی خاص، اختصاص می دهد و بدون چشم داشتی به آنها کمک می نماید (آیودا، ۲۰۰۴، ۹). محقق در این تحقیق سعی کرد با شناسایی موانع جذب نیروهای داوطلب متخصص در طرح های استعدادیابی های ورزشی علاوه بر نشر و ترویج نهضت داوطلبی، رویکرد جدیدی را در راستای جذب منابع انسانی در ورزش پیش روی مسئولان قرار دهد. از این رو برای فهم دقیق روشها، موانع جذب افراد به سوی داوطلب متخصص بررسی می شود. در نهایت جامعه و مدیران ورزشی را متوجه این نیروی بالقوه می سازد تا با برنامه ریزی و سازماندهی صحیح، در جهت استفاده حداکثر از این پتانسیل گام مؤثری بردارند.

۲. روش شناسی:

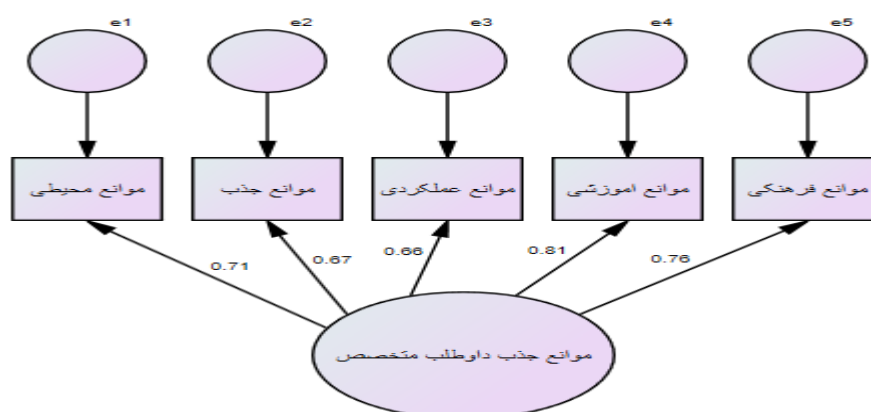
^۱ - Auld

اولین همایش بین المللی ورزش و توسعه پایدار

روش پژوهش حاضر توصیفی از نوع همبستگی است، که در آن تمامی معلمان ورزش استان فارس به عنوان نمونه انتخاب شدند. حجم نمونه نسبت به حجم جامعه و براساس جدول مورگان و کرجسی ۳۶۸ بازیکنان به عنوان نمونه آماری به صورت تصادفی انتخاب شدند. در این تحقیق از پرسش نامه محقق ساخته استفاده شد که در بخش اول، شامل مشخصات فردی (سن، جنسیت، وضعیت تاهل، تحصیلات و...) و بخش دوم آن را پرسش نامه موانع داوطلبی متخصص تشکیل داد. پرسش نامه بر اساس مقیاس ۷ ارزشی لیکرت تنظیم گردید. برای اطمینان از روایی صوری و محتوایی سوالات، از نظرات چندین نفر از اساتید مدیریت ورزشی، که در زمینه تخصص داشتند، استفاده شد. همچنین اعتبار سازه پرسش نامه مذکور نیز توسط تحلیل عامل اکتشافی مورد تایید قرار گرفت و پایایی پرسش نامه از ضریب آلفای کرونباخ محاسبه و تایید گردید. برای تجزیه و تحلیل آماری استنباطی (تحلیل عامل اکتشافی و تحلیل مسیر) استفاده گردید. به منظور سازمان دادن، طبقه بندی و خلاصه نمودن داده های خام از آمار توصیفی و در بخش آمار استنباطی از مدل معادلات ساختاری برای آزمون فرضیات استفاده گردید. تجزیه و تحلیل داده ها با استفاده از نرم افزارهای آماری Spss و Amos نسخه ۲۳ انجام پذیرفت.

یافته ها:

نتایج ماتریس همبستگی نشان داد که بین موانع جذب داوطلب رابطه مثبت و معناداری وجود دارد. همچنین نتایج تحلیل مسیر نشان داد که مدل تحقیق مدل مناسب و برازش شده ای می باشد.

شکل ۱. مدل پژوهش

NFL	AGFI	GFI	CFI	RSMEA	X ² /df	df	Chi-square (X ²)	

اولین همایش بین المللی ورزش و توسعه پایدار

۰/۹۱۸	۰/۹۲۱	۰/۰۲۳	۰/۹۲۴	۰/۰۰۳	۲/۰۶	۵۶	۱۱۲/۳۵۶	میزان
بیشتر از ۰/۹۰	بیشتر از ۰/۹۰	بیشتر از ۰/۹۰	بیشتر از ۰/۹۰	کمتر از ۰/۰۵	کمتر از ۳	کوچک تر از صفر نباشد		ملاک
برازش مطلوب	برازش مطلوب	برازش مطلوب	برازش مطلوب	برازش مطلوب	برازش مطلوب	برازش مطلوب	برازش مطلوب	تفسیر

جدول شماره ۱: برازش مدل

همانطور که در جدول و شکل ، مشاهده می شود در کل مدل تحقیق با توجه به شاخص های پرازش نیکویی مدل مناسبی را نشان می دهد. در شکل شماره یک تاثیرات موانع جذب داوطلب متخصص را نشان می هد.

نتیجه گیری:

در این پژوهش موانع جذب داوطلب متخصص در استعداد یابی های ورزشی بررسی شد. این تحقیق همسو با تحقیق چریم (۲۰۰۰) بوده است زیرا، مدیریت صحیح داوطلبان امکان استفاده موثر از نیروی داوطلب، منافع و افزایش مزایای ناشی از همکاری داوطلب در سازمان را فراهم می آورد. رمضانی و همکاران (۱۳۸۸)، عملکرد موثر مدیران و مدیریت موثر داوطلبان با نگهداری طولانی مدت افراد داوطلب رابطه ای نزدیک دارد. همچنین بیان می دارد طراحی فرایند مدیریت داوطلبان در داره تربیت بدنی دانشگاه ها در زمینه برنامه ریزی ، گزینش، آشنایی و آموزش ، نگهداری و ارزیابی ازموانع موجود بر سر راه داوطلبی خواهد کاست. هاگر و همکاران (۲۰۰۴) دریافتند، روشهای مدیریت داوطلبان با تمرکز بر ایجاد ارزش در تجربه داوطلبی، بر حفظ داوطلبان تاثیر می گذارد. همچنین همسو با تحقیق گراهام کاسکی (۲۰۰۶) می باشد، مدیریت صحیح و فهم دقیق از کارهای داوطلبان در ورزش را از اصول ابتدایی حمایت و پرورش این افراد و گروه های با ارزش دانست. به طور کلی ضعف عملکرد مدیران تربیت بدنی به عنوان عامل بازدارنده مهم در بسیاری از سازمانها که در جذب و نگهداری نیروهای داوطلب ناموفق بودند، به چشم می خورد. داوطلبان حوزه ورزش و تفریحات عدم حمایت عملکرد سازمان تربیت بدنی را مانعی مهم برای مشارکت داوطلبانه می دانند. صاحب نظران این حیطه معتقدند که عملکرد مثبت سازمان موجب ایجاد تعهد بیشتر در افراد می شود (اندام، ۱۳۸۸)

منابع:

۱- اندام، رضا؛ حمیدی مهرزاد و تسلیمی، زهرا (۱۳۹۱). مدیریت نیروهای داوطلب در ورزش : مطالعه موردی سازمان ورزش شهرداری تهران". پژوهش های مدیریت ورزشی و علوم حرکتی. سال دوم، شماره ۳، صص ۹۳-۱۰۳.

۲- اندام، رضا. همتی نژاد، مهرعلی. حمیدی، مهرزاد. رمضان نژاد، رحیم. کاظم نژاد، انوشیروان. (۱۳۸۸). بررسی موانع داوطلبی در انجمن های ورزشی دانشگاهها". نشریه مدیریت ورزشی، شماره ۲، صص: ۳۵-۴۹.

۳- رمضان نژاد، رحیم، اندام، رضا، بنار، نوشین، میرکاظمی، سیده عذرا (۱۳۸۸). "مدیریت پیشرفته در ورزش"، دانشگاه گیلان، چاپ اول، صص ۷۸-۷۰.

- 4- Auld, C. (2004) "Behavioral characteristics of student volunteers". Australian Journal on volunteering. 9 (2):8-18.
- 5- Cuskelly, G., Chris, R.H. (2006). Working with volunteers in sport: theory and practices. Routledge.
- 6- Cuskelly Graham, volunteer management program: A Guide to Good practice, Griffith university, 2000.
- 7- Hager, M.A. and Brudney, J.L. 2004. Volunteer Management Practices and Retention of Volunteers, Washington, DC: The Urban Institute

ارثه الگوی اخلاق مداری بازیکنان فوتبال استان فارس مژده صباغ زاده

۱. کارشناسی ارشد مدیریت ورزشی، گروه مدیریت ورزشی، دانشکده علوم انسانی، دانشگاه آزاد

اسلامی. واحد شیراز (*نویسنده مسئول).

*Email: (mozhdeh sabaghzadeh@gmail.com)

چکیده

زمینه و هدف: هدف پژوهش حاضر بررسی ارثه الگوی اخلاق مداری بازیکنان فوتبال استان فارس می باشد.

روش کار: روش پژوهش حاضر توصیفی از نوع همبستگی است، که در آن تمامی بازیکنان فوتبال استان فارس به عنوان نمونه انتخاب شدند. حجم نمونه نسبت به حجم جامعه و براساس جدول مورگان و کرجسی ۳۶۸ بازیکنان فوتبال استان فارس به عنوان نمونه آماری به صورت تصادفی انتخاب شدند. در این تحقیق از پرسش نامه محقق ساخته استفاده شد. پرسش نامه بر اساس مقیاس ۷ ارزشی لیکرت تنظیم گردید. برای اطمینان از روایی صوری و محتوایی سوالات، از نظرات چندین نفر از اساتید مدیریت ورزشی، که در زمینه تخصص داشتند، استفاده شد. همچنین اعتبار سازه پرسش نامه مذکور نیز توسط تحلیل عامل اکتشافی مورد تایید قرار گرفت و پایایی پرسش نامه از ضریب آلفای کرونباخ محاسبه و تایید گردید. به منظور سازمان دادن، طبقه بندی و خلاصه نمودن داده های خام از آمار توصیفی و در بخش آمار استنباطی از مدل معادلات ساختاری برای آزمون فرضیات استفاده گردید. تجزیه و تحلیل داده ها با استفاده از نرم افزارهای آماری Spss و Amos نسخه ۲۳ انجام پذیرفت.

یافته‌ها: یافته‌ها نشان دادند مدل پژوهش از برآزش مطلوبی برخوردار بوده و ابعاد عوامل منفعت تیم و ارزش‌های اجتماعی اثر مثبت و معناداری دارند. همچنین نتایج ماتریس همبستگی از رابطه مثبت و معناداری بین متغیر و مولفه‌های اخلاق مداری بازیکنان می‌باشد.

نتیجه‌گیری: بنابراین بهبود اخلاق مداری بازیکنان فوتبال استان فارس می‌بایستی همزمان به منفعت تیم و ارزش‌های اجتماعی توجه نمود. به نظر می‌رسد در جهت ارتقا اخلاق مداری بازیکنان فوتبال استان فارس نیازمند برنامه‌ریزی جامع در عرصه‌های مختلفی از جمله عوامل منفعت تیم و ارزش‌های اجتماعی می‌باشد.

کلیدواژه‌ها: عوامل، منفعت تیم، ارزش‌های اجتماعی، اخلاق مداری

۱. مقدمه:

اخلاق را می‌توان اصول و ارزش‌هایی دانست که بر رفتارهای فردی و جمعی حاکمیت دارد. حال این نوع از حاکمیت بر جنبه درست یا غلط دلالت داشته باشد، به عبارتی اخلاق را می‌توان تعیین‌کننده خوب از بد دانست (Mohammadi, 2014). توجه به نقش اخلاق و ارزش‌های اخلاقی در عرصه‌های مختلف زندگی همواره در طول تاریخ بشر وجود داشته و خواهد داشت. این توجه به نقش اخلاقیات بیشتر از آن جهت بوده که فطرت بشر گرایشی انکارناپذیر به ارزش‌های الهی و آسمانی داشته و دارد (Ranghrez, 2018). ورزشکاران به عنوان عاملان اصلی و هدف‌نهایی تولید و توزیع، دارای ارزش‌ها، بینش‌ها و رفتارهایی هستند که در فرایند جامعه پذیر شدن به آنها دست می‌یابند. اخلاق مداری از جمله همین ارزش‌هایی است که چنان چه فرد، سازمان یا جامعه‌ای فاقد آن باشد، خواه ناخواه افراد از انجام کار صحیح و مولد باز می‌مانند و ... پایین بودن میزان بهره‌وری نیروی انسانی و کم‌کاری و مدیریت غیر اصولی این نیرو به خصوص در سازمان‌های ورزشی کشور از معضلات اساسی در دستیابی به توسعه همه‌جانبه بوده و یکی از عوامل پایین بودن بهره‌وری در جوامع در حال توسعه و از جمله ایران، ضعف فرهنگ و اخلاق کار می‌باشد که اثرات

اولین همایش بین المللی ورزش و توسعه پایدار

منفی بر توسعه جامعه خواهد گذاشت. بنابراین پرداختن به این موضوع عوامل موثر بر اخلاق مداری بازیکنان فوتبال است که از اهمیت ویژه‌ای برخوردار است.

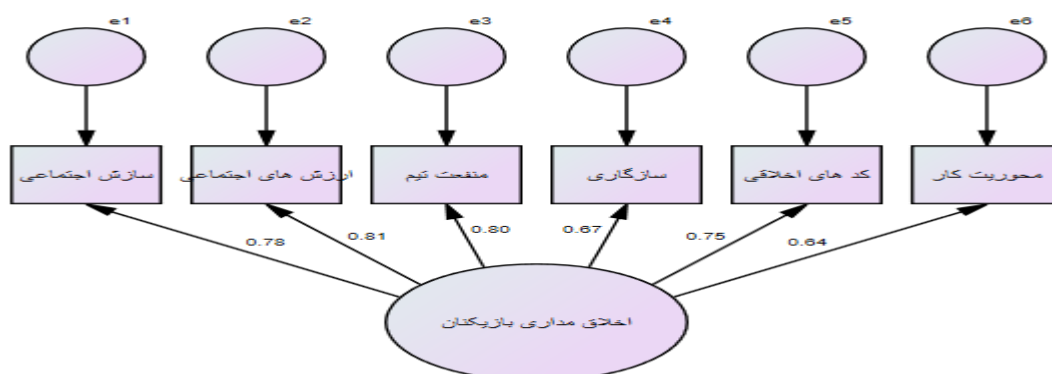
۲. روش‌شناسی:

روش پژوهش حاضر توصیفی از نوع همبستگی است، که در آن تمامی بازیکنان فوتبال استان فارس به عنوان نمونه انتخاب شدند. حجم نمونه نسبت به حجم جامعه و براساس جدول مورگان و کرجسی ۳۶۸ بازیکنان به عنوان نمونه آماری به صورت تصادفی انتخاب شدند. در این تحقیق از پرسش نامه محقق ساخته استفاده شد که در بخش اول، شامل مشخصات فردی (سن، جنسیت، وضعیت تاهل، تحصیلات و...) و بخش دوم آن را پرسش نامه عوامل اخلاق مداری بازیکنان تشکیل داد. پرسش نامه بر اساس مقیاس ۷ ارزشی لیکرت تنظیم گردید. برای اطمینان از روایی صوری و محتوایی سوالات، از نظرات چندین نفر از اساتید مدیریت ورزشی، که در زمینه تخصص داشتند، استفاده شد. همچنین اعتبار سازه پرسش نامه مذکور نیز توسط تحلیل عامل اکتشافی مورد تایید قرار گرفت و پایایی پرسش نامه از ضریب آلفای کرونباخ محاسبه و تایید گردید. برای تجزیه و تحلیل آماری استنباطی (تحلیل عامل اکتشافی و تحلیل مسیر) استفاده گردید. به منظور سازمان دادن، طبقه‌بندی و خلاصه نمودن داده‌های خام از آمار توصیفی و در بخش آمار استنباطی از مدل معادلات ساختاری برای آزمون فرضیات استفاده گردید. تجزیه و تحلیل داده‌ها با استفاده از نرم‌افزارهای آماری Spss و Amos نسخه ۲۳ انجام پذیرفت.

یافته‌ها:

نتایج ماتریس همبستگی نشان داد که بین عوامل اخلاق مداری بازیکنان رابطه مثبت و معناداری وجود دارد. همچنین نتایج تحلیل مسیر نشان داد که مدل تحقیق مدل مناسب و برازش شده‌ای می باشد.

اولین همایش بین المللی ورزش و توسعه پایدار

شکل ۱. مدل پژوهش

جدول شماره ۱: برازش مدل

		GFI	CFI	X ² /df		df	Chi-square	میزان
NFL	AGFI		RSMEA				(X ²)	
۰/۹۴	۰/۹۳	۰/۹۱	۰/۹۳	۰/۰۰۴	۲/۸۹	۶۷	۱۳۴/۷۶۵	میزان
بیشتر از	بیشتر از	بیشتر از	بیشتر از	کمتر از	کمتر	کوچک		ملاک
۰/۹۰	۰/۹۰	۰/۹۰	۰/۹۰	۰/۰۵	از ۳	تراز		
						صفر		
						نباشد		
برازش	برازش	برازش	برازش	برازش	برازش	برازش	برازش مطلوب	تفسیر
مطلوب	مطلوب	مطلوب	مطلوب	مطلوب	مطلوب	مطلوب	مطلوب	

همانطور که در جدول و شکل، مشاهده می شود در کل مدل تحقیق با توجه به شاخص های پرازش نیکویی مدل مناسبی را نشان می دهد. در شکل شماره یک تاثیرات اخلاق مداری بازیکنان را نشان می هد.

نتیجه گیری:

در این پژوهش ارئه الگوی اخلاق مداری بازیکنان فوتبال استان فارس بررسی شد. رحیمی (۱۳۹۶) به این نتیجه رسید که اخلاق کار اسلامی در سازمان ها از یکسو با سن، سابقه کاری و جنسیت کارکنان مرتبط بوده و از سوی دیگر سبب افزایش رضایت شغلی و تعهد سازمانی می گردد. به کار

بردن این نتایج هنگام استخدام کارکنان و آموزش اخلاق حرفه ای اسلامی برای رضایت شغلی و تعهد سازمانی توصیه می شود. همچنین اوچتر (۲۰۱۵) مشخص نمود که نگاه درون سازمانی و بیرون سازمانی در جهت بهبود شایستگی های اخلاقی ضروری می باشد. تقوی و سگالا (۲۰۱۶) نیز مشخص نمودند که در جهت ارتقا شایستگی های اخلاقی می بایستی به عوامل بیرون سازمانی می باشد. با این توجه می توان چنین اعلام داشت که نتایج تحقیق حاضر با نتایج تحقیقات اوچتر (۲۰۱۵) و همچنین تحقیقات تقوی و سگالا (۲۰۱۶) همخوان می باشد. در جهت بهبود اخلاق مداری بازیکنان فوتبال استان فارس می بایستی همزمان به منفعت تیم و ارزش های اجتماعی توجه نمود. به نظر می رسد در جهت ارتقا اخلاق مداری بازیکنان فوتبال استان فارس نیازمند برنامه ریزی جامع در عرصه های مختلفی از جمله عوامل منفعت تیم و ارزش های اجتماعی می باشد.

منابع:

2. AUCHTER, L. The "sumangali scheme" and the need for an integrative ethic management overall the supply-chain. The Business & Management Review, 2015, 5.4: 269.
3. Mohammadi, m., Parandin, s., Bahremand, p., Obstacles to using the principles of professional ethics in clinical settings from nurses' point of view Nursing Instructors of Kermanshah University of Medical Sciences, The journal of Ethics and Culture in Nursing and Midwifery, 2014, 2(2): 1-8. [Persian]
4. Rahimi Pordanjani, T., Mohamadzadeh Ebrahimi, A., Designing and Testing the Model of Precedents and Outcomes of Islamic Work Ethics, Medical Ethics Journal, July 2017; 11(40): 39-51. [Persian]
5. Ranghrez, H., Latifi ghlesh, S., Consequences of Work Ethics in Organizations Using a Meta-Analysis Approach, The journal of Ethics in science and technology, 2018, 13(2): 9-18. [Persian]
6. Taghavi, Shiva, and Michael Segalla. "The Impact of Religious Beliefs and Cultural Identity on Work Ethic." Academy of

Management Proceedings. Vol. 2016. No. 1. Briarcliff Manor,
NY 10510: Academy of Management, 2016.

**اهداف توسعه پایدار در قلمروی ورزش از نگاه سند ۲۰۳۰ مجمع
عمومی سازمان ملل متحد: مفهوم انسجام سیاسی
محمد موسی زاده (Ph.D)***

استادیار حقوق بین الملل، گروه حقوق، دانشکده علوم انسانی، دانشگاه دولتی مراغه،

مراغه، آذربایجان شرقی، ایران (*نویسنده مسئول)

Email: musazadeh@maragheh.ac.ir

چکیده

زمینه و هدف: این مقاله به ضرورت نقد رابطه بین ورزش و اهداف هفده گانه توسعه پایدار که در چارچوب برنامه ۲۰۳۰ توسعه پایدار سازمان ملل متحد متبلور شده است، می پردازد. عدم کشف ابعاد این سند در آثار علمی و دانشگاهی، ضرورت بررسی آن محسوب می شود. به دو دلیل مفهوم انسجام سیاسی را ترسیم می کنیم. اول، تعیین یک هدف خاص برای انسجام سیاسی در برنامه ۲۰۳۰ برای به رسمیت شناختن محوریت آن در اهداف توسعه پایدار است.

اولین همایش بین المللی ورزش و توسعه پایدار

دوم، مفهوم انسجام سیاسی متمرکز بر یک دوگانگی است که از طریق آن می توان سهم ورزش در اهداف توسعه پایدار را تقویت کرد.

روش کار: روش تحقیق این مقاله، بر روش توصیفی-تحلیلی استوار است.

یافته ها: انسجام سیاسی به عنوان یک هدف خاص در اهداف توسعه پایدار ذکر شده و برای پیگیری مؤثر در توسعه پایدار بسیار مهم است. این امر همراه با تغییر گسترده تر در سیاست توسعه جهانی از مجموعه نسبتاً گسسته اهداف توسعه هزاره به یک چارچوب «جهانی، غیرقابل تفکیک و درهم تنیده»، باعث می شود که پتانسیل انسجام بین بخش های مختلف و سیاست ها یک تمرین مهم باشد. تقویت انسجام سیاسی، برای ورزش و صلح و توسعه، پتانسیل تحقق آرمان توسعه پایدار را فراهم می آورد.

نتیجه گیری: استفاده از انسجام سیاسی و خط مشی واحد به عنوان یک مفهوم و تصویرسازی از نقاط تلاقی مهم بین ورزش و اهداف توسعه پایدار خاص و برنامه ۲۰۳۰ می تواند توسعه پایدار را به طور عام ممکن نماید.

کلید واژه ها: برنامه ۲۰۳۰، توسعه پایدار، ملل متحد، توسعه هزاره

۱. مقدمه

تصویب قطعنامه ۷۰/۱ مجمع عمومی سازمان ملل متحد (UNGA) با عنوان "دگرگونی در جهان ما: برنامه ۲۰۳۰ توسعه پایدار" در نوامبر سال ۲۰۱۵ نقطه عطف مهمی برای ورزش بود. این قطعنامه، چارچوب جدیدی را برای تلاشهای توسعه جهانی مشخص نموده و با اهداف هفده گانه توسعه پایدار خویش و ۱۶۹ هدف مرتبط دیگر، جایگزین سند (منقضی شده ی) اهداف توسعه هزاره (MDG) گردیده است که باید تا سال ۲۰۳۰ مورد رعایت قرار گیرند. با اینکه ورزش، به طور مستقیم، در هیچ یک از اهداف هفده گانه مذکور تصریح نشده است، اما طلیعه ی اعلامیه حاوی بیان زیر بود:

همچنین ورزش، عامل مهمی در توسعه پایدار است. ما نقش فزاینده ورزش را در تحقق توسعه و صلح، در ارتقاء مدارا و احترام و مشارکت هایی که در توانمندسازی زنان و جوانان، افراد و

جوامع و همچنین در تحقق اهداف بهداشتی، آموزشی و جامعه پذیری فراهم می کند، تصدیق می کنیم. (UNGA, 2015: 10)

این اولین باری بود که در مورد ورزش، یک سیاست فراگیر برای توسعه جهانی با این بیانیه متفاوتی اعلام می شد و به همین ترتیب، نمایانگر گسترش چشمگیر فعالیت ها و اقدامات مرتبط با ورزش برای توسعه و صلح (SDP) از آغاز این هزاره بود. اگرچه آثار علمی و دانشگاهی راجع به امر "ورزش برای توسعه و صلح" در این دوره افزایش یافته است اما نوعی خلا در بررسی رابطه میان ورزش و اهداف توسعه پایدار مشاهده می شود. این مقاله در پی بررسی این شکاف است.

۲. تفکیک «اهداف توسعه پایدار» را از «اهداف توسعه هزاره»

دو مطلب در برنامه ۲۰۳۰ است که «اهداف توسعه پایدار» را از «اهداف توسعه هزاره» متمایز می کند و از اهمیت ویژه ای برای مشترکات آنها با ورزش از نظر ما برخوردار است. اول، برخلاف اهداف توسعه هزاره که باید در جهان جنوب (دنیای در حال توسعه) به دنبال آنها گشت، اما اهداف توسعه پایدار به عنوان مجموعه ای جهانی از آرمان ها به گونه ای طراحی شده اند که دارای ارتباط در سراسر جهان اعم از کشورهای توسعه یافته و در حال توسعه هستند. (UNGA, 2015: 3) این گسترینه سازی جغرافیایی در مجموعه اهداف توسعه پایدار متجلی گشته و اهداف توسعه هزاره را نه تنها در تعداد بلکه در ابعاد فردی و جمعی آن توسعه داده است. موضوعاتی مانند آموزش، بهداشت و توانمندسازی جنسیتی که همواره در سیاستها، رویه ها و تحقیقات مرتبط با ورزش برای توسعه و صلح SDP یک پای ثابت بوده اند، در برنامه ۲۰۳۰ به شدت نمایان می شوند و در کانون توجه اهداف توسعه پایدار قرار می گیرند. از طرف دیگر، سایر اهداف توسعه پایدار و اهداف مرتبط با تبعیض علیه زنان (SDG 5.1)، سوءاستفاده و خشونت علیه کودکان (SDG 16.2) و فساد و رشوه خواری (SDG 16.5) از جمله مواردی هستند که مشکلات موجود را در ورزش در حوزه چارچوب سیاست توسعه جهانی به طور جدی جلب می کنند. در حال حاضر، برنامه های کنونی تحت تاثیر این اهداف توسعه پایدار جهانی می باشند، به همین خاطر دارای پیامدهای قابل توجهی نه تنها در اهداف توسعه پایدار بلکه برای کل ورزش در سطح وسیع تر هستند. در نتیجه، ضرورت تجزیه و تحلیل گسترده در مورد شیوه هایی که اهداف توسعه پایدار و اهداف مرتبط با آن دارند،

اولین همایش بین‌المللی ورزش و توسعه پایدار

ایجاب می‌کند تا سیاست‌ها، شیوه‌ها و تأثیرات مجموعه گسترده‌ای از ارگان‌های ورزشی، سازمان‌ها و سائر ذینفع‌ها را به مراتب بیشتر از قبل، متمرکز کردند.

دوم، "یکپارچه و غیرقابل تجزیه" بودن اهداف توسعه پایدار، در برنامه ۲۰۳۰ بطور کاملاً برجسته و نمایان دیده شده‌اند. اما در مقابل، تک‌تک اهداف توسعه، به شدت متمرکز و جدا از هم و گسسته بودند. تغییرات تاکیدی بر "بسیاری از عناصر متقابل" در اهداف توسعه پایدار و اهداف مرتبط (UNGA، ۲۰۱۵: ۶) اهمیت خاصی برای ورزش دارد و نماینده چیزی از پارادوکس موجود است. از یک سو، اسناد سیاسی و تجزیه و تحلیل دانشگاهی بر طبقه‌بندی نقش بالقوه ورزش برای جدا کردن اهداف توسعه هزاره متمرکز شده‌اند. به همین ترتیب، این پافشاری وجود دارد که در پروژه‌های اهداف توسعه پایدار، اهداف خاص و کاملاً معین را مورد توجه قرار دهند. از طرف دیگر، حمایت مستمر از ورزش در صدد است تا آن را به عنوان ابزاری متقابل در برنامه‌های مختلف توسعه مورد استفاده قرار دهد. در حالی که برخی تحقیقات جامعه‌شناختی با محوریت اقدامات ورزش برای توسعه و صلح به طور ضمنی این پارادوکس را در نظر گرفته‌اند (به عنوان مثال Lindsey و همکاران، ۲۰۱۷)، تجزیه و تحلیل بسیار محدودی از پیشینیان آن در سیاست ورزش و توسعه صورت گرفته است. گفتمان "یکپارچه" و صریح در برنامه ۲۰۳۰، بر لزوم رسیدگی به این شکاف، و شناسایی و بررسی ارتباط مشترکات در ورزش و اهداف توسعه پایدار تأکید می‌کند.

۳. مفهوم انسجام سیاسی در اهداف توسعه پایدار و نقد آن

در این استدلال‌ها، ما به طور خاص به مفهوم انسجام سیاسی می‌پردازیم. این مفهوم کاربرد ویژه‌ای دارد زیرا بطور مداوم از آرمان و هدف SDG خاص (۱۷، ۱۴): "تقویت انسجام سیاسی برای توسعه پایدار" (که مکرراً در برنامه ۲۰۳۰ وجود دارد) و سخن به میان آمده است. (UNGA، ۲۰۱۵). با این حال، در برنامه ۲۰۳۰ توضیح صریح کمی وجود دارد که چه انسجام سیاسی به طور خاص می‌تواند به وجود بیاید یا چگونه می‌توان به آن دست یافت (Deacon، ۲۰۱۶) و بنابراین لازم است که تحلیل‌ها و کاربردهای این مفهوم در سیاست‌های توسعه جهانی و آثار علمی و دانشگاهی تبیین شوند. تعاریف ارائه شده از انسجام سیاسی در برخی منابع، متنوع هستند، اما طبق نظر اشوف (۲۰۰۵: ۱۱):

اولین همایش بین‌المللی ورزش و توسعه پایدار

«اصطلاح "انسجام سیاسی" در دو معنا بکار می‌رود ... در معنای منفی، به معنی نبود [یا حذف] غیر منسجم‌ها، یعنی عدم تطابق میان سیاست‌های مختلف و اختلال متقابل آنها است.... در معنای مثبت، این عبارت به معنای تعامل سیاست‌ها با هدف دستیابی به اهداف مهم است.»

این بیانیه دچار نوعی دوگانگی است چرا که اصطلاحات عدم انسجام و هم‌افزایی به ترتیب بیانگر جنبه‌های متناقض سیاست‌های مختلف از یک سو و مکمل آن از سوی دیگر است که در ادبیات انسجام سیاسی وجود دارد. این تحلیل دقیق از مفهوم مزبور در شناسایی و بررسی پیامدهای نقطه تلاقی ورزش و اهداف توسعه پایدار دارای اهمیت اساسی است. سه نمونه مجزا که مشخصاً برای بررسی هم‌افزایی‌های احتمالی و عدم وجود ناسازگاری بین ورزش برای صلح و توسعه، مناسب هستند، بررسی می‌شود. در مرحله اول، ما به محور بودن فعالیتهای آموزشی در ورزش برای توسعه و صلح توجه می‌کنیم و احتمالات تقویت انسجام سیاسی در رابطه با اهداف توسعه پایدار را که هم مربوط به آموزش و هم به طور خاص مربوط به سایر پیامدهایی است که می‌تواند در آن نقش داشته باشد، بررسی می‌شود. دوم، پتانسیل انسجام سیاسی را که باعث افزایش همکاری و مشارکت در ورزش و اهداف ویژه توسعه پایدار مرتبط با بیماریهای غیر واگیر می‌شود، تجزیه و تحلیل می‌شود. سرانجام، یک موضوع (مهاجرت‌های ورزش محور) بندرت در سیاست‌ها یا مباحث مربوط به پتانسیل ورزش برای مشارکت در توسعه مورد توجه قرار گرفته است، که در اثر عدم پرداخت سیاست‌های موجود در اهداف توسعه پایدار به بار آمده است.

بنابراین، این نمونه‌ها به صورت هدفمند انتخاب شده‌اند تا بتوانند اهمیت اهداف توسعه پایدار و موضوعات انسجام سیاسی را، نه تنها در درون "جنبش" ورزش برای صلح و توسعه (Giulianotti، ۲۰۱۱)، بلکه در سایر جنبه‌ها و ذینفع‌ها نیز که در این ورزش دخیل هستند، بررسی کنند. تجزیه و تحلیل هر نمونه خاص، باید با بررسی سیاست‌ها در جهان شمال و جهان جنوب صورت گیرد و هر دو را شامل گردد. مثالها و نمونه‌های عینی به ما این امکان را می‌دهند که در مورد نتیجه‌گیری از اهداف توسعه پایدار، امکانات و محدودیتهای ورزش را در نظر بگیریم و همچنین پیامدهای استفاده جدید از انسجام سیاست برای تجزیه و تحلیل دانشگاهی آینده را در این زمینه بشناسیم.

نتیجه‌گیری

استفاده از انسجام سیاسی و خط مشی واحد به عنوان یک مفهوم و تصویرسازی از نقاط تلاقی مهم بین ورزش و اهداف توسعه پایدار خاص و برنامه ۲۰۳۰ می تواند توسعه پایدار را به طور عام ممکن نماید. این تعهد هم برای توسعه اصلی و هم برای ورزش قابل توجه است. انسجام سیاسی به عنوان یک هدف خاص در اهداف توسعه پایدار ذکر شده و برای پیگیری مؤثر در توسعه پایدار بسیار مهم است. این امر همراه با تغییر گسترده تر در سیاست توسعه جهانی از مجموعه نسبتاً گسسته اهداف توسعه هزاره به یک چارچوب «جهانی، غیرقابل تفکیک و درهم تنیده»، باعث می شود که پتانسیل انسجام بین بخش های مختلف و سیاست ها یک تمرین مهم باشد. تقویت انسجام سیاسی، برای ورزش و صلح و توسعه، پتانسیل تحقق آرمان توسعه پایدار را فراهم می آورد.

منابع و مأخذ

1. Giulianotti R (2011) The sport, development and peace sector: A model of four social policy domains. *Journal of Social Policy* 40(4): 757–776
2. Ashoff G (2005) *Enhancing policy coherence for development: Justification, recognition and approaches to achievement*. DIE Studies No. 11. Bonn: German Development Institute /Deutsches Institut für Entwicklungspolitik (DIE).
3. Deacon B (2016) Assessing the SDGs from the point of view of global social governance. *Journal of International and Comparative Social Policy* 32(2): 116–130.
4. Lindsey I (2017) Governance in sport-for-development: Problems and possibilities of (not) learning from international development. *International Review for the Sociology of Sport* 52(7): 801–818
5. Lindsey I, Kay T, Jeanes R, et al. (2017) *Localizing Global Sport for Development*. Manchester: Manchester University Press.
6. United Nations General Assembly (UNGA) (2000) United Nations Millennium Declaration. Available at: <http://www.un.org/millennium/declaration/ares552e.pdf> (accessed 3 January 2018).
7. United Nations General Assembly (UNGA) (2015) Transforming our world: The 2030 Agenda for sustainable development. Available at: http://www.un.org/ga/search/view_doc.asp?symbol=A/RES/70/1&Lang=E (accessed 22 August 2017).
8. United Nations Office on Sport for Development and Peace (UNOSDP) (2011) Achieving the objectives of the United Nations through sport. Available at: https://www.un.org/sport/sites/www.un.org.sport/files/ckfiles/files/Achieving%20the%20Objectives%20of%20the%20UN%20through%20Sport_Sep_2011_small.pdf (accessed 22 August 2017).

ورزش در میان دختران و پسران دانشجوی و نقش آن بر میزان

مصرف سیگار

سید مهدی متولیان

استادیار گروه پژوهشی آموزش و اشتغال زنان، دانشکده علوم انسانی و اجتماعی، دانشگاه مازندران

*Email: (m.motevaliyan@umz.ac.ir)

چکیده

زمینه و هدف: تحقیق حاضر بدنبال بررسی میزان ورزش کردن دختران و پسران دانشجوی و میزان مصرف سیگار آنان و بررسی رابطه بین این دو متغیر می باشد.

روش کار: جامعه آماری تحقیق همبستگی، کل دانشجویان دانشگاه مازندران و نمونه تحقیق ۵۲۲ دانشجوی پسر و دختر بودند. شیوه نمونه گیری خوشه ای بوده که ۲۰ کلاس درس از ۱۰ دانشکده بعنوان خوشه و به صورت تصادفی انتخاب شدند. داده ها با دو پرسش و از طریق پرسشنامه جمع آوری شد و تجزیه و تحلیل داده ها با استفاده از نرم افزار آماری Spss انجام پذیرفت.

یافته ها: نتایج نشان داد که ۳۵٫۸ درصد از دانشجویان اصلا ورزش نمی کنند و ۳۵٫۶ درصد نیز در روز کمتر از یک ساعت ورزش می کنند. همچنین نتایج نشان می دهد که میزان ورزش کردن در بین پسران بیش از دختران است. ۱۳ درصد از پاسخگویان سیگار مصرف می کنند، که مصرف سیگار در بین پسران دانشجوی بیشتر از دختران دانشجوی است. سرانجام این که بین میزان مصرف سیگار و میزان ورزش کردن در بین دانشجویان رابطه آماری معنی داری وجود ندارد.

نتیجه گیری: میزان ورزش کردن در بین دانشجویان دانشگاه مازندران اعم از پسر و دختر پایین بوده (۳۵ درصد)، و حتی در بین دختران کمتر می باشد. لذا باید با شیوه های مناسب برای تشویق دانشجویان خصوصا

اولین همایش بین المللی ورزش و توسعه پایدار

دختران برای افزایش فعالیت های ورزشی اقدام مناسب انجام گیرد. میزان مصرف سیگار نیز در بین دانشجویان بعنوان نخبگان و آینده سازان جامعه بالا می باشد. دانشجویان معلمان و مدیران آینده جامعه هستند. لذا آسیب دیدن این قشر برای جامعه گران خواهد بود، لذا مصرف سیگار در این قشر بعنوان آسیب باید مورد توجه قرار گرفته و چاره اندیشی شود .

با توجه به عدم رابطه آماری معنی دار بین میزان ورزش کردن و میزان مصرف سیگار در بین دانشجویان پسر و دختر، و با توجه به اینکه تحقیقات قبلی وجود این رابطه را متناقض اعلام کرده اند، پیشنهاد می شود این موضوع دقیق تر مورد بررسی قرار گیرد.

کلیدواژه ها: ورزش، مصرف سیگار، دانشجویان دختر و پسر

مقدمه: تحقیقات نشان داده است که ورزش کردن دانشجویان باعث دوری از انواع انحرافات اجتماعی در میان دانشجویان می شود. از طرف دیگر گزارشها حکایت از بالا بودن و افزایش میزان مصرف سیگار در بین دانشجویان دارد. تحقیق حاضر بدنبال بررسی میزان ورزش کردن دختران و پسران دانشجو و میزان مصرف سیگار آنان و بررسی رابطه بین این دو متغیر می باشد.

روش کار: جامعه آماری تحقیق همبستگی، کل دانشجویان دانشگاه مازندران و نمونه تحقیق ۵۲۲ دانشجوی پسر و دختر بودند. شیوه نمونه گیری خوشه ای بوده که ۲۰ کلاس درس از ۱۰ دانشکده بعنوان خوشه و به صورت تصادفی انتخاب شدند. داده ها با دو پرسش و از طریق پرسشنامه جمع آوری شد و تجزیه و تحلیل داده ها با استفاده از نرم افزار آماری SPSS انجام پذیرفت.

یافته ها: نتایج نشان داد که ۳۵٫۸ درصد از دانشجویان اصلا ورزش نمی کنند و ۳۵٫۶ درصد نیز در روز کمتر از یک ساعت ورزش می کنند. همچنین نتایج نشان می دهد که میزان ورزش کردن در بین پسران بیش از دختران است. ۱۳ درصد از پاسخگویان سیگار مصرف می کنند، که مصرف سیگار در بین پسران دانشجو بیشتر از دختران دانشجو است. سرانجام این که بین میزان مصرف سیگار و میزان ورزش کردن در بین دانشجویان رابطه آماری معنی داری وجود ندارد.

نتیجه گیری: نتیجه گیری:

نتایج تحقیق نشان می دهد، ۳۵٫۸ درصد از دانشجویان اصلا ورزش نمی کنند و ۳۵٫۶ درصد نیز در روز کمتر از یک ساعت ورزش می کنند. این آمار پایین میزان ورزش در بین دانشجویان، با سایر گزارشها که میزان ورزش و فعالیتهای بدنی در بین ایرانیان را ۶۰ درصد بیان می کند، همخوانی

دارد. در تبیین علت تمایل کم دانشجویان به ورزش، مدل هرمی موانع اوقات فراغت به عوامل ساختاری، بین فردی و درون فردی اشاره می کند. عوامل درون فردی به صفات و خصوصیات فردی و تجارب منفی فرد اشاره دارد. عوامل بین فردی نیز به عدم موفقیت فرد در تعامل با دیگران و ارتباط گروهی اشاره می کند، و موانع ساختاری نیز به نبودن امکانات و تسهیلات ورزشی اشاره دارد.

همچنین نتایج نشان می دهد که میزان ورزش کردن در بین پسران بیش از دختران است. در بیان چرایی میزان ورزش پسران نسبت به دختران می توان از نظریه یادگیری بهره برد. بر اساس این نظریه، افراد رفتار خاصی را یاد می گیرند و به آن دست می زنند. از آنجاییکه در جامعه دختران یاد می گیرند که غیر فعال و مطیع باشند و بر عکس پسران هم یاد می گیرند که فعال و تهاجمی باشند. زنان در چنین شرایط از فعالیتهای بدنی و ورزشی دور نگه داشته شده، و حضور آنان در مراکز ورزشی با نگاه مخالفت آمیز از سوی خانواده و جامعه مواجهه می شود. خانواده ها در چنین شرایطی برای فرزندان دختر هزینه کمتری می پردازند اما پسران تشویق به فعالیت های مختلف از جمله ورزش شده و خانواده ها هزینه های انرا نیز می پردازند. بنابر این در چنین شرایطی، میزان ورزش زنان کمتر از مردان خواهد بود. از طرف دیگر بر اساس دیدگاه مرد سالاری، در سیستم مرد سالاری، حضور زنان بطور ساختاری در مکان هایی مثل ورزشگاه ها ممنوع می باشد. مانند موتور سواری یا دوچرخه سواری که برای زنان در برخی مناطق کشور ممنوع می باشد. جالبتر اینکه نگاه مردسالاری را در اندیشه کوبرتن بنیانگذار المپیک نیز می بینیم که المپیک ۱۸۹۶ بدون حضور زنان برگزار شد.

همچنین نتایج نشان می دهد که ۱۳ درصد از پاسخگویان سیگار مصرف می کنند. نتایج این تحقیق با گزارشهای قبلی که میزان مصرف سیگار را ۱۹,۵ درصد اعلام کرده است تا حدی مطابقت دارد. تفاوت کمی که بین دو عدد ۱۳ درصد و ۱۹,۵ درصد مشاهده می شود شاید بخاطر جامعه آماری باشد که در تحقیق حاضر تنها دانشجویان می باشند ولی در گزارش قبلی غیر دانشجو نیز در جامعه آماری حضور دارند. علاوه بر این، نتایج تحقیق حاضر با پژوهشهای پیشین که میزان مصرف سیگار در کشور را ۲۵ درصد اعلام نموده است تفاوت دارد. این تفاوت می تواند ناشی از جامعه آماری باشد که در تحقیق کشوری، گروه سنی مورد مطالعه بین ۱۸ تا ۶۵ سال بودند و با توجه به مصرف سیگار در سنین بالاتر بیشتر است، لذا آمار مصرف سیگار نیز در بین آنان بیشتر می باشد. اما در

خصوص علت روی آوردن افراد به سیگار، محققان معتقدند افراد بدنبال لذت هستند و چون در نیکوتین سیگار خاصیت لذت بخشی وجود دارد. این لذت افراد را تشویق به مصرف آن می‌کند. همچنین نتایج نشان می‌دهد که مصرف سیگار در بین پسران دانشجو بیشتر از دختران دانشجو است. این یافته با پژوهش‌های پیشین که میزان مصرف سیگار را در مردان بیش از زنان گزارش داده است همخوانی دارد. در نبیین این یافته می‌توان از مفهوم فرهنگ مردم و نظام مرد سالاری حاکم بر جامعه استفاده کرد. در این نظام، برای زنان سرگرمی‌های کمتری وجود دارد و از میان این سرگرمی‌های موجود هم، امکان استفاده برای زنان بطور نانوشته وجود ندارد و فرهنگ عمومی حاکم بر جامعه استفاده زنان از این سرگرمی‌ها را به آسانی نمی‌پذیرد. در این راستا می‌توان به ممنوعیت استفاده از قلیان برای زنان را اشاره کرد، که وقتی مردها به راحتی می‌توانند در مکان‌های مختلف قلیان استفاده کنند، استفاده آن برای زنان بطور رسمی ممنوع شده است. لذا فشار اجتماعی بر زنان برای دوری از مصرف سیگار بیشتر است.

سر انجام اینکه، نتایج پژوهش حاضر نشان می‌دهد که بین میزان مصرف سیگار و میزان ورزش کردن در بین دانشجویان رابطه آماری معنی‌داری وجود ندارد. از آنجاییکه در وجود رابطه بین میزان مصرف سیگار و میزان ورزش کردن، گزارش‌های متفاوتی بیان شده بود، و برخی به وجود رابطه معنی‌دار و برخی از گزارشات به عدم وجود رابطه اشاره کردند، تحقیق حاضر نیز نشان داد که رابطه آماری معنی‌داری بین این دو متغیر وجود ندارد.

منابع:

۱. آیت‌اللهی، جمشید. ۱۳۸۴. "سیگار و سل." مجله دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی، ۷۵-۸۷.

۲. Krejcie, Robert V., and Daryle W. Morgan. 1970. "Determining sample size for research activities." EDUCATIONAL AND PSYCHOLOGICAL MEASUREMENT, 30 607-610.

۳. اراضی، حمید، رستگار حسینی and مهدی رحیم زاده. ۱۳۹۲. "مقایسه میزان استعمال سیگار و قلیان در بین دانشجویان تربیتی بدنی و غیر تربیت بدنی." فصلنامه دانشگاه علوم پزشکی جهرم، ۳(۱۱) ۵۷-۶۳.

۴. انصاری, رضوان, علیرضا خسروی and, محمد رضا مختاری. ۱۳۸۶. "شیوع و علل گرایش به سیگار در دانشجویان پزشکی." مجله علمی دانشگاه علوم پزشکی سمنان، ۱(۹) ۲۱-۲۷.

۵. جباری, علی, سید کاظم واعظ موسوی and, مرتضی ناجی. ۱۳۹۴. "عوامل و موانع گرایش کارکنان یک دانشگاه نظامی به ورزش ابالغی و رابطه آنها با نگرش افراد به ورزش." فصلنامه روانشناسی نظامی، ۲۴(۶) ۴۷-۶۱.

شناسایی عوامل ایجاد جذابیت گردشگری ورزشی پایدار

یادگار فهیمی*^۱. سمیه رستمی^۲

۱. کارشناس ارشد تربیت بدنی و علوم ورزشی، گروه تربیت بدنی و علوم ورزشی، دانشکده علوم انسانی، دانشگاه بیرجند، بیرجند، ایران.

۲. کارشناس ارشد تربیت بدنی و علوم ورزشی، گروه تربیت بدنی و علوم ورزشی، دانشکده علوم انسانی، دانشگاه کردستان، سنندج، ایران

*Email:(shaho_1365@yahoo.com)

چکیده

زمینه و هدف: هدف از پژوهش حاضر شناسایی عوامل ایجاد جذابیت گردشگری ورزشی پایدار بود.

روش کار: این پژوهش از لحاظ هدف از نوع پژوهش‌های کاربردی است. و از نوع تحقیقات توصیفی تحلیلی می‌باشد. است، که در آن تعداد ۳۸۴ نفر از گردشگران ورزشی کشور به عنوان نمونه آماری انتخاب شدند. ابزار اندازه‌گیری شامل پرسشنامه‌های محقق ساخته بود از آمار توصیفی برای سازمان دادن، طبقه‌بندی و خلاصه نمودن داده‌های خام و در بخش آمار استنباطی از مدل معادلات ساختاری برای آزمون فرضیات استفاده گردید. تجزیه و تحلیل داده‌ها با استفاده از نرم‌افزارهای آماری Spss و Lizrel نسخه ۸ انجام پذیرفت.

یافته‌ها: نتایج نشان داد که ۷ مؤلفه (عوامل زیست محیطی، عوامل فرهنگی و اجتماعی، خدمات عمومی شهری و رفاهی، عوامل کالبدی شهری، زیر ساخت و حمل و نقل، مشارکت جامعه مدنی، عوامل ترویجی و بازاریابی) شناسایی شد.

اولین همایش بین المللی ورزش و توسعه پایدار

نتیجه گیری: بنابر نتایج این تحقیق می توان عنوان داشت که مدیران و مسئول گردشگری برای اینکه بتوانند به توسعه گردشگری ورزشی پایدار دست یابند و گردشگران بیشتر را جذب کنند باید در جهت تأمین این عوامل گام برداند و موانع موجود را حذف کنند..

کلیدواژه ها: گردشگر، گردشگری ورزشی پایدار، بازاریابی گردشگری

۱. مقدمه:

تحقیقات نشان می دهد که گردشگری پس از صنعت نفت و خودرو این صنعت با ویژگیهای خاص خود، صنعتی پویا با آینده های روشن تلقی می شود.. امروزه جذب گردشگران خارجی به رقابتی فزاینده در بین نهادهای درگیر در صنعت گردشگری تبدیل شده است (۱). پیوند میان گردشگری و ورزش نوع جدیدی از گردشگری را ایجاد نموده که ساختار جدید و جامعی برای پر کردن اوقات فراغت و تفریح همراه با نشاط روحی و جسمی انسانها گردیده است (۲). گردشگری ورزشی به عنوان یکی از زیر شاخه های حوزه ی گردشگری، به زیر مجموعه ها و شاخه های مختلفی تقسیم بندی می شود و نظریه پردازان و محققان این رشته دسته بندی های مختلفی در این حوزه ارائه کرده اند. گردشگری ورزشی سه رفتار کلی را در بر می گیرد: ۱- تماشا کردن (گردشگری ورزشی رویداد)، در بازار رویداد، گردشگری ورزشی نقش مهمی ایفا می کند، به گونه ای که همواره بر تعداد مقصدهایی که رویدادهای ورزشی را در آمیزه بازاریابی خود وارد می کنند افزوده می شود (۳). ۲- مشارکت گردشگری ورزشی فعال)، ۳- بازدید کردن یا گرامی داشتن جاذبه های مشهور ورزشی گردشگری ورزشی خاطرات) که شامل مسافرت به موزه و تالار مشاهیر ملی بیسبال در کو پرستون نیویورک یا دهکده گلف در فلوریدا، مسافرت به استادیوم های بازیهای المپیک مونترالیا بارسلونا، بازدید از جاذبه های ورزشی همانند رستورانهای ورزشی، سفرهای آبی و فروشگاه های خرده فروشی ورزشی و یا زورخانه هاست. در سه حوزه گردشگری ورزشی کمترین تحقیقات در

مورد گردشگری ورزشی خاطرات انجام شد هاست (۴). کشور جمهوری اسلامی ایران با توجه به اینکه در ردیف ۱۰ کشور اول دنیا از نظر وجود جاذبه های گردشگری قرار دارد، ولی از نظر جذب توریسم و گردشگری ورزشی، نه تنها در بین کشورهای دنیا بلکه در بین کشورهای خاورمیانه هم جایگاه شایسته و مطلوبی ندارد (۵). توسعه گردشگری ورزشی پایدار در ایران نیازمند توجه به مولفه هایی است که در پیشبرد این هدف موثر هستند. لذا هدف این تحقیق شناسایی عوامل ایجاد جذابیت گردشگری ورزشی پایدار کشور بود.

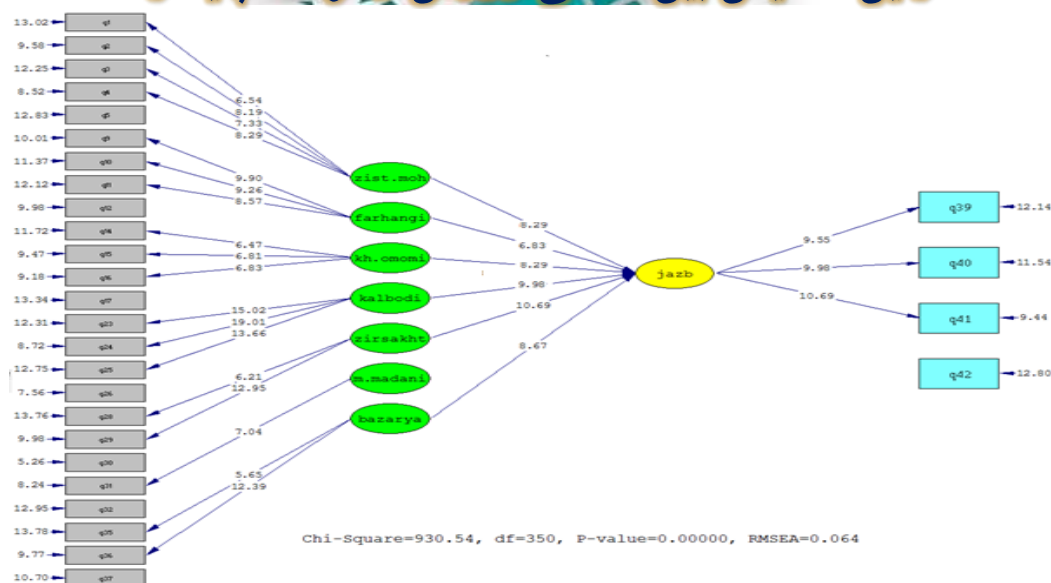
۲. روش شناسی:

این پژوهش از لحاظ هدف از نوع پژوهش های کاربردی است. و از نوع تحقیقات توصیفی تحلیلی می باشد. است، که در آن تعداد ۳۸۴ نفر از گردشگران ورزشی کشور بصورت تصادفی خوشه ای چند مرحله ای به عنوان نمونه آماری انتخاب شدند. ابزار اندازه گیری شامل پرسشنامه های محقق ساخته بود.. از آمار توصیفی برای سازمان دادن، طبقه بندی و خلاصه نمودن داده های خام و در بخش آمار استنباطی از مدل معادلات ساختاری برای آزمون فرضیات استفاده گردید. تجزیه و تحلیل داده ها با استفاده از نرم افزارهای آماری Spss و Lizrel نسخه ۲۴ و ۸٫۸ انجام پذیرفت.

یافته ها:

آمار توصیفی مربوط به نمونه آماری پژوهش نشان می دهد که بیشترین فراوانی با ۱۹۰ نفر (۴۹/۵) بر اساس متغیر جنسیت مربوط به مردان و بیشترین فراوانی با ۲۹۹ نفر (۷۷/۹) مجرد بودند و در متغیر سن بیشترین فراوانی با ۱۷۰ نفر (۴۴/۳) مربوط به رده سنی ۲۰ تا ۳۰ سال می باشد.

اولین همایش بین المللی ورزش و توسعه پایدار

شکل ۱. مدل پژوهش

شاخص‌های برازش نشان‌دهنده برازش بالایی می‌باشند. شاخص‌های برازش مدل نشان می‌دهد که بیش از سه شاخص دارای وضعیت مناسبی می‌باشد بنابراین مدل دارای برازش مناسب می‌باشد و مدل کلی تحقیق از روایی مناسبی برخوردارند.

نتیجه‌گیری:

نتایج نشان داد که ۷ مؤلفه (عوامل زیست محیطی، عوامل فرهنگی و اجتماعی، خدمات عمومی شهری و رفاهی، عوامل کالبدی شهری، زیر ساخت و حمل و نقل، مشارکت جامعه مدنی، عوامل ترویجی و بازاریابی) شناسایی شد. این نتایج با نتایج تحقیقات پارساشویلی (۲۰۱۴)، آبانگ زای شورن و همکاران (۲۰۱۵)، بندتو و همکاران (۲۰۱۶) و تارق احمد میر (۲۰۱۶) همسو می‌باشد.

گردشگری ورزشی نیز به عنوان یکی از پدیده‌های مهم جهانی از پیامدهای تغییر اقلیم تأثیر پذیر است. این پدیده می‌تواند در روند از آنجائیکه اولاً رقابت شدیدی بین کشورها و در دورن کشورهای مختلف در زمینه جذب و حفظ توریست وجود دارد و دوماً توریست‌ها با هدف اولیه تفریح و استراحت به محل‌های مختلف مراجعت می‌نمایند، بایستی زیربنایی ترین امکانات فراهم گردد. یکی دیگر از مؤلفه‌های شناسایی شده عوامل فرهنگی و اجتماعی است. تاکید این عامل

¹ Nino Paresashvili

² Benedetto

³ Tariq Ahmad Mir

اولین همایش بین المللی ورزش و توسعه پایدار

بیشتر بر جاذبه های قومی محلی، فرهنگ عمومی ساکنان، پذیرا بودن آنها و امنیت بود.. از سویی دیگر بهبود شاخص های امنیت موجب توسعه ی صنعت گردشگری می شود؛ با توجه به جایگاه امنیت و آسایش از دید گردشگران، می بایست توجه ویژه ای به این موضوع از سوی مدیران مربوطه اعمال گردد. یکی دیگر از عوامل شناسایی شده در این تحقیق خدمات عمومی شهری و رفاهی بود. منظور از خدمات عمومی شهری و رفاهی وضعیت پروژه های عمرانی، مکانهای مناسبی برای اعلام خرید، مراکز تفریحی و سرگرمی کافی، هزینه پایین برای برخورداری از خدمات شهری، وضعیت هتل ها و مسافرخانه، رستورانها و سالن های غذاخوری و وضعیت مراکز بهداشتی و درمانی بود. مدیریت شهری به این نتیجه رسیده است که ارتقای کیفی ایمن فضاها و ایجاد تاسیسات مناسب برای گردشگران، از جمله مراکز اقامتی، اماکن تفریحی و ایجاد تجهیزات و مبلمان شهری نوین می تواند علاوه بر ایجاد آسایش و امنیت و حفظ تعاملات اجتماعی شهروندان بومی، باعث جلب رضایت بازدید کنندگان فضاهای عمومی شهری را فراهم سازد. یکی دیگر از عوامل شناسایی شده بر جذابیت گردشگری ورزشی پایدار زیر ساخت و حمل و نقل بود. منظور از زیرساخت حمل و نقل در این تحقیق وضعیت ترافیک، وضعیت حمل و نقل عمومی و پایانه های مسافربری و امکانات سفر هوایی بود. رابطه تنگاتنگ بین گردشگری و حمل و نقل را می توان در مفهوم دسترسی خلاصه نمود. پرداختن به زیرساخت های حمل و نقل و در جایگاه اخص بخش راه و تاسیسات جانبی مرتبط با آن به عنوان یکی از آیتم های مهم ایجاد ظرفیت های مناسب در پیشرفت و رشد صنعت گردشگری بصورت عام و گردشگری ورزشی پایدار بصورت خاص موضوع مورد توجهی است. بخش دیگر نتایج نشان داد که مشارکت جامعه مدنی در جذابیت گردشگری ورزشی پایدار نقش دارد. از این نظر، برنامه ریزی و مدیریت گردشگری در واقع فعالیتی فرابخشی است که به رویکردی جامع و هماهنگی بخشی های مختلف مرتبط نیاز دارد. یکی دیگر از موارد شناسایی شده که در جذابیت گردشگری ورزشی نقش دارد عوامل ترویجی و بازاریابی بود. منظور از عوامل بازار یابی در این تحقیق برنامه های تبلیغی و بازاریابی، برگزاری جشنواره ها و نمایشگاه های و فراهم بودن بستر IT یا فیزیکی بود. در حوزه توریسم آموزش و اطلاع رسانی از اهمیت بسیار فراوانی برخوردار می باشد و کانال اصلی معرفی قابلیت ها و توانمندی های منطقه می باشد که این آموزش بایستی برای گروه های مختلف ذیربط و ذینفع از جمله ساکنین بومی، مدیران و برنامه ریزان و توریست ها در نظر

گرفته شود و با برگزاری کنفرانس ها، جشنواره ها و نمایشگاه، ایجاد وب سایت اطلاع رسانی و توزیع تهیه کتابچه و بروشورها نسبت به این امر مهم اقدام شود.

منابع:

1. Tara Farina Srihadi, Hartoyo, Dadang Sukandar, Agus W. Soehadi. Segmentation of the tourism market for Jakarta: Classification of foreign visitors' lifestyle typologies, Tourism Management Perspectives, 2016. Volume 19, Part A, Pages 32-39.
2. Kim won young, Jun Ho Mun, Walker, Matthew, Drane, Dan. (2015).Evaluating the perceived social impacts of hosting large-scale sport tourism events: Scale development and validation, Tourism Management, 2015. Volume 48, June 2015, Pages 21-32
3. Abang Zainoren Abang Abdurahmana, , Jati Kasuma Alib, Lenny Yusrina Bujang Khedifc, Zubaidah Boharid, Johanna Adlin Ahmade, Silverina Anabelle Kibatif.(2015). Ecotourism Product Attributes and Tourist Attractions: UiTM Undergraduate Studies. 6th International Research Symposium in Service Management, -6, 11-15

بررسی نحوه گذران اوقات فراغت دانش آموزان پسر مقطع

متوسطه شهرستان بابل با تاکید بر فعالیت های ورزشی

مسلم غلامی*^۱، اسفندیار کاوه^۲، سیدنعمت اله قادری^۳، علی حسین زاده^۴

۱. کارشناسی ارشد، گروه مدیریت ورزشی، دانشکده تربیت بدنی و علوم ورزشی، دانشگاه کردستان، سنندج، ایران. (*نویسنده مسئول).

۲. کارشناسی ارشد، گروه مدیریت ورزشی، دانشکده تربیت بدنی و علوم ورزشی، دانشگاه کردستان، سنندج، ایران.

۳. کارشناسی ارشد، گروه مدیریت ورزشی، دانشکده تربیت بدنی و علوم ورزشی، دانشگاه شمال، مازندران، ایران.

۴. کارشناس ارشد، گروه مدیریت ورزشی، دانشکده تربیت بدنی و علوم ورزشی، دانشگاه شمال، مازندران، ایران.

*Email: (moslem.gholami1372 @gmail.com)

چکیده

اولین همایش بین المللی ورزش و توسعه پایدار

زمینه و هدف: هدف از پژوهش حاضر، بررسی نحوه گذران اوقات فراغت دانش آموزان مقطع متوسطه شهرستان بابل با تأکید بر فعالیت ورزشی بوده است. تحقیق، یک پژوهش توصیفی بوده که به شکل میدانی به اجرا در آمده است.

روش کار: جامعه آماری این تحقیق شامل تمامی دانش آموزان مقطع متوسطه می باشد که در سال تحصیلی ۹۳-۹۲ در پایه های اول، دوم و سوم مشغول به تحصیل بوده اند و تعداد آنها ۶۴۵۳ نفر می باشد. طبق جدول مورگان، تعداد ۳۶۳ نفر به صورت تصادفی طبقه ای به عنوان نمونه انتخاب شدند.

یافته ها:، بیشترین فعالیتی فراغتی که دانش آموزان در روز انجام می دهند، تماشای تلویزیون، کار کردن با کامپیوتر، شرکت در فعالیت های جسمانی و گوش کردن به موسیقی است. مهمترین موانع عدم پرداختن به فعالیت های فراغتی و مهمترین علت ورزش نکردن کمبود امکانات ورزشی، مشکلات مالی و داشتن مشغله زیاد و تنبلی می باشد.

نتیجه گیری: با توجه به مشکلات و محدودیت های موجود افزایش اماکن تفریحی و ورزشی همچون افتتاح و تأسیس پارک ها و باشگاه های ورزشی، افزایش و گسترش امکانات ورزشی در مدارس، پارک ها و باشگاههای ورزشی، بازنگری و تولید برنامه های پر محتوا برنامه های تلویزیون از مسئولان انتظار می رود.

کلیدواژه ها: اوقات فراغت، دانش آموز، مقطع متوسطه، فعالیت ورزشی.

مقدمه:

یکی از عرصه هایی که زندگی روزمره را بازنمایی می کند و قدرت و مقاومت را در زندگی انسان ها به نمایش می گذارد، عرصه فراغت است. از این رو توجه به جنبه های مثبت و منفی آن ضروری است. فراغت شامل آن بخش از زمان فرد است که مقید به انجام تقاضاهای زیستی و امرار معاش نیست و شخص می تواند به شکل آزاد و اختیاری به برنامه های انتخاب شده خود پردازد (۲). قشر نوجوان نسبت به افراد دیگر جامعه، دارای فراغت بیشتری هستند و باید مورد توجه بیشتر قرار گیرند. تنوع سلیقه ها و انرژی مازاد که در سنین بلوغ در دانش آموزان دوره متوسطه بروز می کند، مشکلات عدیده ای که در مدرسه و خانواده و اجتماع از آنها سر می زند، داشتن آزادی عمل بیشتر، نسبت به دوره های دیگر و دلایل بسیار دیگر نشان دهنده توجه بیشتر به دانش آموزان این دوره است (۱۰). جامعه شناسان معتقدند فراغت تجربه ای است که فرد هنگام رهایی از اشتغالات و الزامات کار

اولین همایش بین المللی ورزش و توسعه پایدار

روزانه، براساس تمایلات و رهیافتهای شخصی و مشارکت داوطلبانه متناسب با نیاز و ذوق خود انتخاب می کند تا جسم، فکر و شخصیت او رشد و پرورش یابد (۹). هدف از پژوهش حاضر، بررسی نحوه گذران اوقات فراغت دانش آموزان مقطع متوسطه شهرستان بابل با تأکید بر فعالیت ورزشی بوده است.

روش کار:

تحقیق حاضر از نظر هدف از نوع تحقیقات کاربردی و از نظر روش گردآوری داده ها از نوع تحقیقات توصیفی پیمایشی است. جامعه آماری تحقیق حاضر کلیه دانش آموزان پسر مقطع متوسطه شهرستان بابل که در مجموع تعداد آنها بالغ بر ۶۴۵۳ نفر می باشند. بر اساس جدول مورگان و با توجه به حجم جامعه در مجموع ۳۶۳ نفر به عنوان حداقل اعضای نمونه آماری انتخاب شدند. در پژوهش حاضر از روش نمونه - گیری تصادفی طبقه ای استفاده شده است که ابتدا مدارس متوسطه پسرانه مشخص گردید و سپس پرسشنامه ها در آنها توزیع گردید.

برای گردآوری داده ها از روش پرسشنامه و برای تنظیم ادبیات موضوع از روش کتابخانه ای (کتب، مقالات، مجلات علمی و پایان نامه ها و اینترنت) استفاده شده است. با استفاده از دو نرم افزار SPSS و LI SREL از دو نوع آمار توصیفی و استنباطی برای تحلیل داده ها استفاده شده است.

یافته ها، بحث و نتیجه گیری:

بر اساس فرضیه اول تحقیق بین امکانات ورزشی و نحوه گذراندن اوقات فراغت در بین دانش آموزان رابطه معنادار وجود دارد. در واقع می توان به این نتیجه دست یافت که هر چه امکانات ورزشی و تفریحی کامل تر و متنوع تر باشد به همان میزان حضور دانش آموزان برای پرکردن اوقات فراغت با استفاده از امکانات ورزشی بیشتر می شود. بر اساس فرضیه دوم بین موانع موجود و نحوه گذراندن اوقات فراغت در بین دانش آموزان رابطه معنادار وجود دارد. با نتایج پژوهش غفاری (۱۳۸۲)، اعظمی (۱۳۷۳)، پلترز (۲۰۰۹) همسو می باشد. در نتایج سایر پژوهش های انجام شده مانند این تحقیق بزرگترین موانع، مشکلات اقتصادی و در دسترس نبودن امکانات ذکر شده، مشغله زیاد تحصیلی و کاری و ... در بین دانش آموزان است که به همان میزان دانش آموزان کمتر می توانند اوقات فراغت خود را با فعالیت های ورزشی پر کنند

اولین همایش بین‌المللی ورزش و توسعه پایدار

بر اساس فرضیه سوم بین‌نگرش والدین به ورزش و نحوه گذراندن اوقات فراغت در بین دانش‌آموزان رابطه معنادار وجود دارد. یافته غفاری و همکاران (۱۳۸۲) و راجک (۲۰۰۰)، به نقش فرهنگ در اوقات فراغت تأکید داشته و تأکید می‌کند که افراد جامعه بر اساس یادگیری به نقش‌های خود عادت می‌کنند و از این طریق اساس رفتار آنها حتی در اوقات فراغت شکل می‌گیرد همسو بود است. در واقع می‌توان به این نتیجه دست یافت که هر چه والدین دیدگاه مثبت‌تر و مناسب‌تری برای دانش‌آموزان فراهم می‌کنند تا آنها بتوانند اوقات فراغت خود را با اقدامات و فعالیت‌های ورزشی پر کنند. بر اساس فرضیه چهارم بین‌علاقه فردی به ورزش و نحوه گذراندن اوقات فراغت در بین دانش‌آموزان رابطه معنادار وجود دارد. در واقع می‌توان به این نتیجه دست یافت که هر چه میزان علاقه دانش‌آموزان به ورزش و فعالیت‌های ورزشی وقت پرکنی در منزل و کوچه و خیابان بدانند به همان اندازه اوقات فراغت خود را با ورزش کردن پر می‌کنند. نتایج یافته‌های این تحقیق با نتایج تحقیقات، چان‌ین و بیل (۲۰۰۳)، تورنین و همکاران (۲۰۰۷) و غفاری (۱۳۸۲) همسو می‌باشد. شاید به این دلیل که جامعه آماری این تحقیق مانند سایر افراد اعتقاد دارد که انجام فعالیت‌های ورزشی در اوقات فراغت علاوه بر فواید جسمانی، در مقابله با مشکلات عصبی و روانی نیز آثار مفیدی دارد. بر اساس فرضیه پنجم بین‌میزان تمایل به گروه همسالان و نحوه گذراندن اوقات فراغت در بین دانش‌آموزان رابطه معنادار وجود دارد. در واقع می‌توان به این نتیجه دست یافت که هر چه دانش‌آموزان تمایل بیشتری به حضور در بین دوستان و همسالان خود داشته باشند می‌توانند با انجام ورزش‌های گروهی و یا به صورت چند نفره در باشگاه‌های ورزشی حضور داشته باشند و اوقات فراغت خود را با فعالیت‌های ورزشی بیشتری پر کنند. عمده موانع انجام فعالیت فراغتی دانش‌آموزان استعدادهای درخشان حجم زیاد تکالیف درسی بوده اکثریت جامعه مورد تحقیق به فعالیت‌های ورزشی علاقه مند هستند و معتقدند انجام فعالیت ورزشی در زمان اوقات فراغت علاوه بر فواید جسمانی، در مقابله با مشکلات عصبی و روانی نیز آثار مفیدی دارد. با توجه به مشکلات و محدودیت‌های موجود افزایش اماکن تفریحی و ورزشی همچون افتتاح و تأسیس پارک‌ها و باشگاه‌های ورزشی، افزایش و گسترش امکانات ورزشی در مدارس، پارک‌ها و باشگاه‌های ورزشی، بازنگری و تولید برنامه‌های پر محتوا برنامه‌های تلویزیون از مسئولان انتظار می‌رود.

بررسی وضعیت آمیخته بازاریابی در باشگاه‌های لیگ برتر بسکتبال

سید حسین موسوی چغابلی. خیدان حاتمی. زهرا کشتمند

۱- کارشناسی ارشد مدیریت ورزشی، گروه مدیریت ورزشی، دانشگاه علوم انسانی، دانشگاه آزاد، سنندج، ایران
(نویسنده مسؤل)

۲- هیئت علمی مدیریت ورزشی، گروه مدیریت ورزشی، دانشگاه علوم انسانی، دانشگاه آزاد، سنندج، ایران

۳- دانشجوی دکتری مدیریت ورزشی، گروه مدیریت ورزشی، دانشگاه علوم انسانی، دانشگاه آزاد

سنندج، ایران

Email:seyedhosainmousavi@yahoo.com

چکیده

زمینه و هدف: هدف از پژوهش حاضر، بررسی وضعیت آمیخته بازاریابی در باشگاه‌های لیگ برتر بسکتبال است.

اولین همایش بین المللی ورزش و توسعه پایدار

روش کار: جامعه آماری تحقیق حاضر شامل کلیه کارشناسان فدراسیون بسکتبال، مدیران باشگاهها و مربیان لیگ برتر بسکتبال در سال ۱۳۹۷ می باشند. با توجه به محدود بودن جامعه آماری، جامعه بصورت تمام شمار بعنوان نمونه انتخاب شدند.

روش انجام تحقیق حاضر توصیفی و از نوع همبستگی بوده که به شکل میدانی صورت گرفته است. ابزار جمع آوری اطلاعات در این تحقیق پرسشنامه استاندارد جبار سیف پناهی (۱۳۹۶) همچنین برای تجزیه و تحلیل داده ها از روش های آماری توصیفی و استنباطی (آزمون t تک نمونه و کلموگراف اسمیرنوف) در سطح معنی داری ($P < 0/05$) استفاده شده است، هم چنین از نرم افزار spss در پژوهش استفاده گردیده است.

یافته ها: نتایج نشان داد، بین وضعیت مطلوب و موجود آمیخته بازاریابی در لیگ برتر بسکتبال کشور تفاوت معناداری وجود دارد. از آن جا که میانگین تجربی بزرگتر از میانگین نظری می باشد، لذا نتیجه گرفته می شود که آمیخته بازاریابی از وضعیت مطلوبی برخوردار است. همچنین بین وضعیت مطلوب و موجود عنصر محصول آمیخته بازاریابی در لیگ برتر بسکتبال کشور تفاوت معناداری وجود دارد. نتیجه گرفته می شود که عنصر محصول از وضعیت مطلوبی برخوردار است. بین وضعیت مطلوب و موجود عنصر مردم و کارکنان آمیخته بازاریابی در لیگ برتر بسکتبال کشور تفاوت معناداری وجود دارد.

کلید واژه ها: آمیخته بازاریابی، باشگاه، بسکتبال

مقدمه : امروزه بازاریابی ورزشی همگام با صنعتی شدن ورزش، به یک صنعت جهانی درآمد ساز تبدیل شده است که نتیجه اش کسب سرمایه و درآمدزایی برای سازمانهای ورزشی است که همسو با آن فرآیندهایی مانند بلیط فروشی، حق پخش تلویزیونی، حامیان مالی و... اهمیت فراوانی پیدا نموده است. صنعت ورزش ۱۵۲ میلیارد دلاری ورزش آمریکا با رشدی ۵۰ درصدی در طول یک دهه و اشتغال ۲۴۰۰۰ نفر به طور مستقیم و ۴/۵ میلیون شغل به طور غیر مستقیم به عنوان ششمین صنعت در ایالات متحده آمریکا به سرعت در حال رشد است (محرمزاده، ۱۳۸۸). در عصر کنونی، یکی از عناصر کلیدی مدیریت به منظور دستیابی به توفیق در اداره

سازمان‌ها و موسسات، بالاخص از نوع تجاری، تولیدی و خدماتی در کنار موضوعات مهمی مانند تصمیم‌گیری، برنامه‌ریزی، سازماندهی، رهبری و نظارت بحث بازاریابی می‌باشد (طهماسب پور شفیعی و همکاران، ۱۳۹۵). تلاش‌های بازاریابی خود فرآورده را تبلیغ و آن را به خریداران عرضه می‌کنند تا بتوانند در کارشان موفق شوند. بی‌شک بازاریابی محصولات و خدمات عامل ماندگاری و بالندگی موسسات و بنگاه‌هاست. لذا این امر اهمیتی ویژه دارد و در چرخه حیات سازمان‌ها نیز نقطه کلیدی محسوب می‌شود (هنری، ۲۰۰۵). ورزش بسکتبال در کشورهای اروپایی و حتی آسیایی سالانه مبالغ کلانی را از محل پخش تلویزیونی، تبلیغات، حامیان مالی، بلیط فروشی و سایر منابع از آن خود می‌کند اما در ایران نه تنها از کسب درآمد حق پخش تلویزیونی مسابقات محروم است بلکه از سایر منابع بهره کافی نبرده است. با توجه به مطالب ذکر شده می‌توان به راحتی دریافت که، باگذشت زمان تغییرات چشمگیری صنعت ورزش بالاخص رشته‌های ورزشی پرطرفدار مثل بسکتبال شکل گرفته است و این صنعت از آن چنان پیچیدگی برخوردار شده است، که نیازمند همکاری افراد تحصیلکرده و با تجربه‌ی حرفه‌ای در زمینه بازاریابی ورزشی می‌باشد تا به کمک این نیروها بتوان بر پیچیدگی‌های حاصل از تعاملات این حجم عظیم گردش پولی و شاغلان در این بخش، فائق آید و علاوه بر دستیابی به مزیت‌های عنوان شده در ارتباط با بازاریابی ورزشی، سهم بالاتری از این گردش پولی برای را برای ورزش کشور فراهم آورد. (بکتاش، ۱۳۹۵). لیگ‌های حرفه‌ای معتبر در جهان نقش مهمی در اقتصاد کشور خود دارند و سالانه میلیون‌ها دلار در افزایش تولید ناخالص ملی کشور خود نقش دارند و این در شرایطی است که لیگ‌های ایران بالاخص لیگ برتر بسکتبال همچنان وابسته به دولت است. با توجه به اهمیت بازاریابی در تامین منابع مالی، باشگاه‌ها چاره‌ای جز ایجاد درآمدزایی ندارند. ترکیب عوامل آمیخته بازاریابی و بکارگیری

درست و منطقی آنها در باشگاه‌ها می‌تواند بسیار موثر باشد. بنابراین از آنجاییکه تاکنون بررسی و وضعیت آمیخته بازاریابی لیگ برتر بسکتبال کشور انجام نشده است محقق در صدد است با بررسی مدل $P7$ به بررسی وضعیت آمیخته بازاریابی لیگ برتر بسکتبال کشور بپردازد. اندک پژوهش‌های انجام گرفته در خصوص بازاریابی ورزشی هر کدام به نوعی وجود محدودیت‌هایی را برای درآمدزایی و توسعه صنعت ورزش کشور خاطر نشان نموده اند و سایر پژوهشگران را به بررسی و پژوهش در این مقولات توصیه نموده اند. با توجه به موارد ذکر شده آنچه که به عنوان موضوع اصلی در این پژوهش مطرح است اینکه وضعیت آمیخته بازاریابی در باشگاه‌های لیگ برتر بسکتبال چگونه است؟

روش شناسی:

تحقیق حاضر از نظر هدف پژوهش، کاربردی و از نظر چگونگی جمع آوری داده ها توصیفی-تحلیلی به شمار می آید جامعه آماری تحقیق حاضر شامل کلیه کارشناسان فدراسیون بسکتبال، مدیران باشگاهها و مربیان لیگ برتر بسکتبال در سال ۱۳۹۷ می باشند. با توجه به محدود بودن جامعه آماری، جامعه بصورت تمام شمار بعنوان نمونه انتخاب شدند. روش انجام تحقیق حاضر توصیفی و از نوع همبستگی بوده که به شکل میدانی صورت گرفته است. در این تحقیق به منظور بررسی وضعیت آمیخته بازاریابی ورزشی استان لیگ برتر بسکتبال از پرسشنامه جبار سیف پناهی استفاده شد. ابزارهای پژوهش با استفاده از روش آلفای کرونباخ سنجیده شد. این روش برای محاسبه ی هماهنگی درونی ابزار اندازه گیری از جمله پرسشنامه ها یا آزمون هایی که خصیصه های مختلف را اندازه گیری می کند بکار می رود.

همچنین برای تجزیه و تحلیل داده ها از روش های آماری توصیفی و استنباطی (کلموگراف اسمیرنوف، ضریب همبستگی اسپیرمن، رگرسیون ساده و چندگانه) در سطح معنی داری ($P < 0.05$) استفاده شده است، هم چنین از نرم افزار لیزرل برای ارائه مدل پژوهش استفاده گردیده است.

یافته ها:

نتایجی که در بخش تجزیه و تحلیل داده ها حاصل گردید به ترتیب شامل: ۲۲ نفر که درصد پاسخگویان ۴۰٪ و ۳۳ نفر زن که ۶۰۲۸/۰ نفر یعنی ۵۱٪ مجرد و ۲۷ نفر یعنی ۴۹٪ متأهل و ۲ نفر یعنی ۴٪ بین ۱۸ تا ۲۵ سال، ۱۹ نفر یعنی ۳۴٪ بین ۲۶ تا ۳۳ سال، ۲۳ نفر یعنی ۴۲٪ بین ۳۴ تا ۴۱ سال و ۱۱ نفر یعنی ۲۰٪ بین ۵۰ تا ۵۷ سال سن داشتند. بیشترین فراوانی در طبقه سنی ۳۴ تا ۴۱ سال و بعد در طبقه سنی ۲۶ تا ۳۳ سال بودند و این نشان می دهد که نمونه آماری میانسال بودند. ۴ نفر یعنی ۶٪ دیپلم، و ۱۷ نفر یعنی ۲۶٪ فوق دیپلم، ۲۳ نفر یعنی ۳۵٪ لیسانس، ۱۱ نفر یعنی ۱۷٪ فوق لیسانس و بالاتر بودند. براساس نتایج جدول بالا اکثریت افراد را لیسانس تشکیل می دادند و درصد بسیار کمی دیپلم بودند. براساس t محاسبه شده حداقل نمره آمیخته بازاریابی ۱/۸۸ و حداکثر نمره آنها ۴/۲۸ است و میانگین آمیخته بازاریابی ۳/۵۴ و انحراف استاندارد آن ۵۳٪. که می توان گفت آمیخته بازاریابی در حد متوسط به بالا بوده است. حداقل نمره محصول ۱/۵۳ و حداکثر نمره آنها ۴/۸۳ است و میانگین ۳/۵۵ و انحراف استاندارد آن ۶۹٪. می باشد که می توان گفت محصول در حد متوسط به بالا بوده است. در مورد ابعاد مردم و کارکنان، قیمت، ترویج، توزیع، حمایت، شواهد فیزیکی و فرآیند نیز در حد متوسط به بالا بوده است. به طور کلی می توان گفت که آمیخته بازاریابی و مولفه های آن در وضعیت متوسط به بالا بوده قرار دارند

: آزمون t تک نمونه ای آمیخته بازاریابی

متغیر	تعداد	میانگین	انحراف	میانگین	آماره	درجه	سطح
							تجربی
							استاندارد نظری
							t
							آزادی معنی
							داری
آمیخته بازاریابی	۵۵	۳/۵۴	۵۳٪	۳	۷/۴۹	۵۴	۰۰۱٪

همان گونه که در جدول ۴-۹ ملاحظه می شود، میزان آمیخته بازاریابی برابر با ۳/۵۴ و میانگین مورد انتظار برابر با ۳ بود. مقدار آماره t برابر با ۷/۴۹ و سطح معنی داری حاصل، ۰۰۱٪. گزارش شد ($p < 0.05$). از آن جا که مقدار t در سطح خطای کمتر از ۰۵٪. معنی دار بود، و همچنین از آن جا که میانگین تجربی بزرگتر از میانگین نظری می باشد، لذا نتیجه گرفته می شود که آمیخته بازاریابی از وضعیت مطلوبی برخوردار است.

بحث و نتیجه گیری:

آگاهی از نیازهای مشتری اساس بازاریابی موفق است، لازمه جلب رضایت مشتریان برآورده ساختن کامل نیازهای آنها و شناسایی دقیق خواسته ها، انتظارات، تمایلات توانایی ها و محدودیت های آنها در خرید محصولات و خدمات است. با دستیابی به چنین اطلاعاتی می توان عوامل تأثیرگذار بر رفتار مصرف کنندگان را به خوبی تشخیص داد و در اتخاذ تصمیمات بازاریابی باشگاه ها از آن استفاده کرد. با توجه به عنصرهای آمیخته بازاریابی که در این تحقیق 8p می باشد که عنصر مردم و کارکنان در بالاترین رتبه و عنصر حمایت در پایین ترین رتبه قرار دارد و در این میان تمامی عناصر آمیخته بازاریابی در وضعیت موجود و وضعیت مطلوب قرار دارد. به مدیران و مسولین فدراسیون و سازمان لیگ بسکتبال پیشنهاد می شود که با بهره گیری از شخصیت های مرجع (سیاسی، فرهنگی، ورزشی به منظور صحنه گذاری و تایید تیم های حاضر در لیگ برتر بسکتبال و اگذاری سهام باشگاه های حاضر در لیگ برتر بسکتبال به عموم، فراهم سازی تسهیلات و امکانات ارائه بلیط مسابقات لیگ برتر مطابق با نیازها و میل تماشاگران (فروش اینترنتی بلیط و...)، گسترش پوشش خبری و رسانه ای مسابقات لیگ برتر و تصویب و حمایت از حق پخش باشگاه های حاضر در لیگ برتر بسکتبال برای پخش مسابقات در تلویزیون و رسانه ها به بهبود وضعیت عنصر قدرت حاکم بر بازار آمیخته بازاریابی در لیگ برتر بسکتبال کشور کمک کنند.

منابع:

طهماسب پور شفیعی، مصطفی؛ حسینی، سیدعماد؛ مرتضی دوستی پاشاکلائی و فریده عزیزاده. (۱۳۹۵). ارزیابی آمیخته بازاریابی لیگ برتر فوتبال مازندران (pv). پژوهشنامه مدیریت ورزشی و رفتار حرکتی، سال دوازدهم - شماره بیست و سوم - بهار و تابستان ۱۳۹۵، صص ۲۶۸-۲۵۱. محرم زاده، مهرداد. (۱۳۸۸). مقایسه شیوه های بازاریابی ورزش دانشگاهی کشورهای ایران و ترکیه. مجله علمی پژوهشی پژوهش و برنامه ریزی در آموزش عالی پاییز ۱۳۸۵؛ ۱۲(۳) (۴۱).

بکناش، نرگس؛ بزرگر، طیه؛ قاسمی سید حمید. (۱۳۹۳). نقش صداوسیما جمهوری اسلامی ایران بر بازاریابی محصولات ورزشی ایران با تأکید بر آمیخته بازاریابی ورزشی. فصلنامه علمی - ترویجی مدیریت ارتباطات در رسانه های ورزشی. دوره ۲، شماره ۵، پاییز ۱۳۹۳، صفحه ۲۷-۳۵.

- Hair Jr, J. F., & Lukas, B. (2014). Marketing research. McGraw-Hill Education Australia.

بررسی توزیع فضایی - مکانی اماکن ورزشی در راستای تحلیل

توسعه پایدار و آمایش سرزمین

امید جمشیدی^۱، معصومه هدایتی*

۱. دکتری مدیریت ورزشی، گروه مدیریت ورزشی، دانشکده تربیت بدنی، دانشگاه مازندران، ایران

۲. دانشجوی دکتری مدیریت ورزشی، دانشگاه آزاد اسلامی واحد آمل، مازندران، ایران.

*Email: (hedayatin@ymail.com)

چکیده

زمینه و هدف: هدف اساسی از مدیریت و برنامه ی آمایش سرزمین توزیع فعالیت های اقتصادی، اجتماعی، جمعیتی و ظرفیت های آشکار و پنهان با توجه به تحولات و دگرگونی های زمان و نیازها در راستای توسعه

اولین همایش بین المللی ورزش و توسعه پایدار

پایدار است. تحقیق حاضر با این هدف انجام گرفت که توزیع فضایی اماکن ورزشی با استفاده از سیستم اطلاعات جغرافیایی تجزیه و تحلیل شود و با توجه به اطلاعات حاصل، الگوی مطلوب اماکن ورزشی به دست آید.

روش کار: تحقیق حاضر، توصیفی - تحلیلی و از نوع کاربردی است که به شیوه میدانی در محدوده مطالعاتی کلانشهر کرج انجام پذیرفت. نمونه مطالعاتی شامل استخرهای سرپوشیده موجود با کاربری عمومی (۲۷ مورد) بود. در تجزیه و تحلیل یافته ها، معیارهای مکان یابی به شیوه تحلیل سلسله مراتبی ارزش گذاری شد، سپس بانک اطلاعات جغرافیایی در نرم افزار GIS تشکیل و با استفاده از تابع همپوشانی لایه ها مطابق وزن نسبی (حاصل از مقایسات زوجی) محدوده مطالعاتی تحقیق به پنج سطح تقسیم بندی شد و سپس موقعیت هر کدام از استخرهای سرپوشیده نسبت به این طیف پنج سطحی سنجیده شد. در پایان مناطقی که در طیف بسیار مناسب قرار داشتند به عنوان اماکن مناسب جهت احداث اماکن ورزشی جدید معرفی شدند.

یافته ها: یافته ها نشان دادند که توزیع فضایی - مکانی بیشتر استخرهای شهر کرج مساعد و مناسب است، در نهایت مطابق نتایج تحقیق یازده مکان مناسب جهت احداث استخرهای ورزشی معرفی شد.

نتیجه گیری: با توجه به اهمیت اماکن ورزشی و به صورت ویژه استخرها، باید برای توزیع و مکان گزینی آن ها در شهر طیف وسیعی از معیارهای آسایشی در نظر گرفته شود تا اهداف توسعه پایدار به درستی محقق گردد. همچنین بر حسب توزیع فضایی - مکانی، بیشتر استخرهای موجود در سطح شهر در موقعیت های مناسب قرار دارند. این مکان های پیشنهادی می تواند برای بهتر شدن وضعیت مناسب موجود در شهر مورد استفاده قرار گیرد و موجب توسعه و بهبود وضعیت موجود گردد.

کلیدواژه ها: آمایش سرزمین، اماکن ورزشی، توسعه پایدار، توزیع فضایی - مکانی، شهر کرج.

۱. مقدمه:

یکی از بزرگترین مشکلات شهرهای بزرگ، کمبود فضاهای ورزشی و توزیع صحیح آن با توجه به جمعیت هر منطقه است. با شروع شهرنشینی و افزایش جمعیت شهرنشینان و بالطبع مشکلات به وجود آمده، ضرورت فراهم آوردن امکاناتی برای رفاه حال شهروندان بیش از پیش شناخته شده است (۱). اصولاً در طراحی کالبدی یک شهر و انتخاب مکان های مناسب برای استقرار هر یک از فعالیت های شهری باید به سه مسئله مهم توجه شود. اول سازگاری نوع فعالیت مورد نظر در مکان با فعالیت همجوار، دوم مطلوبیت مکانی برای استقرار فعالیت مورد نظر و سوم مناسب بودن مکان و فعالیت مورد نظر با نیازهای منطقه. از آنجا که بدون در اختیار داشتن معیارهای مناسب توجه به این مسائل امکان پذیر نیست، تعیین مجموعه ای از معیارها برای انتخاب مکان مناسب جهت هر فعالیت

اولین همایش بین المللی ورزش و توسعه پایدار

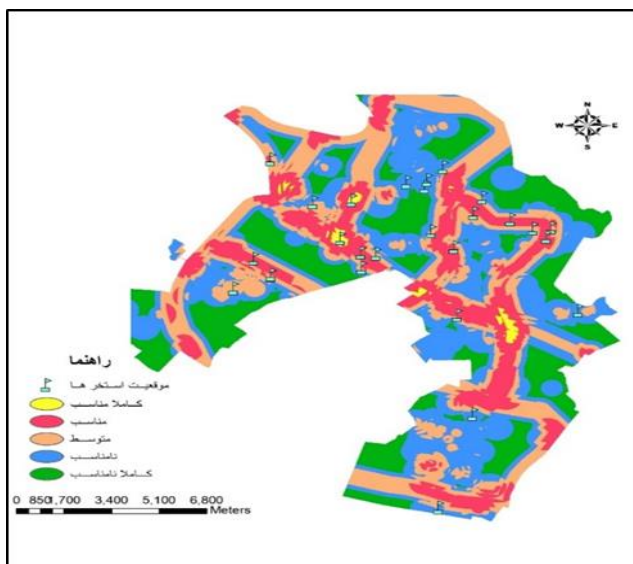
شهری الزامی خواهد بود (۲). سیاست‌های رشد و توسعه محیط‌های شهری بر پایه آمایش سرزمین به بیانی لحاظ نمودن ویژگی‌های توسعه پایدار در سیاست‌گذاری این مناطق خواهد بود و سیاست برنامه ریزان در این فضاها باید در جهتی باشد که توسعه پایدار، اساس فعالیت‌ها باشد. مقوله گزینش اماکن و فضاهای ورزشی، به عنوان یکی از مراکز خدمت رسان در سطح شهر، از جمله مباحثی است که در فرآیند سلامت، توسعه و سعادت هر جامعه‌ای اهمیت دارد (۳). یکی از عوامل مؤثر و معیارها در ارتقای بهره‌وری، موقعیت مطلوب مکانی و سطح دسترسی به ویژه در فضاهای ورزشی محلی است. از این رو با توجه به اهمیت این فضاها در شهر می‌بایست فرایند مناسبی به منظور توزیع آن‌ها در سطح شهر اتخاذ شده و در مکان‌گزینی آن‌ها طیف وسیعی از معیارهای آسایشی در نظر گرفته شود. پیچیدگی مسائل شهری موجب شده است متغیرهای متعددی در مکان‌گزینی کاربری‌ها تأثیرگذار باشند که با توجه به اهمیت و ارزش هر معیار در هر منطقه باید عمل شود (۴). کلانشهر کرج در کنار سایر شهرهای کشور، نیاز به ارتقاء زیرساخت‌های شهری خود به عنوان مرکز استان نوظهور البرز دارد. این نیاز در زمینه زیرساخت‌های ورزشی به دلیل فعال و موفق بودن ورزش استان بیش از پیش احساس می‌شود. استخرهای ورزشی نیز به عنوان فضای مناسب برای ورزش‌های آبی از این مورد مستثناء نیستند. بنابراین با توجه به ضرورت و اهمیت موضوع تحقیق حاضر، هدف بررسی توزیع فضایی و مکانی استخرهای ورزشی شهر کرج و انتخاب مکان ورزشی بهینه در سطح شهر با استفاده از سیستم اطلاعات جغرافیایی است.

۲. روش‌شناسی:

تحقیق حاضر، توصیفی-تحلیلی و از نوع کاربردی است که به شیوه میدانی انجام پذیرفت، محدوده مطالعاتی تحقیق حاضر ناحیه شهری کلانشهر کرج می‌باشد. به این صورت که از میان انواع مکان‌های ورزشی موجود در محدوده مطالعاتی، استخرهای ورزشی سرپوشیده با کاربری عمومی ($N=27$)، به عنوان نمونه مطالعاتی گزینش شدند. به منظور تعیین مهم‌ترین معیارهای تأثیرگذار بر مکان‌گزینی اماکن ورزشی، معیارهای موجود در تحقیقات پیشین استخراج و به شیوه دلفی در دو فاز به بررسی روایی این معیارها پرداخته شد، جامعه آماری جهت اجرای روش دلفی شامل ۲۲ تن از اساتید حوزه مدیریت ورزشی بودند که به صورت نمونه‌گیری غیر تصادفی هدفمند و در دسترس انتخاب شدند، جهت بررسی وضع موجود استخرهای شهر کرج از روش میدانی

اولین همایش بین المللی ورزش و توسعه پایدار

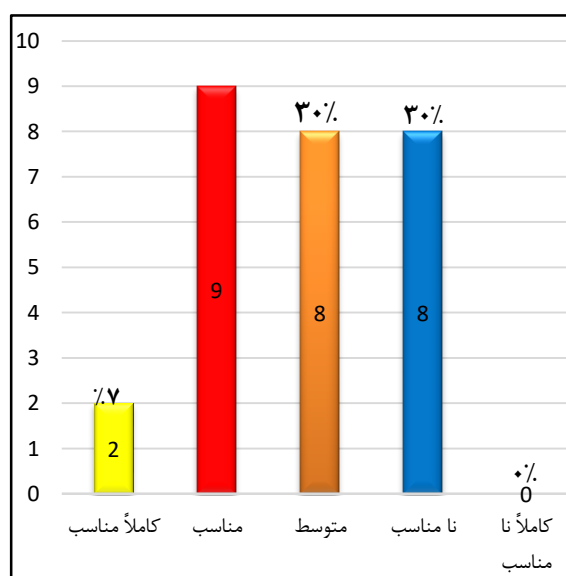
استفاده شد و نقشه های مربوط به معیارهای تحقیق، استخراج و به لایه اطلاعاتی در GIS تبدیل شد. سپس بانک اطلاعات جغرافیایی در نرم افزار GIS تشکیل شد و با استفاده از تابع همپوشانی لایه ها مطابق وزن نسبی (حاصل از مقایسات زوجی) محدوده مطالعاتی تحقیق به پنج سطح (بسیار

مناسب، مناسب، متوسط، نامناسب و بسیار نامناسب) تقسیم بندی شد و سپس موقعیت هر کدام از استخرهای سرپوشیده نسبت به این طیف پنج سطحی سنجیده شد. در پایان مناطقی که در طیف بسیار مناسب قرار داشتند به عنوان اماکن مناسب جهت احداث اماکن ورزشی جدید معرفی شدند.

۳. یافته ها:

در اولویت بندی معیارهای تحقیق بالاترین وزن به ترتیب متعلق به معیار دسترسی به بزرگراه ها، دسترسی به خطوط مترو، مجاورت با مراکز درمانی، مجاورت با فضاهای سبز شهری، مجاورت با مراکز آتش نشانی، مجاورت با مراکز فرهنگی و فاصله از استخرهای موجود می باشد. یکی از مهم ترین مراحل مکان یابی پس از تعیین معیارها و وزن دهی به لایه ها، تلفیق لایه ها با استفاده از یک تابع مناسب است. در این تحقیق با استفاده از دستور Raster Calculator اکستنشن Spatial Analyst همپوشانی لایه ها انجام شد و در نهایت با دستور Reclassify، محدوده تحقیق به پنج سطح بسیار مناسب، مناسب، متوسط، نامناسب و کاملاً نامناسب تقسیم شده و موقعیت هر کدام از استخرهای موجود نسبت به این مناطق مشخص شده است.

شکل ۱: وضعیت استخرهای شهر کرج در محدوده تحقیق نقشه ارزش گذاری نهایی

همان طور که از نتایج شکل ۱ و ۲ مشخص است، توزیع فضایی - مکانی ۳۳ درصد از استخرهای عمومی در محدوده مطالعاتی شهر کرج در موقعیت مناسب، ۳۰ درصد در موقعیت متوسط، ۳۰ درصد در موقعیت نامناسب، ۷ درصد موقعیت کاملاً مناسب و صفر درصد در موقعیت کاملاً نامناسب قرار دارند.

پس از استخراج نقشه سطح بندی محدوده تحقیق با توجه به معیارهای مشخص شده، نواحی با وضعیت کاملاً مناسب برای احداث استخرهای جدید مشخص شدند.

شکل ۲: نقشه ارزش گذاری نهایی جهت ایجاد استخرهای جدید در سطح شهر

۴. نتیجه گیری:

هدف تحقیق حاضر تجزیه و تحلیل توزیع فضایی-مکانی استخرهای ورزشی موجود شهر کرج و مکان یابی مناسب استخرهای جدید با استفاده از سیستم اطلاعات جغرافیایی است. نتایج حاصل از تحقیق نشان داد که، با توجه به نقشه خروجی نهایی حاصل از همپوشانی لایه های مربوط به معیارهای مجاورت با مراکز درمانی، مجاورت با مراکز آتش نشانی، دسترسی به بزرگراه ها، دسترسی به خطوط مترو، مجاورت با مراکز فرهنگی، مجاورت با فضاهای سبز شهری و فاصله از استخرهای موجود و لحاظ کردن وزن نسبی مربوط به هر معیار، از میان ۲۷ استخر سرپوشیده با کاربری عمومی مورد بررسی تحقیق در محدوده مطالعاتی شهر کرج، ۲ استخر در وضعیت کاملاً مناسب، ۹ استخر در وضعیت مناسب، ۸ استخر در وضعیت متوسط، ۸ استخر در وضعیت نامناسب و هیچ کدام از استخرها در وضعیت کاملاً نامناسب قرار ندارند. به عبارت دیگر ۷ درصد از استخرهای ورزشی شهر کرج از توزیع فضایی-مکانی کاملاً مناسب، ۳۳ درصد در موقعیت مناسب، ۳۰ درصد در موقعیت متوسط و ۳۰ درصد در موقعیت نامناسب قرار دارند. بنابراین با توجه به اینکه درصد بیشتری از استخرهای شهر کرج در سطح بالاتر از متوسط قرار دارند، می توان گفت وضعیت توزیع فضایی-مکانی استخرهای ورزشی مناسب می باشد. نتایج بدست آمده از تحقیق حاضر، با مطالعات دیگر و همکاران (۲۰۱۵) (۵) از این نظر که مکان های مورد بررسی با توجه به معیارهای تحقیق در موقعیت مناسب ارزیابی شده اند همسو می باشد. همچنین نتایج تحقیق در جهت انتخاب مکان بهینه ورزشی نشان داد که امکان پیشنهاد یازده مکان جهت احداث استخر بر اساس معیارهای مکان گزینی در شهر کرج وجود دارد. با توجه به اینکه برحسب توزیع فضایی-مکانی، بیشتر استخرهای موجود در سطح شهر در موقعیت های مناسب قرار دارند. این مکان های پیشنهادی می تواند برای بهتر شدن وضعیت مناسب موجود نیز مورد استفاده قرار گیرد. این موضوع حائز اهمیت است، چرا که با توجه به هزینه زیاد ساخت اماکن و فضاهای ورزشی، می باید نسبت به بسیاری از عوامل و متغیرها، به ویژه مکان یابی صحیح این گونه فضاها، دقت لازم و کافی صورت پذیرد تا امکان دسترسی ساده تر، توزیع عادلانه تر و توسعه بیشتر اماکن و فضاهای ورزشی در آینده فراهم گردد (۳).

با در نظر گرفتن رویکرد آمایش سرزمین در تحقیق حاضر، مدیریت و اجرای مطلوب برنامه‌های راهبردی در حوزه ورزش، مستلزم فراهم آوردن مجموعه‌ای از شرایط و امکانات است. از جمله مهم‌ترین این شرایط، ایجاد، توسعه پایدار و بهره‌برداری مطلوب از اماکن و تأسیسات ورزشی و فراهم آوردن تسهیلات لازم برای دسترسی آسان افراد به این فضاهاست. در مجموع آنچه در این تحقیق نشان داده شد، بررسی توزیع فضایی-مکانی استخرهای ورزشی شهر کرج و پیشنهاد موقعیت‌های مناسب جهت احداث استخرهای جدید است. بنابراین با توجه به نقش ویژه کاربری‌های ورزشی در ایجاد نشاط و کاستن از فشارهای شهرنشینی باید علاوه بر تلاش در جهت افزایش سرانه ورزشی، به توزیع متناسب آن‌ها در مکان‌های مناسب نیز توجه شود.

۵. منابع:

۱. رهبری، سمیه. مستحفظیان، مینا. نادریان جهرمی، مسعود. (۱۳۹۵). مقایسه کیفیت زندگی شهروندان فعال و غیرفعال حرکتی (مطالعه موردی: اماکن ورزشی شهرداری اصفهان). پژوهشنامه مدیریت ورزشی و رفتار حرکتی، سال دوازدهم، شماره ۲۴. ص: ۲۲۸-۲۱۵.
۲. صالحی، حسین (۱۳۸۰). وظایف شهرداری‌ها در توسعه فضاهای عمومی، ماهنامه شهرداری‌ها، شماره ۳۰، ص: ۲۵-۲۱.
۳. عظیمی دلارستانی، عادل. رضوی، سید محمد حسین. برومند، محمدرضا؛ تی تی دژ، امید (۱۳۹۵). بررسی معیارهای مکان‌یابی در طراحی و ساخت اماکن ورزشی شهری. پژوهشنامه مدیریت ورزشی و رفتار حرکتی، سال دوازدهم، شماره بیست و سوم. ص: ۱۰۰-۸۳.
۴. زهره وندیان، کریم؛ اسدی، حسن؛ ابراهیمی، فرشته؛ صمدی، مهدی (۱۳۹۴). تعیین و اولویت‌بندی معیارهای مکان‌گزینی استقرار اماکن ورزشی جهت تساوی در دسترسی با استفاده از روش تحلیل سلسله‌مراتبی (AHP). مدیریت ورزشی، دوره ۷، شماره ۶، ص: ۸۱۴-۷۹۵.

5. Higgs g., Mitch L., Paul N. (2015). Accessibility to sport facilities in Wales: A GIS-based analysis of socioeconomic variations in provision, *Geoforum*, 62, p: 105-120.

بررسی بازاریابی رابطه مند بر ترجیحات مشتریان در اماکن ورزشی استان کرمانشاه و ارائه مدل. زهرا کشتمند.خیدان حاتمی.مریم السادات جاسمی

- ۱- دانشجوی دکتری مدیریت ورزشی، گروه مدیریت ورزشی، دانشگاه آزاد، سنندج، ایران (نویسنده مسول)
۲- هیئت علمی مدیریت ورزشی، گروه مدیریت ورزشی، دانشگاه علوم انسانی، دانشگاه آزاد، سنندج، ایران
۳- کارشناس ارشد مدیریت ورزشی، گروه مدیریت ورزشی، دانشگاه علوم انسانی، دانشگاه آزاد، سنندج، ایران

Email: adishgol@yahoo.com

چکیده

زمینه و هدف: هدف از پژوهش حاضر، بررسی بازاریابی رابطه مند و ترجیحات مشتریان در اماکن ورزشی استان کرمانشاه است.

روش کار: انجام تحقیق حاضر توصیفی و از نوع همبستگی بوده که به شکل میدانی صورت گرفته است. ابزار جمع آوری اطلاعات در این تحقیق پرسشنامه استاندارد بازاریابی رابطه مند کیم (۲۰۱۱) و پرسشنامه وفاداری لیم (۲۰۰۶) می باشد. جامعه آماری مورد نظر را مشتریان ۱۹۲ سالن ورزشی

اولین همایش بین المللی ورزش و توسعه پایدار

چند منظوره استان کرمانشاه که حداقل ۶ ماه سابقه فعالیت ورزشی را داشتند تشکیل داده اند، تعداد نمونه با توجه به جدول مورگان ۳۸۲ نفر تعیین و با استفاده از روش خوشه ای طبقه ای در سه منطقه محلی غرب، مرکز و شرق استان انتخاب شدند. همچنین برای تجزیه و تحلیل داده ها از روش های آماری توصیفی و استنباطی (کلموگراف اسمیرنوف، ضریب همبستگی اسپیرمن، رگرسیون ساده و چندگانه) در سطح معنی داری ($P < 0.05$) استفاده شده است، هم چنین از نرم افزار لیزرل برای ارائه مدل پژوهش استفاده گردیده است.

یافته ها: نتایج نشان داد، بین بازاریابی رابطه مند و ترجیحات مشتری رابطه مثبت و معنی داری وجود دارد. همچنین بین همه ابعاد بازاریابی رابطه مند و ترجیحات مشتری ارتباط مثبت و معنی داری وجود دارد. نتایج رگرسیون نیز نشان داد از بین ابعاد بازاریابی رابطه مند، بعد مدیریت تعارض و خود ارتباطی به ترتیب پیش بین قوی تری برای ترجیحات مشتری می باشد. با توجه به خروجی های نرم افزار لیزرل می توان گفت که داده ها نسبتاً با مدل منطبق هستند و در مجموع مدل ارائه شده، مدلی مناسب و داده ها اصطلاحاً منطبق می باشند.

کلید واژه ها: بازاریابی رابطه مند، ترجیحات نگرشی، ترجیحات رفتاری، اماکن ورزشی

مقدمه : با افزایش رقابت در بین سازمان ها در پی یافتن مشتری برای محصولات و خدمات خود و از طرفی هوشیار شدن مشتریان و سلاقی متفاوت آن ها دیگر تنها یافتن مشتری ملاک نیست بلکه سازمان ها باید بتوانند این مشتری را حفظ و نگهداری کنند. این رقابت و درک اهمیت حفظ مشتری موجب شده سازمان ها به تدریج به سمت ایجاد و حفظ روابط بلند مدت با مشتری گام بردارند که طبق نظر محققان، بازاریابی رابطه مند مناسب ترین گزینه برای دست یابی به این مهم می باشد. بازاریابی رابطه مند فرایند شناسایی، استقرار، نگهداری، رشد و در زمان نیاز پایان دادن به روابط مشتری و ذینعان به گونه ای سودآور می باشد، چنانکه هم مشتری و هم سازمان به اهداف خاص خود برسند (حسن زاده، ۱۳۹۱). بی شک امر شکل گیری وفاداری فرآیند ساده ای نیست و در پی فعالیت های خاص و مورد علاقه مشتری پس از انجام نخستین خرید او شروع به شکل گیری می نماید. فعالیت هایی که مشتری را به طور پیوسته نسبت به خرید صور گرفته و یا خدمات استفاده شده راضی و خشنودنگه می دارد (فیاض بخش، ۱۳۸۸)

اولین همایش بین المللی ورزش و توسعه پایدار

لذا هر رویکردی که بهتر بتواند این مسایل را ، محقق گرداند بیشتر مورد توجه خواهد بود. استراتژی بازاریابی رابطه مند مبتنی بر ایجاد، توسعه و حفظ ارتباط با خریداران و دیگر همکاران تجاری و تلاش برای حمایت و افزایش مشتریان یک سازمان و در نهایت افزایش سوددهی سازمان ها است که با ایجاد و حفظ این رابطه هم مشتریان و هم سازمان سود می برند، می باشد (جان^۱، ۲۰۰۴). بازاریابی رابطه مند به دنبال برقراری چنان روابطی با مشتریان هدف است که مجددا در آینده از او(شرکت) خرید کنند و دیگران را نیز به این کار ترغیب نمایند. وفاداری هدف اولیه بازاریابی رابطه مند است و گاهی اوقات حتی با خود بازاریابی رابطه مند نیز برابری می کند(تونمان^۲، ۲۰۰۷) وفاداری در یک سازمان مشتری مدار، واژه ای مثبت و دوطرفه و مبنی بر همکاری است.

بازاریابی رابطه مند به عنوان ساختاری از وابستگی بین شرکت و مشتری تعریف می شود. شرکت های تجاری می توانند روابط با مشتری را با ایجاد یک یا چند نوع وابستگی برقرار سازند. این وابستگی ها می توانند وابستگی های عاطفی ، مالی ، اجتماعی یا ساختاری باشند. وابستگی بعنوان هسته و مرکز اصلی اهمیت تعاریف اعتماد و تعهد در بازاریابی رابطه مند مورد توجه و تحقیق زیادی قرار گرفته است(پالماتیر و همکاران^۳، ۲۰۰۶). رقابت بین سازمان های از جمله سازمان های ورزشی در دنیای امروز شدت گرفته است و نحوه ارائه خدمات در بازار جهانی امروز تغییر زیادی کرده است. مهمترین تغییر بوجود آمده در کسب و کار، تغییر ارزش های قابل عرضه به خریداران می باشد که بعنوان عامل اصلی موفقیت سازمان ها نیز شناخته می شود(صمدی، ۱۳۸۸). بازاریابی رابطه مند با کشف نیازهای مشتریان ، می تواند منجر به وفاداری آنها و کاهش هزینه های شرکت شود. پژوهش ها نشان داده است که هزینه ارائه خدمات به یک مشتری وفادار بسیار کمتر از هزینه جذب و ارائه خدمات به یک مشتری جدید است . بدین ترتیب سازمان هایی که قادر به تامین انتظارهای مصرف کننده خود نباشند ، خود به خود از گردونه رقابت حذف خواهند شد(حسن زاده، ۱۳۹۱). سازمان ها می توانند تقریباً با حفظ 5 درصد از مشتریان خود سود خود را به میزان ۱۰۰ درصد افزایش دهند . گاهی مشتریان علی غم وجود خدمات ورزشی مطلوب از نحوه برخورد مسئولین مکان ورزشی رضایت ندارند، گاهی

¹ Jan

² Thunman

³ Palmatier, & etl.

اولین همایش بین المللی ورزش و توسعه پایدار

مکان ورزشی پاسخگوی سلاقی متنوع افراد نیست، و پس از مدتی فرد میل رفتن به آن مکان ورزشی را از دست می دهد و از نیاز خود را در دیگر مکان های ورزشی نیز نتوانست ارضا نماید ناخودآگاه از ورزش کناره گیری خواهد کرد، اگر این موضوع در بین افراد جامعه بررسی گردد خواهیم دید که تعداد بی شماری به این دلایل از ورزش کناره گیری نموده اند، در نتیجه شاهد بی تحرکی و به دنبال آن بیماری های مختلفی در بین مردم خواهیم شد، لذا ضروری است تا مدیران و صاحبان اماکن ورزشی در جهت ایجاد شرایطی مطلوب برای مشتریان با انواع سلاقی موجبات رضایت آنان و افزایش سود دهی خود را فراهم آورند. در استان مازندران تاکنون در زمینه وفاداری مشتری تحقیقات متعددی به صورت موردی (استخر، سالن بدن سازی) صورت گرفته است، به دلیل نبود پژوهشی در ارتباط با بازاریابی رابطه مند و ترجیحات مشتریان در اماکن ورزشی در این پژوهش محقق بر آن است تا به بررسی ارتباط بین بازاریابی رابطه مند و ترجیحات مشتریان در اماکن ورزشی استان کرمانشاه بپردازد. نتایج این پژوهش می تواند چراغ راهی برای مدیران اماکن ورزشی استان در جذب و ترجیحات مشتریان باشد.

هدف بازاریابی ورزشی تشویق مشتریان به خرید کالا و خدمات ورزشی می باشد، اماکن ورزشی بعنوان مکانی که بخش عمده خدمات ورزشی را به مشتریان ارائه می نماید با استفاده از علم بازاریابی رابطه مند می تواند پلی دو سویه بین خود و مشتریانش برقرار سازد، همچنین مدیران ورزشی باید ضمن جذب مشتری به سوی خود منجر به وفادار نمودن مشتری بخود نیز شود، و از این طریق هم رضایت مشتریان و هم کسب سود متعارفی داشته باشد. اکنون این سوال مطرح می گردد که آیا بین بازاریابی رابطه مند و ترجیحات مشتریان در اماکن ورزشی ارتباط وجود دارد؟

روش شناسی:

هدف از پژوهش حاضر، بررسی بازاریابی رابطه مند و ترجیحات مشتریان در اماکن ورزشی استان کرمانشاه است.

جامعه آماری مورد نظر را مشتریان ۱۹۲ سالن ورزشی چند منظوره استان کرمانشاه که حداقل ۶ ماه سابقه فعالیت ورزشی را داشتند تشکیل داده اند، تعداد نمونه با توجه به جدول مورگان ۳۸۲ نفر تعیین و با استفاده از روش خوشه ای طبقه ای در سه منطقه محلی غرب، مرکز و شرق استان انتخاب شدند.

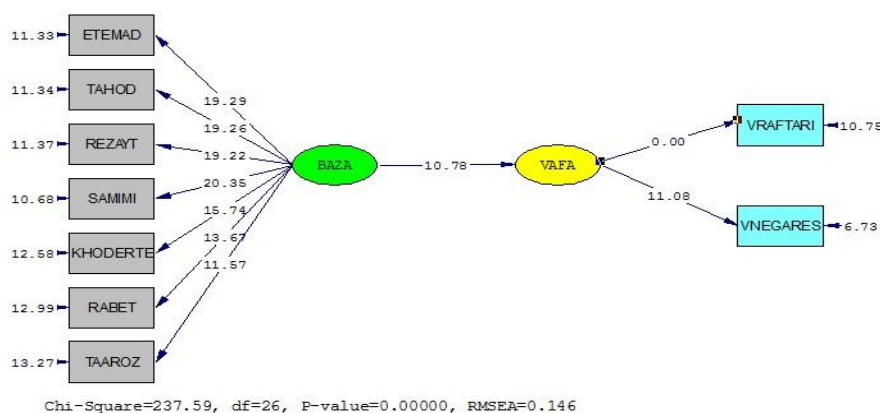
اولین همایش بین المللی ورزش و توسعه پایدار

روش انجام تحقیق حاضر توصیفی و از نوع همبستگی بوده که به شکل میدانی صورت گرفته است. ابزار جمع آوری اطلاعات در این تحقیق پرسشنامه استاندارد بازاریابی رابطه مند کیم (۲۰۱۱) و پرسشنامه وفاداری لیم (۲۰۰۶) می باشد.

همچنین برای تجزیه و تحلیل داده ها از روش های آماری توصیفی و استنباطی (کلموگراف اسمیرنوف، ضریب همبستگی اسپیرمن، رگرسیون ساده و چند گانه) در سطح معنی داری ($P < 0.05$) استفاده شده است، هم چنین از نرم افزار لیزرل برای ارائه مدل پژوهش استفاده گردیده است.

یافته ها:

نتایج نشان می دهد ۶۷/۶ درصد پاسخگویان، مشتریان سالن های ورزشی دولتی و ۳۲/۴ درصد آن ها مشتریان سالن های خصوصی بوده اند. همچنین ۴۸،۴ درصد پاسخگویان مورد مطالعه دارای سن ۲۱ تا ۳۰ سال که بیشترین مقدار را به خود اختصاص داده است، ۲۵ درصد زیر ۲۰ سال، ۲۰،۸ درصد ۳۱ تا ۴۰ سال، ۱۰ درصد بالای ۵۰ سال می باشند.

نتیجه	T - value	ضریب استاندارد (β)	رابطه
معنی دار	۱۰/۷۸	۰/۷۹	بازاریابی رابطه مند

اولین همایش بین المللی ورزش و توسعه پایدار

← ترجیحات			
Chi-square = 237.59 Df = 26 RMSEA = 0.146 GFI = 0.91 AGFI = 0.82 CFI = 0.97 NFI = 0.96 RMR = 0.032			

با توجه به مقدار معنی داری ($T = 10/78$) جدول فوق به خاطر این که در بازه ($1/96$ تا $1/96$) قرار نگرفته اند، لذا می توان گفت بین بازاریابی رابطه مند با ترجیحات مشتریان رابطه وجود دارد. با توجه به میزان تاثیر ($\beta = 0/79$) می توان گفت بین بازاریابی رابطه مند با ترجیحات مشتریان رابطه ای مثبت با شدت قوی وجود دارد، یا به عبارت دیگر به ازای یک واحد تغییر در بازاریابی رابطه مند، $0/79$ واحد در ترجیحات مشتریان تغییر به وجود می آید.

بحث و نتیجه گیری:

نتایج تحقیق حاضر نشان می دهد که بین بازاریابی رابطه مند با ترجیحات مشتریان در سالن های ورزشی استان کرمانشاه رابطه مثبت و معناداری وجود دارد مشتریان سرمایه های اصلی هر سازمان می باشند. در واقع این مشتریان هستند که با تقاضا و خواسته های خود چرخ تولید سازمان ها را به راه می اندازند لذا توجه به آن ها باید اولین و مهمترین جزو برنامه استراتژیک هر سازمانی باشد. از طرفی با توجه به ازدیاد تولید کنندگان در کالاها و خدمات مشابه دیگر مثل سابق تنها کیفیت محصول و خدمات نیست که رضایت مشتریان را جلب می کند و در نهایت آن ها را به مشتریان وفادار مبدل می سازد بلکه امروزه توجه به خود مشتری اصل مهمی محسوب می گردد به این معنا که رابطه سازمان و مشتری به قدری به هم نزدیک گردد که با جلب رضایت مشتری، آنان را بخود وفادار سازد. زمانی که سازمان با اعتماد سازی، حل مشکلات و خواسته های مشتری، و ارائه آنچه مطلوب مشتری است به پیشواز او می رود در نهایت مشتری نیز به سازمان و محصولات آن اتم از کالا یا خدمات وفادار خواهد شد. لذا با توجه به نتایج این پژوهش و ارتباط مثبت و مستقیمی که بین بازاریابی رابطه مند و ترجیحات مشتریان در اماکن ورزشی استان کرمانشاه

اولین همایش بین المللی ورزش و توسعه پایدار

وجود دارد مدیران این سالن های ورزشی با توجه به این که در اکثر مواقع سالن را به منظور فعالیت افراد به آن ها کرایه می دهند باید دقت نمایند در اوضاع رقابتی امروز با بهره گیری از بازاریابی رابطه مند است که می توانند مشتریان بیشتری به سوی خود جذب نمایند.

منابع:

حسینی زاده، بهادر. (۱۳۹۱)، "تاثیر بازاریابی رابطه مند بر رفتار خرید مشتریان باشگاه های ورزشی شهر تهران"، پایان نامه کارشناسی ارشد، ۱۳۹۱، ص: ۲۲.

صمدی، منصور و همکاران. (۱۳۸۹)، "بررسی رابطه بین تاکتیک های بازاریابی ارتباطی فروشگاه های زنجیره ای و رفتار خرید مشتریان"، نشریه مدیریت بازرگانی شماره ۲۱.

فیاض بخش، احمد. (۱۳۸۸)، "اصول و اهداف بازاریابی رابطه مند و مدیریت ارتباط با مشتری". ماهنامه تدبیر، شماره ۴۸.

Jan, j , (2004), "Factors influencing the effectiveness of relationship marketing: a meta – analysis", journal of marketing, 70, 130-153.

Palmatier, R W., Dant, R P., Grewal, D. Evans, K. (2006), "Relationship marketing in sports: A functional approach", Sport Marketing Quarterly, 15(2) , 102-110.

عوامل طبیعی موثر بر توسعه پایدار گردشگری ورزشی شمال غرب کشور

زینب نقی لو*^۱، فرشته کتبی^۲

۱- استادیار، گروه تربیت بدنی و علوم ورزشی. دانشگاه فرهنگیان، تهران، ایران (*نویسنده مسئول)

۱- استادیار، گروه تربیت بدنی و علوم ورزشی. دانشگاه فرهنگیان، تهران، ایران

*Email: (Zeinab.naghiloo.1985@gmail.com)

چکیده

زمینه و هدف: در عصر حاضر گردشگری به عنوان بزرگترین صنعت جهان و یکی از ارکان توسعه پایدار معرفی می شود و گردشگری ورزشی یکی از سریعترین بخش های رشد در این صنعت و توسعه پایدار در آینده است. بر همین اساس هدف از پژوهش حاضر بررسی عوامل طبیعی موثر بر توسعه پایدار گردشگری ورزشی شمال غرب کشور بود.

روش کار: روش پژوهش حاضر توصیفی از نوع همبستگی است. ۳۷۵ نفر از مدیران گردشگری و تربیت بدنی و ورزش منطقه به عنوان نمونه آماری انتخاب شدند. ابزار تحقیق شامل پرسشنامه ای ایرانی محقق ساخته نوبخت (۱۳۸۷) بود که روایی آن با نظرات کارشناسان و متخصصان این حوزه و پایایی آن با آزمون آلفای کرونباخ تایید شد. جهت تجزیه و تحلیل داده ها از آمار توصیفی برای توصیف داده ها و در بخش آمار استنباطی از آزمون

اولین همایش بین المللی ورزش و توسعه پایدار

کلموگروف اسمیرنوف، روش تحلیل عاملی، آزمون همبستگی پیرسون و رگرسیون خطی آنوا برای آزمون فرضیه‌ها در نرم افزار Spss نسخه ۲۱ استفاده گردید ($\alpha=0/05$).

یافته‌ها: یافته‌ها نشان دادند همه عوامل منابع طبیعی بررسی شده در پژوهش بر توسعه پایدار گردشگری ورزشی شمال غرب کشور تاثیر مثبت و معنی داری دارد ($R^2=0/71$). همچنین نتایج تحلیل عاملی نشان داد از بین عوامل منابع طبیعی، کوه‌های موجود در منطقه با بار عاملی ۰/۶۵۳ و شرایط جغرافیایی با بار عاملی ۰/۶۲۷ مهم ترین عوامل در توسعه پایدار گردشگری ورزشی شمال غرب می‌باشند.

نتیجه گیری: بنابراین ظرفیت‌های طبیعی و بلاخص کوه‌های موجود در منطقه شمال غرب کشور می‌تواند بستر مناسبی برای اجرای رویدادهای ورزشی باشد که با بهره گیری از این پتانسیل می‌توان بر مشکلات اقتصادی و شغلی فارغ التحصیلان فائق آمد. البته بایستی برای توسعه این صنعت با تقویت تاثیرات مثبت و رفع تاثیرات منفی آن و در چارچوب توسعه پایدار گردشگری ورزشی گام برداشت.

کلیدواژه‌ها: توسعه پایدار، گردشگری ورزشی، منابع طبیعی، شمال غرب کشور

۱. مقدمه:

توسعه پایدار از مبانی پیشرفت اقتصادی، اجتماعی و سیاسی در جهان امروز محسوب می‌شود (۱). برنامه‌ریزان و سیاست‌گذاران از گردشگری به عنوان یکی از ارکان اصلی توسعه پایدار یاد می‌کنند (۲) و این صنعت را یکی از عوامل توسعه اقتصادی شناخته و معتقدند جامعه محلی زمینه‌ای را فراهم می‌کند که می‌تواند کیفیت زندگی را بهبود ببخشد (۳). گردشگری در برخی کشورها مانند فیلیپین، سهم قابل توجهی از تولید ناخالص داخلی دارد و به تنهایی ۵ میلیون شغل ایجاد کرده است (۴). اکثر کشورها دریافته‌اند که توسعه پایدار صنعت گردشگری به چشم‌انداز بلندمدت اقتصادی، فرهنگی، اجتماعی و زیست‌محیطی نیاز دارد (۵). پایداری در صنعت گردشگری نیازمند توجه همه جانبه به محیط زیست در زمان حال و آینده می‌باشد و به دلیل نقشی که گردشگری می‌تواند در توسعه پایدار کشورها به خصوص در کشورهایی مانند ایران ایفا نماید، لزوم و ضرورت توجه به گردشگری حائز اهمیت فراوان است. در این میان گردشگری ورزشی یکی از منابع ارزان قیمت برای اشتغال‌زایی و توسعه پایدار می‌باشد (۴). توریسم ورزشی در رابطه با متغیرهایی چون توسعه پایدار، توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی، صلح، مشارکت، محیط زیست، برنامه‌ریزی شهری اثرات ژرفی را به جای می‌گذارد (۱). گردشگری ورزشی در طبیعت نیز نوعی توریسم طبیعی و پایدار است که با مشارکت گردانندگان بومی، برنامه‌های ورزشی و بهره‌گیری از پتانسیل‌های بومی و طبیعی گردشگری میسر می‌گردد (۷). کشور ما، علی‌رغم داشتن جاذبه‌های گردشگری طبیعی و فراوان، به علت اتخاذ نکردن سیاست‌های مؤثر همچنان نتوانسته به سهم مناسب خود در بازار گردشگری جهان دست یابد و این امر سبب شده است تا بسیاری از معضلات اقتصادی — اجتماعی کشور، که می‌تواند با

توسعه گردشگری مرتفع شود، همچنان پابرجا بماند (۸). در همین راستا استان‌های شمال غرب کشور از استان‌های سرشار از پتانسیل‌های طبیعی گردشگری ورزشی و نیازمند شدید توسعه‌ی این صنعت می‌باشد که با بهره‌گیری از این پتانسیل‌ها می‌توان بر مشکلات اقتصادی و شغلی فارغ‌التحصیلان رشته‌های تربیت بدنی و گردشگری فائق آمد و با شناسایی قابلیت‌های گردشگری ورزشی این منطقه می‌توان با همکاری دولت، مردم و بخش خصوصی گام بزرگی را در توسعه پایدار و گردشگری ورزشی برداشت. بنابراین پژوهش حاضر با هدف بررسی عوامل طبیعی موثر بر توسعه پایدار گردشگری ورزشی شمال غرب کشور انجام گردید.

۲. روش‌شناسی:

روش پژوهش حاضر توصیفی از نوع همبستگی و به لحاظ هدف کاربردی است. ابزار تحقیق پرسشنامه‌ی محقق ساخته نوبخت (۱۳۸۷) بود که روایی آن با استفاده از نظرات کارشناسان و متخصصان این حوزه و پایایی آن با آزمون آلفای کرونباخ (۰/۹۵) تایید گردید. جامعه‌ی آماری شامل مدیران ادارات ورزش و رؤسای هیأت‌های ورزشی، مدیران ادارات میراث فرهنگی و گردشگری و مدیران دفاتر فعال خدمات مسافرتی استان‌های آذربایجان شرقی، آذربایجان غربی و زنجان بود که ۳۷۰ نفر به صورت تصادفی براساس جدول مورگان به عنوان نمونه انتخاب شدند. جهت تجزیه و تحلیل داده‌ها ابتدا از آمار توصیفی برای توصیف داده‌های تحقیق و سپس در سطح آمار استنباطی از آزمون کلوگرووف اسمیرنف جهت مشخص کردن نرمال بودن جامعه، از روش تحلیل عاملی برای تعیین میزان اهمیت هریک از عوامل و جهت آزمون فرضیه‌ها از آزمون همبستگی پیرسون و رگرسیون خطی آنوا در نرم افزار Spss نسخه ۲۱ استفاده شد ($\alpha = 0.05$).

۳. یافته‌ها:

آمار توصیفی مربوط به پژوهش نشان داد که از نظر جنسیت تمام مدیران ورزشی و گردشگری مذکر و از نظر سنی جوان‌ترین آن‌ها ۲۳ سال و مسن‌ترین شان ۶۷ ساله بودند. براساس متغیر تحصیلات نیز بیشترین فراوانی با ۱۹۲ نفر (۵۱/۸ درصد) مربوط به مقطع کارشناسی بود.

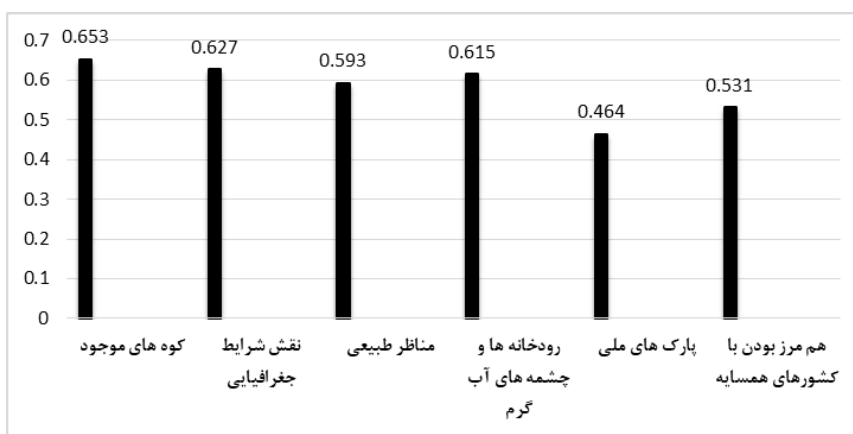
جدول ۱. نتایج رگرسیون خطی جهت پیش‌بینی توسعه پایدار گردشگری ورزشی براساس عوامل ناشی از منابع طبیعی

شاخص پیش‌بین	r^2 تعدیل شده	آزمون معنی‌داری			
		مدل رگرسیون ANOVA			
		Sig	B	Std. Error	Beta
ثابت			-۳/۲۸۶	۰/۱۲۴	
عوامل ناشی از منابع طبیعی	۰/۷۱	۰/۰۰۱	۱/۰۵۷	۰/۰۴۵	۰/۸۴
					T
					sig

* در سطح آلفای کمتر ۵ درصد معنی‌دار است: ** B: ضریب رگرسیون استاندارد نشده: B: ضریب رگرسیون استاندارد شده

اولین همایش بین المللی ورزش و توسعه پایدار

با توجه به نتایج به دست آمده از جدول ۱ ($\beta = 0.84$ و $P \leq 0.001$) و مقدار r^2 می توان گفت عوامل ناشی از منابع طبیعی تا ۷۱ درصد بر توسعه گردشگری ورزشی استان اثر معنی دار می گذارد. همچنین براساس نتایج حاصل از بار عاملی طبق نمودار ۱ مهم ترین عوامل در توسعه پایدار گردشگری ورزشی شمال غرب کشور از بین عوامل منابع طبیعی، کوه های موجود و شرایط جغرافیایی منطقه می باشد که به ترتیب با بار عاملی ۰/۶۵۳ و ۰/۶۲۷ در توسعه پایدار گردشگری ورزشی شمال غرب نقش داشتند.

نمودار ۱. عوامل ناشی از منابع طبیعی در توسعه پایدار گردشگری ورزشی شمال غرب کشور

۴. نتیجه گیری:

یافته های این پژوهش نشان داد منابع طبیعی شمال غرب کشور بویژه کوه های موجود و شرایط جغرافیایی می تواند عامل موثری در توسعه پایدار صنعت گردشگری ورزشی منطقه باشد که با نتایج تحقیقات موسوی و همکاران (۱۳۹۸)، حسن زاده (۱۳۹۳)، تیکاوا و اوسالد (۲۰۱۵) و اندرسون، بلیچفیلد و لیبارد (۲۰۱۶) هم خوانی داشت. درواقع هدف اصلی گردشگری پایدار پیرامون ارائه روش های منطقی در بهره گیری از منابع طبیعی و انسانی و ممانعت از به کارگیری غیر علمی این منابع می باشد. توسعه پایدار گردشگری دارای دو جنبه حفاظت از محیط زیست و منابع و میراث فرهنگی جوامع است. از این رو گردشگری پایدار باید با سیاست مشخص و مدونی به اجرا درآید تا بتواند حرکت امید بخشی را در توسعه همه جانبه فضاهای جغرافیایی تضمین کند. کشور ایران علی رغم داشتن پتانسیل های گردشگری بسیار، فاصله زیادی با درآمدزایی حاصل از صنعت گردشگری با کشورهای دیگر دارد. منطقه شمال غرب ایران از استان های خوش آب و هوا و غنی از منابع و مناظر طبیعی می باشد و از نظر تنوع اقلیمی، کوه ها و مناظر طبیعی، سدهای آبی، رودخانه ها و چشمه های آب گرم، آثار تاریخی و غارهای موجود جزء استان های برتر کشور می باشد که استفاده ی بهینه از منابع طبیعی ورزشی در این منطقه را ضروری می سازد. منابع طبیعی ورزشی شمال غرب کشور همیشه کوهنوردان، طبیعت گران و ماجراجویان زیادی را به خود جلب می کند که بهره گیری از فرصت های بالقوه موجود در زمینه ی فعالیت های گردشگری ورزشی رونق روزبه روز

اقتصادی فرهنگی این استان‌ها را سبب شود. جهت توسعه قابل توجه پیشنهاد می‌گردد مسئولین این منطقه از کشور با استفاده از شرایط جغرافیایی و کوه‌های موجود برنامه‌های متنوع‌تری در نظر گرفته و به رونق دیگر ظرفیت‌های طبیعی خود اهتمام ورزند. بنابراین با توجه به قابلیت‌های گردشگری ورزشی شمال غرب کشور می‌توان با همکاری دولت، مردم و بخش خصوصی گام بزرگی را در توسعه گردشگری ورزشی و رونق اقتصادی و فرهنگی منطقه برداشت و در عین حال بایستی با تقویت تاثیرات مثبت و رفع تاثیرات منفی آن در چارچوب توسعه پایدار گردشگری ورزشی حرکت نمود.

۵. منابع:

۱. صیاحی، مهدی. اصغری پوردشت بزرگ، اسماء. حاجیان سعیدی، نواب. (۱۳۹۵)، توریسم ورزشی و توسعه پایدار، سومین کنفرانس علمی پژوهشی افق‌های نوین در علوم جغرافیا و برنامه‌ریزی معماری و شهرسازی ایران، تهران، انجمن توسعه و ترویج علوم و فنون بنیادین.
۲. مهدوی، داوود. افتخاری، عبدالرضا. قیداری، رکن الدین. سجاسی، حمدالله. (۱۳۹۵)، طراحی راهبردهای توسعه پایدار گردشگری روستاهای تاریخی- فرهنگی ایران. نشریه علمی پژوهشی جغرافیا و برنامه‌ریزی، سال ۲۰، شماره ۵۶، تابستان ۱۳۹۵، صص ۲۵۷-۳۰۰.
3. Tichaawa, Tembi Maloney. & Oswald, Mhlanga. (2015). Residents' perceptions towards the impacts of tourism development: the case of Victoria Falls, Zimbabwe, African Journal of Hospitality, Tourism and Leisure Vol.4, No.1, pp.1-15.
4. Karlsson, R. (2017). Homework before homestay: The importance of host-training for sustainable tourism development. Bachelor Thesis, Linne University, available: <http://www.divaportal.org/smash/get/diva2:1065706/FULLTEXT01.pdf>, access, 07/02/2017.
5. Andersen, I. M. V., Blichfeldt, B. S., & Liburd, J. J. (2016). Sustainability in coastal tourism development: an example from Denmark, Current Issues in Tourism, 19 (5), 8-1.
6. Kamilla Swart. (2007). Toward Developing a National Sport Tourism Strategy in South Africa Beyond 2010, Politikon, Volume 34, Issue 3 December 2007, pages 373 – 391
۷. هنرور، افشار. (۱۳۸۳)، بررسی عوامل موثر بر توسعه گردشگری ناشی از برگزاری رویدادهای ورزشی بین المللی در کشور، پایان‌نامه کارشناسی ارشد، دانشگاه تربیت معلم تهران.
۸. حسینی، سیدصادق. (۱۳۹۴)، ارزیابی وضعیت آموزش راهنمایان گردشگری در ایران با رویکرد ارائه الگوی آموزشی در سطح دانشگاهی، مطالعات مدیریت گردشگری، دوره ۹، شماره ۲۸، صص ۱۱۴-۱۱۵.
۹. موسوی، میرنجف. کهکی، فاطمه سادات. جلالیان، سیداسحاق. (۱۳۹۸)، ارزیابی عناصر مؤثر بر توسعه گردشگری شهری مطالعه موردی: شهر ارومیه، فصلنامه گردشگری شهری، دوره ۶، شماره ۲، تابستان ۱۳۹۸، صص ۶۱-۷۷.
۱۰. حسن زاده، فریبا. (۱۳۹۳)، گردشگری سبز، محیط زیست و توسعه پایدار، فصلنامه فضای گردشگری، سال چهارم، شماره ۴۱، صص ۳۹-۴۷.

اثر فعالیت بدنی بر کیفیت زندگی دانشجویان شهرستان اردکان

فرشته کتبی*^۱، زینب نقی لو^۲

۲- استادیار، گروه تربیت بدنی و علوم ورزشی، دانشگاه فرهنگیان، تهران، ایران (*نویسنده مسئول)

۳- استادیار، گروه تربیت بدنی و علوم ورزشی، دانشگاه فرهنگیان، تهران، ایران

*Email: (f.kotobe@gmail.com)

چکیده

زمینه و هدف: توجه به سلامتی و کیفیت زندگی امری مهم بوده و تلاش برای افزایش تندرستی و جلوگیری از ابتلا به بیماری‌ها از طریق فعالیت بدنی و ورزش جزو اولویت‌های ملی است. در همین راستا تحقیق حاضر با هدف بررسی اثر فعالیت بدنی بر کیفیت زندگی در دانشجویان شهرستان اردکان انجام گردید.

روش کار: این تحقیق کاربردی و روش آن توصیفی از نوع همبستگی است. جامعه آماری شامل دانشجویان دانشکده پیراپزشکی اردکان (۲۵۷ نفر) بوده و نمونه برابر با جامعه در نظر گرفته شد. ابزار تحقیق شامل دو پرسش‌نامه فعالیت بدنی شارکلی (SHRKLY) و کیفیت زندگی (WHOQOL-BREF) می‌باشد. روایی ابزار با استفاده از نظرات کارشناسان و متخصصان بررسی و تایید شد. پایایی ابزار با استفاده از آزمون آلفای کرونباخ برای پرسشنامه شارکلی (۰/۷۸۵) و کیفیت زندگی (۰/۸۹۸) به دست آمد. در تجزیه و تحلیل داده‌ها از آمار توصیفی و سپس در بخش آمار استنباطی با توجه به نتایج آزمون کلموگروف اسمیرنوف، از آزمون t مستقل و تحلیل واریانس برای بررسی اختلاف میانگین‌ها و از آزمون همبستگی پیرسون و رگرسیون خطی جهت آزمون فرضیه‌ها استفاده گردید ($\alpha=0/05$).

یافته‌ها: یافته‌های این پژوهش نشان داد فعالیت بدنی بر کیفیت زندگی دانشجویان دختر اثر معنی‌داری داشت. همچنین فعالیت بدنی دانشجویان دختر بر ابعاد کیفیت زندگی آن‌ها شامل سلامت جسمی، سلامت روان‌شناختی، سلامت روابط اجتماعی و سلامت محیط زندگی اثر معنی‌داری دارد. بین کیفیت زندگی دانشجویان با فعالیت بدنی بالا و پایین نیز تفاوت معنی‌داری وجود داشت.

نتیجه‌گیری: بنابراین فعالیت بدنی می‌تواند نقش مؤثری در بهبود کیفیت زندگی و سلامتی دانشجویان بخصوص دانشجویان دختر داشته باشد، لذا انتظار می‌رود مسئولین در برنامه‌های خود زمینه مشارکت بیشتر دانشجویان در فعالیت‌های بدنی را مدنظر گرفته و از این طریق موجب ارتقای کیفیت زندگی این قشر مهم جامعه گردند.

کلیدواژه‌ها: فعالیت بدنی، کیفیت زندگی، دانشجویان، دانشکده پیراپزشکی شهرستان اردکان

۱. مقدمه:

کیفیت زندگی از مهم‌ترین مؤلفه‌های مفهوم کلی بهداشت محسوب می‌گردد به گونه‌ای که برای تعیین نیازهای حیطه سلامت و ارتقای سطح سلامتی افراد، کیفیت زندگی آن‌ها مورد بررسی قرار می‌گیرد (۱). کیفیت زندگی ارزیابی مثبت یا منفی فرد از خصوصیات زندگی و نیز میزان رضایت کلی فرد از زندگی خود می‌باشد (۲) و چهار بعد اصلی سلامت جسمانی، ذهنی و روانی، اجتماعی و محیط را دربرمی‌گیرد که این ابعاد با یکدیگر تعامل دارند (۳). از طرفی فعالیت بدنی نیز یکی از مهم‌ترین عوامل حفظ بهداشت شخصی و اجتماعی است (۴) و باعث می‌شود انسان احساس خوبی نسبت به بدن خود و بلکه به کل وجود خود پیدا کند (خودباوری) که در کیفیت زندگی نیز تاثیرگذار است (۵ و ۶). به هر نوع حرکت جسمی که به وسیله عضلات اسکلتی ایجاد می‌شود و باعث مصرف انرژی می‌گردد، فعالیت بدنی می‌گویند. درواقع فعالیت بدنی بخشی مهمی از فرایند بهبود کیفیت زندگی است، زیرا سطح انرژی را افزایش می‌دهد و سلامتی جسمی، ذهنی و روان‌شناختی و به‌طورکلی مزایای تندرستی مطلوبی را ایجاد می‌کند (۷). از آنجاکه دانشجویان در سنینی هستند که فرایند تکامل تصویر ذهنی و گسترش اطمینان به خود را می‌گذرانند و عوامل فشارزای دوره دانشجویی می‌تواند آثار منفی بر سلامت و کیفیت زندگی آنان برجای گذارد، توجه به آن و پیامدهایش و نیز اتخاذ راه‌کارهای مناسب برای رهایی از آن اهمیت خاصی دارد (۸). امروزه ورزش به‌عنوان یک عامل مهم جهت سلامتی جسم و روح دانشجویان موردتوجه قرار گرفته است و جوامع می‌کوشند تا برنامه‌های تربیت‌بدنی و ورزش را در برنامه‌های روزانه آن‌ها قرار دهند تا زندگی توأم با سلامتی و نشاط داشته باشند (۹). از آنجاکه تحقیقات بسیاری حاکی از وجود ارتباط میان کیفیت زندگی و انجام فعالیت‌های بدنی و ورزش است (۹، ۱۰، ۱۱، ۱۲، ۱۳) درحالی‌که پژوهش‌های معدودی نیز نتایج ضد و نقیضی گزارش داده‌اند (۱۴) و به دلیل اهمیت فراوان مقوله کیفیت زندگی و ضرورت توجه به ورزش و فعالیت بدنی در سطح جامعه بخصوص در میان قشر مهم جوانان و از جمله دانشجویان، بررسی‌های بیشتر ضروری به‌نظر می‌رسد تا بتوان از نتایج این دست از تحقیقات در راستای برنامه‌ریزی فعالیت‌های ورزشی برای بهبود کیفیت زندگی دانشجویان توسط مسئولین ذیربط سود جست. بنابراین تحقیق حاضر با هدف بررسی اثر فعالیت بدنی بر کیفیت زندگی در دانشجویان شهرستان اردکان انجام گردید.

۲. روش‌شناسی:

روش تحقیق توصیفی از نوع همبستگی و به لحاظ هدف کاربردی است. جامعه آماری شامل دانشجویان دانشکده پیراپزشکی شهرستان اردکان (۲۵۷ نفر) بود و چون محقق به کلیه اعضای جامعه دسترسی داشت نمونه آماری برابر با جامعه آماری در نظر گرفته شد. ابزار گردآوری اطلاعات شامل دو پرسش‌نامه فعالیت بدنی شارکلی (SHRKL) و کیفیت زندگی (WHOQOL-BREF) بود که روایی این پرسش‌نامه‌ها توسط اساتید صاحب‌نظر و کارشناسان حیطه مدیریت مورد تأیید قرار گرفت. جهت بررسی پایایی ابزار نیز میزان آلفای کرونباخ قال قبول برای پرسش‌نامه شارکلی ($r=0/785$) و پرسش‌نامه کیفیت زندگی ($r=0/898$) به‌دست آمد. برای تجزیه و تحلیل داده‌ها در نرم‌افزار SPSS نسخه ۲۱، ابتدا از آمار توصیفی (فراوانی‌ها، درصد‌ها، میانگین، انحراف معیار، ...) استفاده شد و سپس در بخش آمار استنباطی با توجه به نتایج آزمون کلموگروف اسمیرنف مبنی بر نرمال بودن جامعه، از آزمون همبستگی پیرسون و رگرسیون خطی جهت آزمون فرضیه‌های تحقیق استفاده گردید ($\alpha=0/05$).

۳. یافته‌ها:

نتایج آمار توصیفی نشان داد بیشترین فراوانی براساس متغیر جنسیت مربوط به دانشجویان دختر (۶۳/۸ درصد)، براساس مقطع تحصیلی مربوط به دانشجویان دوره کارشناسی (۹۰/۷) و در متغیر سن مربوط به رده سنی ۲۱-۲۳ سال (۵۹/۹) می‌باشد. جدول ۱. نتایج آزمون پیرسون در مورد رابطه بین کیفیت زندگی با فعالیت جسمانی دانشجویان

کیفیت زندگی			تعداد	جنسیت	متغیر
Sig	R ²	r			
۰/۰۹۶	۰/۰۳۰	۰/۱۷۴	۹۳	مرد	فعالیت جسمانی
۰/۰۰۰۱	۰/۱۵۸	۰/۳۹۷	۱۶۴	زن	

نتایج جدول ۱ حاکی از آن است بین کیفیت زندگی دانشجویان پسر با فعالیت جسمانی آن‌ها رابطه معنی‌داری وجود ندارد ($P \geq 0.05$)، اما بین کیفیت زندگی دانشجویان دختر با فعالیت جسمانی آن‌ها رابطه معنی‌داری وجود دارد ($P \leq 0.05$). نتیجه آزمون دوربین واتسون (۱/۹۶۲) انجام رگرسیون را تأیید کرد و نتایج آزمون تحلیل واریانس نیز رابطه خطی بین دو متغیر فعالیت بدنی و کیفیت زندگی ($P = 0.0001$ و $F = 30.384$) را تأیید نمود و به عبارتی ضریب تعیین معنی‌دار شد.

جدول ۲. ضرایب رگرسیون خطی

P	t	ضرایب غیراستاندارد		مدل
		خطای استاندارد	ضرایب استاندارد	
۰/۰۰۰۱	۳۰/۴۰۰	۰/۱۰۰	۳/۰۴۵	مقدار ثابت
۰/۰۰۰۱	۵/۵۱۲	۰/۳۹۷	۰/۲۲۸	فعالیت بدنی

با توجه به جدول ۲ تحلیل رگرسیون نشان داد که فعالیت بدنی ($P = 0.0001$ و $t = 5.512$) توانایی پیش‌بینی کیفیت زندگی دانشجویان دختر را دارد. براساس نتایج ضریب بتا، به ازای یک واحد افزایش در فعالیت بدنی، کیفیت زندگی (۰/۳۹۷) افزایش می‌یابد.

جدول ۳. آزمون t مستقل در مورد تفاوت کیفیت زندگی دانشجویان با فعالیت بدنی بالا و پایین

P	df	t	M±SD	تعداد	میزان فعالیت بدنی	آزمون لون		آماره متغیر
						P	F	
۰/۰۳۳	۹۱	-۲/۱۶۸	۳/۸۸ ± ۰/۳۸	۴۲	بالا	۰/۲۸۱	۱/۱۷۵	کیفیت زندگی (دانشجویان پسر)
			۳/۷۱ ± ۰/۳۶	۵۱	پایین			
۰/۰۰۰۱	۱۵۱/۲۹۱	-۵/۶۷۶	۳/۸۰ ± ۰/۲۹	۵۲	بالا	۰/۰۰۱	۱۱/۰۰۷	کیفیت زندگی (دانشجویان دختر)
			۳/۴۵ ± ۰/۴۹	۱۱۲	پایین			

نتایج جدول ۳ نیز نشان می‌دهد بین کیفیت زندگی دانشجویان پسر ($P = 0.033$ و $t = -2.168$) و دختر ($P = 0.0001$ و $t = -5.676$) با فعالیت بدنی بالا و پایین تفاوت معنی‌داری وجود دارد.

۴. نتیجه‌گیری:

یافته‌های پژوهش حاضر نشان داد فعالیت بدنی بر کیفیت زندگی دانشجویان دختر اثر معنی‌داری دارد. همچنین فعالیت بدنی دانشجویان دختر بر کیفیت زندگی آنان در ابعاد سلامت جسمانی، سلامت روان شناختی، روابط اجتماعی و محیط زندگی اثر معنی‌داری دارد. این نتایج با یافته‌های غفوری‌فرد و همکاران (۱۳۹۲)، خاکسار (۱۳۹۴)، بالورا (۲۰۱۱) و ناکامورا (۲۰۱۴) و چندین تحقیق دیگر همسو بود. اما با یافته‌های هاینرین و تارکالا (۲۰۱۶) ناهمسو بود. به نظر می‌رسد این ناهمسوئی مربوط به ویژگی‌های جامعه مورد استفاده در پژوهش هاینرین و تارکالا باشد که شامل جوانان مبتلا به دیابت بود در حالی که بقیه تحقیقات همسو چنین ویژگی نداشتند. در نهایت نتایج این تحقیق نشان از اهمیت بالای فعالیت بدنی در کیفیت زندگی دختران جوان داشت که یکی از اقشار مهم جامعه در حال حاضر و آینده و تأثیرگذار بر نسل فردا می‌باشند. این یافته‌ها می‌تواند به برنامه‌ریزان و مسئولین کمک کند تا اقداماتی اتخاذ نمایند که موجب مشارکت بیشتر دانشجویان دختر در فعالیت‌های بدنی گردد؛ اقداماتی چون گسترش امکانات ورزشی در خوابگاه‌ها، ایجاد فضاهای سرپوشیده ورزشی ویژه بانوان و ایجاد بوستان‌های

ویژه بانوان با انواع امکانات ورزشی و تفریحی و... که باعث ارتقای هر چه بیشتر کیفیت زندگی این قشر و در نهایت جامعه گردند.

۵. منابع:

1. Cynthia RK. (1998). Overview of Quality of Life Controversial Issues. In: Cynthia RK, Hindss. Quality of Life from Nursing and Perspectives. Sudbury; Jones and Bartlett. Press, 1998: 23-30.
۲. سروری خراشاد، رضا. (۱۳۸۴). مقایسه کیفیت زندگی مرتبط با تندرستی و فعالیت بدنی در اعضاء علمی دانشگاه‌های مشهد، پایان‌نامه کارشناسی ارشد، دانشگاه آزاد اسلامی واحد مشهد.
۳. مشرف جواد، بتول. (۱۳۸۰). کلیدهای کیفی در برنامه ریزی اوقات فراغت، همایش اوقات فراغت و تفریحات سالم جوانان با تأکید بر ورزش و تربیت‌بدنی، دوره اول، ص ۳۶-۳۵.
4. Graham, Williams (2007). An overview of sport programs and sport facilities available to youth in Philippolis, South Africa. Article submitted in accordance with the requirements for the Master's Degree in Development Studies in the Faculty of Economic and Management Sciences (Centre for Development Support) Bloemfontein 15 December.
5. Yang, Che-Chang. Hsu, Yeh-Liang (2008). Developing a Wearable System for Real-time. Physical Activity Monitoring in a Home Environment. Montreal, Canada.ngi
۶. گائینی، عباسعلی. رجبی، حمید. (۱۳۸۹). آمادگی جسمانی، انتشارات سمت.
۷. یمینی فیروز، مسعود. (۱۳۹۱). ارتباط بین شرکت در فعالیت‌های بدنی اوقات فراغت و کیفیت زندگی دانشجویان استان مازندران: مطالعه موردی در دانشگاه مازندران و دانشگاه شمال، پایان‌نامه‌ی کارشناسی ارشد، دانشگاه شمال.
۸. محمدی، علی. (۱۳۷۵). بررسی جایگاه تربیت‌بدنی و ورزش در مدارس علوم دینی حوزه‌ی علمیه قم از دیدگاه اساتید و طلاب علوم دینی، پایان‌نامه‌ی کارشناسی ارشد دانشگاه تربیت‌معلم تهران.
۹. واحدی، عاطفه. (۱۳۹۰). ارتباط بین شرکت در فعالیت‌های ورزشی اوقات فراغت با کیفیت زندگی دانشجویان علوم پزشکی فعال و غیرفعال، پایان‌نامه‌ی کارشناسی ارشد، دانشگاه شمال.
۱۰. غفوری فرد، سمیه و دیگران (۱۳۹۲). بررسی رابطه کیفیت زندگی و میزان فعالیت بدنی در دانش آموزان دختر. مجله علمی دانشگاه علوم پزشکی ایلام، دوره ۲۱، شماره ۲، صص ۱۵۱-۱۴۴.
۱۱. خاکساریزدی، مصطفی. (۱۳۹۴). بررسی رابطه نحوه‌ی گذران اوقات فراغت و کیفیت زندگی بازیکنان و مربیان بسکتبال شهر شیراز، پایان‌نامه‌ی کارشناسی ارشد تربیت‌بدنی. دانشگاه آزاد تفت
12. Nakamura, P. M., & Et Al. (2014). Health related quality of life is differently associated with leisure-time physical activity intensities according to gender: a cross-sectional approach. BioMed Central, DOI: 10.1186/1477-7525-12-98
13. Balboa-Castillo, T. (2011). Longitudinal association of physical activity and sedentary behavior during leisure time with health-related quality of life in community-dwelling older adults, BioMed Central, DOI: 10.1186/1477-7525-9-47.
14. Häyrynen M, Tarkka IM. (2016). Physical activity does not inevitably improve quality of life in young adults with type 1 diabetes. Diabetes Res Clin Pract. 2016 Nov; 121:99-101. doi: 10.1016/j.diabres.2016.09.010. Epub 2016 Sep 21.

اولین همایش بین المللی ورزش و توسعه پایدار

ورزش و توسعه پایدار

زینب نقی لو*^۱، رزینا نقی لو^۲

۴- استادیار، گروه تربیت بدنی و علوم ورزشی، دانشگاه فرهنگیان، تهران، ایران (*نویسنده مسئول)

۵- مربی دانشگاه جامع علمی کاربردی ابهر، زنجان، ایران

*Email: (Zeinab.naghiloo.1985@gmail.com)

چکیده

زمینه و هدف: توسعه پایدار از مبانی پیشرفت اقتصادی، اجتماعی و سیاسی در جهان امروز محسوب می شود و زمانی حاصل خواهد شد که ما علاوه بر نیازهای کنونی نسل آینده را نیز مورد توجه قرار دهیم. ورزش یکی از راههای مهم رسیدن به توسعه پایدار است به طوری که تاثیرات گسترده آن طبق آمارهای جهانی انکار ناپذیر است. بر همین اساس هدف از پژوهش حاضر بررسی ورزش و توسعه پایدار و الزامات و جنبه های مختلف آن بود.

روش کار: این مقاله یک پژوهش توصیفی مروری و به صورت کتابخانه ای است که با استفاده از منابع مختلف شامل کتابها، گزارش های معتبر، مقاله ها و سایت های علمی متعدد به مطالعه جنبه های مختلف توسعه پایدار و ورزش پرداخته است.

یافته ها: مطالعه و جمع بندی منابع و تحقیقات موجود نشان می دهد ورزش با تاثیرات شگرف در توسعه اقتصادی، فرهنگی، اجتماعی، سیاسی جوامع نقش مهمی ایفا کرده و از این رو یکی از ارکان اصلی توسعه پایدار و پیشرفت می باشد.

نتیجه گیری: فعالیت بدنی علاوه بر رشد و تکامل بدن نقش مهمی در اقتصاد هر جامعه ایفا می کند، بخش های مختلف این حوزه هم چون تاسیسات ورزشی، رویدادهای ورزشی و خدمات مرتبط با آن، ورزش درمانی، ورزش سبز افق هایی را جهت رسیدن به توسعه پایدار هر جامعه نشان می دهند که با ایجاد درک مشترک از آن در بین مردم می توان با بکارگیری درست و شایسته نیروی انسانی متخصص و توجه به محیط زیست، بازی های بومی محلی، هدایت برنامه های اوقات فراغت، گردشگری ورزشی و ایجاد فرصت های شغلی و کارآفرینی در مسیر توسعه پایدار حرکت نمود.

کلیدواژه ها: ورزش، توسعه پایدار، ورزش سبز، محیط زیست

اولین همایش بین المللی ورزش و توسعه پایدار

۱. مقدمه:

توسعه پایدار روندی پویا، رو به رشد و حاصل تغییر و تحول است (۱). صنعت ورزش یکی از ابزار کارا و ارزان قیمت توسعه پایدار بوده و با تاثیر مثبت بر ابعاد اجتماعی، اقتصادی، سیاسی، فرهنگی، از عوامل مهم توجه به انسان به عنوان محور توسعه پایدار قلمداد شود (۲). ورزش با حفظ شادابی جامعه، افزایش امید به زندگی، سلامت و انتقال ارزش های فرهنگی، ابزار کارآمد توسعه پایدار مطرح شده است. ملل پیشرفته تاثیرات شگرف ورزش را در سالم سازی جامعه، بهره وری، وفاق ملی و گذران سالم اوقات فراغت مردم، اساسی دانسته و از آن برای برقراری ارتباط بین جوامع انسانی بهره می گیرند (۳). در راستای توسعه پایدار اخیرا در ایران به ورزش توجه شده است اما علی رغم ظرفیت های موجود و انبوه قشر جوان، و نیز مشکلات اقتصادی و اجتماعی و شغلی کنونی، ایران به سهم در خورتوجه دست نیافته است. امید می رود با عنایت ویژه به ورزش، بازی های بومی محلی، اوقات فراغت، محیط زیست و ورزش سبز و با همت مسئولین و همراهی جوانان و کارشناسان بتوان گام بزرگی در جهت توسعه پایدار کشور برداشت.

۲. روش شناسی:

روش این پژوهش توصیفی، مروری و به صورت کتابخانه ای است و محقق با بررسی، مطالعه و جمع بندی منابع مختلف از جمله کتاب ها، گزارش های معتبر، مقاله ها و سایت های علمی متعدد و منابع معتبر دیگر به مطالعه جنبه های مختلف توسعه پایدار و ورزش و تربیت بدنی پرداخته است.

۳. یافته ها:

محیط زیست، ورزش سبز و توسعه پایدار

زندگی امروز با آلودگی های عصر صنعتی عجین شده و اوج چنین معضلی در مسابقات ورزشی مشهود است. طبق آمارها ضایعات تولیدی یک رویداد ورزشی مهم با تولیدات زباله یک شهر برابری می کند. از طرفی ورزش می تواند رسانه ای برای انتشار ایده توسعه پایدار باشد. امروزه در ورزش این ایده بنیادی شده: برای داشتن احساسی خوب در بدن، احتیاج به هماهنگی با محیط زیست تان دارید (۴). از این رو توسعه پایدار یعنی مدیریت روابط سیستم های انسانی و اکوسیستم ها به منظور استفاده پایدار از منابع در جهت تامین رفاه حال و آینده انسان ها و اکوسیستم ها. بنابراین توسعه پایدار محوری دوگانه (مردم و اکوسیستم) دارد (۵). طبق اصول توسعه پایدار و ورزش سبز در ورزش و تاسیسات ورزشی که تا دامنه طبیعت و کوه ها گسترش یافته، باید به محیط زیست توجه داشت. اخیرا برنامه هایی چون ورزش سبز، پاک سازی طبیعت، ممنوعیت شکار و آتش زدن باعث حفظ بیشتر محیط زیست شده است (۶ و ۷).

ورزش، اوقات فراغت و توسعه پایدار

بین چهار بعد زندگی مدرن (کار، مسکن، ارتباطات و اوقات فراغت)، شهر سازان اوقات فراغت را مهم تر دانسته اند. هدایت این اوقات با جلوگیری از مشکلات اجتماعی نقش عمده ای در توسعه پایدار ایفا می نماید. ورزش یکی از پایه های اساسی اوقات فراغت در جامعه شناسی و برنامه ریزی شهری مطرح گردیده و روانشناسان ورزش را به شهروندان مبتلا به افسردگی و اضطراب توصیه می کنند (۸). اوقات فراغت موجب اعتلای وجودی، ارتقای توانمندی و قابلیت افراد جامعه گشته و منابع انسانی کارآمدتری می سازد، که منابع انسانی نیز از مهم ترین سرمایه های توسعه هر کشوری است (۹).

گردشگری ورزشی و توسعه پایدار

بشر برای فرار از دگرگونی محیط زیست و تحولات محیط های شهری، مشتاق تفریح در طبیعت و گردشگری می باشد. گردشگری نیاز درونی انسان ها و یکی از فعالیت های مهم کشورها، شاخص اقتصادی و تامین کننده منافع ملی است. امروزه اقتصاد گردشگری یکی از ارکان اصلی اقتصاد تجاری جهان می باشد. سیاست گزاران از گردشگری به عنوان رکن اصلی توسعه پایدار یاد کرده و معتقدند با برنامه ریزی اصولی و شناسایی مزیت ها و محدودیت های آن می توان نقش موثری در پایداری توسعه منطقه

اولین همایش بین‌المللی ورزش و توسعه پایدار

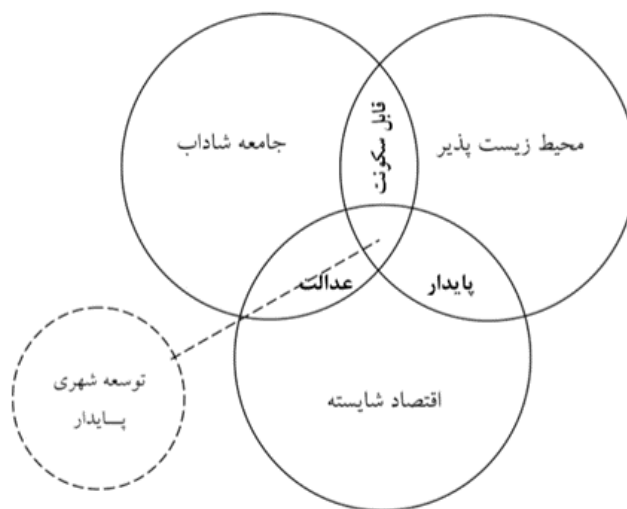
داشت (۱۰). گردشگری ورزشی یکی از سریع‌ترین بخش‌های رشد در این صنعت و پایداری توسعه در آینده شناخته شده است. طبق تحقیقات توریسم ورزشی تأثیرات شگرفی بر توسعه پایدار، توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی، محیط زیست دارد (۱).

بازی‌های بومی محلی و توسعه پایدار روستایی

ورزش‌های بومی محلی از ابزار کارآمد و کم‌هزینه توسعه پایدار می‌باشد. تحقیقات مبین تأثیرات مثبت این بازی‌ها بر افزایش قدرت بدنی، تقویت ارزش‌های اخلاقی و اجتماعی است. سرگرمی‌های بومی و سنتی از ستون‌های استوار فرهنگ بومی، برخاسته از اراده و خرد جمعی، منطبق بر علایق فرهنگی و هنری جامعه، در توسعه فرهنگی روستاها موثر می‌باشد (۱۱ و ۱۲). این بازی‌ها در جذب گردشگران و توسعه اقتصادی موثر بوده و گردشگران بسیاری به واسطه فرهنگ قوی یک منطقه که بازی‌های بومی از نمادهای آن است، به آن منطقه سفر کرده‌اند (۱۳ و ۱۴). احیا و ترویج این بازی‌ها می‌تواند پاسخگوی اهداف متعدد توسعه روستایی باشد و همراهی این بازی‌ها با برنامه‌های توسعه روستایی، علاوه بر تامین نیروی انسانی سالم و فعال، افزایش مشارکت روستاییان و همبستگی اجتماعی، حفظ ارزش‌های محلی، غنی‌سازی اوقات فراغت، به جامعه‌ای بانشاط با بهره‌وری بالا و ارتقای زندگی روستاییان منجر می‌شود (۲).

ورزش و توسعه پایدار شهری

توسعه شهری از برجسته‌ترین زیرشاخه‌های توسعه پایدار است. شهر بستر تحولات اقتصادی - صنعتی نوین، زایش فرهنگ‌های نو و مدرن است. جایگاه انسان در فضای شهری و رشد شدید جمعیت لزوم توجه به توسعه شهری را افزون کرده است (۸). با توجه به شکل ۱ شاخص‌های توسعه پایدار شهری: جامعه شاداب، اقتصاد شایسته و محیط زیست می‌باشد. توسعه پایدار شهری در هم‌پوشانی دوبه‌دوی این سطوح دست‌یافتنی است (۱۵ و ۱۶). گردشگری ورزشی از راهبردهای توسعه پایدار شهری و عامل نشاط جامعه، ایجاد اشتغال، منبع درآمد می‌باشد. همچنین، ورزش و فضای سبز شهری است که با الگوی فعالیت بدنی و حیات سبز، محیط زیست انسان شهرنشین را قابل سکونت کرده با آثار سوء تکنولوژی مقابله می‌کند (۱۷ و ۱۸).

شکل ۱. شاخص‌های توسعه پایدار (۱۵)

۴. نتیجه‌گیری:

توسعه امری است مستمر که جنبه‌های مختلفی نظیر اقتصادی، اجتماعی، فرهنگی سیاسی را دربرمی‌گیرد. بدن با ورزش سالم می‌شود و عقلانیت بدن‌های سالم، قطار توسعه را سرعت می‌دهند. مهارت و خلاقیت، کارآفرینی و بهره‌وری، توانمندی ذهنی، تحقیق و پژوهش، آینده‌نگری و برنامه‌ریزی و بلوغ فکری ماحصل عقل‌های سالم و بدن‌های سالم است. بنابراین ورزش ارزان‌ترین و سریع‌ترین ابزار توسعه پایدار است و اولین اقدام در گسترش این صنعت ایجاد درک مشترک از ورزش در بین مردم به کارگیری درست و شایسته نیروی انسانی متخصص است، همچنین توجه به محیط زیست و ورزش سبز، گردشگری ورزشی، برنامه‌های اوقات فراغت، تاسیسات ورزشی، ایجاد فرصت‌های شغلی و کارآفرینی در توسعه پایدار ضروری است. به این امید که جامع و

مسئولین به این باور برسند که اولویت اول جامعه ورزش و تربیت بدنی بوده و برنامه ها در مسیری باشد که بتوانیم فاصله خود را با کشورهای پیشرفته کمتر کرده به جایگاه واقعی کشور عزیزمان دست یابیم.

۵. منابع:

۱. صیاحی، مهدی. اصغری پوردشت بزرگ، اسماء. حاجیان سعیدی، نواب. (۱۳۹۵)، توریسم ورزشی و توسعه پایدار، سومین کنفرانس علمی پژوهشی افق‌های نوین در علوم جغرافیا و برنامه‌ریزی معماری و شهرسازی ایران، تهران، انجمن توسعه و ترویج علوم و فنون بنیادین.
۲. پاپزن، عبدالحمید. آگهی، حسین. شاهمرادی، مهنا. (۱۳۹۵)، مؤلفه‌های اصلی ورزش‌های بومی و محلی به منظور بهره برداری در توسعه پایدار روستایی: مورد مطالعه بازی‌ها و ورزش‌های بومی و محلی شهرستان کرمانشاه. نشریه توسعه محلی (روستایی-شهری)، دوره هشتم، شماره ۱، بهار و تابستان ۱۳۹۵، سس ۸۹-۱۱۲.
۳. قالیباف، محمد باقر. (۱۳۸۹)، نگاه راهبردی به نظام ورزش در کشور، تهران: نگارستان حامد.
۴. ابی زاده، الناز. جوهری، فاطمه. هدفی، فرزانه. (۱۳۸۵)، ورزش و بازی‌های سبز- گامی نوین در جهت پایداری شهر، اولین همایش ملی شهر و ورزش، تهران، https://www.civilica.com/Paper-NCCS01-NCCS01_037.html
۵. زاهدی، شمس السادات. نجفی، غلامعلی. (۱۳۸۵)، بسط مفهومی توسعه پایدار، فصلنامه مدرس علوم انسانی، دوره ۱۰، شماره ۴، زمستان ۱۳۸۵، صص ۷۶-۴۳.
6. Astiaso Garcia, Davide. (2017). Green areas management and bioengineering techniques for improving urban ecological sustainability. Sustainable Cities and Society. Volume 30, April 2017, Pages 108-117
7. Olafsdottir, Gunnthora. Paul Cloke Claus Vögele. (2017). Place, green exercise and stress: An exploration of lived experience and restorative effects. Health & Place. Volume 46, July 2017, Pages 358-365
۸. صدریا، اسداله. (۱۳۸۵)، ورزش و توسعه پایدار (محیط زیست)، اولین همایش ملی شهر و ورزش، تهران، https://www.civilica.com/Paper-NCCS01-NCCS01_001.html
۹. اسلامی، مریم. عبدی، تقی. اسلامی، عباس. (۱۳۹۵)، کارکردهای اوقات فراغت و توسعه، دهمین کنگره پیشگامان پیشرفت، تهران، مرکز الگوی اسلامی ایرانی پیشرفت، https://www.civilica.com/Paper-KPIP10-KPIP10_287.htmlaAT21FGHCWZ
۱۰. زردان، میثم. منصوربهنی، مسلم. (۱۳۹۴)، گردشگری روستای و اصول توسعه گردشگری پایدار، همایش ملی عمران و معماری با رویکردی بر توسعه پایدار، مرداد ماه ۱۳۹۴.
۱۱. نقوی، محمد رضا. مریدالسادات، پگاه. فتاحی، احداالله. عبادیان، مه‌بید. (۱۳۹۲)، ارزیابی جایگاه بازی‌های بومی و محلی در توسعه مناطق روستایی (نمونه موردی دهستان میانکاله شهرستان بهشهر)، نشریه برنامه ریزی و آمایش فضا، دوره هفدهم، شماره ۴، صص ۱۲۸-۱۱۱.
۱۲. رضانی نژاد، رحیم. (۱۳۹۱)، تاریخ تربیت بدنی و علوم ورزشی، گیلان: انتشارات شمال پایدار.
۱۳. غفوری، فرزاد. (۱۳۹۳)، الگوی توسعه گردشگری بر مبنای توسعه بازی‌های بومی و محلی در کشور، مطالعات مدیریت ورزشی، دوره هشتم، شماره ۲۴، صص ۱۷۴-۱۵۳.

14. Medojevic Jovo; Milosavljevic, Sasa; Punisic, Milan (2011). Paradigms of rural tourism in Serbia in the function of village revitalization. Journal of Studies and Research in Human Geography, 5.2, 93-102.
15. Shahabian, P. (2004). Health and Sustainable Urban Development. Shahrnaz Journal, 3, 36-40.
۱۶. شهابیان، پویان. (۱۳۹۰)، بررسی نقش و اثرات گردشگری شهری در توسعه پایدار شهر؛ با تأکید بر ادراک ساکنان، نشریه آرمان شهر، شماره ۷، زمستان و پاییز ۱۳۹۰، صص ۱۲۱-۱۳۲.
17. Shahabian, P. (2008). Urban Tourism and Development. Bon Journal, 76, 30-35.
18. Schulenkorf, Nico. (2017). Managing sport-for-development: Reflections and outlook. Sport Management Review. Volume 20, Issue 3, June 2017, Pages 243-251.

شناسایی چالش ها و موانع توسعه ورزش های راکتی (بدمینتون و تنیس) در ایران
مهدی صیاحی^۱، اسماء اصغری پور دشت بزرگ^{۲*}

۱. کارشناسی ارشد تربیت بدنی و علوم ورزشی (حرکات اصلاحی و آسیب شناسی ورزشی)، دانشکده علوم انسانی، دانشگاه آزاد اسلامی، بروجرد، لرستان، ایران.
۲. کارشناسی ارشد جغرافیای طبیعی (اقلیم شناسی در برنامه ریزی محیطی)، دانشکده علوم انسانی، دانشگاه آزاد اسلامی، اهواز، خوزستان، ایران. (*نویسنده مسئول).

*Email: (a.asgharipoor1362@yahoo.com)

چکیده

زمینه و هدف: پژوهش حاضر در پی یافتن شناسایی چالش ها و موانع توسعه ورزش های راکتی در ایران و و ارائه راهکارهای توسعه پایدار از دید نخبگان این رشته های ورزشی می باشد.

روش کار: مقاله حاضر، با روش توصیفی- تحلیلی و با استناد به مطالعات و بررسی های کتابخانه ای و بررسی اسناد و مدارک علمی جمع آوری شده است.

یافته ها: بی توجهی فدراسیون بدمینتون و تنیس به توسعه این ورزش در کشور، عدم همکاری آموزش و پرورش با فدراسیون بدمینتون و تنیس در جذب و هدایت افراد با استعداد، عدم استفاده از مربیان خارجی در ورزش های راکتی، کمبود مربیان متخصص در زمینه پرورش ورزشکاران پایه، کمبود استعدادهای بالقوه در ورزش های راکتی، نبود استعدادیابی اصولی برای جذب استعدادهای بالقوه، عدم همکاری دانشگاه ها با فدراسیون بدمینتون و تنیس در امر انتقال علم روز این ورزش ها، کمبود یا عدم وجود مدارس ورزش های راکتی در کشور، نداشتن برنامه ها و سیاست های بلندمدت برای توسعه ورزش های راکتی از پایه از سوی متولیان امر و... از مهم ترین چالش ها و موانع توسعه ورزش های راکتی (بدمینتون و تنیس) در ایران می باشند.

نتیجه گیری: در مجموع یافته های تحقیق، وجود ۲۵ چالش و مانع اساسی در ورزش های راکتی (بدمینتون و تنیس) کشور را نشان داد. بعضی از این چالش ها و موانع، ریشه در مدیریت ضعیف و وضعیت اقتصادی نامطلوب جامعه دارند، که شاید برطرف کردن آن ها نیاز به تغییرات اساسی در ساختار مدیریتی و اقتصادی جامعه داشته باشد، برخی چالش های دیگر هم وجود دارند که: با مدیریت صحیح و سیاست گذاری درست مسئولان مربوطه ورزش های راکتی، قابل برطرف کردن هستند. با توجه به موانع شناسایی شده در مطالعه حاضر، پیشنهاد می شود مسئولان و سیاست گذاران کلان ورزش، مسئولان ورزش های راکتی (بدمینتون و تنیس) کشور و سازمان های مربوطه در سطح کشور تأملی جدی در مورد موانع توسعه ورزش های راکتی داشته باشند و با اتخاذ راهکارهای اجرایی و مطابق با برنامه ای زمان بندی شده، در راه توسعه ورزش های راکتی (بدمینتون و تنیس) کشور و متناسب با آن پیشرفت ورزش کشور گام بردارند.

کلیدواژه ها: چالش ها، موانع، توسعه، ورزش های راکتی، بدمینتون و تنیس

۱. مقدمه:

امروزه ورزش به عنوان یک پدیده مدرن، نقش کارکردی و جایگاهی انکارناپذیر در جوامع یافته است. رابطه ورزش با مقولاتی چون توسعه پایدار، توسعه اقتصادی، توسعه اجتماعی، صلح، مشارکت، محیط زیست و...، اثرات ژرفی را بر وضعیت جوامع معاصر بر جای نهاده است (۱). مهم ترین پیامدهای ورزش از حیث سلامت جسمانی و روانی، بهداشتی و اجتماعی شامل تأمین سلامت و بهداشت بدن، پرورش روان و ایجاد زمینه برای استقلال شخصیت، دستیابی به شادابی و نشاط و توسعه مهارت های اجتماعی است. آثار مثبت فوق در تمامی مراحل زندگی فرد از کودکی تا کهنسالی حائز اهمیت بوده و منحصر به دوره خاصی از زندگی نیستند (۲). انجام ورزش های راکتی همان طور که از نامش پیداست به وجود راکت بستگی دارد و شامل مجموعه ورزش هایی است که در آن از راکت و توپ استفاده می شود. ورزش های راکتی بسیار پرتحرک بوده و ورزشکار حین بازی کالری زیادی می سوزاند. این دسته از ورزش ها در سطح حرفه ای به تناسب اندام نیاز دارد و پارامترهای استقامت هوازی، چابکی، قدرت، سرعت و دقت در بازیکن باید در نظر گرفته شود. ورزش های راکتی نیاز به هماهنگی خوب بدن و توسعه حرکات پیچیده راکت دارد. بیشتر ورزش های راکتی بین دو نفر یا دو تیم دونفره برگزار می شود. در گذشته دسته راکت ها فقط از ورقه های چوبی ساخته می شدند ولی امروزه از فیبر کربن، فایبر گلاس، سرامیک و فلزهایی مانند آلومینیوم و تیتانیوم در ساخت آن ها استفاده می شود. نخ های به کار رفته در بعضی از راکت ها از روده حیوانات به دست می آمد که امروزه جای خود را به نایلون، پلی آمید و مواد دیگر داده است (۳). ورزش ابزاری برای ارتقاء سطح رفاه، آسایش و همچنین راهی برای تقلیل استرس ها و عوامل خطرزای تندرستی در آحاد جامعه است، و امروزه فعالیت های غیرحرکتی سهم عمده ای از زندگی افراد را به خود اختصاص داده است و در این میان نقش ورزش بسیار کمرنگ شده است و عواملی مانند وضعیت های فرهنگی اجتماعی باعث گردیده تا فعالیت های ورزشی در بین افراد مختلف، متفاوت باشد (۴). لذا تحقیقات متعددی در زمینه موانع پرداختن به ورزش صورت گرفته است. انجام پژوهش هایی از این دست برای توسعه منطقه ای ورزش در کشور شایان توجه است. از این رو به نظر می رسد که شناسایی چالش ها و موانع توسعه ورزش های راکتی (بدمینتون و تنیس) در ایران و شناخت راهبرد توسعه این رشته های ورزشی و ارائه راهکارهای اجرایی ضروری می باشد.

۲. روش شناسی:

اولین همایش بین‌المللی ورزش و توسعه پایدار

روش تحقیق در این مقاله توصیفی - تحلیلی می باشد. اطلاعات مورد نیاز از طریق مطالعات کتابخانه ای و بررسی اسناد و مدارک علمی جمع آوری شده است.

۳. یافته‌ها:

موانع فعالیت بدنی، مسائل و محدودیت‌هایی را دربر می گیرد که افراد را از اقدام به انجام فعالیت های بدنی و ورزشی باز می دارد و یا تعهد آن ها را نسبت به ادامه فعالیت های پیشین محدود می کند. به طور کلی، می توان گفت مواردی که به عنوان موانع چالش ها و موانع توسعه ورزش های راکتی (بدمینتون و تنیس) در ایران شناخته شد، زنجیروار به هم مرتبط هستند و در برنامه ریزی برای رفع این موانع باید به ماهیت و میزان اهمیت آن ها از دیدگاه مربیان، بازیکنان و حامیان ورزش های راکتی توجه نمود (۵). از جمله چالش ها و موانع توسعه ورزش های راکتی (بدمینتون و تنیس) در ایران شامل موارد زیر می باشد:

۱. بی توجهی فدراسیون بدمینتون و تنیس به توسعه این ورزش در کشور
۲. عدم همکاری آموزش و پرورش با فدراسیون بدمینتون و تنیس در جذب و هدایت افراد با استعداد
۳. عدم استفاده از مربیان خارجی در ورزش های راکتی
۴. کمبود مربیان متخصص در زمینه پرورش ورزشکاران پایه
۵. کمبود استعدادهای بالقوه در ورزش های راکتی
۶. نبود استعدادیابی اصولی برای جذب استعدادهای بالقوه
۷. عدم همکاری دانشگاه ها با فدراسیون بدمینتون و تنیس در امر انتقال علم روز این ورزش ها
۸. کمبود یا عدم وجود مدارس ورزش های راکتی در کشور
۹. نداشتن برنامه ها و سیاست های بلندمدت برای توسعه ورزش های راکتی از پایه از سوی متولیان امر
۱۰. کمبود تجهیزات و امکانات سخت افزاری در ورزش های راکتی
۱۱. بی توجهی رسانه های گروهی در ترویج ورزش های راکتی در کشور
۱۲. بی توجهی وزارت ورزش و جوانان کمیته ملی المپیک به ورزش های راکتی

اولین همایش بین المللی ورزش و توسعه پایدار

۱۳. فرهنگ سازی ضعیف در زمینه ورزش های راکتی و استفاده از امکانات ورزشی
۱۴. نامناسب بودن سیستم های گرمایشی و سرمایشی در اماکن ورزشی سرپوشیده
۱۵. عدم برگزاری دوره های آموزشی رشته های بدمینتون و تنیس در ساعات فوق برنامه
۱۶. عدم وجود بودجه کافی در اداره ورزش و جوانان و آموزش و پرورش
۱۷. عدم برگزاری مسابقات مداوم در اقشار مختلف کشور به صورت مجزا (بین دانش آموزان، دانشجویان، کارمندان، آزاد و...)
۱۸. عدم گزینش مدیران و مسئولین بر اساس نظام شایسته سالاری در فدراسیون و هیأت بدمینتون و تنیس
۱۹. عدم استفاده از شیوه های مشارکتی (تشکیل جلسات و استفاده از نظر خبرگان) در مدیریت هیأت بدمینتون و تنیس
۲۰. عدم استفاده بهینه از اماکن و تأسیسات ورزشی موجود در جهت توسعه ورزش های بدمینتون و تنیس
۲۱. کمبود امکانات و تجهیزات تخصصی ویژه ورزش های بدمینتون و تنیس در سالن ها جهت (آموزش، تمرین و مسابقه)
۲۲. عدم توجه کافی مسئولین ادارات تربیت بدنی، آموزش و پرورش به توسعه ورزش راکتی در مدارس
۲۳. کاهش علاقه مندی و استقبال خانواده ها جهت مشارکت دادن فرزندان شان در ورزش های بدمینتون و تنیس
۲۴. عدم استفاده از متخصصین روانشناس در کادر فنی باشگاه ها جهت افزایش انگیزه در بازیکنان
۲۵. عدم توجه به مدارس و معلمان ورزش به عنوان مهم ترین زیربنای توسعه ورزش. در این پژوهش به ارائه برخی راهکارهای توسعه پایدار ورزش های راکتی (بدمینتون و تنیس) پرداخته می شود. امید است که این راهکارها که بر اساس موانع موجود در مسیر توسعه ورزش های راکتی و با استفاده از نظرات صاحب نظران در این حوزه تدوین شده است گامی هر چند کوچک برای توسعه پایدار ورزش های راکتی (بدمینتون و تنیس) باشد.

راهکارهای اقتصادی توسعه پایدار ورزش های راکتی (بدمینتون و تنیس) در ایران

۱. تقویت و حمایت از بخش خصوصی جهت مشارکت در فعالیت های توسعه ای و مدیریت باشگاه های ورزشی.
۲. حمایت مالی فرمانداری، شهرداری، اداره دارایی و سایر ادارات دولتی از هیأت ورزش های راکتی (بدمینتون و تنیس).
۳. ایجاد بیشترین فرصت های بازاریابی، تجاری و تبلیغاتی برای جذب منابع و حامیان مالی در توسعه ورزش های راکتی (بدمینتون و تنیس).
۴. ایجاد شرکت ها و فعالیت های تجاری جهت تقویت بنیه مالی و درآمدزایی برای بازیکنان که باعث اشتغال زایی، کسب درآمد، پشتوانه مادی برای تقویت تیم ها و انگیزش برای ادامه کار به صورت اصولی.

راهکارهای مدیریتی و اجرایی توسعه پایدار ورزش های راکتی (بدمینتون و تنیس) در ایران

۱. انتصاب مدیران اجرایی در هیأت و باشگاه ها بر اساس معیارهای شایستگی، تجربه، مهارت های انسانی و ورزشی.
۲. پرهیز مدیران عالی از تصمیم گیری های مقطعی و سیاسی و تغییرات ناگهانی مدیران جهت ایجاد امنیت تثبیت شغلی مدیران کارآمد و موفق.
۳. استفاده، درگیر کردن و تشویق مدیران کارآمد و صاحب نظر و با تجربه برای مشارکت در توسعه ورزش های راکتی (بدمینتون و تنیس).
۴. انجام تبلیغات و تشویق نوجوانان و جوانان و ایجاد انگیزه جهت مشارکت و فعالیت در کلاس های آموزشی ورزش های راکتی (بدمینتون و تنیس).

راهکارهای نگرشی و حمایتی مسئولین در توسعه پایدار ورزش های راکتی (بدمینتون و تنیس) در ایران

۱. تأسیس و حمایت نشریات ورزشی محلی و سایت های اینترنتی مختص ورزش های راکتی (بدمینتون و تنیس).
۲. توجه مسئولین به ورزش های راکتی (بدمینتون و تنیس) بانوان و ایجاد امکانات و زمینه های مشارکت بانوان در جهت تحقق عدالت اجتماعی.

اولین همایش بین المللی ورزش و توسعه پایدار

۳. تشویق مسئولین آموزش و پرورش کشور به عنوان عامل کلیدی در توسعه ورزش های راکتی (بدمینتون و تنیس) با مشارکت گسترده تر و بیشتر برنامه های توسعه.
۴. ایجاد ساز و کار جهت تشویق و تقدیر از مربیان، بازیکنان و حامیان ورزش های راکتی (بدمینتون و تنیس).

راهکارهای امکاناتی و تجهیزاتی توسعه پایدار ورزش های راکتی (بدمینتون و تنیس) در ایران

۱. استفاده بهینه از اماکن و تأسیسات ورزشی موجود در جهت توسعه ورزش های راکتی (بدمینتون و تنیس).
۲. فراهم نمودن زمینه استفاده از فضاهای روباز و سرپوشیده آموزش و پرورش توسط شهروندان در ساعات تعطیلی مدارس در جهت توسعه ورزش های راکتی (بدمینتون و تنیس).
۳. طراحی و تغییر در شکل، رنگ و معماری کلیه اماکن و مجموعه های ورزشی مختص ورزش های راکتی (بدمینتون و تنیس).
۴. تجهیز و راه اندازی سالن های ورزشی اختصاصی ورزش های راکتی (بدمینتون و تنیس) ویژه کودکان و خردسالان، جهت فرهنگ سازی و توسعه پایه ای ورزش های راکتی.

۴. نتیجه گیری:

به طور کلی نتایج نشان داد که ورزش های راکتی با موانع و محدودیت های مختلفی روبه روست و یکی از مشکلاتی که ورزش های راکتی با آن مواجه است، ناهماهنگی بین مسئولان و عدم شایسته سالاری در انتخاب مدیران است. به طوری که هیأت ورزش های راکتی به عنوان متولی این ورزش عملکرد ضعیفی داشته است و برنامه ای جامع برای هماهنگی فعالیت هیأت های ورزش های راکتی شهرستان ها وجود ندارد و به بحث استعدادیابی، توسعه و آموزش پایه ای ورزش های راکتی توجه جدی نمی شود. بنابراین بر اساس موانع و محدودیت هایی که در این پژوهش با استفاده از نظر متخصصان شناسایی شدند، باید برنامه ریزی راهبردی و اصولی برای از میان برداشتن این موانع و در نهایت توسعه همه جانبه ورزش های راکتی صورت گیرد و اقدامات عملیاتی برای اجرای آن ها به کار گرفته شود. با توجه به اهمیت رشته های ورزشی در کشور و ورزش های راکتی (بدمینتون و

تنیس) به عنوان یکی از رشته های مهیج و پر طرفدار در کشور، سازمان های مربوطه به ورزش های راکتی، اعم از وزارت ورزش، کمیته ملی المپیک و فدراسیون بدمینتون و تنیس با برنامه ریزی دقیق تر و مد نظر قرار دادن اهداف بلندمدت و استراتژیک و با کمک نهادهایی چون رسانه های گروهی و آموزش و پرورش در هموار کردن چالش ها و موانع رشته بدمینتون و تنیس همت گمارند. اهمیت دادن به استعدادیابی، پرورش نیروی انسانی متخصص، افزایش بودجه و تأمین منابع مالی از طریق اسپانسرها، تأمین و استانداردسازی امکانات و تجهیزات رشته بدمینتون و تنیس، برگزاری منظم لیگ و مسابقات، بهبود و افزایش عملکرد مدیریتی در سطح هیئت های استان ها، از دیگر راهکارهای مناسب در توسعه ورزش های راکتی (بدمینتون و تنیس) می باشند.

منابع:

۱. مالمیر، مهدی (۱۳۸۵)، اثرات ورزش بر توسعه شهری، اولین همایش ملی شهر و ورزش، تهران.
۲. زاهدی، نسرین (۱۳۹۰)، مقایسه و اولویت بندی راهکارهای توسعه ورزش همگانی کشور از دیدگاه مدیران، کارشناسان و صاحب نظران، پایان نامه کارشناسی ارشد، دانشکده تربیت بدنی و علوم ورزشی، دانشگاه شمال.
۳. شعبانی، عباس، کرمی، محسن (۱۳۹۳)، بررسی موانع توسعه ورزش بدمینتون در ایران، سومین همایش ملی دانشجویی علوم ورزشی دانشگاه شهید بهشتی، تهران.
۴. پارساجو، علی، جوادی پور، محمد (۱۳۹۴)، موانع توسعه ورزش در بین کارکنان ادارات دولتی استان همدان، نهمین همایش بین المللی تربیت بدنی و علوم ورزشی، اسفندماه، تهران.
۵. مهدی زاده، رحیمه، اندام، رضا، روزبهانی، شهناز (۱۳۹۲)، موانع توسعه ورزش همگانی در دانشگاه ها، پژوهش در ورزش های دانشگاهی، شماره ۳، تابستان، صص ۱۰۹-۱۲۶.

ارزیابی مدل مسیر پیشرفت، تجاری سازی و درآمدزایی باشگاه های فوتبال ایران

مهدی صیاحی^۱، اسماء اصغری پور دشت بزرگ^{۲*}

۱. کارشناسی ارشد تربیت بدنی و علوم ورزشی (حرکات اصلاحی و آسیب شناسی ورزشی)،
دانشکده علوم انسانی، دانشگاه آزاد اسلامی، بروجرد، لرستان، ایران.

۲. کارشناسی ارشد جغرافیای طبیعی (اقلیم شناسی در برنامه ریزی محیطی)، دانشکده علوم
انسانی، دانشگاه آزاد اسلامی، اهواز، خوزستان، ایران. (*نویسنده مسئول).

*Email: (a.asgharipoor1362@yahoo.com)

چکیده

زمینه و هدف: هدف پژوهش حاضر، ارزیابی و بررسی مدل مسیر پیشرفت، تجاری سازی و درآمدزایی باشگاه های فوتبال ایران می باشد.

روش کار: مقاله حاضر، با روش توصیفی - تحلیلی و با استناد به مطالعات و بررسی های کتابخانه ای و بررسی اسناد و مدارک علمی جمع آوری شده است.

یافته ها: در میان همه ورزش ها، فوتبال بیشترین گستردگی و انتشار را در قرن بیستم داشته و سهم عمده ای از کل صنعت ورزش را به خود اختصاص داده است. امروزه فوتبال به یک بازار تبدیل شده و میلیاردها دلار سرمایه گذاری بر روی آن انجام گرفته است. هزینه های افراطی نقل و انتقالات، مبالغ نجومی برای امضای قرارداد با بازیکن ها، مجادله و رقابت بین اسپانسر ها برای جذب ستاره ها در جهت ترویج و تبلیغ محصولات شان، مذاکرات بی پایان برای به دست آوردن حق پخش رسانه ای، تلاش مدیران حرفه ای به منظور الگو کردن تیم شان برای جذب سرمایه گذاران بالقوه، همه این ها تنها جزئی از دنیای فوتبال امروز است.

نتیجه گیری: یافته های حاصل از تحلیل مصاحبه ها به ارائه سه مدل مفهومی مسیر پیشرفت باشگاه های فوتبال، سازوکار تجاری سازی و مدل درآمدزایی آن ها منجر گردید. به صورت کلی فرآیند مسیر پیشرفت صنعت فوتبال در ایران دچار بی نظمی و پیچیدگی خاصی است، که قسمتی از آن به

اولین همایش بین المللی ورزش و توسعه پایدار

دلایل فرهنگی و مابقی ناشی از ضعف مدیریت کلان ورزش و فوتبال، فقدان برنامه استراتژیک، مدیریت سیاسی غالب، باشگاه داری دولتی، اقتصاد درون گرا و... است. مدل تجاری سازی بر چهار رابطه اصلی و کلان روابط ورزشی مطلوب، روابط اقتصادی مطلوب، روابط اقتصادی - ورزشی مطلوب و روابط کنونی حاکم بر فوتبال ایران استوار است. مدل درآمدزایی باشگاه های فوتبال ایران دارای هفت مؤلفه: مکانیزم های مؤثر مدیریتی، مکانیزم های مالی، مکانیزم های آموزش، مکانیزم های اصلاح ساختار فوتبال، مکانیزم های اصلاح فرهنگ، مکانیزم های حقوقی - قانونی و استقرار مدل درآمدزایی می باشد که توسعه و موفقیت باشگاه های فوتبال ایران در گرو مدیریت برتر این مؤلفه ها است.

کلیدواژه ها: مدل مسیر پیشرفت، تجاری سازی، درآمدزایی، باشگاه های فوتبال، ایران

۱. مقدمه:

امروزه ورزش از ضروری ترین نیازها و اساسی ترین نهادهای جوامع بشری به شمار می آید. گسترش روز افزون ورزش به گونه ای است که میلیون ها نفر انسان، در سراسر جهان از ورزشکاران، مربیان،

داوران و مدیران باشگاه ها گرفته تا عکاسان، خبرنگاران، دست اندرکاران مطبوعات ورزشی و دیگر رسانه های گروهی، همه و همه در فعالیت های ورزشی مشغول به کارند. در این میان بی شک فوتبال پرطرفدارترین، پربیننده ترین و هیجان انگیزترین رشته ورزشی در جهان محسوب می شود و در همین زمینه کشور ما نیز از این قاعده مستثنا نیست (۱). فوتبال بخش عمده ای از صنعت ورزش در جهان است و به لحاظ اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی بر ورزش و جامعه در جهان اثرات زیادی بر جای گذاشته است. جیسون در سال ۲۰۱۴ جامعه آماری فوتبالیست ها را افزون بر ۲۶۵ میلیون نفر اعلام کرده است. سازمان اقتصادی دلوویت (۲۰۱۶) گردش مالی صنعت فوتبال اروپا را در فصل ۲۰۱۴-۲۰۱۵ بالغ بر ۲۲ بلیون یورو و فصل ۲۰۱۷-۲۰۱۶ را ۲۵ بلیون یورو پیش بینی کرده است؛ بنابراین امروزه فوتبال صاحب همه عوامل لازم برای «صنعت» شدن می باشد. هر چند تأثیرات اقتصادی و درآمدزایی فوتبال منحصر به برگزاری تورنمنت های بین المللی بزرگ نظیر جام های جهانی نیست؛ بلکه در بسیاری از کشورها، برگزاری لیگ های حرفه ای و صنعت باشگاه داری حرفه ای فوتبال باعث رشد و توسعه اقتصادی مطلوبی در صنعت فوتبال آن ها شده است. در کشورهایی چون اسپانیا، انگلستان، آلمان، ایتالیا و فرانسه باشگاه های فوتبال به منزله ماشینی اقتصادی عمل می کنند که سالانه میلیون ها دلار درآمد دارند (۲). ورزش فوتبال بیش از هر عصر دیگری میدان مسابقه اقتصادی شده و باشگاه ها بیش از هر زمان دیگری به درآمدزایی متکی شده اند. به طوری که می توان گفت، پیشرفت باشگاه ها عاملی اساسی برای ایجاد ثروت همزمان با ظهور سومین انقلاب صنعتی در صنعت ورزش بوده و وسیله ای قدرتمند در توسعه ملی تلقی می گردد. بنابراین اتخاذ راهبردهای اقتصادی درآمدها در بخش های مختلف کشور جزء ضروریات بازسازی و توسعه فوتبال کشور محسوب می شود. در مجموع، اوضاع و احوال کنونی جهان، از جمله جهانی شدن، افزایش رقابت مبتنی بر اقتصاد بین کشورها، افزایش هزینه های ملی و جهانی و ایجاد زمینه ای که باشگاه ها را به خودکفایی مالی و ایفای نقش های جدید در جوامع مجبور کند، اهمیت پژوهش در زمینه صنعت فوتبال و روش ها و الزامات تجاری سازی باشگاه های فوتبال را با حفظ نقش ها و رسالت های فرهنگی آن ها آشکار می سازد (۳).

۲. روش شناسی:

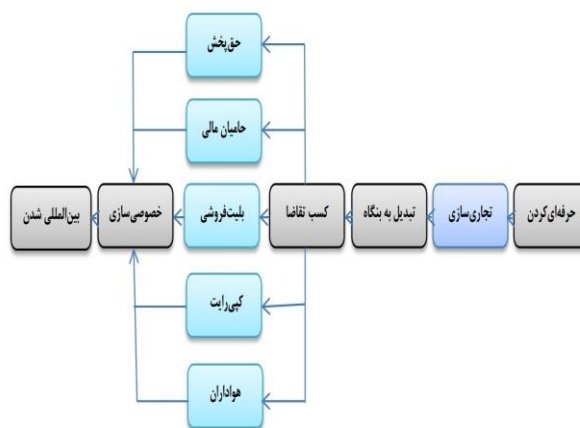
اولین همایش بین المللی ورزش و توسعه پایدار

روش تحقیق در این مقاله توصیفی - تحلیلی می باشد. اطلاعات مورد نیاز از طریق مطالعات کتابخانه ای و بررسی اسناد و مدارک علمی جمع آوری شده است.

۳. یافته‌ها:

مدل مفهومی مسیر پیشرفت باشگاه های فوتبال ایران: فرآیند مسیر پیشرفت صنعت فوتبال ایران با دیگر فرآیندهای رشد و توسعه در جهان متفاوت است. به صورت کلی این چرخه در ایران دچار بی نظمی و پیچیدگی خاصی است، که قسمتی از آن به دلایل فرهنگی و مابقی ناشی از ضعف مدیریت کلان ورزش و فوتبال، فقدان برنامه استراتژیک، مدیریت سیاسی غالب، باشگاه داری دولتی، اقتصاد درون گرا و... است. مراحل تجاری سازی، تبدیل باشگاه به بنگاه اقتصادی و خصوصی سازی نیز از همان ابتدای چرخه عمر باشگاه و به موازات حرفه ای کردن محقق می شود. و صرفاً، مالکان و مدیران باشگاه ها بایستی مقدمات جذب تقاضا و بین المللی شدن خود را فراهم آورند. هر چند شواهد موجود در صنعت فوتبال ما حکایت از آن دارد که ما هنوز در اولین گام مسیر پیشرفت باشگاه داری حرفه ای هستیم (۴) (شکل ۱).

سازوکار تجاری سازی باشگاه های فوتبال ایران: تجاری سازی باشگاه های فوتبال به منزله دومین مرحله در مسیر پیشرفت باشگاه های فوتبال، بایستی به موازات مراحل سوم و چهارم این فرآیند باشد؛ هر چند ممکن است ابتدا، انتها و طول مسیر خطوط این سه مرحله همزمان نباشند. بنابراین لازم است پس از ثبت تجاری باشگاه ها و مبدل کردن آن ها به بنگاه اقتصادی، برای به بازار یابی و بالفعل کردن تقاضاهای پنهان مانند دیگر شرکت های تجاری برای تأمین منابع مالی اقدام کرد. آن چه مسلم است، حق پخش تلویزیونی، حمایت مالی، بلیط فروشی، فروش اقلام تجاری به هواداران و حق کپی رایت مهم ترین مؤلفه های درآمدزایی در صنعت فوتبال هستند که جایگاه و روابط بین آن ها در صنعت باشگاه داری ایران هنوز به روشنی معلوم نشده است. به طور کلی مهم ترین دلایل آن را دولتی بودن و خلأهای قانونی موجود در صنعت فوتبال ما می دانند. مدل مفهومی تجاری سازی باشگاه های فوتبال ایران که از درون مدل مسیر پیشرفت استخراج شده است، مهم ترین مؤلفه ها و روابط بین آن ها را در وضع موجود و مطلوب در ذیل نشان می دهد (۴) (شکل ۲).

شکل ۲. سازوکار مؤثر تجاری سازی باشگاه های

فوتبال ایران (۴)

۱۴۵

اولین همایش بین المللی ورزش و توسعه پایدار

۱ الی ۲ آبان ماه ۱۳۹۸

ISC

کمیته بین المللی ورزش و توسعه پایدار

توسعه پایدار
Sustainable Development
تندرستی
Health
ورزش
Sport

استفاده از امکانات ورزشی، جاذبه های ویژه روز مسابقات، بلیط فروشی و... است. هر چند تجاری کردن و ثبت باشگاه های فوتبال به عنوان بنگاه تجاری به خودی خود باعث توسعه پایدار باشگاه ها نخواهد شد و برای این کار بایستی منابع مالی و منابع درآمدی آن ها را به صورت بنیادی گسترش داد و حمایت کرد. بررسی وضعیت موجود در باشگاه های فوتبال نشان می دهد که هیچ کدام از باشگاه های ما شروط واگذاری به بخش خصوصی را ندارند و در صورت واگذاری با این اوضاع و احوال، شکست آن ها قابل پیش بینی است؛ چرا که همه باشگاه های ایران زیان ده هستند و مهم تر این که، صاحب منابع درآمدزا و مؤلفه های تجاری سازی لازم هم نیستند. بنابراین با توجه به مدل مسیر پیشرفت فوتبال ایران که با فرآیندهای مشابه در کشورهای جهان در تناقض است، بایستی قبل از واگذاری باشگاه ها اقداماتی همچون تعریف، تعیین و فراهم آوردن مؤلفه های درآمدزا، برقراری ارتباط های ورزشی و اقتصادی، فراهم کردن فضای قانونی، سیاسی، و فرهنگی و برداشتن موانع قانونی و اجرائی، توافق عمومی بر سر توسعه باشگاه ها، مهیا کردن حداقل معیارهای باشگاه حرفه ای همانند زمین اختصاصی و...، بازسازی امور مالی، اداری و حقوقی باشگاه ها و در نهایت انتخاب مؤثرترین روش خصوصی سازی را به نحو مقتضی انجام داد. در صورت انجام چنین اقداماتی زمینه بین المللی شدن فوتبال باشگاهی و ملی نیز به عنوان آخرین گام مدل مسیر پیشرفت فوتبال باشگاهی در ایران فراهم می شود. تئوری جوهری طراحی مدل درآمدزایی باشگاه های فوتبال ایران دارای هفت مؤلفه مکانیزم های مؤثر مدیریتی، مکانیزم های مالی، مکانیزم های آموزش، مکانیزم های اصلاح ساختار فوتبال، مکانیزم های اصلاح فرهنگ، مکانیزم های حقوقی - قانونی و طراحی و استقرار مدل درآمدزایی می باشد. در مجموع، این سه مدل مفهومی راه را برای ارتقاء صنعت، لیگ ها و باشگاه های فوتبال ایران فراهم می کند. به کمک مدل مسیر پیشرفت، مدل تجاری سازی و مدل پارادایمی درآمدزایی می توان برای یکایک مؤلفه ها و روابط بین آن ها، الزامات نهادی و شیوه نامه های لازم را فراهم می کند.

منابع:

اولین همایش بین المللی ورزش و توسعه پایدار
 ۱ الی ۲ آبان ماه ۱۳۹۸

توسعه پایدار
 Sustainable Development
 تندرستی
 Health
 ورزش
 Sport

۱. المیری، مجتبی، نادریان جهرمی، مسعود، حسینی، محمدسلطان، نصرافهانی، علیرضا، رحیمی، محمد (۱۳۸۸)، بررسی عوامل موثر بر حضور تماشاگران فوتبال در ورزشگاه ها، مدیریت ورزشی، شماره ۹، صص ۲۴.

۲. رضائی، شمس الدین، امیری، مجتبی، کوزه چیان، هاشم (۱۳۹۵)، بررسی موانع توسعه روابط متقابل باشگاه های فوتبال و سازمان صدا و سیما در ایران، مجله مدیریت ورزشی، دوره ۸، شماره ۲، صص: ۲۰۶-۱۸۹.

3. Wessterbeek, smith. (2003). sport business in the global marketplace, Palgrave.

۴. رضایی، شمس الدین، احسانی، محمد، کوزهچیان، هاشم، امیری، مجتبی (۱۳۹۴)، طراحی سازوکار مؤثر تجاری سازی باشگاه های فوتبال ایران، دوفصلنامه پژوهش در مدیریت ورزشی و رفتار حرکتی، سال پنجم (سیزده پیاپی)، شماره ۹ (پیاپی)، بهار و تابستان).

۵. رضایی، شمس الدین (۱۳۹۶)، طراحی مدل درآمدزایی باشگاه های فوتبال ایران: با رویکرد گراند تئوری، پژوهش های کاربردی در مدیریت ورزشی، سال ششم، شماره ۳ (۲۳ پیاپی)، زمستان، صص ۱۱۶-۱۱۰.

اولین همایش بین المللی ورزش و توسعه پایدار
۱ الی ۲ آبان ماه ۱۳۹۸

ISC

توسعه پایدار
Sustainable Development
تندرستی
Health
ورزش
Sport

بررسی تعالی سازمانی در اداره ورزش و جوانان و آموزش و پرورش استان تهران از دیدگاه مدیران و کارکنان براساس مدل (EFQM)

عباس شعبانی^۱، سید ابوالفضل حسینی^{۲*}، آلاله سلمان ماهینی^۳، مهدی محمد رحیمی^۴، محمدعلی هدایتی منش^۵

۱. استادیار دانشگاه آزاد اسلامی واحد رودهن، تهران، ایران

۲. دانشجوی دکتری مدیریت ورزش تهران، ایران (*نویسنده مسئول)

۳. کارشناسی ارشد مدیریت ورزش تهران، ایران

۴. دانشجوی دکتری مدیریت ورزش تهران، ایران

۵. مهندسی الکترونیک، تهران، ایران

*Email:)abolfazlhoseini110@yahoo.com(

چکیده

زمینه و هدف: تعالی سازمانی و کیفیت از مفاهیم علم مدیریت است که در ارزیابی سازمان ها و مدیران مورد توجه قرار می گیرد و می تواند به عنوان بهترین شاخص برای نشان دادن میزان توجه و تمرکز بر خواسته های مشتریان مطرح شود. هدف از انجام این پژوهش بررسی تعالی سازمانی در اداره ورزش و جوانان و آموزش و پرورش استان تهران از دیدگاه مدیران و کارکنان می باشد.

روش کار: روش این تحقیق توصیفی است که بصورت میدانی انجام شده است. ابزار گردآوری اطلاعات در این پژوهش پرسشنامه استاندارد تعالی سازمانی می باشد که شامل پنجاه سؤالی تعالی سازمانی بوده است. روایی پرسشنامه در تحقیقات قبلی (زنگنه، ۱۳۸۷) تأیید گردید که آلفای کرونباخ آن ۰/۹۵ بدست آمد. جامعه آماری

اولین همایش بین المللی ورزش و توسعه پایدار

۱ الی ۲ آبان ماه ۱۳۹۸

توسعه پایدار
Sustainable Development
تندرستی
Health
ورزش
Sport

ISC

این پژوهش بصورت تمام شمار انتخاب شد. جامعه آماری این تحقیق شامل مدیران و کارکنان ادارات ورزش و جوانان استان تهران می باشند. برای تجزیه و تحلیل یافتهها از آزمون های کلموگروف اسمیرنف، تی مستقل و زوجی، ویلکاکسون و ضریب همبستگی پیرسون استفاده شد.

یافتهها: نتایج این تحقیق نشان داد تفاوت معنی داری بین دیدگاه کارکنان و مدیران اداره ورزش و آموزش و پرورش از نظر میزان تعالی سازمانی وجود دارد. همچنین نتایج نشان داد تفاوت معنی داری بین دیدگاه کارکنان و مدیران اداره ورزش و آموزش و پرورش در حوزه توانمندسازها وجود دارد.

نتیجهگیری: در نهایت نتایج نشان داد که وجود الگوهای کیفیتی جهت تعالی سازمانها به خصوص در سازمان های ورزشی امری ضروری میباشد، تا بتوان از این طریق به نیازهای جامعه و ورزشکاران پاسخ داد و به اعتلای ورزش کشور در سطوح ملی و بین المللی کمک نمود.

کلیدواژه ها: تعالی سازمانی، اداره ورزش و جوانان، آموزش و پرورش، مدیران، مدل EFQM

1. مقدمه:

اولین همایش بین المللی ورزش و توسعه پایدار

۱ الی ۲ آبان ماه ۱۳۹۸

ISC

توسعه پایدار
Sustainable Development
تندرستی
Health
ورزش
Sport

کیفیت از مفاهیم علم مدیریت است که در ارزیابی سازمان ها و مدیران مورد توجه قرار می گیرد، و آن چه میتواند به عنوان بهترین شاخص برای نشان دادن میزان توجه و تمرکز بر خواسته های مشتریان مطرح شود، مقوله کیفیت است (1). رشد قابل ملاحظه ورزش در ایران به ویژه از نظر تعداد مربیان، بازیکنان، و تنوع رشته های ورزشی، نشان دهنده توجه مسئولین و مردم به ارتقاء و گسترش ورزش است، تا آنجا که تقاضای روزافزون برای ورزش، مسئولین را بر آن داشته است که به رغم امکانات محدود، ورزش را در اقصی نقاط کشور گسترش داده و درعین کاهش نابرابری فرصت ها، در این زمینه، بخش مهمی از نیازها را رفع نمایند. رشد روزافزون ورزش باید هماهنگ با سایر بخش ها و نیازهای واقعی توسعه کشور و برخوردار از کیفیت قابل قبول برنامه ریزی شود (2). و با توجه به جایگاه و اهمیت خاص ادارات ورزش و جوانان و آموزش و پرورش و نقش سازنده آنها در توسعه ورزش کشور در همه سطوح، بررسی کیفیت فعالیتهای این دو سازمان برای پیدا کردن نقاط ضعف و اقدام برای برطرف کردن تنگناها، امری ضروری و اجتناب ناپذیر است. زیرا بهبود کیفیت را میتوان یکی از رویکردهای اصلی برای ارتقای توانایی سازمان در جهت بهبود فرایندها، محصولات و خدمات دانست. لذا سازمانی از بقاء و تعالی برخوردار خواهد بود که به مقوله کیفیت در تمام سطوح سازمان توجه نماید. پس میتوان گفت که کیفیت نقطه شروعی برای تعالی سازمانی است. با توجه به اینکه مدل تعالی عملکرد اروپایی (EFQM) از جمله ابزارهای قوی ارزیابی می باشد که توسط آن نقاط قوت و ضعف در حوزه های کاری مختلف به خوبی شناسایی شده و در مقالات مختلف بکارگیری آن مشاهده می شود، بهره گیری از شیوه های نوین ارزیابی منطبق بر مدل (EFQM) در سازمانهای ایرانی رو به گسترش است. و اندازه

اولین همایش بین المللی ورزش و توسعه پایدار

۱ الی ۲ آبان ماه ۱۳۹۸

ISC

توسعه پایدار
Sustainable Development
تندرستی
Health
ورزش
Sport

گیری کیفیت خدمات در بخش دولتی و غیر دولتی، با استفاده از این مدل به عنوان یک مدل عمومی و قابل اجرا کاربرد دارد (3). انتظار می رود بررسی تعالی سازمانی ادارات ورزش و جوانان و آموزش و پرورش برای اطلاع از نقاط ضعف و قوت آنها، بتواند مسئولین را در ارائه یک برنامه جامع مطابق با نیازها و رضایت کارکنان، جامعه و ورزشکاران کمک نماید، به همین منظور بررسی تعالی سازمانی این دو سازمان با استفاده از مدل EFQM در این تحقیق بررسی خواهد شد.

2. روششناسی:

روش این تحقیق توصیفی است که بصورت میدانی انجام شده است. ابزار گردآوری اطلاعات در این پژوهش پرسشنامه استاندارد تعالی سازمانی می باشد که شامل پنجاه سؤالی تعالی سازمانی بوده است (EFQM) بوده است. متغیرهایی که در این تحقیق مورد بررسی قرار گرفتند به دو دسته توانمندسازها و نتایج تقسیم می شوند که توانمندسازها شامل رهبری، استراتژی، کارکنان، شرکا و منابع، فرایندها، و نتایج شامل نتایج کارکنان، نتایج مشتری، نتایج جامعه و نتایج کلیدی عملکرد می باشد. روایی پرسشنامه در تحقیقات قبلی (زنگنه، 1387) تأیید گردید. با استفاده از نرم افزار SPSS و توسط آلفای کرونباخ پایایی آن 0/95 بدست آمده است. در این تحقیق نمونه آماری برابر با جامعه آماری انتخاب شد. جامعه آماری از مدیران و کارکنان ادارات ورزش و جوانان و اداره ورزش و جوانان آموزش و پرورش تشکیل شده است. بدین منظور 100 نفر از مدیران و کارکنان ادارات ورزش و جوانان و اداره ورزش و جوانان آموزش و پرورش استان تهران در این تحقیق شرکت داشتند. از این تعداد 92 نفر را کارکنان و 18 نفر را مدیران تشکیل می دادند. از این تعداد 73 نفر (11 نفر مدیر و 62 نفر کارمند) مربوط به ادارت

اولین همایش بین المللی ورزش و توسعه پایدار

۱ الی ۲ آبان ماه ۱۳۹۸

ISC

کمیته علمی و پژوهشی

توسعه پایدار
Sustainable Development
تندرستی
Health
ورزش
Sport

ورزش و جوانان و ۳۷ نفر) ۷ نفر مدیر و ۳۰ نفر کارمند (مربوط به اداره ورزش و جوانان آموزش و پرورش می باشند. تحلیل داده های این تحقیق در سطح آمار توصیفی برای مشخصات افراد جامعه آماری مانند سن، جنسیت، میزان تحصیلات از شاخص های مرکزی، انحراف استاندارد، محاسبه میانگین، درصدها، فراوانیها و نمودارهای مربوط به دادهها استفاده شد، و در بخش آمار استنباطی برای تجزیه و تحلیل یافتهها از آزمون T مستقل و T زوجی و آزمون ناپارامتریک رتبه ای علامت ویلکاکسون برای بررسی معنادار بودن تفاوت بین نظرات دو گروه مدیران و کارکنان، همچنین از ضریب همبستگی پیرسون برای بررسی ارتباط بین توانمند سازها و نتایج با بهره گیری از نرم افزارهای SPSS و EXCEL استفاده شده است. و از آزمون کلموگروف اسمیرنوف برای آزمون نرمال بودن متغیرها، استفاده شد.

یافتهها:

فرضیه اول بیانگر این بود که تفاوت معنی داری بین دیدگاه کارکنان و مدیران از نظر میزان تعالی سازمانی در اداره تربیت بدنی وجود دارد.

پس از انجام آزمون با استفاده از T مستقل مشخص شد که تفاوت معنی داری بین دیدگاه کارکنان و مدیران از نظر میزان تعالی سازمانی در اداره تربیت بدنی وجود ندارد. فرضیه دوم بیانگر این بود که تفاوت معنی داری بین دیدگاه کارکنان و مدیران از نظر میزان تعالی سازمانی در تربیت بدنی آموزش و پرورش وجود دارد. پس از انجام آزمون با استفاده از T مستقل مشخص شد که تفاوت معنی داری بین دیدگاه کارکنان و مدیران از نظر میزان تعالی سازمانی در تربیت بدنی آموزش و پرورش وجود ندارد. فرضیه سوم بیانگر این بود که تفاوت معنی داری بین دیدگاه کارکنان و مدیران تربیت بدنی در حوزه

اولین همایش بین المللی ورزش و توسعه پایدار

۱ الی ۲ آبان ماه ۱۳۹۸

ISC

کمیته علمی و پژوهشی

توسعه پایدار

Sustainable Development

تندرستی

Health

ورزش

Sport

توانمندسازها وجود دارد. پس از انجام آزمون با استفاده از T مستقل مشخص شد که تفاوت معنی داری بین دیدگاه کارکنان و مدیران اداره تربیت بدنی در حوزه توانمندسازها وجود ندارد. فرضیه چهارم بیانگر این بود که تفاوت معنی داری بین دیدگاه کارکنان و مدیران تربیت بدنی آموزش و پرورش در حوزه توانمندسازها وجود دارد. پس از انجام آزمون با استفاده از T مستقل مشخص شد که تفاوت معنی داری بین دیدگاه کارکنان و مدیران تربیت بدنی آموزش و پرورش در حوزه توانمندسازها وجود ندارد. فرضیه پنجم بیانگر این بود که تفاوت معنی داری بین دیدگاه کارکنان و مدیران اداره تربیت بدنی در حوزه نتایج وجود دارد. پس از انجام آزمون با استفاده از T مستقل مشخص شد که تفاوت معنی داری بین دیدگاه کارکنان و مدیران اداره تربیت بدنی در حوزه نتایج وجود ندارد. فرضیه ششم بیانگر این بود که تفاوت معنی داری بین دیدگاه کارکنان و مدیران تربیت بدنی آموزش و پرورش در حوزه نتایج وجود دارد. پس از انجام آزمون با روش آماری ناپارامتریک رتبه ای علامت ویلکاکسون مشخص شد که تفاوت معنی داری بین دیدگاه کارکنان و مدیران تربیت بدنی آموزش و پرورش در حوزه نتایج وجود ندارد. فرضیه هفتم بیانگر این بود که تفاوت معنی داری بین نتایج و توانمندسازها در اداره تربیت بدنی وجود دارد. پس از انجام آزمون با استفاده از T زوجی مشخص شد که تفاوت معنی داری بین نتایج و توانمندسازها در اداره تربیت بدنی وجود ندارد.

نتیجه گیری:

در تحقیقی که آنا مارکوس و همکارانش (2011) انجام دادند به این نتیجه رسیدند که فرایندها، رهبری، نتایج مشتریان و کارکنان دارای بالاترین امتیاز و در مقابل مشارکت ها

اولین همایش بین المللی ورزش و توسعه پایدار

۱ الی ۲ آبان ماه ۱۳۹۸

ISC

کمیته ملی ورزش همگام

توسعه پایدار
Sustainable Development
تندرستی
Health
ورزش
Sport

و منابع، نتایج کارکنان، خط مشی و استراتژی، نتایج کلیدی عملکرد و نتایج جامعه دارای پایین ترین امتیاز بودند. در تحقیق حاضر نیز نتایج کارکنان و نتایج جامعه و فرایندها دارای پایین ترین امتیاز بودند، که در مورد فرایندها همخوانی ندارد.

ساندرا و همکارانش (2007) در تحقیقی یکی از بیمارستانهای ایتالیا را با استفاده از مدل EFQM مورد خودارزیابی قرار دادند و به این نتایج رسیدند که معیارهای رهبری، سیاست و استراتژی، شرکا و منابع دارای نرخ بالاتری بوده اند. در صورتیکه معیارهای نتایج جامعه و مشتری دارای نرخ پایین تری بوده اند. در تحقیق حاضر نیز معیارهای رهبری، استراتژی و شرکا دارای بالاترین امتیاز و معیار نتایج مشتری نیز امتیاز کمی را داشته که با تحقیق ساندر و همکارانش تقریباً همخوانی دارد. پائولو و همکارانش (2004) و همچنین خوزه تار (2006) اشاره به این نکته دارند که برای خودارزیابی در سازمانها تعهد و حمایت مدیر و کارکنان لازمه اصلی می باشد.

که در این تحقیق نیز مشخص شد که برای خودارزیابی سازمان ها تعهد و حمایت کارکنان و مدیر شرط و لازمه اصلی می باشد.

در کل می توان این چنین نتیجه گرفت که وجود الگوهای کیفیتی جهت تعالی سازمانها به خصوص در سازمان های ورزشی امری ضروری میباشد تا بتوان از این طریق به نیازهای جامعه، و ورزشکاران پاسخ داد و به اعتلای ورزش کشور در سطوح ملی و بین المللی کمک کرد.

منابع:

اولین همایش بین المللی ورزش و توسعه پایدار
۱ الی ۲ آبان ماه ۱۳۹۸

توسعه پایدار
Sustainable Development
تندرستی
Health
ورزش
Sport

ISC

1. Efqm Fundamental Concepts. Available from URL: <http://www.efqm.org/efqmmodel/fundamental-concepts>. Accessed Oct 22, 2013.
2. European Foundation for Quality Management (1999). The EFQM Excellence Model. Belgium.
3. Brussels Representative. Office. Faraji, R. (2012). The Relationship Between Job Satisfaction And Organizational Excellence In Sport Organizations. International Journal of Academic Research in Business and Social Sciences, 2(6):13-62

ارتباط سواد ورزشی – تندرستی با سبک زندگی افراد و افزایش
میزان مشارکت مردم به فعالیت ورزشی

اولین همایش بین المللی ورزش و توسعه پایدار

۱ الی ۲ آبان ماه ۱۳۹۸

توسعه پایدار
Sustainable Development
تندرستی
Health
ورزش
Sport

ISC

مرتضی فتاح پور مرندي*^۱، جواد طلوعی آذر^۲

۱- استادیار مدیریت ورزشی، دانشکده علوم انسانی، دانشگاه مراغه، مراغه، ایران، (* نویسنده مسئول)

۲- استادیار فیزیولوژی ورزشی، دانشکده علوم ورزشی، دانشگاه ارومیه، ارومیه، ایران

*Email: (m.fattahpour@maragheh.ac.ir)

چکیده

زمینه و هدف: کاهش تحرک و فعالیت های بدنی در زندگی امروزی که با توسعه و پیشرفت فناوری و صنعت و غلبه ماشینی شدن بر زندگی و گسترش امکانات رفاهی و شیوه های نوین زندگی به وقوع می پیوندد، ضرورت برنامه ریزی در راستای تأمین حرکت مورد نیاز جسمانی و عمومیت بخشیدن به انجام فعالیت های منظم و مستمر ورزشی را در بین مردم بیش از پیش نمایان می سازد و آموزش، ترغیب و گسیل آحاد مختلف جامعه به ورزش امری لازم و حیاتی به نظر می رسد.

روش کار: روش پژوهش حاضر از نوع پژوهش های توصیفی و همبستگی بود. این پژوهش به لحاظ هدف، کاربردی توسعه ای است. جامعه آماری تحقیق عموم مردم ۱۸-۶۵ ساله ساکن در شهر های استان آذربایجان غربی بود نمونه تحقیق با توجه به حجم جامعه ۳۸۴ نفر انتخاب گردید. در این پژوهش با مرور مطالعات گذشته و مصاحبه با خبرگان متخصص، منابع و اطلاعات علمی و با استفاده از پرسشنامه محقق ساخته روا و پایا داده ها گردآوری شد در رابطه با متغیر سبک زندگی از پرسشنامه (LSQ) استفاده شد. در این تحقیق از روش جمع آوری اطلاعات کتابخانه ای و میدانی استفاده شده است. در روش میدانی از تکنیک دلفی و همچنین توزیع پرسشنامه برای جمع آوری اطلاعات مورد نیاز استفاده می شود. در این تحقیق از روشهای آماری توصیفی و استنباطی در جهت تجزیه و تحلیل داده ها استفاده گردید. کلیه داده ها در نرم افزار آماری SPSS نسخه ۲۰ مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفتند.

یافته ها: نتایج نشان داد نتایج تحلیل جداول Coefficients و ANOVA نشان دهنده معنادار بودن رگرسیون و ضریب B می باشد. ضریب همبستگی چند گانه برابر با ۰/۷۸۸ و با معناداری ۰/۰۰۱ (آزمون F برابر با ۱۶۶۸/۹۰۲) بدست آمد. همچنین مجذور ضریب همبستگی چند گانه ۰/۷۸۸ بدست آمد. بنابراین سواد ورزشی - تندرستی ۸۰ درصد واریانس سبک زندگی را تبیین می کند.

اولین همایش بین المللی ورزش و توسعه پایدار

۱ الی ۲ آبان ماه ۱۳۹۸

توسعه پایدار
Sustainable Development
تندرستی
Health
ورزش
Sport

ISC

نتیجه گیری: سبک زندگی تحت عنوان تمام رفتارهایی که تحت کنترل شخص هستند یا بر خطرات بهداشتی فرد تأثیر می گذارند، تعریف می شود. یک رویکرد جامع پیشنهاد می کند که رفتارهای حفاظت از سلامتی (کاهش خطر و پیشگیری) و رفتارهای ارتقاء سلامت ممکن است به عنوان دو جزء مکمل سبک زندگی سالم در نظر گرفته شوند.

کلیدواژه ها: تندرستی، سواد ورزشی، کیفیت زندگی، مشارکت در ورزش

۱. مقدمه:

اولین همایش بین المللی ورزش و توسعه پایدار

۱ الی ۲ آبان ماه ۱۳۹۸

ISC

توسعه پایدار
Sustainable Development
تندرستی
Health
ورزش
Sport

سبک زندگی تحت عنوان تمام رفتارهایی که تحت کنترل شخص هستند یا بر خطرات بهداشتی فرد تأثیر می گذارند، تعریف می شود. یک رویکرد جامع پیشنهاد می کند که رفتارهای حفاظت از سلامتی (کاهش خطر و پیشگیری) و رفتارهای ارتقاء سلامت ممکن است به عنوان دو جزء مکمل سبک زندگی سالم در نظر گرفته شوند (۱).

با توجه به شیوع بالای کم تحرکی، انجام پژوهش هایی که باعث افزایش انگیزه مردم برای ایجاد و حفظ سبک زندگی فعال شود ضروری به نظر می رسد. احساس سلامت در افراد سبب افزایش کنشوری روانی، اجتماعی، شغلی و خانوادگی می گردد (۲)

۲. روش شناسی:

روش پژوهش حاضر از نوع پژوهش های توصیفی و همبستگی بود. این پژوهش به لحاظ هدف، کاربردی و از نوع پژوهش های میدانی است. در این پژوهش ابتدا با مرور مطالعات گذشته و مصاحبه با خبرگان متخصص، منابع و اطلاعات علمی و تحقیقات مرتبط و مصاحبه متغیر اول (سواد ورزشی تندرستی) تحقیق تبیین و تعریف گردید و با استفاده از پرسشنامه های استاندارد روا و پایا سایر متغیرها گردآوری شد. در این تحقیق از روش جمع آوری اطلاعات کتابخانه ای و میدانی استفاده شد. در روش میدانی از تکنیک دلفی و همچنین توزیع پرسشنامه برای جمع آوری اطلاعات مورد نیاز استفاده شد. پرسشنامه سبک زندگی (LSQ)، این پرسشنامه دارای ۷۰ سوال بود. نمونه تحقیق شامل عموم مردم استان آذربایجان غربی بود. حجم نمونه با توجه به حجم جامعه آماری با استفاده از جدول مورگان به تعداد ۳۸۴ نفر تعیین گردید. در مرحله روش نمونه گیری بر اساس نمونه گیری خوشه ای بر اساس مناطق شهری و شهرستان های منتخب انجام شد.

اولین همایش بین المللی ورزش و توسعه پایدار

۱ الی ۲ آبان ماه ۱۳۹۸

ISC

کمیته علمی و پژوهشی

توسعه پایدار

Sustainable Development

تندرستی

Health

ورزش

Sport

یافته ها:

براساس یافته های توصیفی نتایج حاکی از آنست که از مجموع ۴۵۰ فرد پاسخ دهنده، ۲۳۰ نفر معادل ۵۱/۱٪ زن و ۲۲۰ نفر معادل ۴۸/۹٪ مرد می باشند. همچنین ۱۷/۶٪ از افراد دارای مدرک دیپلم، ۱۳/۶٪ از افراد دارای مدرک فوق دیپلم، ۴۳/۳٪ از افراد دارای مدرک کارشناسی، ۲۱/۳٪ از افراد دارای مدرک کارشناسی ارشد و ۴/۲٪ از افراد دارای مدرک دکتری هستند؛ و ۲۲/۱٪ در رشته تربیت بدنی و گرایش های آن و ۷۶/۹٪ در سایر رشته ها تحصیل کرده اند. سن افراد شرکت کننده در تحقیق شامل، ۲۵/۱ درصد ۱۸-۲۸ سال، ۴۱/۸ درصد ۲۹-۳۹ سال، ۲۷/۳ درصد ۴۰-۵۰ سال، ۴/۲ درصد ۵۱-۶۱ سال و ۱/۶ درصد بالای ۶۲ سال بود. توزیع پراکندگی افراد شرکت کنندگان در تحقیق گویای این مطلب است که ۳۵,۶ درصد افراد از ارومیه، ۶,۷ درصد از ماکو، ۸,۹ درصد از سلماس، ۱۵,۶ درصد از خوی، ۱۱,۱ درصد از مهاباد، ۸,۹ درصد از میاندوآب، ۱۳,۳ درصد از بوکان در این تحقیق شرکت نموده اند. گفتنی است باتوجه به جمعیت شهرستان قبل از شروع تحقیق حداقل نفرات لازم برای توزیع مشخص و با ۵ درصد احتمال ریزش ابزار در شهر مورد نظر توزیع شده است.

نتایج بررسی فرضیات تحقیق نشان داد بین سواد ورزشی و تندرستی و سبک زندگی افراد در استان آذربایجان غربی در ورزش رابطه وجود دارد. برای همین منظور از آزمون رگرسیون استفاده گردید. برای آزمون این فرض از رگرسیون استفاده شد. ضریب همبستگی میان سواد ورزشی - تندرستی و سبک زندگی افراد شرکت کننده در گروه تحقیق نشان دهنده همبستگی میان این متغیر ها است. (ضریب همبستگی ، ۰/۸۸۸).

نتایج نشان دهنده معنادار بودن رگرسیون و ضریب B می باشد. با توجه به نتایج فوق

اولین همایش بین المللی ورزش و توسعه پایدار
۱ الی ۲ آبان ماه ۱۳۹۸

توسعه پایدار
Sustainable Development
تندرستی
Health
ورزش
Sport

ISC

فرض تحقیق تایید می شود ($p < 0/05$). ضریب همبستگی چندگانه برابر با $0/788$ و با معناداری $0/001$ (آزمون F برابر با $1668/902$) بدست آمد. همچنین مجذور ضریب همبستگی چندگانه $0/788$ بدست آمد. بنابراین سواد ورزشی - تندرستی 80 درصد واریانس سبک زندگی را تبیین می کند.

جدول ۱. ضریب همبستگی و سطوح معنی داری بین سواد ورزشی تندرستی و سبک زندگی

خطای تخمین	معیار ضریب تعیین شده	تعیین تعدیل ضریب تعیین	ضریب همبستگی	مدل
$0/37967$	$0/788$	$0/788$	$0/888$	۱

ANOVA

سطح معنی داری	F معنی	میانگین مربعات آزادی	درجه	جمع مربعات	مدل
$0/001$	$1668/902$	$240/565$	۱	$240/565$	رگرسیون
	$0/144$	448		$64/577$	کل

سطح معنی داری	t	ضرایب استاندارد شده	ضرایب استاندارد نشده	مدل
		Bet a	خطای استاندارد B	
$0/001$	$-28/578$	$0/296$	$-8/464$	(Constant)
$0/001$	$40/852$	$0/888$	$3/330$	سبک زندگی

اولین همایش بین المللی ورزش و توسعه پایدار

۱ الی ۲ آبان ماه ۱۳۹۸

ISC

کمیته علمی و پژوهشی

توسعه پایدار
Sustainable Development
تندرستی
Health
ورزش
Sport

نتیجه گیری:

باتوجه به نتایج تحقیق که در بالا بصورت خلاصه ارائه گردید بین سواد ورزشی و تندرستی با سبک زندگی و انگیزه مشارکت در ورزش رابطه وجود دارد. همچنین انگیزه ها و میزان و نحوه مشارکت افراد در ورزش و فعالیت بدنی مشخص گردید. این نتایج با قسمتی یا بخشی از نتایج تحقیقات فتحی و رضایی صوفی ۱۳۹۶، ولدرداد و همکاران ۲۰۱۱، پدرسون ۲۰۰۶، رمضانی خلیل آبادی ۱۳۷۳، کاشف ۱۳۷۸، زارعی ۱۳۸۰، مظفری ۱۳۸۱، کارگر فرد و صادقی ۱۳۸۲، عطارزاده ۱۳۸۴، پارسا فر و حجت ۱۳۸۵، تقوی ۱۳۸۵، مارتیندال و همکاران ۱۹۹۰، اورت و ساتن، کلینسکه و همکاران ۲۰۰۱، همخوان است.

کاهش تحرک و فعالیت های بدنی در زندگی امروزی که با توسعه و پیشرفت فناوری و صنعت و غلبه ماشینی شدن بر زندگی و گسترش امکانات رفاهی و شیوه های نوین زندگی به وقوع می پیوندد، ضرورت برنامه ریزی در راستای تأمین حرکت مورد نیاز جسمانی و عمومیت بخشیدن به انجام فعالیت های منظم و مستمر ورزشی را در بین مردم بیش از پیش نمایان می سازد و آموزش، ترغیب و گسیل آحاد مختلف جامعه به ورزش امری لازم و حیاتی به نظر می رسد؛ کاری که در بسیاری از کشورهای توسعه یافته از مهر و موم ها پیش جزء اولویت های برنامه ریزی قرار گرفته و با به کار بستن راهکارهای مشخص به نحوی ورزش را در آن جوامع به صورت همگانی درآورده و در قالب یک فرهنگ در راستای سالم زیستن و برخورداری از بهداشت و سلامت روانی و جسمانی درآمده است. روند هشدار دهنده و رو به گسترش اضافه وزن و چاقی و بیماری های غیرواگیر مرتبط با آن

اولین همایش بین المللی ورزش و توسعه پایدار ۱ الی ۲ آبان ماه ۱۳۹۸

توسعه پایدار
Sustainable Development
تندرستی
Health
ورزش
Sport

ISC

و پیامدهای زیانبار آن از مهمترین مشکلات بهداشتی عمومی در کشورهای توسعه یافته و در حال توسعه بشمار می رود.

منابع:

۱. Pender NJ, Murdaugh CL, Parsons MA, Ann M. Health promotion in nursing practice. 2006.
۲. مرجان ام، قدیمی ب، کبیری ا. ارائه یک مدل شبکه عصبی فازی، جهت پیش بینی سلامت عمومی زنان از طریق رابطه مولفه های تاثیرگذار انگیزه مشارکت ورزشی و فرهنگ بدن. بررسی مسائل اجتماعی ایران. ۲۰۱۷؛ ۸(۱): ۲۳۳-۵۱.
- ۳- لعلی، محسن، عابدی، احمد، کجباف، محمدباقر، (۱۳۹۱)، ساخت و اعتباریابی پرسشنامه سبک زندگی (LSQ)، پژوهش های روانشناختی، دوره ۱۵، شماره ۱.
- ۴- اکبری، عسکریان، جعفری، سلمان، & اکبری. (۲۰۱۷). تأثیر عوامل اجتماعی-اقتصادی بر میزان مشارکت ورزشی خانوارهای شهرستان مراغه. مدیریت و توسعه ورزش، ۶(۱)، ۱۰۵-۱۱۶.

چالش های ورزش نداجا : راهبرد های توسعه ای

مرتضی فتاح پور مرندي*^۱، مصطفی ثانی^۲، ابوالفضل رمضانی مناف^۳،
رضا شربت زاده^۴

- ۲- استادیار مدیریت ورزشی، دانشکده علوم انسانی، دانشگاه مراغه، مراغه، ایران، (* نویسنده مسئول)
- ۲- دکتری مدیریت ورزشی، دانشکده تربیت بدنی، دانشگاه آزاد اسلامی واحد تهران مرکزی، تهران، ایران
- ۳- کارشناس الکترونیک، دانشگاه علوم دریایی نوشهر، مدیر کل تربیت بدنی نداجا، تهران، ایران

اولین همایش بین المللی ورزش و توسعه پایدار

۱ الی ۲ آبان ماه ۱۳۹۸

توسعه پایدار
Sustainable Development
تندرستی
Health
ورزش
Sport

ISC

۴- - دانشجوی دکتری مدیریت ورزشی، گروه تربیت بدنی و علوم ورزشی، دانشگاه آزاد اسلامی واحد قزوین، قزوین، ایران

*Email: (m.fattahpour@maragheh.ac.ir)

چکیده

زمینه و هدف: توسعه ورزش در نیروهای مسلح، علی الخصوص نیروی دریایی یک اصل اساسی و برای دستیابی به اهداف یکی از ضروریات است. شناسایی و بررسی چالش های پیش روی ورزش نداجا میتواند کمک شایان توجهی در جهت رفع موانع و مشکلات و رسیدن به موقعیت مطلوب باشد. باتوجه به استاد بالادستی برای رسیدن به پویایی و پیشرفت در ورزش نیاز است چالش های ورزش نداجا بررسی و مورد تجزیه و تحلیل قرار گیرد و راهبردهای توسعه ای در جهت رفع مشکلات ارائه شود.

روش کار: روش تحقیق حاضر توصیفی و کاربردی است که به صورت میدانی انجام شده است. جامعه آماری تحقیق شامل افراد صاحب نظر در امور ورزش نداجا، مدیریت تربیت بدنی نداجا، کارشناسان دواير مختلف تربیت بدنی نداجا بود. (۴۵ نفر) نمونه بصورت کل شمار و برابر با جامعه در نظر گرفته شد. داده ها از طریق مصاحبه و پرسشنامه محقق ساخته با روایی و پایایی مورد قبول جمع آوری گردید. روش آماری مورد استفاده در تحقیق استفاده از آزمون تی تک نمونه ای و آزمون فریدمن با نرم افزار های IBM SPSS Ver.20 بود.

یافته ها: نتایج یافته های تحقیق نشان داد چالش های ورزش نداجا شامل ۲۱ مولفه می باشد. نتایج آزمون رتبه بندی فریدمن نشان داد مهم ترین چالش ورزش نداجا عبارت

اولین همایش بین المللی ورزش و توسعه پایدار

۱ الی ۲ آبان ماه ۱۳۹۸

توسعه پایدار
Sustainable Development
تندرستی
Health
ورزش
Sport

ISC

است از شرایط جغرافیایی استقرار نیروها در مناطق و پایگاه ها ، ماموریت های طولانی مدت نیرو در دریا، فقدان برنامه استراتژیک است.

نتیجه گیری: ورزش و فعالیت های حرکتی نقش موثری در تربیت نیروهای مسلح دارد و به عبارت دیگر رزمندگان و نیروهای موفق تر هستند که دوره های ورزشی بیشتری را با موفقیت پشت سر گذاشته باشند و بتوانند در زمین، آب و هوا به اجرای رزم پردازند و در بدترین شرایط آب و هوایی نیز استقامت بدنی خوبی داشته باشند. باتوجه به اهمیت نیروی دریایی راهبردی ارتش جمهوری اسلامی ایران و ظرفیتی که این نیرو در پیشبرد اهداف دفاعی کشور ایفا می نماید. ضروری است برنامه ریزی ها در جهت توسعه در تمامی ابعاد انجام گیرد، از سویی نیروی انسانی به عنوان ارزشمند ترین منبع سازمانی نقش برجسته ای را در این راه ایفا می نماید.

کلیدواژه ها: ورزش، چالش، نیروی دریایی، توسعه، راهبرد

۱. مقدمه:

نیروی مسلح، نهادی اجتماعی است که اقتدار آن به شکل مستقیم و غیر مستقیم در پیشرفت و ترقی دیگر نهاد های اجتماعی موثر است (۱). مهمترین رکن ارتش، کارکنان و سرمایه های انسانی آن هستند و آمادگی دفاعی و توان رزمی کارکنان جان برکف ارتش قهرمان و نشاط و سلامت جسمی و روانی خانواده های محترم آنان در گرو اقدامات ارزنده همه مسئولین و دست اندرکاران محترم در مجموعه تربیت بدنی بوده و بدین

اولین همایش بین المللی ورزش و توسعه پایدار

۱ الی ۲ آبان ماه ۱۳۹۸

ISC

توسعه پایدار
Sustainable Development
تندرستی
Health
ورزش
Sport

ترتیب، تربیت بدنی نقش بسیار ارزشمندی را در جامعه و نیروهای مسلح ایفا می نماید. عراقی و کاشف (۱۳۹۳) با بررسی چالش های پیش روی توسعه ورزش همگانی در ایران و راهبردهای آن کمبود امکانات، عدم آگاهی ورزشی، نبود مربیان متخصص و مشکلات اقتصادی به ترتیب، عمده ترین مسائل توسعه ورزش همگانی عنوان نمودند (۲). ورزش و فعالیت های حرکتی نقش موثری در تربیت نیروهای مسلح دارد و به عبارت دیگر رزمندگان و نیروهای موفق تر هستند که دوره های ورزشی بیشتری را با موفقیت پشت سر گذاشته باشند و بتوانند در زمین، آب و هوا به اجرای رزم پردازند و در بدترین شرایط آب و هوایی نیز استقامت بدنی خوبی داشته باشند.

۲. روش شناسی:

روش تحقیق حاضر توصیفی و کاربردی است که به صورت میدانی انجام شده است. جامعه آماری تحقیق شامل افراد صاحب نظر در امور ورزش نداجا، مدیریت تربیت بدنی نداجا، کارشناسان دواير مختلف تربیت بدنی نداجا بود. (۴۵ نفر) نمونه بصورت کل شمار و برابر با جامعه در نظر گرفته شد. داده ها از طریق مصاحبه و پرسشنامه محقق ساخته با روایی و پایایی مورد قبول جمع آوری گردید. روش آماری مورد استفاده در تحقیق استفاده از آزمون تی تک نمونه ای و آزمون فریدمن با نرم افزار های IBM SPSS Ver.20 بود.

یافته ها:

نتایج یافته های تحقیق نشان داد چالش های ورزش نداجا شامل ۲۱ مولفه می باشد. نتایج آزمون رتبه بندی فریدمن نشان داد مهم ترین چالش ورزش نداجا عبارت است از شرایط

اولین همایش بین المللی ورزش و توسعه پایدار

۱ الی ۲ آبان ماه ۱۳۹۸

ISC

توسعه پایدار
Sustainable Development
تندرستی
Health
ورزش
Sport

جغرافیایی استقرار نیروها در مناطق و پایگاه ها ، مأموریت های طولانی مدت نیرو در دریا، فقدان برنامه استراتژیک است.

رتبه	معیارها	میانگین	میانگین رتبه
۱	فقدان برنامه های استراتژیک در تربیت بدنی نداجا	۴/۰۰	۱۹
۲	ضعف در انتقال تولیدات علمی به بخش های اجرایی در نداجا	۳/۸۸	۱۷/۵
۳	ضعف در پذیرش و تربیت نیروی انسانی متناسب با نیازهای نداجا در حوزه تربیت بدنی	۳/۸۸	۱۷/۵
۴	ضعف در نظارت و ارزیابی برنامه های تربیت بدنی نداجا	۳/۷۵	۱۵
۵	کمبود فضای اداری، خوابگاه و اماکن ورزشی در اختیار تربیت بدنی نداجا	۳/۶۹	۱۳
۶	کم توجهی به بهره مندی از فناوری های نوین و امکانات آزمایشگاهی، تجهیزات و زیرساخت ها	۳/۷۵	۱۵
۷	انتخاب نامناسب رؤسای ورزش مناطق و پایگاه های نداجا	۳/۵۶	۹
۸	کم توجهی به طرح ریزی برنامه های آموزشی، مسابقاتی بر اساس نیاز نیرو	۳/۴۴	۴
۹	کم توجهی به نقش میان ورزش و استفاده از علوم مرتبط دیگر در تربیت بدنی نداجا (پزشکی، فیزیوتراپی	۳/۲۵	۱
۱۰	کم توجهی به استانداردهای نسبت مربی متخصص ورزشی به نیرو در نداجا	۳/۴۰	۳
۱۱	کم توجهی به موضوع تحقیق و توسعه و تولید علم بومی و نظریه پردازی در نداجا	۳/۶۰	۱۰/۵

اولین همایش بین المللی ورزش و توسعه پایدار

۱ الی ۲ آبان ماه ۱۳۹۸

ISC

توسعه پایدار
Sustainable Development
تندرستی
Health
ورزش
Sport

۵/۵	۳/۴۵	ضعف برنامه های حمایتی از ورزشکاران و قهرمانان نداجا	۱۲
۲	۳/۳۴	عدم توجه کافی به میزبانی و برگزاری مسابقات ورزشی در نداجا	۱۳
۱۲	۳/۶۵	ناکافی بودن ضمانت اجرایی در اخذ آزمون آمادگی جسمانی در نداجا	۱۴
۱۵	۳/۷۵	تغییرات مدیریتی در تربیت بدنی نداجا (عدم ثبات مدیریت ورزش در مناطق و پایگاه ها نداجا	۱۵
۱۰/۵۰	۳/۶۰	فقدان ارتباط بین تولیدات علمی با نیازهای نیرو	۱۶
۵/۵	۳/۴۵	کافی نبودن اعتبارات عمرانی و جاری تربیت بدنی نیرو	۱۷
۸	۳/۵۱	استفاده از مرییان خارج از نیرو در ورزش نداجا	۱۸
۷	۳/۴۷	توجه مرییان و داوران مطرح در نیرو به فعالیت در خارج از نداجا و بی رغبتی فعالیت در ورزش نداجا	۱۹
۲۱	۴/۱۵	شرایط جغرافیایی استقرار نیروها در مناطق و پایگاه ها	۲۰
۲۰	۴/۱۰	ماموریت های طولانی مدت نیرو در دریا	۲۱

نتیجه گیری:

ورزش و فعالیت های حرکتی نقش موثری در تربیت نیروهای مسلح دارد و به عبارت دیگر رزمندگان و نیروهای موفق تر هستند که دوره های ورزشی بیشتری را با موفقیت پشت سر گذاشته باشند و بتوانند در زمین، آب و هوا به اجرای رزم پیردازند و در بدترین شرایط آب و هوایی نیز استقامت بدنی خوبی داشته باشند. از این رو در نیروهای مسلح جمهوری اسلامی ایران اعم از ارتش، سپاه و ناجا که یگان های عملیاتی دارند، فعالیت های ورزشی و حرکتی به طور جدی در دستور کار قرار گرفته است.

راهبردهای توسعه ای

- ثبات بخشی به مدیریت تربیت بدنی در مناطق و پایگاه ها

اولین همایش بین المللی ورزش و توسعه پایدار

۱ الی ۲ آبان ماه ۱۳۹۸

ISC

توسعه پایدار
Sustainable Development
تندرستی
Health
ورزش
Sport

- افزایش تولیدات علمی ورزشی کاربردی منطبق با نیاز نیروی فعال در نداجا
- افزایش بودجه و اعتبارات عمرانی و جاری تربیت بدنی نداجا و تسهیل درآمد زایی از امکانات ورزشی برای ورزش نداجا
- افزایش استفاده موثر از مربیان داخل و خارج از نیرو در راستای توسعه کیفی ورزش نداجا
- استفاده از متدهای نوین تمرینی ویژه شرایط جغرافیایی و محل خدمت نیروهای نداجا
- طراحی برنامه راهبردی علمی و آموزشی سازگار با شرایط جغرافیایی و ماهیت کاری نیروی انسانی در نداجا
- طراحی نظام استخدام، آموزش و تمرینات سازگار با انواع شرایط اقلیمی کشور
- توجه ویژه به افزایش اعتبارات و تسهیلات در حوزه ورزش نداجا
- افزایش حمایت و تسهیلات ویژه ورزشکاران قهرمان و مربیان شاغل در ورزش نداجا
- انتخاب مدیران تربیت بدنی مناطق و پایگاه ها بر اساس الگوی شایستگی

منابع:

- ۱- درخشان مبارکه محمد، باران چشمه مهرعلی، آشتیانی محمدرضا، اکبری یزدی حسین. تدوین هدف های کلان، سیاست ها و راهبردهای توسعه تربیت بدنی در نیروهای مسلح جمهوری اسلامی ایران، راهبرد دفاعی: زمستان ۱۳۹۱، دوره ۱۰، شماره ۴۰ از صفحه ۱۶۹ تا صفحه ۱۹۸

اولین همایش بین المللی ورزش و توسعه پایدار

۱ الی ۲ آبان ماه ۱۳۹۸

توسعه پایدار
Sustainable Development
تندرستی
Health
ورزش
Sport

ISC

۲- عراقی م، کاشف م. چالش های پیش روی توسعه ورزش همگانی در ایران و راهبردهای آن. نشریه مدیریت ورزشی. ۲۰۱۵؛ ۶(۴): ۶۴۳-۵۵.

۳- سرمد زهره، بازرگان عباس، حجازی الهه (۱۳۸۹)، روش های تحقیق در علوم تربیتی، نشر آگه، چاپ بیستم

طراحی و تدوین برنامه راهبردی مدیریت تربیت بدنی نیروی دریایی
راهبردی ارتش جمهوری اسلامی ایران در افق چشم انداز ۱۴۰۴
مرتضی فتاح پور مرندي*^۱، مصطفی ثانی^۲

۳- استادیار مدیریت ورزشی، دانشکده علوم انسانی، دانشگاه مراغه، مراغه، ایران، (* نویسنده مسئول)

۲- دکتری مدیریت ورزشی، دانشکده تربیت بدنی، دانشگاه آزاد اسلامی واحد تهران مرکزی، تهران، ایران

اولین همایش بین المللی ورزش و توسعه پایدار

۱ الی ۲ آبان ماه ۱۳۹۸

توسعه پایدار
Sustainable Development
تندرستی
Health
ورزش
Sport

ISC

*Email: (m.fattahpour@maragheh.ac.ir)

چکیده

زمینه و هدف: برنامه ریزی راهبردی سازمان ها را در دستیابی به اهدافی از قبیل تشکّل تفکر راهبردی در سازمان، تشخیص جهت گیری آینده سازمان و توجه به فرصت ها و موقعیت های آن، تأثیر پذیری تصمیمات حال از نتایج و بازخوردهای تصمیمات آتی، تدوین و تنظیم شاخص ها و مبنای جامع و قابل دفاع برای تصمیم گیری یاری می نماید.

روش کار: روش تحقیق حاضر توصیفی - کاربردی و به صورت پیمایشی انجام شده است. جامعه آماری تحقیق شامل افراد صاحب نظر در امور ورزش نداجا، مدیریت تربیت بدنی نداجا، کارشناسان دواير مختلف تربیت بدنی نداجا بود (۴۵ نفر). شیوه گردآوری اطلاعات در این تحقیق، بررسی اسناد و مدارک در طی مطالعات کتابخانه ای و مصاحبه با خبرگان، مسئولین، متخصصین و مدیران حوزه ورزش نداجا و استفاده از پرسشنامه برای گردآوری داده ها بود. در این تحقیق از روشهای آماری توصیفی و استنباطی در جهت تجزیه و تحلیل داده ها استفاده گردید. کلیه داده ها در نرم افزار آماری SPSS نسخه ۲۰ مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفتند.

یافته ها: نتایج نشان داد مدیریت تربیت بدنی نداجا در وضعیت تغییر یا محافظه کارانه قرار دارد. براساس تحلیل SWOT، در مجموع ۳۴ استراتژی شامل ۱۵ استراتژی SO، ۵ استراتژی ST، ۹ استراتژی WO و ۵ استراتژی WT برای ورزش نداجا تدوین شد.

نتیجه گیری: تربیت بدنی نداجا می تواند با بکارگیری و ارزیابی مجدد این استراتژی مسیر تحقق اهداف آرمانی را هموار سازد و در نهایت با هدفمند کردن برنامه های سازمان موجبات توسعه هر چه بیشتر ورزش را فراهم سازد.

کلیدواژه ها: تربیت بدنی، مدیریت، چشم انداز ۱۴۰۴، نداجا، برنامه راهبردی

۱. مقدمه:

نقش مدیریت در سازمان های ورزشی امروزی بویژه اگر با رویکردی راهبردی و برنامه محور همراه باشد از اهمیت ویژه ای برخوردار است. در دنیای در حال رشد و توسعه کنونی، ورزش نیز از این قاعده مستثنی نیست و بسیاری از سازمان های ورزشی به سرعت در حال پیشرفت هستند که در اکثر موارد، رویکرد راهبردی سازمان های ذیربط موضوعی تعیین کننده بوده است. رقابت برای کسب

اولین همایش بین المللی ورزش و توسعه پایدار

۱ الی ۲ آبان ماه ۱۳۹۸

ISC

توسعه پایدار
Sustainable Development
تندرستی
Health
ورزش
Sport

برتری در تمامی جنبه های تربیت بدنی و ورزش از طریق ارایه طرح ها و برنامه های بلندمدت، میان مدت و کوتاه مدت دلیلی بر این مدعا است (۱). همچنین، بدری آذرین (۱۳۸۶) در تحقیق خود گزارش کرد که فدراسیون ژیمناستیک ایران فاقد برنامه راهبردی است و این ورزش در جایگاه نامطلوبی قرار دارد؛ فقدان گسترش این ورزش در جامعه حاکی از ضعف موجود وضعیت کمی و کیفی نیروی انسانی و ناکارآمدی برنامه های توسعه ای و راهبردی و همچنین کمبود منابع اطلاعاتی در این زمینه است (۲). گودرزی، صفری و قربانی (۱۳۹۴) دریافتند که موانع مدیریتی، برنامه ریزی، فردی، سازمانی و محیطی نقش قابل توجهی در بازدارندگی اجرای راهبردهای سازمان های ورزشی دارند (۳). همچنین نتایج تحقیق معصومی، غرایق زندگی، کیا کجوری و عمادی (۱۳۹۵) نشان داد که عوامل مدیریتی، تخصیص منابع، نیروی انسانی، ادراکی، ارتباطی، اجرایی، راهبردی، ارزیابی، فرهنگی به ترتیب به عنوان موانع مهم و موثر در مدیریت راهبردی وزارت ورزش و جوانان و فدراسیون های ورزشی هستند. با توجه به نتایج، عوامل مدیریتی، مهمترین و تاثیرگذارترین مانع و عوامل فرهنگی، کم اهمیت ترین مانع محسوب می شوند (۴).

۲. روش شناسی:

این تحقیق بر مبنای هدف، از نوع تحقیقات کاربردی است و روش تحقیق آن، توصیفی بود. جامعه آماری تحقیق شامل افراد صاحب نظر در امور ورزش نداجا، مدیریت تربیت بدنی نداجا، کارشناسان دواير مختلف تربیت بدنی نداجا بود. (۴۵ نفر) نمونه بصورت کل شمار و برابر با جامعه در نظر گرفته شد. برای نیل به هدف نهایی تحقیق ابتدا در مرحله اول وضع موجود ورزش در سازمان مذکور تعیین می گردد. در ادامه راهبردها و استراتژی ها در جهت کاهش وضعیت مطلوب و موجود تدوین و سپس استراتژی های تدوین شده مورد بررسی و اولویت بندی قرار گرفت. ابزار جمع آوری داده ها شامل استفاده از پرسشنامه، مصاحبه با افراد متخصص و صاحب نظر در ورزش نیروهای مسلح (نیروی دریایی و، مشاهده، چک لیست، منابع و اطلاعات مکتوب، منابع اطلاعاتی آنلاین

اولین همایش بین المللی ورزش و توسعه پایدار

۱ الی ۲ آبان ماه ۱۳۹۸

توسعه پایدار
Sustainable Development
تندرستی
Health
ورزش
Sport

ISC

و مطالعه تطبیقی در کشورهای منتخب بود. روش آماری مورد استفاده در تحقیق استفاده از IBM SPSS Ver.20 از آزمون تی تک نمونه ای و آزمون فریدمن با نرم افزار های بود.

یافته ها:

برای تجزیه و تحلیل همزمان عوامل درونی و بیرونی از ماتریس درونی و بیرونی استفاده شد. این ماتریس برای تعیین موقعیت و نوع استراتژی ورزش نداجا به کار می رود. برای تشکیل این ماتریس، نمرات حاصل از ماتریس های ارزیابی عوامل درونی و بیرونی در ابعاد افقی و عمودی قرار می گیرند تا جایگاه ورزش نداجا در خانه های این ماتریس مشخص شود و بتوان استراتژی مناسبی برای آن اتخاذ نمود. در این ماتریس، نمرات در یک طیف دو بخشی قوی (۲/۵ تا ۴) و ضعیف (۱ تا ۲/۵) تعیین می شوند. معمولاً، استراتژی ها با توجه به منطقه قرار گرفتن سازمان در یکی از چهار خانه ماتریس درونی و بیرونی (SO, ST, WO, WT) انتخاب می شوند. نتایج حاکی از آن است که ورزش نداجا از لحاظ موقعیت استراتژیک در ماتریس داخلی و خارجی در منطقه محافظه کارانه قرار دارد.

نتیجه گیری:

براساس تحلیل SWOT، در مجموع ۳۴ استراتژی شامل ۱۵ استراتژی SO، ۵ استراتژی ST، ۹ استراتژی WO و ۵ استراتژی WT برای ورزش نداجا تدوین شد. مهمترین راهبرد ها عبارت اند از:

افزایش برگزاری دوره های آموزشی (مربیگری، داوری، ارتقاء، بازآموزی و ..) برای نیروی انسانی شاغل در ورزش نداجا

افزایش سرانه فضاهای ورزشی در اختیار نداجا

افزایش تجهیزات و وسایل کاربردی ورزشی و تمرینی منطبق بر نیاز نیرو در مناطق و پایگاه های نداجا

اولین همایش بین المللی ورزش و توسعه پایدار

۱ الی ۲ آبان ماه ۱۳۹۸

ISC

کمیته ملی المپیک ایران

توسعه پایدار
Sustainable Development
تندرستی
Health
ورزش
Sport

افزایش بودجه، منابع مالی، اعتبارات و تسهیلات تربیت بدنی ناجا
تمرکز بیشتر بر ورزش های کاربردی علی الخصوص ورزش های آبی با راه اندازی کلوپ های
رشته های آبی در شمال و جنوب کشور
سازماندهی هیات های ورزشی نداجا استفاده از ظرفیت قهرمان های ورزشی در جهت توسعه
ورزش آموزشی و قهرمانی در نداجا
راه اندازی مرکز پایگاه قهرمانی در نداجا و تمرکز بر حمایت از ورزشکاران و قهرمانان ورزشی
نداجا

برنامه ریزی برای برگزاری و میزبانی مسابقات ملی و بین المللی ورزشی توسط نداجا
ثبات بخشی به مدیریت تربیت بدنی در مناطق و پایگاه ها
افزایش تولیدات علمی ورزشی کاربردی منطبق با نیاز نیروی فعال در نداجا
افزایش بودجه و اعتبارات عمرانی و جاری تربیت بدنی نداجا و تسهیل درآمد زایی از امکانات
ورزشی برای ورزش نداجا

افزایش استفاده موثر از مرییان داخل و خارج از نیرو در راستای توسعه کیفی ورزش نداجا
استفاده از متدهای نوین تمرینی ویژه شرایط جغرافیایی و محل خدمت نیروهای نداجا
تدوین برنامه راهبردی تربیت بدنی نداجا با تمرکز بر توسعه و پیشرفت
طراحی نظام جامع آموزش و تربیت نیروی انسانی مرتبط با ورزش در نداجا
طراحی و تدوین نظام جامع ارزیابی با حداکثر ضمانت اجرایی
افزایش میزان فضای اداری و خوابگاه در راستای توسعه ساختاری ورزش نداجا
افزایش بهره مندی از فناوری های نوین و تجهیزات به روز و تعامل بیشتر با مراکز علمی تحقیقاتی
ورزش کشور

طراحی و اجرای نظام مدیریت شایستگی در انتخاب مدیران ورزش مناطق و پایگاه های نداجا
افزایش برگزاری مسابقات، المپیاد ها و جشنواره های ورزشی برای سربازان، کارمندان و خانواده
های آنان

اولین همایش بین المللی ورزش و توسعه پایدار

۱ الی ۲ آبان ماه ۱۳۹۸

ISC

توسعه پایدار
Sustainable Development
تندرستی
Health
ورزش
Sport

افزایش برگزاری دوره های مربیگری و داوری برای ارتقاء دانش مربیان ورزشی نداجا و استفاده موثر از مربیان و ورزشکاران نداجا در امورات مختلف ورزشی استفاده از ظرفیت رسانه ها در جهت حمایت از ورزشکاران و قهرمانان نداجا و استفاده از ظرفیت قهرمانان در جهت تولید محتواهای آموزشی و رسانه ای طراحی برنامه راهبردی علمی و آموزشی سازگار با شرایط جغرافیایی و ماهیت کاری نیروی انسانی در نداجا

طراحی نظام استخدام، آموزش و تمرینات سازگار با انواع شرایط اقلیمی کشور توجه ویژه به افزایش اعتبارات و تسهیلات در حوزه ورزش نداجا افزایش حمایت و تسهیلات ویژه ورزشکاران قهرمان و مربیان شاغل در ورزش نداجا انتخاب مدیران تربیت بدنی مناطق و پایگاه ها بر اساس الگوی شایستگی

منابع:

۱- خسروی زاده ا، حمیدی م، یدالهی ج، خیری مد. تدوین راهبردها و تعیین موقعیت راهبردی کمیته ملی المپیک جمهوری اسلامی ایران. مدیریت و توسعه ورزش. ۲۰۱۲؛ ۱(۱): ۱۱-۲۵.

۲- بدری آذرین، ی، گودرزی م، خیری م، اسدی ح. بررسی وضعیت ورزش ژیمناستیک ژیمناستیک در ایران با رویکرد تدوین نظام جامع توسعه منابع انسانی در ورزش ژیمناستیک ژیمناستیک کشور، حرکت. ۱۳۸۶، ۳۲-۹۷-۱۱۶

۳- گودرزی م، قربانی م و صفری م. شناسایی و تدوین الگوی موانع اجرای برنامه های استراتژیک در وزارت ورزش و جوانان ایران حرکت ۱۳۹۴ ۷(۱۳). ۱۳-۳۲

۴- معصومی ح، غرایاق زندگی ح، کجوری دك، عمادی سر. شناسایی و اولویت بندی موانع مدیریت راهبردی در وزارت ورزش و جوانان و فدراسیون های ورزشی با استفاده

اولین همایش بین المللی ورزش و توسعه پایدار

۱ الی ۲ آبان ماه ۱۳۹۸

توسعه پایدار
Sustainable Development
تندرستی
Health
ورزش
Sport

از روش تصمیم گیری آنترپوپی - فازی. پژوهشنامه مدیریت ورزشی و رفتار حرکتی.
۲۰۱۶؛ ۱۲(۲۳): ۲۹۵-۳۱۷.

اولویت بندی شاخص های توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی، زیست محیطی و سیاسی رویدادهای بزرگ ورزشی

سید محمد حسن میرقائمی* ۱، مجید جلالی فراهانی ۲، سید نصرالله سجادی ۳، ابراهیم علیدوست قهفرخی ۴
۱. دانشجوی دکتری مدیریت ورزشی، گروه مدیریت ورزشی، دانشکده تربیت بدنی و علوم ورزشی، دانشگاه تهران، ایران. (*نویسنده مسئول).

۲. دانشیار مدیریت ورزشی، گروه مدیریت ورزشی، دانشکده تربیت بدنی و علوم ورزشی، دانشگاه تهران، ایران.

اولین همایش بین المللی ورزش و توسعه پایدار

۱ الی ۲ آبان ماه ۱۳۹۸

توسعه پایدار
Sustainable Development
تندرستی
Health
ورزش
Sport

ISC

۳. استاد مدیریت ورزشی، گروه مدیریت ورزشی، دانشکده تربیت بدنی و علوم ورزشی، دانشگاه تهران، ایران.
 ۴. دانشیار مدیریت ورزشی، گروه مدیریت ورزشی، دانشکده تربیت بدنی و علوم ورزشی، دانشگاه تهران، ایران.
- *Email: (hassan_sajjad6544@yahoo.com)

چکیده

زمینه و هدف: هدف از پژوهش حاضر اولویت بندی شاخص های توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی، زیست محیطی و سیاسی رویدادهای بزرگ ورزشی می باشد.

روش کار: پژوهش حاضر توصیفی و از نوع تحقیقات آمیخته است که به صورت میدانی انجام شد. جامعه آماری این پژوهش در بخش کیفی از افراد متخصص و خبره، کلیه استادان و صاحب نظران آشنا با رویدادهای بزرگ ورزشی و مفهوم شاخص های توسعه پایدار هستند. نمونه گیری در این بخش به صورت گلوله برفی و تا رسیدن به حد اشباع نظری با متخصصین امر انجام گرفت و در بخش کمی جامعه آماری شامل کلیه مسئولان کمیته ملی المپیک، روسا، دبیران و اعضای هیئت رئیسه فدارسیون های ورزشی (فعلی و سابق) هستند. برای تجزیه و تحلیل داده ها از آمار استنباطی (آزمون کلموگروف اسمیرنوف و رگرسیون چند متغیره) و این آزمون ها در محیط SPSS نسخه 21 و lisrel 8,80 در سطح معناداری ۵٪ انجام گرفت.

یافته ها: در بخش آمار استنباطی بیان می شود که از آزمون تحلیل عاملی تاییدی برای شناسایی گویه های پرسشنامه، و جهت اولویت بندی گویه های شاخص های توسعه پایدار از بارهای عاملی استفاده خواهد شد.

نتیجه گیری: نتایج استنباطی پژوهش در خصوص اولویت بندی شاخص های توسعه پایدار در میزبانی رویدادهای بزرگ ورزشی، که مهمترین شاخص ها به ترتیب عبارت بودند از: شاخص اجتماعی و فرهنگی؛ زیست محیطی؛ اقتصادی و سیاسی.

کلیدواژه ها: رویدادهای ورزشی، توسعه اقتصادی، توسعه زیست محیطی، سرمایه اجتماعی، توسعه سیاسی

۱. مقدمه:

رویدادهای بزرگ ورزشی به طور گسترده تبدیل به یک موضوع پژوهش شده است. در دهه اخیر این رویدادها توجه سیاستگذاران، آکادمی ها، تماشاگران، رسانه و تاجران را به خود جلب کرده

اولین همایش بین المللی ورزش و توسعه پایدار

۱ الی ۲ آبان ماه ۱۳۹۸

ISC

کتابخانه تخصصی ورزش

توسعه پایدار
Sustainable Development
تندرستی
Health
ورزش
Sport

است (۱). بازی های المپیک بی تردید بزرگ ترین رویداد ورزشی جهان است. این بازی ها، به مکانی برای گردهمایی و مشارکت تماشاچیان، ورزشکاران، مربیان، سرپرستان، خبرنگاران، عکاسان و بیشتر رسانه های جمعی تبدیل شده است. به عنوان مثال در بازی های المپیک ۱۹۹۶ آتلانتا که به مناسبت صدمین سالگرد بازی های المپیک برگزار شد، حدود ۳/۵ میلیارد بیننده طی شانزده روز، این رویداد را مشاهده کردند (۲). محققان اشاره نمودند که پایداری رویداد می تواند در ابعاد مختلف مانند اقتصادی، اجتماعی، فرهنگی، سیاسی و زیست محیطی مورد بررسی قرار گیرد (۳). رویداد بزرگ ورزشی تبدیل به یک ابزار مهم برای بازسازی شهری و یک ابزار بازاریابی استراتژیک برای کشورهای میزبان شده است. میزبانی یک رویداد بزرگ ورزشی اجازه می دهد تا به تقویت فرهنگ و دانش شهروندان در مورد شهر، فرهنگ و آداب و رسوم آنها کمک کند (۴). رویدادهای بزرگ ورزشی مانند المپیک و جام جهانی فیفا، منافع زیادی را به همراه دارند. به عنوان مثال: المپیک تابستانی ۱۹۸۸ در سئول ۱/۶ میلیارد دلار مزایای اقتصادی را به وجود آورد که یکی از آنها ۳۳۶ هزار شغل زدایی بود (۵). بسیاری از تحقیقات حاکی از آنند که رویدادهای ورزشی، دارای اثرات در زمینه های اقتصادی، اجتماعی، فرهنگی و زیست محیطی هستند (۶). بنابراین هدف پژوهش حاضر اولویت بندی شاخص های توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی، زیست محیطی و سیاسی رویدادهای بزرگ ورزشی می باشد.

۲. روش شناسی:

روش پژوهش آمیخته از نوع تحلیل عاملی تاییدی است که ابتدا روش کیفی و سپس روش کمی می باشد. این پژوهش بر مبنای هدف از تحقیقات کاربردی و از نوع پژوهش های توصیفی است. در بخش کیفی پژوهش ابتدا با انجام مصاحبه های نیمه ساختار یافته با اساتید و صاحب نظران آشنا با رویدادهای بزرگ ورزشی در این زمینه (۱۸ نفر) بصورت گلوله برفی و تا رسیدن به حد اشباع نظری به شناسایی شاخص های توسعه پایدار در رویدادهای بزرگ ورزشی پرداخته شد و سپس با استفاده از مولفه های که از مطالعات اسناد و مدارک و مصاحبه ها استخراج شدند، پرسشنامه ی

اولین همایش بین المللی ورزش و توسعه پایدار

۱ الی ۲ آبان ماه ۱۳۹۸

ISC

کمیته علمی ورزش

توسعه پایدار
Sustainable Development
تندرستی
Health
ورزش
Sport

محقق ساخته ای طراحی شد. در نهایت به شناسایی و اولویت بندی شاخص های توسعه پایدار در رویدادهای بزرگ ورزشی پرداخته شد. در بخش آمار توصیفی از جداول، نمودارهای فراوانی، میانگین و انحراف معیار استفاده شد. برای تجزیه و تحلیل داده ها در بخش آمار استنباطی از آلفای کرونباخ برای بدست آوردن پایایی پرسشنامه، و از تحلیل عاملی تاییدی مرتبه دوم برای تعیین روایی سازه و اولویت بندی شاخص های توسعه پایدار در رویدادهای بزرگ ورزشی بر اساس بارهای عاملی گویه ها انجام شد. این آزمون ها در محیط SPSS نسخه ۲۱ و lisrel ۸,۸۰ در سطح معنا داری ۵٪ انجام گرفت.

یافته ها:

ابتدا آمار توصیفی است که در آن میانگین و درصد فراوانی هر کدام از عوامل جمعیت شناختی بیان می شود. در بخش دوم نیز آمار استنباطی بیان می شود که از آزمون تحلیل عاملی تاییدی برای شناسایی گویه های پرسشنامه، و جهت اولویت بندی گویه های شاخص های توسعه پایدار از بارهای عاملی استفاده خواهد شد. فراوانی آزمودنی ها بر اساس جنسیت نشان داد، ۷۸,۵ درصد نمونه های پژوهش حاضر را مردان (۱۸۶ نفر) و ۲۱,۵ درصد را زنان تشکیل می داد (۵۱ نفر). فراوانی آزمودنی ها بر اساس سطح تحصیلات نشان داد که بیش از ۵۵,۳ درصد نمونه ها دارای تحصیلات کارشناسی ارشد و ۴۴,۷ درصد از آزمودنی ها دارای مدرک دکتری بودند. همچنین فراوانی آزمودنی ها بر اساس رشته تحصیلی نشان داد، ۵۶,۵ درصد شرکت کنندگان پژوهش دارای تحصیلات در رشته تربیت بدنی و ۴۳,۵ درصد افراد در سایر رشته ها مشغول به تحصیل بودند. جهت اولویت بندی شاخص های توسعه پایدار در رویدادهای بزرگ ورزشی و بررسی اعتبار مقیاس از تحلیل عاملی تاییدی مرتبه دوم استفاده شد.

جدول ۱: اولویت بندی شاخص های توسعه پایدار در رویدادهای بزرگ ورزشی

اولین همایش بین المللی ورزش و توسعه پایدار

۱ الی ۲ آبان ماه ۱۳۹۸

ISC

توسعه پایدار
Sustainable Development
تندرستی
Health
ورزش
Sport

شاخص ها	
اجتماعی فرهنگی	۰,۹۹
زیست محیطی	۰,۸۹
اقتصادی	۰,۸۸
سیاسی	۰,۷۶

نتیجه گیری:

بسیاری از مطالعات نشان داده است که برگزاری بازی های المپیک می تواند احساس شور و شوق و افتخار را در میان ساکنان محلی ایجاد کند و احساس جامعه و وحدت را به وجود آورد. تأثیرات اجتماعی در شهر میزبان بازی های المپیک شامل مزایای سلامت، سلامت روان، مهارت های اجتماعی و سرمایه می باشند. المپیک می تواند سنت ها و ارزش های منطقه را تقویت کند و غرور محلی و روحیه جامعه را افزایش دهد. به عنوان مثال: افزایش غرور مدنی در طول بازی های المپیک بارسلونا در سال ۱۹۹۲ باعث شد که شهروندان خیابان های شهر را به بزرگترین ورزشگاه جهان تبدیل کنند (اسکاندیزو، ۲۰۱۷). هدف اصلی اکثر رویدادها، ایجاد مزایای اقتصادی و سود است. رویدادها با ایجاد یک تصویر مثبت برای مقصد میزبان، رشد گردشگری و رشد اقتصادی در سرتاسر مقصد را ترویج می دهند. رویدادهای بزرگ ورزشی در پیشبرد اهداف داخلی یک کشور و توسعه سیاست خارجی بسیار مهم است. همچنین نتایج استنباطی پژوهش در خصوص اولویت بندی شاخص های توسعه پایدار در میزبانی رویدادهای بزرگ ورزشی مهمترین شاخص ها به ترتیب عبارت بودند از: شاخص اجتماعی و فرهنگی؛ زیست محیطی؛ اقتصادی و سیاسی.

منابع:

1. Banović, ružica šimić. jurčić, ana. petronijević, milan. (2017). Hosting mega sport events in a small country: the (real) impact on the development – cases of croatia and serbia .

اولین همایش بین المللی ورزش و توسعه پایدار ۱ الی ۲ آبان ماه ۱۳۹۸

ISC

توسعه پایدار
Sustainable Development
تندرستی
Health
ورزش
Sport

2. سجادی، سید نصرالله. (۱۳۷۸)، تحلیلی بر نقش رسانه های جمعی در بازی های المپیک طی قرن

بیستم. نشریه حرکت، ش ۳، ص ۵۶-۳.

3. Liu, Yi-De. (2018). Legacy Planning and Event Sustainability: Helsinki as the 2012 World Design Capital.

4. Vico, Roberto Paolo. Uvinha, Ricard Ricci. & Gustavo, Nuno. (2018). Sports mega-events in the perception of the local community: the case of Itaquera region in São Paulo at the 2014 FIFA World Cup Brazil.

5. Pohan, H M. and Oktavianity, S P. (2018). Indonesia to host the fifa world cup? a cost-benefit analysis.

6. جلالی فراهانی، مجید. علی دوست قهفرخی، ابراهیم. چاپ چهارم (۱۳۹۶)، مدیریت رویدادها و اردوهای ورزشی، شماره مسلسل ۸۱۱۱، انتشارات دانشگاه تهران.

7. Scandizzo, Pasquale Lucio. (2017). Assessing the olympic games: the economic impact and beyond.

بررسی رابطه توسعه گردشگری با اشتغال زایی فارغ التحصیلان تربیت بدنی و علوم ورزشی واحد های دانشگاه آزاد استان تهران با رویکرد کار آفرینی
* فرشاد هدایی^۱ بهرام صالح نیا^۲

۱- کارشناسی ارشد، تربیت بدنی و علوم ورزشی، علوم تربیتی و مشاوره، دانشگاه آزاد اسلامی رودهن، رودهن، تهران، ایران

اولین همایش بین المللی ورزش و توسعه پایدار

۱ الی ۲ آبان ماه ۱۳۹۸

توسعه پایدار
Sustainable Development
تندرستی
Health
ورزش
Sport

ISC

۲-عضو هیات علمی، تربیت بدنی و علوم ورزشی، علوم تربیتی و مشاوره، دانشگاه آزاد اسلامی رودهن، تهران، ایران (*نویسنده مسئول)
*Email: (bsalehnia@yahoo.com)

چکیده:

زمینه و هدف: امروزه توسعه گردشگری یکی از موضوعات مهم در حوزه تربیت بدنی و علوم ورزشی بوده که هدف از انجام تحقیق حاضر بررسی رابطه توسعه گردشگری با اشتغال زایی فارغ التحصیلان تربیت بدنی و علوم ورزشی با رویکرد کار آفرینی می باشد

روش کار: روش پژوهش حاضر توصیفی از نوع تحلیلی است، که در آن تعداد ۳۲۰ نفر فارغ التحصیلان تربیت بدنی گرایش های مدیریت ورزشی استان تهران در مقطع کارشناسی ارشد به عنوان نمونه آماری انتخاب شدند. ابزار اندازه گیری شامل پرسشنامه محقق ساخته می باشد. از آمار توصیفی و آزمون کلموگروف اسمیرنوف، آزمون t تک نمونه و فریدمن استفاده گردید. تجزیه و تحلیل داده ها با استفاده از نرم افزارهای آماری SPSS و exel انجام پذیرفت.

یافته ها: یافته ها نشان دادند با اهمیت ترین و با اولویت ترین بخش مولفه ای گردشگری مرتبط فارغ التحصیلان، مولفه های اسکان، جاذبه های توریستی، حمل و نقل و امنیت می باشد.

نتیجه گیری: پیشنهاد می شود که مدیران و مسئولان حوزه گردشگری در کشور با توسعه برنامه ها و زیرساخت ها در بخش گردشگری ورزشی داخلی، مقدمات و پیش زمینه های حضور گردشگران داخلی و خارجی در کشور را مهیا کنند

کلید واژه ها: گردشگری، اشتغال، فارغ التحصیلان، تربیت بدنی، کارآفرینی

۱. مقدمه:

انسان های کاردان، آگاه، دانا، توانا و متناسب با تقاضای بازار کار در صدر وظایف و اهداف مراکز تربیتی، حرفه ای و علمی، به ویژه نظام آموزش عالی در کلیه کشورها اعم از توسعه یافته و یا در حال توسعه قرار می گیرد. بررسی مسائل اشتغال و کارفرینی به میزان زیادی نیازمند بررسی مسائل

اولین همایش بین المللی ورزش و توسعه پایدار

۱ الی ۲ آبان ماه ۱۳۹۸

ISC

کمیته بین المللی ورزش و توسعه پایدار

توسعه پایدار
Sustainable Development
تندرستی
Health
ورزش
Sport

آموزشی در جوامع می باشد (۱). امروزه صنعت گردشگری به عنوان یکی از مهمترین صنایع دنیا مطرح بوده و اهمیت روز افزون آن موجب شده تا نه تنها به عنوان یک صنعت، بلکه به عنوان صنعتی درآمدزا، دارای قابلیت های فراوان رشد و توسعه و ایجاد اثرات مثبت اقتصادی شناخته شود. این صنعت در بسیاری از کشورها به عنوان یکی از عوامل مهم ایجاد در آمد، اشتغال، کاهش نرخ بیکاری، رشد بخش خصوصی و توسعه ی ساختارهای زیربنایی، مورد توجه می باشد، به نحوی که بیش از هر فعالیت اقتصادی و صنعتی دیگر در جهان، موجب حرکت سرمایه ها و انتقال پول ها شده و به عنوان بزرگ ترین صنعت خدماتی جهان از حیث درآمدزایی شناخته شده است. گردشگری باعث جابجایی می شود بدین صورت که وقتی یک گردشگر وارد یک کشور می شود دارای هزینه های متفاوتی است. این به معنای انتقال منابع ارزی از کشور مبدأ به کشور مقصد گردشگری می باشد. به عبارت دیگر کالاها و خدماتی که کشور مقصد ارائه می دهد به مانند کالاها و خدماتی است که به کشور ارسال کننده ی گردشگر صادر می کند که از آن تحت عنوان صادرات نامرئی یاد شده و منبع مهم درآمد ارزی برای کشورها به حساب می آید (۲). گردشگری ورزشی شامل سه نوع می باشد و سه رفتار عمده را در برمی گیرد: ۱- شرکت کردن (گردشگری فعال) ۲- تماشا کردن (گردشگری ورزشی رویداد یا غیر فعال) ۳- بازدید کردن از جذابیت های مشهور مربوط به ورزش مثل: شخصیت های ورزشی، موزه های ورزشی، ورزشگاه های مهم و غیره. (۳). با توجه به این که اقتصاد کشور ایران اتکا شدیدی به درآمدهای حاصل از صادرات نفت خام دارد و متغیرهای کلان اقتصادی با دنباله روی از قیمت جهانی نفت در طول زمان دچار نوسانات شدید می شود، و با توجه به جوان بودن جمعیت کشور و بالا بودن نرخ بیکاری، توسعه صنعت ؛ گردشگری ورزشی در کشور ایران از اهمیت بالایی برخوردار می باشد. کاسیمتی همکاران (۴) در تحقیق خود به این نکته اشاره می کنند که سال هاست که امارات متحده عربی تمرکز خود را از اقتصاد مبتنی بر نفت و گاز تغییر داده و در نتیجه شاهد رشد صنایع خدماتی مرتبط با سلامتی، ورزش و تفریحات و گردشگری بوده است. به طوری که این صنایع ۴۷/۶٪ تولید ناخالص ملی این کشور را شامل می شود. اما آنچه مسلم است کشور ایران با وجود داشتن ظرفیت های بسیاری در زمینه گردشگری

اولین همایش بین المللی ورزش و توسعه پایدار

۱ الی ۲ آبان ماه ۱۳۹۸

توسعه پایدار
Sustainable Development
تندرستی
Health
ورزش
Sport

ISC

ورزشی، متأسفانه هنوز نتوانسته به جایگاه و اعتبار واقعی خود در این زمینه دست یابد. چرا که سهم گردشگری این کشور (که گردشگری نیز جزیی از ان است) از تولید ناخالص ملی تنها ۰/۱٪ است.

۲. روش شناسی:

تحقیق حاضر بررسی رابطه توسعه گردشگری با اشتغال زایی فارغ التحصیلان تربیت بدنی و علوم ورزشی واحد های دانشگاه ازاد اسلامی استان تهران با رویکرد کار افرینی می باشد. تحقیق حاضر از نظر هدف، کاربردی و از نظر روش توصیفی از نوع تحلیلی می باشد که به صورت مقطعی انجام و از نظر نوع جمع آوری داده ها میدانی است ابزار گردآوری داده ها وسیله ای است که محقق به کمک آن قادر است داده های مورد نیاز را گردآوری، ثبت و کمی نماید. در این تحقیق گردآوری داده ها به شکل کتابخانه ای و میدانی انجام خواهد شد ابزار اندازه گیری در این پژوهش پرسشنامه محقق ساخته می باشد. در این تحقیق از روش های زیر جهت گردآوری اطلاعات از مطالعات کتابخانه ای و پرسشنامه استفاده شد. جامعه آماری پژوهش شامل کلیه افرادی فارغ التحصیلان تربیت بدنی گرایش های مدیریت ورزشی استان تهران در مقطع کارشناسی ارشد از سال ۱۳۹۰ به بعد به تعداد ۱۹۰۰ می باشند. که با استفاده از جدول مورگان تعداد ۳۲۰ نفر به صورت در دسترس انتخاب شدند. جهت تجزیه و تحلیل داده ها از آمار توصیفی و آزمون کلموگروف اسمیرنف، آزمون t تک نمونه و فریدمن استفاده گردید. در این رابطه ۱۰ مولفه؛ اماکن و تجهیزات، امنیت، اقتصاد، اسکان، نیروی انسانی، جاذبه های توریستی، رویدادهای ورزشی، تبلیغات و بازاریابی، حمل و نقل و خدمات و تسهیلات شناسایی شد.

یافته ها:

جدول نتایج آزمون تی تک نمونه جهت مقایسه میانگین موارد مربوط در مولفه های گردشگری

اولین همایش بین المللی ورزش و توسعه پایدار

۱ الی ۲ آبان ماه ۱۳۹۸

ISC

توسعه پایدار
Sustainable Development
تندرستی
Health
ورزش
Sport

مؤلفه های تحقیق	میانگین	انحراف میانگین	t آماره	سطح معناداری
۱. مؤلفه؛ اماکن و تجهیزات	۲/۶۰	۰/۵۷۵	-۵/۵۰۳	۰/۰۰۱
۲. مؤلفه؛ امنیت	۳/۳۴	۰/۹۷۱	۲/۸۳۱	۰/۰۰۶
۳. مؤلفه؛ اقتصاد	۲/۴۳	۰/۶۳۸	-۷/۰۵۰	۰/۰۰۱
۴. مؤلفه؛ اسکان	۳/۷۱	۱/۹۰۷	۶/۳۳۳	۰/۰۰۱
۵. مؤلفه؛ نیروی انسانی	۱/۸۱	۰/۹۰۶	-۱۰/۴۸۲	۰/۰۰۱
۶. مؤلفه؛ جاذبه های توریستی	۳/۳۷	۰/۵۳۷	۵/۵۸۲	۰/۰۰۱
۷. مؤلفه؛ رویدادهای ورزشی	۲/۲۵	۰/۵۳۵	-۱۱/۲۰۰	۰/۰۰۱
۸. مؤلفه؛ تبلیغات و بازاریابی	۲/۸۳	۰/۶۸۲	۱/۹۵۴	۰/۰۰۶
۹. مؤلفه؛ حمل و نقل	۲/۶۸	۰/۵۰۰	-۵/۰۰۰	۰/۰۰۱
۱۰. مؤلفه؛ خدمات و تسهیلات	۳/۱۴	۰/۶۴۲	۱/۷۵۲	۰/۰۰۸

در جدول فوق ملاحظه می گردد، با توجه معنی داری آزمون t تک نمونه، فرض حکم همه سوالات در زمینه مؤلفه های گردشگری به جز دو مؤلفه خدمات ، تسهیلات ، تبلیغات و بازاریابی تایید می گردد، و نشان می دهد همه موارد بالا از دید نمونه های پژوهش جزء موارد اثر گذار بر اشتغال دانش آموختگان می باشد.

اولویت بندی مؤلفه ای گردشگری مرتبط با اشتغال زایی فارغ التحصیلان تربیت بدنی

مؤلفه های تحقیق	رتبه (به ترتیب اهمیت و اولویت)
۱. مؤلفه؛ اسکان	۸/۴۴
۲. مؤلفه؛ جاذبه های توریستی	۷/۵۹
۳. مؤلفه؛ حمل و نقل	۷/۲۸

اولین همایش بین المللی ورزش و توسعه پایدار

۱ الی ۲ آبان ماه ۱۳۹۸

ISC

توسعه پایدار
Sustainable Development
تندرستی
Health
ورزش
Sport

۷/۲۸	۴. مولفه؛ امنیت
۵/۷۵	۵. مولفه؛ تبلیغات و بازاریابی
۴/۸۱	۶. مولفه؛ خدمات و تسهیلات
۴/۵۰	۷. مولفه؛ اماکن و تجهیزات
۳/۸۸	۸. مولفه؛ اقتصاد
۳/۱۶	۹. مولفه؛ رویدادهای ورزشی
۲/۳۱	۱۰. مولفه؛ نیروی انسانی

مشاهده می گردد از دید نمونه های پژوهش با اهمیت ترین و با اولویت ترین بخش مولفه ای گردشگری مرتبط فارغ التحصیلان، مولفه های اسکان، جاذبه های توریستی، حمل و نقل و امنیت می باشد.

نتیجه گیری:

نتایج این پژوهش نشات داد که ۱۰ مولفه؛ اماکن و تجهیزات، امنیت، اقتصاد، اسکان، نیروی انسانی، جاذبه های توریستی، رویدادهای ورزشی، تبلیغات و بازاریابی، حمل و نقل و خدمات و تسهیلات شناسایی شد، که در ادامه نتایج این پژوهش نشان می داد با اهمیت ترین و با اولویت ترین بخش مولفه ای گردشگری مرتبط فارغ التحصیلان، مولفه های اسکان، جاذبه های توریستی، حمل و نقل و امنیت می باشد. از دید نمونه های پژوهش با اهمیت ترین و با اولویت ترین بخش مولفه اماکن و تجهیزات، مولفه های آب و هوای مطلوب، وجود مناطق کوهستانی و تنوع می باشد. با اهمیت ترین و با اولویت ترین بخش مولفه امنیت، مولفه آرامش و امنیت فضاهای گردشگری ایران می باشد. همچنین با اولویت ترین بخش مولفه اقتصاد، مولفه های، بازدید مجدد از مناطق، پیشنهادات به دوستان برای گردشگری و مراکز اقامتی و رفاهی ارزان می باشد و با اولویت ترین بخش مولفه اسکان، مولفه مهمان نوازی مردم ایران می باشد. از دید نمونه های پژوهش با اهمیت ترین و با

اولین همایش بین المللی ورزش و توسعه پایدار

۱ الی ۲ آبان ماه ۱۳۹۸

ISC

کمیته ملی ورزش

توسعه پایدار
Sustainable Development
تندرستی
Health
ورزش
Sport

اولویت ترین بخش مولفه جاذبه های توریستی، مولفه های طبیعت و چشم انداز زیبا، اطلاعات سفر و شهرت خوب مقاصد گردشگری ایران می باشد همچنین با اولویت ترین بخش مولفه رویدادهای ورزشی، مولفه های عملکرد خوب مقاصد گردشگری نسبت به رقبا، میزبانی بین المللی در کشور، رودخانه ها و مناطق بیابانی مطلوب در ایران می باشد. با اهمیت ترین و با اولویت ترین بخش مولفه تبلیغات و بازاریابی مولفه های پیشنهادات جاذبه های گردشگری به دیگران و اولویت داشتن مقاصد گردشگری نسبت به سایر فعالیت ها می باشد همچنین ادامه نتایج با اهمیت ترین و با اولویت ترین بخش مولفه حمل و نقل، مولفه های حمل و نقل آسان و ارزان در کشور می باشد و در نهایت با اهمیت ترین و با اولویت ترین بخش مولفه خدمات و تسهیلات، مولفه های مقاصد گردشگری ورزشی متنوع برای هر فصل و مراکز رفاهی و رستوران های با کیفیت می باشد.

به طور کلی نتایج پژوهش حاضر با یافته های محققانی مانند، هنری (۱۳۹۰)، همافر و همکاران (۲۰۱۱)، میراج (۱۳۸۶)، سلطانی (۱۳۷۴)، کسمیت و داوسون (۲۰۰۹)، لوین و بوم (۲۰۰۸)، دیوید و مارکویلر (۲۰۰۸) و دیوید و ایلسانکی (۲۰۰۸) و ... که همگی بیان کننده ایجاد فرصت های شغلی در اثر توسعه گردشگری و گردشگری ورزشی می باشند همخوان است. برخی از این تحقیقات با روش های کمی به بررسی فرصت های شغلی ایجاد شده بعد از برگزاری رویدادهای بزرگ مانند جام های جهانی و المپیک پرداخته اند و برخی دیگر با استفاده از سنجش نگرش افراد در این زمینه تحقیق تموده اند. همه تحقیقات انجام شده نشان می دهد که توسعه و احیای صنعت گردشگری ورزشی منجر به ایجاد فرصت های شغلی می شود و در این تحقیق سهم هر کدام از عوامل توسعه ای در اشتغال زایی مشخص شد و نشان داده شد که همه عوامل به طور جداگانه منجر به تولید فرصت های شغلی می شود ولی سهم هر کدام متفاوت است. نتایج همچنین بیان کننده این مطلب هستند که رشد و توسعه صنعت گردشگری منوط به رشد در هر کدام از عوامل موثر بر توسعه است که به طور مستقیم و غیر مستقیم با گردشگری ورزشی در ارتباط هستند. رشد در هر کدام از زیر بخش ها منجر به افزایش تقاضای نیروی کار شده و فرصت های جدید شغلی را ایجاد می نماید (همافر و همکاران، ۲۰۱۱).

اولین همایش بین المللی ورزش و توسعه پایدار
۱ الی ۲ آبان ماه ۱۳۹۸

ISC

توسعه پایدار
Sustainable Development
تندرستی
Health
ورزش
Sport

منابع:

۱. تولایی، سیمین (۱۳۸۶). مروری بر صنعت گردشگری انتشارات دانشگاه تربیت معلم تهران صص ۲۸-۳۹
۲. Leonie L, and Baum, T (2013). Fun in the family: Tourism and the Common wealth Games. International Journal of tourism research, 10, pp: 497-509
۳. هنری، حبیب (۱۳۹۰). "نقش گردشگری ورزشی در اشتغال و درآمدزایی از دیدگاه گردشگران، مدیران و ذی نفعان". پژوهش های فیزیولوژی و مدیریت در ورزش، شماره ۸، صص ۹۵-۱۱۳
4. Kasimati E, Dawson P (2015). Assessing the impact of 2004 Olympic Games on the Greek economy: A small macro econometric model. Econ. Model, 26(2), pp: 139-146.

**تطبیق فضاها و تجهیزات ورزشی با شرایط ویژه جانبازان و معلولین
جسمی - حرکتی به عنوان یکی از راه های نیل به اهداف توسعه پایدار
مهدی صیاحی^۱، اسماء اصغری پور دشت بزرگ^{۲*}**

۱. کارشناسی ارشد تربیت بدنی و علوم ورزشی (حرکات اصلاحی و آسیب شناسی ورزشی)، دانشکده علوم انسانی، دانشگاه آزاد اسلامی، بروجرد، لرستان، ایران.

اولین همایش بین المللی ورزش و توسعه پایدار

۱ الی ۲ آبان ماه ۱۳۹۸

توسعه پایدار
Sustainable Development
تندرستی
Health
ورزش
Sport

ISC

۲. کارشناسی ارشد جغرافیای طبیعی (اقلیم شناسی در برنامه ریزی محیطی)، دانشکده علوم انسانی، دانشگاه آزاد اسلامی، اهواز، خوزستان، ایران. (*نویسنده مسئول).

*Email: (a.asgharipoor1362@yahoo.com)

چکیده

زمینه و هدف: هدف از اجرای این پژوهش، تطبیق فضاها و تجهیزات ورزشی با شرایط ویژه جانبازان و معلولین جسمی - حرکتی به عنوان یکی از راه های نیل به اهداف توسعه پایدار می باشد.

روش کار: مقاله حاضر، با روش توصیفی - تحلیلی و با استناد به مطالعات و بررسی های کتابخانه ای و بررسی اسناد و مدارک علمی جمع آوری شده است.

یافته ها: نیاز به ورزش و استمرار آن در جانبازان و معلولین جسمی - حرکتی بسیار بیشتر از غیر معلولان احساس می شود. بی تردید ورزش عاملی است که جانبازان و معلولین جسمی - حرکتی را به سطح جامعه می کشاند و آنان را در انجام فعالیت ها مستقل می سازد. امروزه جانبازان و معلولین جسمی - حرکتی در فعالیت های اجتماعی و مسابقات زیادی شرکت می نمایند و توانمندی های خود را به جامعه ثابت نموده اند. برای توسعه حضور ورزشی جانبازان و معلولین جسمی - حرکتی باید فضا را به گونه ای مهیا کرد که بتوانند بدون دغدغه به فعالیت های ورزشی بپردازند.

نتیجه گیری: فضاها، تجهیزات و مجموعه های ورزشی به عنوان جزئی از فضاها و عمومی شهر در کشور ما هنوز برای استفاده جانبازان و معلولین جسمی - حرکتی مناسب نیستند. بهره گیری از چند الگوی مناسب و پیشرفته در جهان که شامل تسهیلات و تجهیزات ترددی و اماکن ورزشی می باشد می تواند به بهبود وضعیت ورزشی جانبازان و معلولین جسمی - حرکتی تا حدود زیادی کمک کند. با توجه به نقش ویژه ورزش در زندگی جانبازان و معلولین جسمی - حرکتی در جنبه های درمانی، اجتماعی، فردی، و گذران اوقات فراغت آن ها، پرداختن به موضوع فضاها، تجهیزات و مجموعه های ورزشی متناسب با این گروه امری ضروری می نماید.

کلیدواژه ها: فضا، تجهیزات ورزشی، جانبازان، معلولین جسمی - حرکتی، توسعه پایدار

۱. مقدمه:

کم توانان و ناتوان جسمی، معلولان و جانبازان، بخشی از افراد جامعه اند که همچون سایرین، نیازمند دسترسی و استفاده از امکانات و خدمات عمومی هستند. اما، وجود برخی موانع به ویژه در نحوه

اولین همایش بین المللی ورزش و توسعه پایدار

۱ الی ۲ آبان ماه ۱۳۹۸

ISC

کمیته بین المللی ورزش و توسعه پایدار

توسعه پایدار
Sustainable Development
تندرستی
Health
ورزش
Sport

طراحی، معماری و شهرسازی، بسیاری از فضاهای شهری، به ویژه معابر عمومی، پارک ها و فضاهای سبز فاقد شرایط لازم برای برآورده ساختن نیازهای دسترسی افراد معلول است (۱). گذراندن اوقات فراغت با ورزش های تفریحی به وسیله معلولان از اهمیت بیشتری حتی نسبت به افراد غیر معلول برخوردار است، زیرا متخصصان آشنا با خصوصیات معلولان و نیز متخصصان تربیت بدنی و ورزش معلولان معتقدند که ورزش برای معلولان امری اساسی و اجتناب ناپذیر و ضروری می باشد. فرد معلول باید برنامه ورزشی مناسب با وضعیت بدنی اش داشته باشد. از آن جا که هر معلولیتی خصوصیات خاص خودش را دارد، تقریباً ناممکن و غیرمعمول است که همان برنامه ورزشی افراد عادی را به معلولان توصیه کرد (۲). این معلولان نیازمند فضاها و تجهیزات ورزشی منحصر به ناتوانایی خود هستند، چرا که معمولاً معلولان حسی و جسمی - حرکتی سعی می کنند، خود را با محیط انطباق نمایند. ولی وقتی افراد در موقعیت های جدید قرار می گیرند، مشکلات شان آغاز می شود. لذا لازم است فضاها و تجهیزات ورزشی مورد استفاد معلولان و جانبازان مناسب سازی شود، تا بتوانند به راحتی از تسهیلات محیطی، اجتماعی، فرهنگی و اقتصادی جهت حفظ استقلال فردی بهره مند شوند (۳). ارزیابی فضاها و تجهیزات ورزشی با توجه به نیازهای معلولان و جانبازان و برنامه ریزی برای آن، یکی از ضروریات اساسی برای هر جامعه، به ویژه ایران، است، چون بعد از جنگ با تعداد زیادی از جانبازان و معلولان مواجه شده است. همچنین مناسب سازی فضاها و بهبود قابلیت دسترسی و تحرک افراد دارای معلولیت در کاهش فقر بسیار مهم است. در همین راستا، همه افراد معلول در کشورهای در حال توسعه، از جمله ایران، از میزان بالای شیوع فقر و عدم دسترسی به فرصت های برابر اجتماعی و اقتصادی و بالطبع آن نامناسب بودن فضاها رنج می برند. تلاش برای کاهش فقر معلولان از طریق بهبود قابلیت دسترسی با تمرکز بر مناسب سازی فضاهای عمومی شهری به ویژه فضاها و تجهیزات ورزشی امکان پذیر می شود. بنابراین، نیازهای اساسی معلولان و جانبازان، از جمله تحرک، دسترسی به فضاها و نیازهای حسی و حرکتی، نباید در فضاها و تجهیزات ورزشی نادیده گرفته شوند (۴).

۲. روش شناسی:

اولین همایش بین المللی ورزش و توسعه پایدار

۱ الی ۲ آبان ماه ۱۳۹۸

توسعه پایدار
Sustainable Development
تندرستی
Health
ورزش
Sport

ISC

روش تحقیق در این مقاله توصیفی - تحلیلی می باشد. اطلاعات مورد نیاز از طریق مطالعات کتابخانه ای و بررسی اسناد و مدارک علمی جمع آوری شده است.

۳. یافته ها:

سازمان بهداشت جهانی (WHO) ناتوانی را «مجموعه ای از اختلالات، موانع فعالیتی و محدودیت های مشارکتی» تعریف کرده است. در این تعریف از اختلال: به معنی هر نوع مشکل در عملکرد و ساختار بدن؛ موانع فعالیتی: مواجهه فرد با مشکل در هنگام اجرای یک کار یا اقدام؛ محدودیت مشارکت: مشکلاتی که فرد به هنگام حضور در موقعیت های مختلف زندگی آن را تجربه است (۵). در ادبیات عمومی در ایران نیز تعاریف متعددی ارائه شده است که بر اساس تبصره ماده یک قانون جامع حمایت از معلولان «معلول به فردی به افرادی اطلاق می گردد که به تشخیص کمیسیون پزشکی سازمان بهزیستی بر اثر ضایعه جسمی، ذهنی، روانی و یا توام اختلال مستمر در سلامت و کارایی عمومی وی ایجاد گردد، به طوری که موجب کاهش استقلال فرد در زمینه های اجتماعی و اقتصادی شود (۶).

شکل ۱. نمایی از ورزشکاران جانباز و معلولین جسمی - حرکتی

معیارها و ضوابط تطبیق فضاها و تجهیزات ورزشی با شرایط ویژه جانبازان و معلولین جسمی - حرکتی

اولین همایش بین المللی ورزش و توسعه پایدار

۱ الی ۲ آبان ماه ۱۳۹۸

توسعه پایدار
Sustainable Development
تندرستی
Health
ورزش
Sport

ISC

درها و ورودی مناسب و قابلیت دسترسی آسان: ۱. بزرگی ورودی سالن های ورزشی، نباید کمتر از ۱۵۰ سانتیمتر در نظر گرفته شود. ۲. کریدورها و راهروهای میانی بین سالن ها، نباید عرضی کمتر از ۱۸۰ سانتیمتر داشته باشد.

قابل استفاده بودن همه قسمت های داخلی و سالن های مختلف ورزشی: ۱. کلیه علامت ها و نشانه گذاری ها، برای نابینایان قابل درک باشد. ۲. تغییرات در رنگ و جنس کفپوش ها و استفاده از رنگ های متضاد، آذیرهای صوتی برای دادن اطلاعات الزامی است (۷). ۳. ورزشکاران مقابل دید مستقیم بینندگان (تماشاگران و ورزش دوستان سالم یا معلول) قرار گیرند. ۴. سالن ورزشی مستقیماً به راهرو خارجی و سرویس های بهداشتی و رختکن ورزشکاران اتصال یابد. ۵. تمام عملیات تعویض لباس، استحمام قبل از ورزش و حمام مجدد بعد از عملیات ورزشی، توالی و دستشویی رفتن، در یک محل مناسب و متصل به سالن ورزشی انجام گیرد. ۶. برای کسانی که با سنگینی گوش مواجه هستند، گوشی کمکی مخصوص در نواحی مختلف سالن ورزشی کار گذاشته شود. ۷. میله های موازی هدایت کننده و باجه (گیشه) همانند مشخصات دفاتر کار می باشد. ۶. محل نگهداری اشیاء ورزشکاران و تماشاگران باید در ارتفاع مناسب و در دسترس معلولین باشند. اگر از گیشه تحویل لباس و اشیاء امانتی استفاده می شود، عرض آن برابر ۱۰۰ سانتیمتر و ارتفاع آن از سطح زمین برابر ۹۰ سانتیمتر است. ۷. بلندگوها را باید به نحوی در سالن کار گذاشت که تمام مراجعه کنندگان، در هر نقطه سالن بتوانند به طور یک نواخت از خبر یا موسیقی استفاده کنند. در این صورت، بلندگوهای کناری نباید در فاصله کمتر از ۱۵۰ سانتیمتر از تماشاگران قرار داده شود. این مسئله در مورد تابلوهای تصویری نیز صادق است (۸).

ضوابط مربوط به سرویس بهداشتی: سرویس های بهداشتی میدان ها و سالن های ورزشی، باید به گونه ای باشد که معلولین نیز بتوانند از آن استفاده کنند. توالی های زنانه و مردانه از یکدیگر مجزا باشد و در داخل هر یک از آن ها و به نسبت تعداد مراجعه کنندگان، حداقل یک توالی به ازای هر ۱۰ توالی معمولی و یک دستشویی به ازای هر ۱۰ دستشویی معمولی، برای معلولین به صورت ویژه در نظر گرفته شود. و محل توالی معلولین با علامت نشانه گذاری شود و هر بخش

اولین همایش بین المللی ورزش و توسعه پایدار

۱ الی ۲ آبان ماه ۱۳۹۸

ISC

کمیته بین المللی ورزش و توسعه پایدار

توسعه پایدار
Sustainable Development
تندرستی
Health
ورزش
Sport

جداگانه سالن یا میدان ورزشی دارای سرویس بهداشتی جداگانه و مجزا باشد. سرویس های بهداشتی مورد استفاده ورزشکاران و مربیان ورزشی معلول نیز در داخل فضای سرویس بهداشتی کلی ساختمان ورزشی قرار دارند. در داخل سرویس های بهداشتی تک نفری، علاوه بر مسایل فوق لازم است نکات زیر را در نظر گرفت: ۱. ابعاد توالی نباید به هیچ وجه کمتر از 180×180 سانتیمتر باشد. ۲. در توالی باید به طرف خارج باز شود. ۳. حداقل در دو طرف دیوار توالی، از دستگیره های کمکی افقی در ارتفاع ۸۰ تا ۸۵ سانتیمتر از سطح زمین باشد (۸).

ضوابط مربوط به رختکن: معلولی که بر روی صندلی چرخ دار نشسته است یا فرد نابینا، باید بتواند به آسانی و بدون کمک دیگران، لباس های خود را از بدن بیرون آورده، در داخل کمد لباس قرار دهد و لباس حمام خود را بپوشد. دستگیره رخت آویز و کمد لباس، در فاصله ۱۲۰ تا ۱۵۰ سانتیمتر از سطح زمین قرار داده شوند. نیمکت برای نشستن در داخل محوطه رختکن نیز دارای ابعاد زیر می باشد: ۱. طول نیمکت = ۱۲۰ سانتیمتر، ۲. عرض نیمکت = ۲۰ تا ۴۰ سانتیمتر ۳. ارتفاع نیمکت = ۵۰ سانتیمتر. لازم به ذکر است که هرگاه از رختکن عمومی استفاده می شود، لازم است حداقل دو رختکن خصوصی (به نسبت مراجعه کنندگان)، برای کسانی که دارای معلولیت شدید هستند و به هنگام تعویض لباس محتاج به تنها ماندن می باشند، در نظر گرفته شود تا در صورت لزوم از آن ها استفاده کنند. در این صورت اتاق مخصوص رختکن، دارای ابعاد حداقل 220×180 سانتیمتر می باشد. در نزدیکی نیمکت برای نشستن، می توان از دستگیره های هدایتی کمکی عمودی نیز استفاده کرد. در این صورت این میله ها دارای ارتفاعی برابر ۱۲۰ تا ۱۵۰ سانتیمتر از سطح زمین می باشند و قطر آن ها برابر ۳ تا ۴ سانتیمتر است. ارتفاع آویز حوله از سطح زمین، برابر ۸۰ سانتیمتر می باشد علاوه بر حوله گیر، می توان از میله دستگیره ای افقی (در ارتفاع ۸۰ سانتیمتری از سطح زمین) استفاده کرد. در داخل محوطه رختکن عمومی یا داخل اتاق جداگانه، باید تخت چوبی مخصوص به بزرگی 180×70 سانتیمتر در نظر گرفته شود تا معلولینی که محتاج به کمک در تعویض لباس هستند بتوانند از آن استفاده کنند در این صورت در فاصله یک سوم از طول تخت، باید میله پایه ای

اولین همایش بین المللی ورزش و توسعه پایدار

۱ الی ۲ آبان ماه ۱۳۹۸

توسعه پایدار
Sustainable Development
تندرستی
Health
ورزش
Sport

ISC

کمکی در نظر گرفته شود تا معلولین بتوانند به هنگام عبور از صندلی چرخ دار بر روی تخت از آن استفاده کنند (۹).

وجود محل ویژه جانبازان و معلولین جسمی - حرکتی در بین تماشاگران: در داخل

سالن یا استادیوم ورزشی و در محل نشستن تماشاگران، جای معلولین باید به طور واضح مشخص شود و هرگز از اطراف دیگران تصرف نگردد. این افراد باید بتوانند بدون برخورد به مانعی، خود را به محل مناسب برسانند. برای دستیابی به این هدف وجود آسانسور برقی، سطوح شیب دار مورب یا صفحات جرثقیلی خودکار، در جابه جایی معلولین از طبقه ای به طبقه دیگر، اجتناب ناپذیر است. محل ویژه معلولین در داخل سالن یا میدان های ورزشی، دارای مشخصات زیر است: ۱. در نزدیکی ورودی های اصلی و خروجی های اضطراری قرار دارد و یا سطوح دیگر مستقیماً اتصال پیدا می کند. ۲. بزرگی آن به اندازه ای است که صندلی چرخ دار می تواند به آسانی بر روی آن قرار داده شود. در این صورت، ناحیه ای در جلو یا عقب صندلی چرخ دار و به بزرگی 110×110 سانتیمتر، علاوه بر محل صندلی چرخ دار که به بزرگی 120 تا 140×110 سانتیمتر است. برای مانور و چرخش «ویلچر» در نظر گرفته می شود. کلیه این ناحیه، باید از هر جهت با نرده های خط افقی، تا ارتفاع 80 سانتیمتر از سطح زمین، احاطه شود تا از خطر ورود و برخورد احتمالی دیگران در داخل محوطه و بالعکس، جلوگیری به عمل آید. ۳. به ازای هر 300 تماشاگر (300 صندلی یا کمتر از آن)، حتماً یک محل با مشخصات فوق در نظر گرفته می شود. البته این نسبت در مورد میدان ها و استادیوم های ورزشی و مکان هایی که دارای ظرفیت نسبتاً بزرگی هستند. مصداق دارد در مورد تأسیسات ورزشی کوچک، تعداد محل های ویژه نباید هرگز کمتر از 4 عدد در نظر گرفته شود. ۴. برای استفاده بهتر از محل های ویژه لازم است در هر بخش از سالن های ورزشی، آن ها در کنار یکدیگر و در نواحی فوقانی یا تحتانی (ردیف آخر یا ردیف اول صفوف تماشاگران)، قرار داده در این صورت راهرو پشت یا مقابل معلولین نباید کمتر از یک متر انتخاب گردد. ۵. سطح کف پوش این ناحیه، حتماً به صورت مستقیم انتخاب می گردد و از نوع غیرلغزنده ساخته می شود (۱۰).

اولین همایش بین المللی ورزش و توسعه پایدار

۱ الی ۲ آبان ماه ۱۳۹۸

توسعه پایدار
Sustainable Development
تندرستی
Health
ورزش
Sport

ISC

صندلی های سالن ورزشی: در سالن ها، میدان ها و استادیوم های ورزشی، بهتر است تعدادی از صندلی ها را به صورت محترک در نظر گرفت تا در صورت لزوم بتوان تعدادی از آن ها را جابه جا کرده محل مناسب «ویلچر» را به وجود آورد. در این صورت، صندلی های متحرک، در ردیف های کناری و نزدیک راهروهای جانبی یا میانی سالن ورزشی می باشند.

وجود علائم حسی مناسب معلولین: منظور تابلوهای محل یابی، برای نابینایان و کفپوش مناسب زمین ورزشی که از لحاظ اکوستیکی صداهای محیط اطراف قابل کنترل باشد و نابینایان بدون کمک دیگران عملیات ورزشی انجام دهند، وجود گوشی کمکی مخصوص برای کسانی که با سنگینی گوش مواجه هستند، وجود بلندگوهای پیام و تابلوهای تصویری در ارتفاع مناسب برای معلولین می باشد.

وجود تأسیسات و تجهیزات خدماتی قابل استفاده: کفپوش زمین و سالن ورزشی، وجود صندلی های متحرک برای استفاده معلولین، گیشه و بوفه با ارتفاع مناسب، آب سرد کن، چراغ اعلان خطر، تجهیزات ضد آتش سوزی، مسیرهای اضطراری خروج از ورزشگاه و... باید از طرف معلولین هم قابل استفاده آسان باشد. ۱. ارتفاع کلیه کلیدها و دکمه های تأسیساتی خدماتی (دکمه های برق، زنگ خطر و...) نباید از ۴۰ سانتیمتر کمتر و ۱۴۰ سانتیمتر بیشتر در نظر گرفته شود. ۲. کلیه درهای داخلی دارای حداقل عرض ۸۵ سانتیمتر و ارتفاعی برابر ۲۱۰ سانتیمتر باشد. و تا ارتفاع ۴۰ سانتیمتر از سطح زمین از مصالح ضد ضربه ساخته شود و تمام درها به طرف خارج باز شوند (۱۰).

۴. نتیجه گیری:

با توجه به این که امروزه در همه کشورهای جهان و کشور ایران معلولین جسمی - حرکتی و به نوعی جانبازان بخشی از جمعیت کشور را تشکیل می دهند و نیازمند استفاده از محیط زیست اطرافشان و تردد در اماکن اجتماعی و تفریحی و ورزشی می باشند تا بتوانند احتیاجات روزمره خود را برآورده سازند لیکن بر اثر نامتناسب بودن طراحی ساختمانی این مراکز، اکثراً نمی توانند از آن ها استفاده کنند و به نوعی موجب انزوا و گوشه گیری آن ها شده لذا مناسب سازی سطح عبور و مرور و کیفیت دسترسی به اماکن و مراکز مختلف و اصلاح ساختمانی و معماری این مراکز اکنون مقدم بر

اولین همایش بین المللی ورزش و توسعه پایدار

۱ الی ۲ آبان ماه ۱۳۹۸

ISC

توسعه پایدار
Sustainable Development
تندرستی
Health
ورزش
Sport

هر خدمت دیگر به جانبازان و معلولین کشور در راه رسیدن به استقلال فردی و اجتماعی آن ها می باشد. معلولیت علل گوناگونی دارد و ممکن است ناشی از جنگ، سالمندی، کار، مسائل اجتماعی و مسائل ژنتیکی والدین باشد. جدا از علت معلولیت، از دست دادن تمام یا بخشی از بینایی، شنوایی یا توانایی جسمی یک تجربه فشارآور است و هر نوع فشار می تواند انواع خلق و خوی منفی (نظیر اضطراب و افسردگی) را ایجاد نماید و موجب کاهش انگیزش گردد، و در این صورت فرد دارای معلولیت ممکن است احساس عدم شایستگی نماید. از آن جا که جانبازان و معلولان قادر نیستند از امکانات مادی و معنوی پیرامون خویش بهره کافی ببرند، همین امر موجب آسیب های اجتماعی و روحی فراوانی خواهد شد. لذا ایجاد محیط شاداب و متنوع به منظور افزایش اعتماد به نفس، احساس توانمندی و کسب مهارت های اجتماعی، فنی و فردی لازم و ضروری است. امروزه فعالیت های ورزشی برای معلولین نقش تعیین کننده ای به خود گرفته و از یک وسیله تفریحی و درمانی پافراتر گذاشته و به عنوان عاملی در جهت تکامل نارسایی های جسمانی- روانی آن ها مد نظر قرار گرفته است. در شرایط کنونی، معلولین به دلیل کوشش خارق العاده در فعالیت های ورزشی توانسته اند حقارت های ناشی از معلولیت را از بین برده و به عنوان افراد برجسته در اجتماع نمایان شوند. ورزش اعتماد به نفس معلولان را افزایش می دهد به طوری که آنان می توانند بر افراد دیگر اجتماع اثر گذارند. فراهم کردن بستر مناسب در زمینه ورزش جهت استفاده معلولین بهترین عامل جذب معلولین در جوامع می باشد. مسئولین سازمان های ذیربط در شهرها لازم است با تدوین ضوابط و معیارهای ساختمانی و فنی موجبات شرکت افراد دارای معلولیت های جسمانی را در فعالیت های اجتماعی و ورزشی سهل تر نمایند، تا از این طریق امکان سهیم بودن آن ها در جامعه فراهم آید. ایجاد فضای تفریحی و ورزشی ویژه معلولان و جانبازان بر اساس موازین و معیارهای شهرسازی (مطابق با وضعیت جسمی معلولان) به تحقق اهداف یاد شده کمک بسزایی می کند.

منابع:

اولین همایش بین المللی ورزش و توسعه پایدار

۱ الی ۲ آبان ماه ۱۳۹۸

ISC

توسعه پایدار
Sustainable Development
تندرستی
Health
ورزش
Sport

۱. تقوایی، مرادی، گلشن، صفرآبادی، اعظم (۱۳۸۹)، بررسی و ارزیابی وضعیت پارک های شهر اصفهان بر اساس معیارها و ضوابط موجود برای دسترسی معلولان و جانبازان، مجله جغرافیا و برنامه ریزی محیطی، ص ۶۴-۴۷۲.
۲. موثقی، هاشم (۱۳۹۵)، بررسی نیازهای معلولان به امکانات ورزشی، توانبخشی و توان یاری معلولان، سال دوم، شماره ۵، ص ۲۱-۳۶.
۳. عطادخت، اکبر، جوکار کمال آبادی، نجمه، حسینی کیاسری، سیده طیبه، بشرپور، سجاد (۱۳۹۳)، نقش حمایت اجتماعی ادراک شده در پیش بینی اختلالات روانشناختی افراد معلول جسمی- حرکتی و مقایسه آن با افراد عادی، نشریه توانبخشی، دوره ۱۵، شماره ۳.
4. Bazi Kh, Kiyani A, Afrasiyabi Rad MS. (2010). Evaluating urban traffic and the needs of veterans, using TOPSIS Decision Making Model (case study: Shiraz). Res Urban Plan;1(3):103-30.[Persian]
5. Jarsma, EA., Dijkstra PU, Geertzen JH, Dekker R. (2014). Barriers to and facilitators of sports participation for people with physical disabilities: a systematic review, Barriers to and facilitators of sports participation for people with physical disabilities: a systematic review.
۶. شورای عالی شهرسازی و معماری ایران (۱۳۸۷)، ضوابط و مقررات شهرسازی معماری برای افراد معلول جسمی، حرکتی مصوبه مورخ ۱۳۷۸، تهران: مرکز تحقیقات ساختمان و مسکن.
۷. قائم، گیسو (۱۳۹۰)، ساختمان های آموزشی و معلولین، تهران: مرکز تحقیقات، ساختمان و مسکن.
۸. رئیسی دهکردی، بهمن (۱۳۸۹)، معلولین و سد معبرهای معماری و ساختمانی، انتشارات سازمان حمل و نقل و ترافیک تهران.
۹. جلالی فراهانی، مجید (۱۳۹۰)؛ اصول، مبانی و اهداف ورزش معلولان، انتشارات علوم ورزش، چاپ اول. تهران.